

Årsredovisning 2021

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
Förvaltningsberättelse	6
Den kommunala koncernen.....	7
Översikt över verksamhetens utveckling.....	9
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	11
Händelser av väsentlig betydelse	18
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	19
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	20
Balanskravsresultat.....	64
Väsentliga personalförhållanden	65
Förväntad utveckling.....	73
Finansiella rapporter.....	76
Resultaträkning.....	76
Balansräkning.....	77
Kassaflödesanalys	78
Noter.....	79
Driftredovisning	92
Investeringsredovisning	94
Bilagor	96
Nyckeltal Agenda 2030	97
Verksamheternas uppföljning av delmål och särskilda uppdrag.....	109
Agenda 2030 och delmål.....	109
Särskilda uppdrag.....	157
Verksamheternas rapporter	178
Gemensam service.....	178
Medborgarservice.....	179
Kultur- och fritid	190
Förskola.....	191
Grundskola	193
Gymnasium	195
Äldreomsorg.....	197
Funktionshindreomsorg	199
Individ- och familjeomsorg	201
IT-nämnd.....	203
Lönenämnd.....	209

Jävsnämnd	211
Valnämnd	212
Revision.....	213

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Även 2021 års verksamhet påverkades markant av Covid-19. Påfrestningar har bitvis varit stora men effekter av vaccination och virusets förändrade former bidrog ändå till att slutet på pandemin ändå kunde skymtas.

Några av pandemins största negativa effekter har varit ökad arbetstygnd, inställd verksamhet, ökade kostnader samt kraftiga begränsningar i fysiska möten människor emellan som en följd av restriktioner för att hålla smitta nere. Effekterna av detta har vi ännu inte sett de totala konsekvenserna av än. Arbetslösheten har under året sjunkit i takt med att pandemin klingar av samtidigt som antalet långtidsarbetslösa blivit fler. Pandemin har tydligt höjt trösklarna in till arbetsmarknaden för dem som redan från början stod längst ifrån. Effekterna på längre sikt av distansundervisning har heller inte kunnat summeras fullt ut.

Pandemin har tvingat fram digitala lösningar i en rasande takt inom såväl teknisk utrustning som digitala verktyg. Medan år 2020 fokuserade på att hitta nya lösningar har år 2021 varit ett år av uppbyggnad av digital vana för stora grupper i samhället. Det stora digitaliseringsklivet som såväl kommunorganisationen som samhället i stort tagit genererar stora möjligheter till utveckling inom service- och kvalitetsområdet samt resursbesparingar i framtiden.

När ordinarie kultur- och fritidsaktiviteter stängdes ned i samhället ökade trycket stort på att vistas ute i naturen och hemstrandet slog rekord. Detta intresse var mycket stort även under 2021 och kommunen har under året även mött upp med satsningar kopplat till friluftsliv som exempelvis delaktighet i tillskapande av Tämnaånens kanotled, Gullstigen i naturreservatet Florarna och ett nytt fågeltorn i Ledskär.

Skolan är ett verksamhetsområde som engagerar mer eller mindre alla. Det är i skolan som framtiden skapas och det är nog just därför engagemanget är så stort. Förbättringsarbete tar lång tid och det tar ibland flera år innan man ser resultat av tidigare åtgärder. Under året har ett stort arbete gjorts för planering av nybyggnation av förskolor i Söderfors, Skärplinge och Tierp för att tillgodose de största behoven. Under 2021 sattes också grävskopan i backen för nya skol- och förskolelokaler i Tierps kyrkby. En nödvändig investering för att bibehålla F-6 verksamhet i Kyrkbyn. Trots pandemi kan en uppåtgående trend i måluppfyllelse inom skolan ses. Vi är inte nöjda och det återstår mycket men vi kan konstatera att vårt fokus och tuffa prioritering av mer resurser till grundskolan givit effekt. Nu gäller det att hålla i och hålla ut.

Under året har mer lokal mat serverats på kommunens tallrikar. Införandet av dynamiskt inköpssystem inom livsmedelssortimentet öppnade upp för mindre livsmedelsproducenter att lämna anbud på specifika varor och volymer som efterfrågas i systemet. Ett avgörande steg för att plocka bort hinder för de mindre lokala producenterna att lämna anbud. Ökad andel lokal mat i kommunens verksamheter bidrar också till en tryggad livsmedelsförsörjning vid kris och därmed en förbättrad krisberedskap för kommunen.

Parallellt med hantering av pandemi har arbetet med en budget i balans pågått. Att Tierps kommun haft mycket stora ekonomiska utmaningar är konstaterat sedan många år tillbaka. Investera kommunen ur krisen har aldrig varit ett alternativ då kommunen även varit toppbelånad. Statliga bidrag såväl riktade som tillfälliga som generella har tilldelats och utmaningen i att inte bygga in fasta kostnader som kvarstår för tillfälliga medel har hanterats genom engångssatsningar istället för ökade ramar. När samhällsekonomin snabbt ljusnade blev också prognoserna bättre för skatteintäkterna. Detta tillsammans med att invånarantalet fortsätter att öka medförde att det var möjligt att tilläggsbudgetera för varaktigt kostnadstäckning där grundskolan samt individ- och familjeomsorgen fick de största utökningarna av respektive budgetram under innevarande år. Resultatet för året, 74,9 miljoner, blev ändå mycket större än budgeterade 22,7 miljoner. Till största delen engångsintäkter av olika slag. Detta överskott är både välkommet och tvunget för att minska

belåningsgraden. Nu kan vi slå fast att vi tydligt vänt den ekonomiska utvecklingen i Tierps kommun och är på väg mot en ekonomi i balans.

Året som gått har varit tufft med bäring på pandemins fortsatta belastning. Sett till hur Tierps kommuns alla verksamheter tillsammans ändå klarat av den utdragna krishanteringen kan konstateras att det funnits ett paraply av trygghet över hela kommunkoncernen i hanteringen av utmaningarna senaste två åren. Pandemin har kostat i form av minskad måluppfyllnad men å andra sidan har organisationens robusthet, innovationsgrad och samverkanskultur stärkts. Något som på sikt ger bred nytta när kommunens utmaningar sedan tidigare i form av exempelvis demografi, kompetensförsörjning och effektiviseringsbehov ska fortsätta hanteras.

När denna text skrivs pågår krig i Europa. Ingen vet hur detta kommer sluta eller hur morgondagen ser ut beroende på vad som händer just nu. Tierps kommun hade precis som samhället i övrigt påbörjat tillbakagången till vardagen i det nya normala efter pandemin. Andan har ännu inte hunnit hämtats efter den enorma pandemipåfrestningen. Nu krig i Europa. Det är tillsammans och genom samverkan styrka byggs upp. Vi kan inte annat än konstatera att vi finner en tillit till och trygghet i Tierps kommuns medarbetare som bär upp verksamheterna. Stort och varmt tack till alla medarbetare vars insatser dagligen och dygnet runt bidrar till kommuninvånarnas vardag och framtid.

Å Kvintettens vägnar,

Sara Sjödal, kommunstyrelsens ordförande

Förvaltningsberättelse

I denna förvaltningsberättelse lämnar Tierps kommun information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitlet och Rådet för kommunal redovisning (RKR) R15 Förvaltningsberättelse.

Förvaltningsberättelsen ger en översikt av verksamhet, ställning och resultat. Den är ett viktigt underlag för att bedöma hur kommunens och medborgarnas resurser förvaltas. I förvaltningsberättelsen framgår vilka viktiga händelserna som hänt under året, förväntningar inför framtiden, risker och osäkerhetsfaktorer, upplysningar om personalfrågor och en analys av måluppfyllelse.

Läshänvisning för uppföljningen av mål, delmål och särskilda uppdrag

I årsredovisningen redovisas Tierps kommuns arbete med att uppnå Agenda 2030, våra lokala delmål och särskilda uppdrag och hur utvecklingen ser ut i kommunen kopplat till dessa. Läsaren kan bestämma hur detaljerad redogörelse hen vill ta del av, och här beskrivs de olika delarna för att guida läsaren rätt.

Översikt över verksamhetens utveckling

Arbetet med alla Agenda 2030-mål påverkar kommunens ekonomi direkt och på längre sikt. Under avsnittet *Översikt över verksamhetens utveckling* finns en tabellöversikt över delmål som bedöms ha direkt påverkan på god ekonomisk hushållning.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Under rubriken *God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning* finns både en översiktlig del och en fördjupad analys under rubrikerna "utfall delmål och särskilda uppdrag" respektive "Uppföljning mål och delmål". Måluppfyllelsen redovisas med en färgbedömning över hur arbetet med målet går:

– Vi ligger bra till för att uppfylla målet

– Vi är på rätt väg för att uppfylla målet, men det går för långsamt.

– Ännu inga åtgärder, eller utvecklingen går åt fel håll. Åtgärder krävs.

Utfall delmål och särskilda uppdrag

Under underrubriken *Utfall delmål och särskilda uppdrag* ges en snabb överblick över hur arbetet går med samtliga delmål och särskilda uppdrag. Detta är uppdelat på de områden som kommunen verkar inom och presenteras i form av cirkeldiagram. Cirkeldiagrammen visar hur stor andel av kommunens delmål och särskilda uppdrag inom respektive område som är uppnådda, på väg att nås eller som inte uppnås.

Uppföljning mål och delmål

Under underrubriken *uppföljning mål och delmål* finns en fördjupad analys av varje enskilt Agendamål och de lokala delmålen. För att få en förståelse för vad som ligger bakom färgbedömningarna (grönt, gult, rött) hänvisas läsaren hit. I början av varje avsnitt finns en tabell som visar delmålen och bedömning av hur utvecklingen ser ut för varje mål. Texten inleds sedan med en kort förklaring av vad målet innebär för kommunen. Därefter följer en analys över hur utvecklingen ser ut i kommunen baserat på tillgänglig statistik, andra analyser och rapporter och inte minst chefs och medarbetares kunskap och erfarenheter från verksamheterna. Här finns också exempel och sammanfattningar över det arbete som gjorts under året för att kommunen ska nå målen. I slutet av varje text finns ett stycke som

sammanfattar bedömningen för varje Agenda 2030-mål. Läsaren som söker en snabb sammanfattande bedömning hänvisas hit.

Nyckeltal

Många olika *nyckeltal* används för att följa utvecklingen i kommunen. De redovisas i bilaga Nyckeltal Agenda 2030. Flera återfinns i databasen Kolada (www.kolada.se) som samlar statistik från kommuner och regioner i Sverige för att bland annat visa på uppfyllelsen av Agenda 2030 lokalt och regionalt. I kommunens budgetdokument är de övergripande nationellt framtagna nyckeltalen för Agenda 2030 fastställda. Viss statistik i bilagan är också sådan som kommunens verksamheter själva tar fram för att kunna följa och utvärdera sitt arbete och vissa nyckeltal kommer från andra källor såsom regionen, länsstyrelsen, statistiska centralbyrån (SCB) med mera.

Verksamheternas kommentarer på delmål

Det går inte att redogöra för allt som gjorts i kommunkoncernens verksamheter under året. Alla medarbetare jobbar varje dag för att service, tjänster och välfärd ska komma invånarna i kommunen till del. I bilaga *Verksamheternas uppföljning av delmål och särskilda uppdrag* finns däremot mycket intressant att hämta, för läsaren som på ytterligare detaljnivå vill sätta sig in i vad kommunens verksamheter har arbetat med under året som gått. Här beskrivs vad varje verksamhetsområde i kommunen har gjort kopplat till respektive delmål under året, och resultatet av detta. Kapitlet är uppdelat efter de sju områden som kommunen arbetar med; 1) Kommun och inflytande, 2) Barnomsorg och utbildning, 3) Bo, trafik och miljö, 4) Kultur fritid och friluftsliv, 5) Näringsliv och arbete, 6) Omsorg och stöd samt 7) Kommunen som arbetsgivare.

Verksamheternas kommentarer på särskilda uppdrag

Inför varje budgetår beslutar politiken om så kallade *särskilda uppdrag* till verksamheterna som ska verkställas under året. I den ekonomiska budget som läggs ska särskilda medel för uppdragen ingå. I bilaga *Särskilda uppdrag* har varje verksamhet kommenterat och bedömt hur arbetet med de särskilda uppdragen gått under året. Även de särskilda uppdragen är uppdelade på de sju områden kommunen verkar inom.

Den kommunala koncernen

Kommunkoncernen utgörs av kommunen och dess bolag. Kommunfullmäktige och serviceuppdraget för Tierps kommuns medborgare, företag och besökare är den sammanhållande länken.

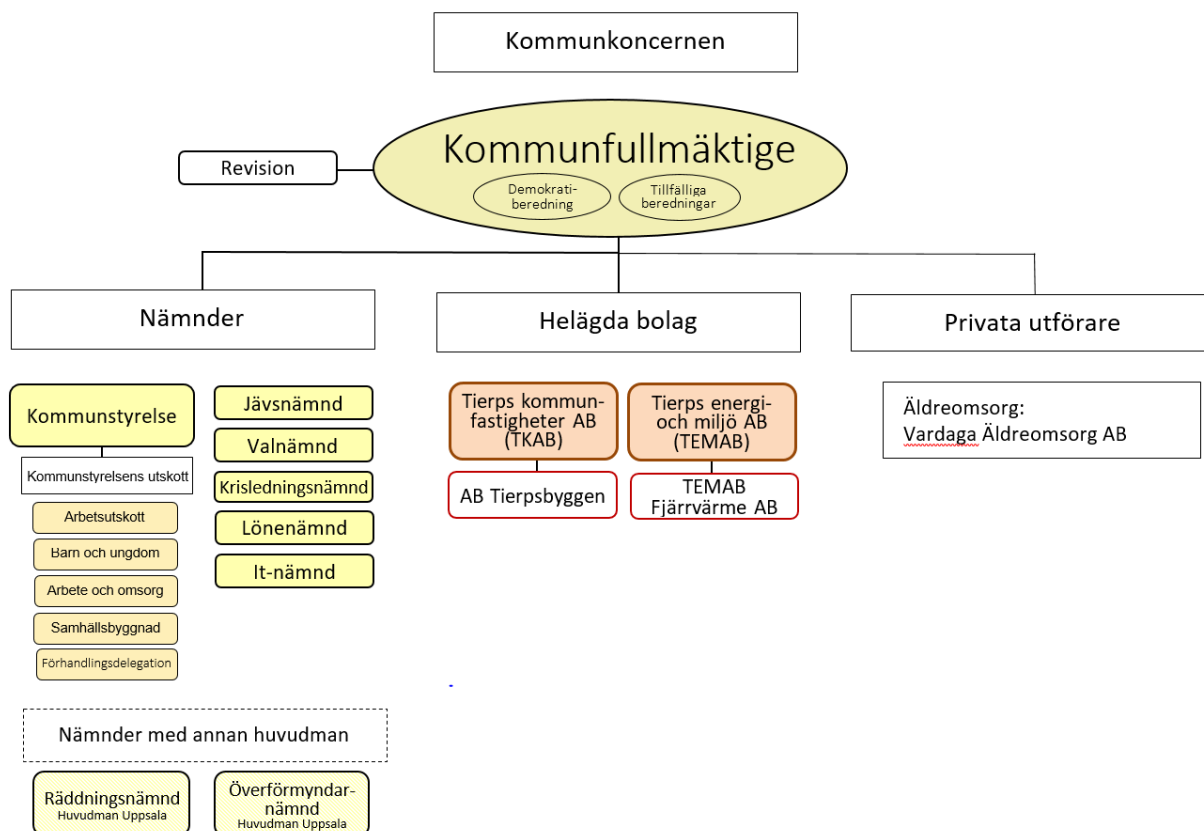

Bild: Den kommunala koncernen

Kommunfullmäktige (KF) beslutar vad som ska nås utifrån kommuninvånarnas perspektiv. Kommunfullmäktige är den högsta beslutande instansen i Tierps kommun. Kommunfullmäktige har 49 ordinarie ledamöter och 30 ersättare som väljs var fjärde år av kommunens medborgare.

Kommunfullmäktige kan tillsätta fullmäktigeberedningar för att arbeta med och förbereda större ärenden. Det finns en fast beredning, Demokratiberedningen. Det finns också en tillfällig beredning för framtagande av ny översiktsplan och bostadsförsörjningsprogram.

Revisionen ska granska att den kommunala verksamheten sköts ändamålsenligt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Kommunstyrelsen (KS) beslutar om vad som ska göras. Kommunstyrelsen är förbindelsen mellan den politiska organisationen och tjänsteorganisationen. Kommunstyrelsen ser till att de riktlinjer och mål som beslutas i kommunfullmäktige omsätts av tjänstepersoner i verksamheterna. Under kommunstyrelsen arbetar fyra utskott, kommunstyrelsens arbetsutskott (KSau), samhällsbyggnadsutskottet, utskottet barn och ungdom, utskottet arbete och omsorg, samt en förhandlingsdelegation. Utskotten och förhandlingsdelegationen bereder ärenden till kommunstyrelsen, men har också delegation att fatta vissa beslut, främst i individärenden.

Merparten av kommunens förvaltning finns samlad direkt under kommunstyrelsen och dess utskott. Därutöver finns följande nämnder:

Jävsnämnden hanterar tillsyn av och även tillstånd för kommunens egna verksamheter. Detta för att inte komma i konflikt med jävsbestämmelserna.

Valnämnden ansvarar på lokal nivå för genomförandet av allmänna val till riksdagen, landstingsfullmäktige och kommunfullmäktige, val till Europaparlamentet samt folkomröstningar.

Krisledningsnämnden har till uppgift att utöva den ledningsfunktion som enligt lag ankommer

på kommunen vid extraordinära händelser i fredstid.

Lönenämnden är en samverkan mellan Tierp, Knivsta och Älvkarleby kommuner kring lönehantering.

IT-nämnden är en samverkan mellan Tierp, Heby, Knivsta, Älvkarleby och Östhammar kommuner gällande bland annat drift av kommunernas IT-system och support till användare.

Räddningsnämnd respektive *Överförmyndarnämnd* är samverkan med andra kommuner. Nämnderna har Uppsala kommun som huvudman.

Tierps kommunfastigheter AB, TKAB, är ett helägt kommunalt bolag som hanterar skötsel, underhåll och investeringar i merparten av de lokaler som kommunen använder för sin verksamhet. Tierps kommunfastigheter AB har ett dotterbolag, *AB Tierpsbyggen, ABTB*, som är TKAB:s helägda bostadsföretag.

Tierps Energi och Miljö AB, TEMAB, är ett helägt kommunalt bolag som hanterar det praktiska utförandet inom vatten och avlopp, renhållning och gata/park. Dotterbolaget *TEMAB fjärrvärme AB* försörjer villor, industrier, skolor, handels- och serviceföretag med värme i Tierps kommun.

Privat utförare: Kommunen anlitar med start 2021 en privat utförare inom ett väsentligt område: särskilt boende. Ersättningen till Vardaga Äldreomsorg AB för platser på deras särskilda boende (Villa Siggbo) i Tierp svarade år 2021 för 8,4 procent av äldreomsorgens totala kostnader.

Översikt över verksamhetens utveckling

En samlad bedömning av kommunens ekonomiska utveckling är att den är på rätt väg då två av tre mål uppfylls mer än väl. Det tredje målet kring soliditet har under flera år pekats nedåt men det har nu skett ett trendbrott och soliditeten har återigen ökat. Till 2022/2023 har ett nytt soliditetsmått tagits fram, Soliditet inkl pensionsförpliktelser, vilket är ett mer rättvisande mått.

För koncernen är det svårare att uttala sig om då ingen koncernbudget är fastställd, men koncernens resultat på + 70,1 mnkr mot 2020-års resultat på -8,2 mnkr indikerar på en kraftig resultatförbättring även om den till stora delar ligger på kommunen.

Avstämning ekonomiska mål	Mål	Utfall 2021	Utfall 2020
Resultat av skatter och bidrag	2%	5,4%	0,0%
Nettokostnadsökningen *)		0,6%	1,1%
Ökning av skatteintäkterna		6,3%	1,0%
Soliditet exkl. ansvarsförbindelse	40%	14,9%	12,4%
*) Nettokostnadsökningen ska var lägre än ökningen av skatteintäkterna			

Mnkr	Den kommunala koncernen				
	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter	552,2	530,9	482,1	474,6	474
Verksamhetens kostnader	-1 737,3	-1 682,9	-1 639	-1 583,3	-1 602,8
Skatteintäkter och kommunalekonomiskutjämnning	1 395,1	1 313,0	1 265,8	1 202,8	1 162,3
Årets resultat	70,1	-8,2	-6,3	-19,6	9,7
Soliditet 1)	14,9	12,4	13,0	16,3	20,6

Soliditet inklusive pensionsförpliktelser	8,4	5,8	5,9	7,3	3,4
Investeringar (netto) 2)	-159,0	-142,7	328,2	361,6	473,3
Självfinansieringsgrad 3)	-152,9	-118,1	-4,4	39,4	33,0
Långfristig låneskuld	1 848	2 145	2 128	1 863	1 674,8
Antal årsarbetare	1 875	1 976	1 920	1 891	1 835
Vakansgrad, uthyrningsbara bostäder	1,4	1,7	1,7	3,5	2
Antal lediga lägenheter i genomsnitt	10	20	9	3	3
Energiförsäljning (MWh)	61 490	53 430	58 230	57 950	59 192

Mnkr	Kommunen				
	2021	2020	2019	2018	2017
Folkmängd 31/12	21 485	21 327	21 136	21 127	20 930
Kommunal skattesats	21,29	21,29	21,29	20,99	20,99
Verksamhetens intäkter	365,0	358,1	329,3	309,7	325,4
Verksamhetens kostnader	-1 688,9	-1 674,3	-1 597,7	-1 546,6	-1 484,7
Skatteintäkter och kommunalekonomiskutjämnings	1 395,1	1 313,0	1 265,8	1 202,8	1 162,3
Årets resultat	74,9	-1,7	0,9	-30,4	4
Soliditet 1)	34,3	29,0	30,5	37,2	43,6
Soliditet inklusive pensionsförpliktelser	17,3	10,8	10,8	12,9	2,8
Investeringar (netto) 2)	46,6	37,1	64,1	68,1	208,4
Självfinansieringsgrad 3)	87,1	365,6	-48,9	23,5	53,4
Långfristig låneskuld	282,5	283,5	322,0	275,3	275,6
Antal årsarbetare	1 708	1 810	1 762	1 734	1 711
Antal elever F-9 kommunalskola i kommunen	2 407	2 312	2 262	2 223	2 151
Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	215	202	209	216	206
Antal beviljade hemtjänsttimmar	100 246	104 215	94 861	100 639	113 435

Definition av nyckeltal
1) Soliditet definieras som eget kapital dividerat med totalt kapital.
2) Nettoinvesteringar definieras som bruttoinvesteringar med avdrag för de investeringar som finansierats med offentliga bidrag.
3) Självfinansieringsgrad definieras som Kassaflöde från den löpande verksamheten dividerat med nettoinvesteringar.

Kommunens resultat för 2021 har blivit betydligt bättre än tidigare år huvudsakligen tack vare att skatteintäkter, utjämnings- och statsbidrag ökat med 82,1 mnkr, samtidigt som verksamheten nettokostnader (summan av intäkter och kostnader) endast ökat med 7,7 mnkr. Utöver detta är finansnettot något bättre. I kommunens resultat för 2021 ingår jämförelsestörande engångspost avseende exploateringsöverskott om 13,2 mnkr. Kommunen hade 2020 jämförelsestörande engångsposter avseende omstruktureringskostnader om 40,3 mnkr.

Man kan även notera att i början av de senaste 5 åren var ökningen av verksamhetens kostnader högre, vilket också återspeglas i resultatet. Dock så ökade kostnaderna mycket under 2020 som en följd av ett omstruktureringspaket, jämförelsestörande engångsposten

ovan.

Femårsperioden inleddes med omfattande investeringar för att sedan sjunka, vilket på sikt påverkar kommunens soliditet positivt, tex så ökade den under 2021.

Delmål som direkt bidrar till god ekonomisk hushållning**	Måluppfyllelse januari- december 2021	Utveckling av måluppfyllelse jämfört med föregående år*
1.1 Andelen vuxna och barn som lever i ekonomisk utsatthet ska minska	Inte uppfyllt	Oförändrat
3.9 Minskad sjukfrånvaro i kommunens verksamhet.	Uppfyllt	-
4.6 Andelen behöriga till gymnasieskolans yrkes- eller högskoleförberedande program ska öka på kommunens samtliga högstadieskolor	Delvis uppfyllt	-
6.2 Effektivisera vattenanvändningen inom alla sektorer samt säkerställ en hållbar försörjning av sötvatten för att förebygga vattenbrist och låga grundvattennivåer.	Uppfyllt	Fortsatt uppfyllt
7.2 Minska kommunens energiförbrukning, bland annat genom energieffektivisering.	Uppfyllt	Fortsatt uppfyllt
8.1 Stödja utvecklingen av arbetstillfällen för alla grupper, även de som står långt från arbetsmarknaden.	Delvis uppfyllt	Oförändrat
10.4 Fler nyanlända ska ha lämnat etableringsuppdraget för att börja arbeta eller studera.	Delvis uppfyllt	Oförändrat
12.1 Minska mängden avfall genom åtgärder för att förebygga, minska, återanvända och återvinna avfall.	Delvis uppfyllt	Oförändrat
12.2 Matsvinnet ska minska.	Uppfyllt	Förbättring
12.3 Kommunens upphandlingar ska främja hållbar produktion och stimulera en cirkulär ekonomi.	Delvis uppfyllt	Oförändrat
16.2 Kommunens verksamheter ska vara effektiva, transparenta och rättssäkra.	Uppfyllt	Förbättring
16.4 Kommunkoncernens ekonomi ska vara långsiktigt hållbar.	Uppfyllt	-
16.5 Kommunens soliditet ska inte vara lägre än 40 procent och inte minska fler år än två år i rad.	Delvis uppfyllt	-

* Vissa delmål är nya för 2021, för dessa anges ingen jämförelse

** Se avsnitt "Uppföljning mål och delmål" för kommentarer och analys

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Samhällsutvecklingen i världen

Med anledning av Rysslands invasion av Ukraina blir den fakta och de framtidsutsikter som redovisas nedan högst osäkra då vi inte vet vilka konsekvenser detta får. Även pandemin fortsätter att påverka oss.

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), gör i MakroNytt 1:2022 bedömningen att den globala efterfrågan fortsätter att utvecklas starkt under 2022 trots mindre expansiv ekonomisk politik främst i USA. I Europa kommer återhämtningen att fortsätta genom att tjänstekonsumtionen återigen tar fart. På grund av hög inflation med anledning av höga olje-energi- och livsmedelspriser kan komma att ha negativ utveckling under 2023. Om de höga inflationstalen blir bestående eller ej blir en viktig indikator för centralbankernas agerande.

Befolkning

Befolkningen fortsätter att öka i Tierps kommun, sista året mellan nov och nov ökade befolkningen med 142 personer.

Pandemin

Pandemin ställer fortsatt stora krav på kommunen i alla dess roller, som arbetsgivare, myndighetsutövare och serviceorgan för invånarna. Det har bland annat inneburit hantering av ett omfattande informationsflöde, ekonomiska omprioriteringar för att stödja näringslivet och justering av formen för verksamheter. Detta har ofta skett med kort framförhållning.

I enlighet med direktiv från Folkhälsomyndigheten har kommunen strävat efter att så långt som möjligt förhindra smittspridning. Medarbetare med arbetsuppgifter som passar för hemarbete har uppmanats att arbeta på distans. Dessutom har övrig verksamhet anpassats för att så långt som möjligt hålla nere smittspridningen.

Med anledning av pandemin har kommunen haft fokus på verksamheter inom Vård och omsorg samt Utbildning. Kommunen har bland annat säkerställt tillgång till skyddsutrustning.

En förutsättning för att undvika fysiska möten är en tillfredsställande IT miljö. Tack vare det tidigare påbörjade digitaliseringsarbetet i kommunen, har övergången till distansarbete gått bra. Många medarbetare upplever positiva effekter av större flexibilitet och möjlighet till mer fokuserade arbetsperioder, men det har också varit en utmaning att hålla ihop arbetsgrupper och utvecklingen av arbetet.

Under december 2021 exploderade smittspridningen i många länder. Nu har den börjat minska på många håll. Det är sannolikt en följd av högre immunitet i befolkningen givet stigande vaccinationsgrad och skyddet efter genomgången infektion. Nu är det flera länder som inte längre klassificerar covid-19 som en samhällsfarlig sjukdom. Inte minst till följd av att den nu dominerande omikron – mutationen, jämfört med tidigare virusvarianter, ger färre fall av allvarlig sjukdom. Därför har inte vårdbelastningen ökat i samma grad som smittspridningen. I Sverige har de allra flesta inom riskgrupperna nu fått en tredje vaccindos. Och den 9 februari 2022 tog regeringen bort de flesta restriktioner som införts för att hålla nere spridningen av covid-19.

Samhällsekonomisk utveckling

Ekonomi har återhämtat sig i alltfler länder trots ökad smittspridning under sista kvartalet 2021, vissa länder är tillbaka på tillväxt-trenden innan pandemin. Men utbudsproblematiken med frakter och globala värdekedjor tynger, inte minst länder med en stor industrisektor, såsom Tyskland. Men det finns tecken på att utbudsproblematiken har börjat lösas upp i slutet av förra året. Enligt globala inköpschefsindex kvarstår långa leveranstider ännu, men de börjar kortas. Delvis beror det på att den globala varuefterfrågan svalnat något sedan april 2021. Global handel och industriproduktion ökar nu åter med besked samtidigt som orderläget stärks medan priset på insatsvaror faller tillbaka.

En negativ effekt av de höga olje- och energipriserna är att hushållens konfidensindikatorer har försvagats i USA, Eurozonen och Sverige. Inte bara är det olje-, gas- och elpriser som varit ovanligt höga under 2021. Flertalet viktiga råvarupriser stärktes rejält förra året, inte minst basmetaller.

Svensk BNP tillbaks på trenden

BNP för fjärde kvartalet 2021 ökade enligt BNP-indikatorn med 1,4 procent i kvartalstakt. Medan SCB:s månadsindikator för hushållens konsumtion visade starka utfall de sista månaderna till och med november, syntes en tillbakagång i december. Även data över korttransaktioner för tjänstekonsumtion bekräftar denna bleka avslutning av året, liksom fortsatt svaghet hittills under 2022. En liten metkrok för de sista veckorna i februari syns dock i data.

Den globala efterfrågan bedöms fortsatt växa starkt i år och nästa år. Indikatorer tyder på en stark exportmarknad i närtid, till exempel indikeras fortsatt hög tillväxt genom starka tal för orderingången och produktionen i globala inköpschefsindex. Produktionsplanerna för svensk

tillverkningsindustri har till och med nått den högsta indexnivån på över 10 år. Den svenska exporten antas stiga med drygt 5 procent i år och 4 procent nästa år. Det är en upprevidering som framförallt grundar sig i förväntningar om starkare internationella investeringar.

Under 2022 ser vi en fortsatt stark BNP-tillväxt samt normalisering av sammansättningen av BNP. Inte minst kvarstår betydande normalisering mellan varu- och tjänstekonsumtionen, där en markant återhämtningen ännu väntar för delar av tjänstekonsumtionen (liksom för produktionen). Det är den inhemska efterfrågan som, i bidragstermer, höjer BNP framöver. BNP förväntas öka med 3,6 procent i år och 1,6 procent 2023.

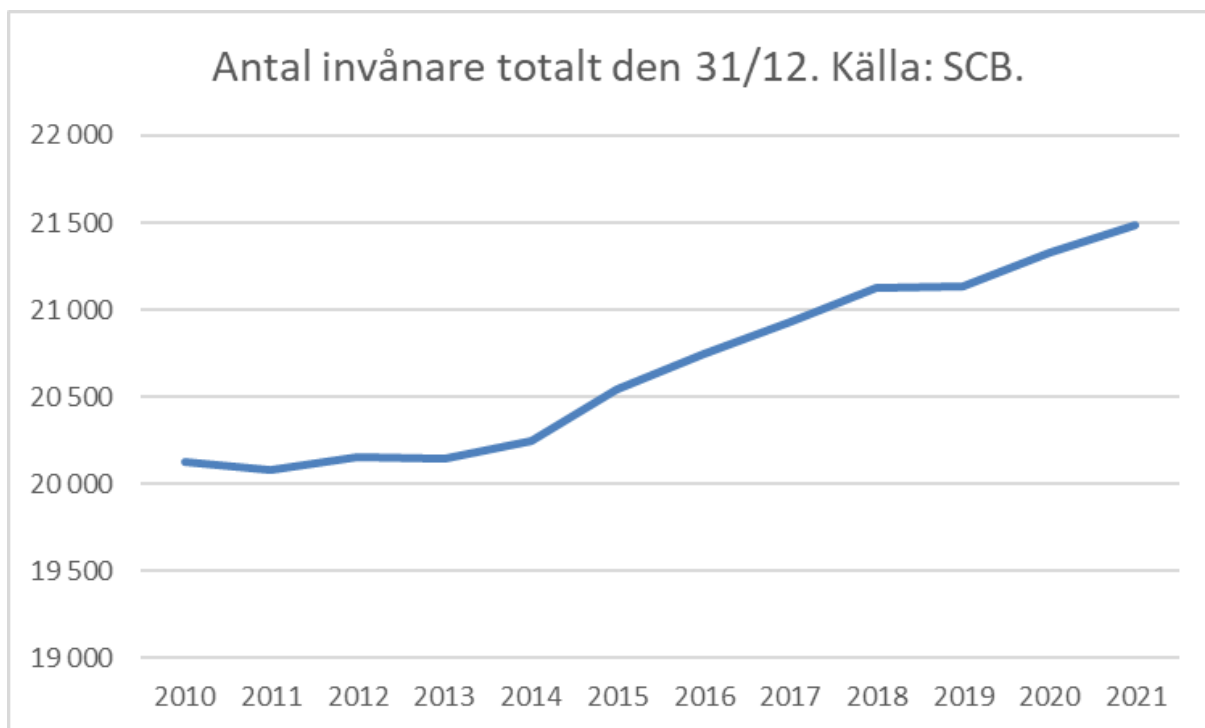
Uppgången i konsumentprisinflationen i Sverige under det senaste dryga halvåret har varit markant. KPIF-inflationen uppmättes till hela 4,1 procent i december. Det sista kvartalet var KPIF-inflationen som genomsnitt 3,6 procent, vilket är det högsta på 28 år. Till stor del följer den snabba uppgången av svensk inflation på stigande energipriser. Däremot för helåret blev ökningstakten för ”KPIF exklusive energi” 1,4 procent, vilket endast är marginellt högre än den genomsnittliga ökningstakten över de senaste 20 åren.

Skatteunderlaget fortsätter att öka starkt 2022

Det underliggande skatteunderlaget växte i nominella termer med nästan 5,3 procent förra året och förväntas öka med 4,7 procent 2023. Därefter ligger ökningstakten på i genomsnitt 3,4 procent per år, vilket är cirka en halv procentenhet lägre än genomsnitt för 2012–2021. Den viktigaste förklaringen till den starka utvecklingen förra året och i år är att lönesumman ökar starkt (80 procent av skatteunderlaget). Dels är det en återhämtning från ett svagt 2020 och dels vissa tillfälliga effekter. Till ökningen av skatteunderlaget i år bidrar även den största höjningen av de inkomstanknutna pensionerna på några år. I år hålls dock skatteunderlagets faktiska ökning tillbaka av en höjning av grundavdragen för personer som fyllt 65 år.

Befolkningsutveckling

Antalet invånare i Tierps kommun uppgick till 21 485 personer den 31 december 2021. Det är en ökning med 158 personer jämfört med år 2020. År 2021 flyttade 1 344 personer till Tierps kommun och 1 161 personer flyttade ut från kommunen. Det ger ett flyttningsnetto på 183 personer. Kommunens födelsenetto var -37 personer, vilket betyder att det avled 37 personer fler än vad som föddes under året. Kommunen har under de senaste 10 åren haft en positiv befolkningsutveckling och ökat från 20 077 invånare år 2011 till 21 485 invånare år 2021, vilket ger en genomsnittlig ökning med drygt 140 invånare per år. Den positiva befolkningsutvecklingen har en positiv påverkan på kommunens skatteintäkter samtidigt som en ökande befolkning kräver utbyggnad av den kommunala servicen.

De närmaste åren kommer Sverige att ha en snabb ökning av andelen personer över 80 år, även andelen barn och unga kommer öka. Den arbetsföra grupp som föranleder de lägsta kostnaderna och högsta intäkterna i form av inkomstskatt, åldersgruppen 20-65 år, kommer samtidigt att öka relativt långsamt. Om Sverige inte hade haft en tillströmning i form av invandring, skulle antalet personer i yrkesverksam ålder minska. Kommunsektorns stora utmaningar är tätt kopplade till den demografiska utvecklingen. Kostnaderna för att i framtiden upprätthålla välfärd på samma nivå som idag kommer att öka kraftigt. Samma trend som i riket gällande demografin går också att se i Tierps kommun.

Arbetsmarknad

På kort sikt blir sysselsättningsutvecklingen lite svagare än vi bedömde i december, medan produktiviteten blir högre. En normalisering av medelarbetstiden under 2022 leder till en stark ökning för arbetade timmar. Sysselsättningsnivån är nu så gott som återställd och ”arbetslösa” (enligt Arbetsförmedlingen) är tillbaka på de nivåer som rådde innan pandemin.

Gruppen med arbetslöshetstider under ett år är nu mindre än före krisen. Däremot har gruppen med arbetslöshetstider över ett år växt ordentligt, även om antalet nu tycks ha börjat minska något. Det stora dilemmat ligger i att långtidsarbetslösa individer, och speciellt de som Arbetsförmedlingen betraktar har en svag konkurrensförmåga, endast tycks minska svagt. Denna grupp har också trendmässigt ökat sedan den globala finanskrisen. Grundproblemet är att sammansättningen av efterfrågan på arbetsmarknaden skiljer sig från sammansättningen av utbudet. Samtidigt som efterfrågan på arbetskraft i vissa sektorer är mycket hög är långtidsarbetslösheten också hög. Redan innan pandemin var 120 000 personer långtidsarbetslösa med svag konkurrensförmåga. Nu uppgår denna grupp till 148 000 personer.

Arbetslösheten** sjönk i Uppsala län år 2021 och uppgick till 6,6 procent. Arbetslösheten i Tierps kommun uppgick till 7,9 procent av arbetskraften i åldrarna 16-64 år, vilket är 1,3 procentenheter lägre än år 2020. I Uppsala län, liksom i riket som helhet, sjönk antalet personer som år 2021 berördes av varsel om uppsägning betydligt jämfört med föregående år. Flest berörda i riket fanns inom näringsgrenarna byggverksamhet och handel; reparation av motorfordon och motorcyklar.

Antalet företag i Bolagsverkets register ökade med 8,54 procent under 2021 jämfört med

2020, sett till de fyra vanligaste företagsformerna: aktiebolag, enskild firma, handelsbolag och kommanditbolag. Samtidigt avslutades något fler företag under 2021 jämfört med året innan.

I Svenskt Näringslivs ranking av kommuners företagsklimat tilldelades Tierps kommun plats 209 år 2021. Kommunen tappade 71 platser från år 2020 då Tierps kommun hade plats 138. Undersökningen baseras till två tredjedelar på resultatet av en enkätundersökning till företag och till en tredjedel på statistiska faktorer.

*Arbetslösheten baseras på Statistiska centralbyråns arbetskraftsundersökningar (AKU). Statistiken beskriver utvecklingen på arbetsmarknaden för Sveriges befolkning i åldern 15-74 år. Detta är det officiella arbetslöshetstalet.

**Arbetslösheten är här den procentuella andelen av den registerbaserade arbetskraften, 16-64 år, som är öppet arbetslösa eller sökande i program med aktivitetsstöd. Baseras på registerdata från Arbetsförmedlingarna och skiljer sig därmed från arbetslöshetssiffrorna från SCB:s AKU. Anledningen till att AKU-siffrorna inte redovisas är att dessa inte är tillgängliga på kommunnivå.

Bostadsmarknad

I Tierps kommun var medelpriset för småhus för permanentboende 1 818 000 kronor år 2020*. Medelpriset för småhus steg med 10 procent från år 2019 till 2020. På tio år har medelpriset stigit med 81 procent. Enligt Statistiska centralbyrån, SCB, steg priserna på permanenta småhus i Sverige med 6 procent under helåret 2020, jämfört med helåret 2019. Det genomsnittliga priset i landet för ett småhus för permanent boende var cirka 3,2 miljoner kronor under 2020.

Under år 2021 färdigställdes 56 nya lägenheter i flerbostadshus och småhus i Tierps kommun. Det finns en fortsatt hög efterfrågan på bostäder i kommunen. Tierpsbyggen har en kötid på 3-4 år på kommunens större orter.

Strategisk och långsiktig planering, i samverkan mellan Tierps kommun och Tierpsbyggen, har bidragit till att flyttkedjorna börjar komma igång i kommunen. Allt fler äldre villaägare väljer att flytta till lägenhet, vilket leder till att hus blir tillgängliga på marknaden för barnfamiljer.

Det är efterfrågan på tomtmark, framför allt i Tierp och Örbyhus. Planberedskapen är god i Tierp där arbetet pågår med den nya stadsdelen Siggbo trädgårdsstad. Det återstår dock arbete med bland annat infrastruktur innan planen kommer att generera tomter som är klara för att bygga hus på. I Örbyhus är det i nuläget relativt låg planberedskap, men det är flera större planer under framtagande och en större plan för lägenhetshus i Örbyhus centrum har nyligen fått laga kraft. En privat exploatör har under slutet av 2020 och början av 2021 förvärvat två intilliggande fastigheter i nära anslutning till Tierps station. Där pågår både inflytt, byggnation och projektering parallellt, detta avser totalt ca 100-150 lägenheter. Vidare finns privata exploatörer i Karlholms strand där området är under utveckling med planerad bebyggelse av både villor och lägenhetshus.

AB Tierpsbyggen har pågående plan för nybyggnation av bostäder för äldre i Örbyhus och även ombyggnationer i Söderfors.

Arbetet med den ny översiktsplanen och riktlinjer för bostadsförsörjning fortsätter kommande år utifrån fastställd tidsplan.

*Siffrorna från SCB gällande bostäder och fastighetsmarknad avser år 2020. Statistiken för år 2021 på kommunnivå publiceras hos SCB i slutet av maj 2022.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Riskanalys			
Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Omvärldsrisk			
Befolkningen slutar öka	Brist på bostäder	Kommun och AB Tierpsbyggen	- Bra tillgång till tomter. - Ökad bostadsproduktion
Långvarigt och/eller utbrett krig i Ukraina	Stor oro i världsekonomi	Hela kommunkoncern	-Omvärldsbevakning samt inta krisberedskap
Utdragen återhämtning	Ansträngd personal och allmänhet	Den kommunala koncernen	- Fortsätta följa rekommendationer
Verksamhetsrisk			
Personal	Oförmåga att upprätthålla planerad verksamhet	Vård och omsorg, Utbildning och Individ- o Familjeomsorg	- Bemanningenhet, - Kompetensförsörjningsplaner , - Länssamverkan
Åldrande fastigheter	Dyrare underhåll	Kommunen och Tierps kommunfastigheter AB	Förbättrad planering av investeringar och reinvesteringar. Tydligare prioritering av investeringar och reinvesteringar
Finansiell risk			
Hög skuldsättning	Dyrare upplåning	Kommunkoncernen	- Förbättrad soliditet minst 30% självfinansieringsgrad per år -Investeringsprioritering
Finansieringsrisk	Större andel av förfallna lån än plan	Kommunkoncernen	-Uppföljning av när lån förfaller i tid - Krav på tillgänglig checkkredit
Brist likviditet	Pga av krigets konsekvenser	Kommunkoncernen	- Löpande kontroll av ekonomin

Omvärldsrisk

Om befolkningen inte fortsätter att öka så avstannar skatteunderlagsökningen, det kan innebära ytterligare besparingar/skattehöjningar för att möta ökade demografiska behov, kostnadsökningar och investeringsbehov.

Blir kriget i Ukraina långvarigt eller sprids till andra länder så kommer konsekvenserna bli oerhört stora både för kommunen, länet, Sverige och Europa.

Verksamhetsrisk

Om kommunen inte kan rekrytera den personal som det finns behov av kan verksamheterna få problem att uppehålla en kvalitativ och bra verksamhet för kommunmedborgarna.

Risken med åldrande fastigheter är att verksamheterna kommer att arbeta i arbetsmiljömässigt undermåliga lokaler. Genom tydlig planering och prioritering av underhåll och investeringar ska kommunen komma tillrätta med problemet och långsiktigt även få bättre och lägre lokalkostnader. Detta genom att bland annat kunna avsluta hyra av paviljonglokaler.

Finansiell risk

Med för hög skuldsättning sätter sig kommunen i en situation av stigande räntor och ökad

bevakning från Kommuninvest. Kommunen har redan inlett ett nära samarbete med Kommuninvest för att komma till rätta med den höga belåningsgraden.

För att inte hamna i en finansieringsrisk med många förfallna lån samtidigt så planerar kommunen när lån omsätts, kommunen har inte haft någon nyupplåning sedan 2019. Koncernen har ökat sin upplåning med endast 17,0 mnkr under 2021. Koncernen har också tillgång till en checkkredit via Nordea för kortsiktiga finansieringsbehov.

Beträffande kriget i Ukraina så kan det även innebära en finansiell risk att inte ha tillgång till likviditet/lånemöjligheter, mm

Pensionsförpliktelser

Kommunkoncernen har ett pensionsåtagande som uppgår till 513,6 (522,3) mnkr. Åtagandet för kommunen uppgår till 505,4 (516,5) mnkr.

Pensionsförpliktelsen redovisas sedan 1998 enligt den så kallade blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som en ansvarsförbindelse.

För att möta kommande pensionsutbetalningar för pensioner som är intjänade före 1998 av personer födda till och med 1948, har Tierps kommun avsatt medel till Uppsala läns Pensionsstiftelse. Placeringarnas bokförda värde exklusive löneskatt uppgick till 137,3 (167,3) mnkr per 2021/231. Marknadsvärdet av Tierps kommuns andel av stiftelsens placeringar är 206,8 (204,5) mnkr. Kommunen begärde gottgörelse från pensionsstiftelsen hösten 2020 respektive under 2021 om ca 30,0 mnkr motsvarande utbetalda pensioner under 2019 och 2020 ur ansvarsförbindelsen för årskullar tom 1948. Dessa betalades ut till kommunen under 2021.

Förpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse uppgår efter avdrag för värdet i pensionsstiftelsen till 203,8 (210,6) mnkr inklusive löneskatt. Återlånade medel det vill säga skillnaden mellan förpliktelsen och marknadsvärdet för förvaltade pensionsmedel uppgår till 298,6 (312,0) mnkr för kommunen.

Kommunen följer RKR R10 Pensioner från Rådet för kommunal redovisning gällande värdering och upplysningar om kommunens pensionsförpliktelser. Upplysningar om förpliktelser finns i not 21 och 25. Upplysning om placeringen i Uppsala läns pensionsstiftelse finns i not 15.

Mnkr	Kommunkoncern		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Pensionsförpliktelse				
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen				
a) Avsättning inklusive särskild löneskatt	146,0	135,5	137,8	129,7
b) Ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	203,8	210,6	203,8	210,6
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring				
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	163,8	176,2	163,8	176,2
Summa pensionpliktelse inklusive försäkring och stiftelse	513,6	522,3	505,4	516,5
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde				
Totalt pensionsförsäkringskapital				
varav överskottsmedel				
Totalt kapital pensionsstiftelse	206,8	204,5	206,8	204,5
Finansiella placeringar, pensionsmedel (egen förvaltning)				
Summa förvaltade pensionsmedel	206,8	204,5	206,8	204,5
Finansiering				
Återlånade medel	306,8	317,8	298,6	312,0
Konsolideringsgrad	98%	95%	98%	95%

Händelser av väsentlig betydelse

Kommunen har fortsatt arbeta för att minimera konsekvenserna av pandemin.

Samtliga verksamheter har drabbats, framför allt då Utbildning, Vård och Omsorg sam Kultur och Fritid. Den digitala explosionen av distansarbete och möjligheter till digitala möten har varit en utmaning för IT-centrum. Kommunen har också förlorat intäkter och fått ökade kostnader inom alla verksamheter. ,

Exempel på konsekvenser av pandemin

- Smitta inom äldreomsorgen, både anställda och vårdtagare
- Distansundervisning i skolorna
- Inställda evenemang och aktiviteter
- Stängda/minskade öppettider på idrottshallar och bibliotek
- Svårigheter att möta klienter och följa upp placeringar för individ-och familjeomsorgen
- Övergång till digitala möten och distansarbete där det är möjligt
- Omprioritering av resurser från andra verksamheter till vård och omsorg har behövts i form av till exempel utredartjänster och kommunikation

Kriget i Ukraina

Under 2022 har Ryssland startat krig i Ukraina som kan komma att ha förödande konsekvenser för världsekonomin och därmed också Tierps ekonomi. Det är dock alldeles för tidigt att dra några slutsatser ännu.

Väsentliga händelser inom koncernen

Det mest glädjande inom koncernen är den resultatförbättring som skett med 78,3 mnkr varav kommunen 76,6 mnkr.

Individ och familjeomsorgens verksamhet har omorganiserats och samlokaliseras för att få en tydligare organisation och ett effektivare arbete. Volymerna ökar inom flera verksamhetsområden, delvis beroende på pandemin, men också tack vare att öppenvården har förstärkts/utvecklats vilket medför att kostnaderna för placeringar inte ökar samma utsträckning.

Kommunen har köpt Crosshallen från Tierps Kommunfastigheter AB, (TKAB) och gjort en nedskrivning av den under 2021 för att under 2022 kunna sälja fastigheten. Kommunen har återöppnat Vendelbadet efter att varit stängt i två år för renovering.

Utifrån effektiviseringsarbetet som startade 2020 med beslutade omställningskostnader har verksamheten ytterligare sagt upp hyresavtal tex Tegelbruksgatan, både Traktorn, Bergis och skutan.

En ny cirkulationsplats har invigts Örbyhus.

TKAB har i samarbete med kommunen fortsatt projektera för flera förskolor, först på tur att bli inflyttningsklar under 2022 är Kyrkskolan.

Genom samarbetet inom IT-centrum och C-Tillsammans så möjliggörs gemensamma upphandlingar t.ex. telefoni, klienter och print. Det ger kostnadseffektiva lösningar och möjliggör utökad samarbete mellan kommunerna.

Stora Humlesalen på Möbeln har varit uthyrd till Regionen för vaccinationsverksamhet mellan, 1/11- 2020 till 30/9 2021.

Betydande rättstvister

En tidigare pågående tvist med entreprenör vid fastigheten Möbeln har nått förlikning under

februari 2022. Kostnaden för den överenskomna förlikningen stannar vid 5,0 mnkr för 2022.

Rörholmsbadet såldes med förbehåll om lantmåteriförrättning under 2020, vilket innebär att köpet gick igenom under 2021. Köparen har lämnat ett skadeståndskrav med anledning av ett påstått läckage i bassängen, vilket enligt köparen innebär högre driftkostnader än beräknat. Kommunen har bestridit skadeståndskravet och överlämnat ärendet till försäkringsbolag. Ärendet har ej nått någon förlikning.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Ansvarsstruktur

Kommunfullmäktige		
Budget med plan (ramar, uppdrag och mål)		
Strategier, program, policyer, riktlinjer		
Reglemente	Bolagsordning	
Delegationsordning	Ägardirektiv	
Kommunstyrelsen		
Styra, leda och samordna den kommunala koncernen	Kommunens bolag	
Hålla uppsikt inom den kommunala koncernen	Styra, leda och samordna verksamhet	
Övergripande ansvar för intern kontroll	Mål för verksamhet och ekonomi	
Rapportera till kommunfullmäktige	Upprätta affärsplan	
	Intern kontroll avseende verksamhet och ekonomi	
	Rapportera till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige	

Kommunfullmäktige, med de demokratiskt folkvalda politikerna, är det högsta beslutande och styrande organet. Kommunfullmäktige fastställer övergripande visioner, planer, mål och uppdrag för den kommunala koncernen. Detta görs i budget och översiktsplan. Fullmäktige fastställer även reglementen, bolagsordningar, ägardirektiv med mera och tillsätter ledamöter i kommunstyrelse, nämnder och bolagsstyrelser. Fullmäktige godkänner delårsrapporter och årsredovisning samt beslutar om ansvarsfrihet för styrelser och nämnder inom kommunens organisation.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och utvärdering vilket inbegriper ledning och samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av hela den kommunala koncernen. Kommunstyrelsen ansvarar därmed för planering och uppföljning av ekonomi och verksamhet för kommunens verksamhet under kommunstyrelsen, kommunens nämnder, de kommunala bolagen. Betydande delar av detta ansvar är kopplat till uppsiktsplikt och intern kontroll. Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

Styrelser, nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att respektive verksamheter utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och mål uppnås.

Den kommunala koncernens tjänstepersoner ansvarar för att tillse att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden samt för att bedriva den operativa verksamheten.

Struktur för styrning av den kommunala koncernen

Kommunen arbetar utifrån målstyrning. Kommunens övergripande budgetdokument är organisationsneutralt och utgår från de sju områden kommunen verkar inom: ”Kommun och inflytande”, ”Barnomsorg och utbildning”, ”Bo, trafik och miljö”, ”Kultur, fritid och friluftsliv”, ”Näringsliv och arbete”, ”Omsorg och stöd” och ”Kommunen som arbetsgivare”. Det viktiga är att beskriva vad kommunen gör för medborgarna, vilka lagar med mera som kommunen behöver rätta sig efter och vad politiken vill uppnå. Medel i budgeten fördelas dock utifrån verksamhet i organisationen.

Inför budgetarbetet levererar verksamheterna grunden till budgeten i form av texter som pekar ut planeringsförutsättningar, ekonomiska förutsättningar och utvecklingsförutsättningar för budgetens sju områden. Politiken utgår från detta när de påbörjar arbetet att ta fram mål.

Kommunens övergripande mål utgörs av Agenda 2030. De globala målen i Agenda 2030 är den mest ambitiösa agendan för hållbar utveckling som världens länder någonsin antagit och innefattar de tre dimensionerna av hållbarhet: social, ekonomisk och miljömässig. Även Sveriges regering har skrivit under på dessa och Tierps kommun har åtagit sig att jobba mot målen. Agenda 2030s övergripande målsättning är att avskaffa extrem fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor i världen, främja fred och rättvisa och lösa klimatkrisen till år 2030.

Politiken tolkar de globala målen och konkretiserar, genom att ta fram delmål, vad dessa innebär för Tierps kommun och vad vi måste göra för att uppnå dem. Politiken pekar också ut särskilda uppdrag inom budgetens sju områden. I den ekonomiska budget som läggs ska medel för uppdragen ingå.

Kommunfullmäktige fastställer mål, delmål och särskilda uppdrag, samt drifts-, resultat-, investerings- och finansieringsbudget i Plan för Tierps kommuns ekonomi och verksamhet. Samtidigt fastställs årligen ägardirektiv för kommunens fyra bolag. Det möjliggör en mer aktiv och transparent ägarstyrning som också kopplar till målen. Budget och verksamhetsplan för de gemensamma nämnderna IT-nämnd och Lönenämnd fastställs även de i en bilaga till planen.

När kommunfullmäktige fastställt Plan för Tierps kommun och verksamhet, tar verksamheten fram egna mål, strategier och aktiviteter för att uppnå de av politiken satta målen och särskilda uppdragen. Arbetet görs digitalt i kommunens ledningssystem.

Uppföljning av drift, investeringar, delmål och uppdrag sker tre gånger per år. Tertiärrapport per april, delårsrapport per augusti och bokslut för helår. Uppföljningar görs digitalt i kommunens ledningssystem. I ledningssystemet ingår även en modul för internkontrollens planering, genomförande och uppföljning. Internkontrollen följs upp regelbundet och rapporteras en gång per år till kommunstyrelsen i samband med årsbokslut.

De viktigaste övergripande styrdokument i Tierps kommun är Vision, Översiktsplan och Plan för verksamhet och budget. I Plan för Tierps kommuns ekonomi och verksamhet redovisas samtliga styrdokument politiken fastställt. Av ägardirektiven för bolagen framgår vilka styrdokument som gäller för bolagen. I Riktlinjer för styrdokument har en enhetlig dokumentnomenklatur för Tierps kommuns styrdokument och tydliggörande av deras funktion i den kommunala styrningen fastställts. Riktlinjen innehåller också en struktur för en enhetlig framtagning, hantering och uppföljning av kommunens styrande dokument.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunens resultat uppgår till 74,9 mnkr vilket är 52,2 mnkr över budget och motsvarar 5,4 % av skatter och bidrag. Avvikelsen mot delårsrapporten är totalt 26,7 mnkr. Överskottet

hör från Bidrag samt en minskad kostnadskostym tack vare land annat de omställningsåtgärder som genomfördes ut 2020.

	Kommunkoncernen*			Kommunen		
	Budget	2021	2020	Budget	2021	2020
Årets resultat	*)	70,1	-8,2	22,7	74,9	-1,7
*) Någon koncernbudget är inte fastställd av kommunfullmäktige						

Koncernens resultat är på hela 70,1 mnkr trots att flera av bolagen gick med underskott.

I Sverige har vi fortsatt en pandemi som påverkar kommunen och kommunens verksamhet. Kommunens resultat är även det starkt påverkat av de statsbidrag kommunen har erhållit för att täcka de ökade kostnaderna orsakade av pandemin samt även de minskade skatteintäkterna.

Investeringsvolymerna fortsätter att fluktuera och hamnade 2021 på 45,7 mnkr mot budgeterat 61,3 mnkr. Under 2020 investerades det för 37,1 mnkr.

Större investeringar är bl.a:

It nämnden: 6,4 mnkr

Järnbruksparken/Gammelgården sportomr: 4,1 mnkr

Infarter Siggbo 4,0 mnkr

Vendelbadet: 3,8 mnkr

Beläggningsprogram 2021: 3,2 mnkr

Förändrad redovisningen och rättelse

Kommunen har fortsatt att anpassa redovisningen till de gällande lagar och rekommendationer och har bl.a. lagt om redovisningen för fordonsleasingen.

Under året har redovisningen av våra leasingfordon ändrats så att de numera redovisas som finansiell leasing, den påverkar resultatet med -0,9 mnkr och Balansen med 6,5 mnkr. Kommunen har under året även ändrat hanteringen från att leasa datorer till att köpa in dem direkt på driften. Därför har kommunen att bokat bort datorinköp med -0,5 mnkr och leasingavgifter avseende datorer med + 2,7 mnkr.

Utfall delmål och särskilda uppdrag

Budgetens verksamhets- och måluppställning utgår från kommunen samlade uppdrag för medborgarna, det vill säga den är organisationsoberoende, vilket i sig bidrar till god ekonomisk hushållning. Under denna rubrik redovisas det sammanställda utfallet för delmål och särskilda uppdrag uppdelat på de övergripande områden kommunen verkar inom.

Måluppfyllelsen per delmål eller särskilt uppdrag redovisas enligt följande logik:

– Vi ligger bra till för att uppfylla målet

– Vi är på rätt väg för att uppfylla målet, men det går för långsamt.

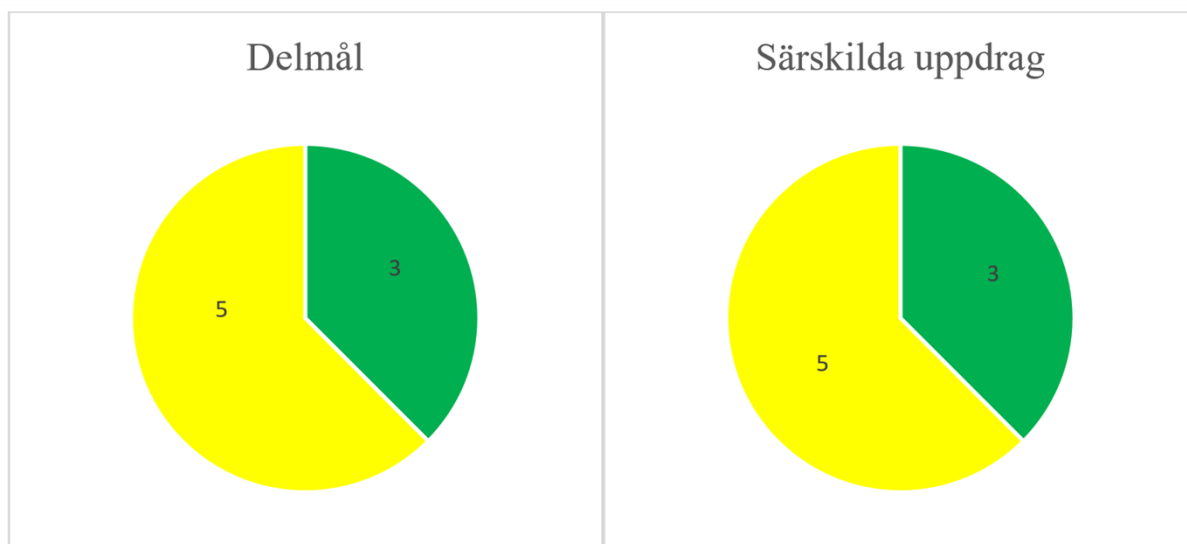
– Ännu inga åtgärder, eller utvecklingen går åt fel håll. Åtgärder krävs.

Kommentarer och analys av utfallet vad gäller delmålen finns under rubriken *Uppföljning mål*

och delmål. Verksamheternas kommentarer till utfallet när det gäller genomförandet av de särskilda uppdragen finns i bilagan *Verksamheternas uppföljning av delmål och särskilda uppdrag* under rubriken *Särskilda uppdrag*.

Kommun och inflytande

Måluppfyllnad för område kommun och inflytande

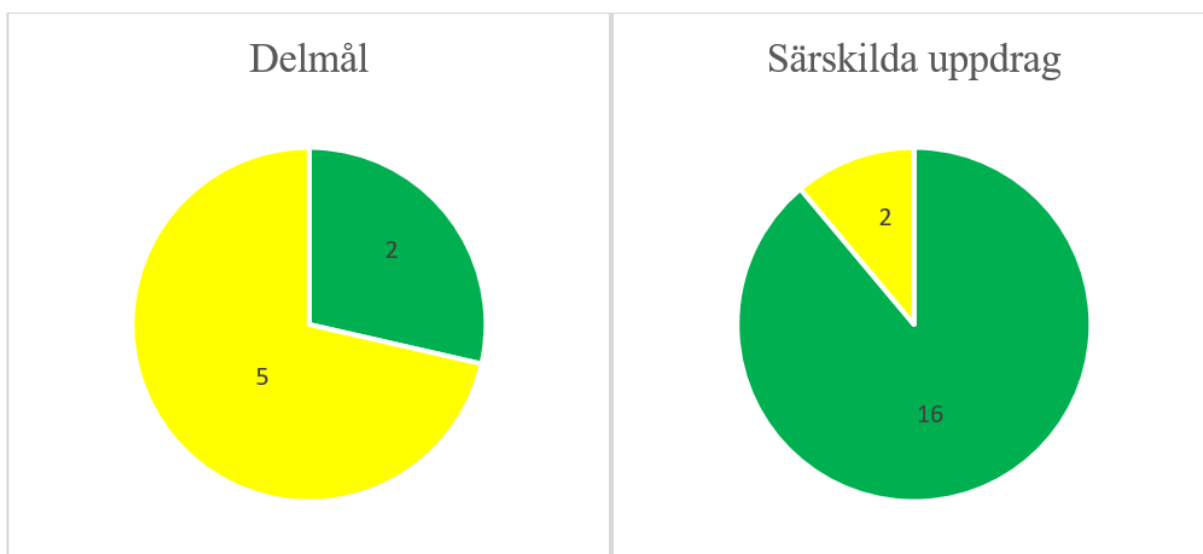

Agenda 2030 delmål - tre delmål är uppnådda och fem delmål uppnås delvis med den utveckling vi ser idag.

Särskilda uppdrag - tre särskilda uppdrag är genomförda och fem är delvis genomförda under året.

Barnomsorg och utbildning

Måluppfyllnad för område barnomsorg och utbildning

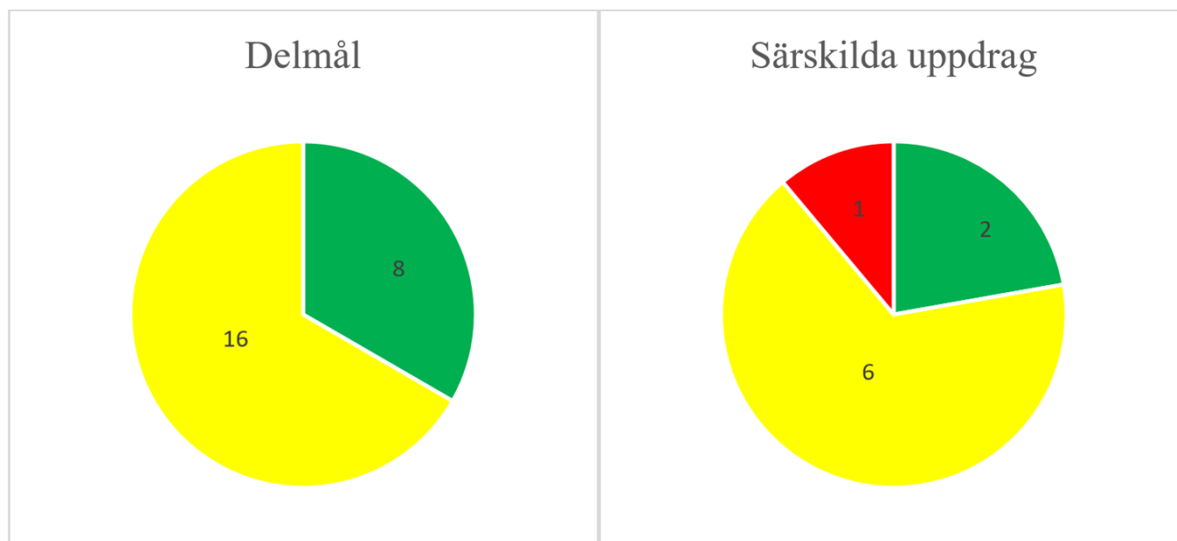
Agenda 2030 delmål - två mål är uppnådda och fem mål uppnås delvis under året.

Särskilda uppdrag - sexton särskilda uppdrag är genomförda medan två uppdrag är delvis genomförda under året. Av uppdragen som skulle slutförts under 2021 är två genomförda och

ett delvis genomfört.

Bo, trafik och miljö

Måluppfyllnad för område bo, trafik och miljö

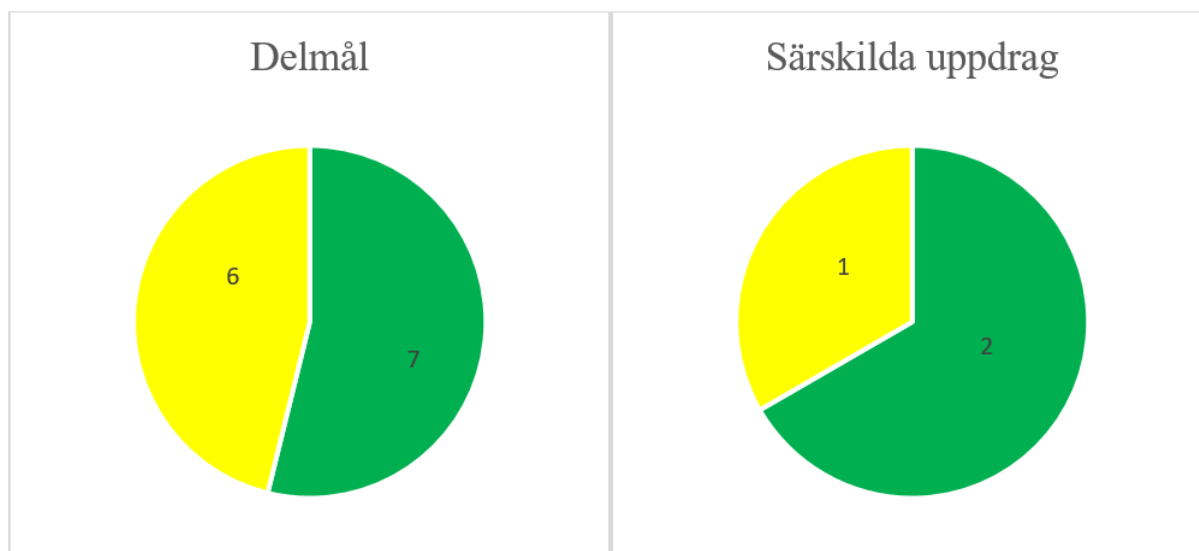

Agenda 2030 delmål - åtta delmål är uppnådda under året med sexton är delvis uppnådda.

Särskilda uppdrag - två särskilda uppdrag bedöms som genomförda, sex stycken är delvis genomförda och ett är inte genomfört under året. Av uppdragen som skulle slutförts under 2021 är ett delvis genomfört och ett inte genomfört under året.

Kultur, fritid och friluftsliv

Måluppfyllnad område kultur, fritid och friluftsliv

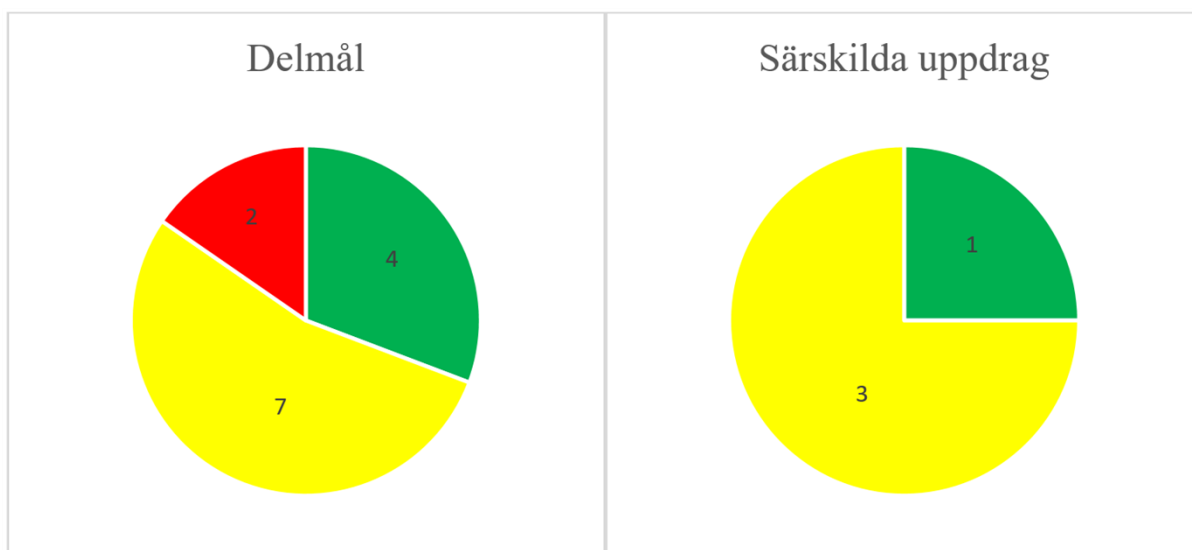

Agenda 2030 delmål - sju delmål har uppnåtts under året och sex stycken har delvis uppnåtts.

Särskilda uppdrag - två särskilda uppdrag har genomförts och ett har delvis genomförts under året.

Näringsliv och arbete

Måluppfyllnad område näringsliv och arbete

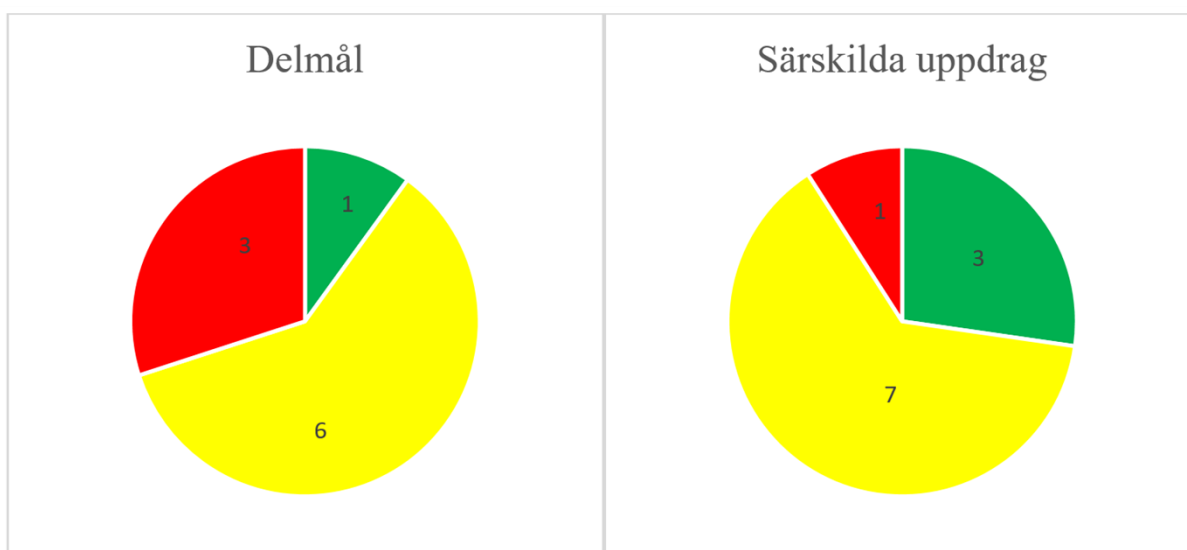

Agenda 2030 delmål - fyra delmål har uppnåtts under året, sju har delvis uppnåtts och två har inte uppnåtts.

Särskilda uppdrag - ett särskilt uppdrag har genomförts under året, och tre har delvis genomförts.

Omsorg och stöd

Måluppfyllnad område omsorg och stöd

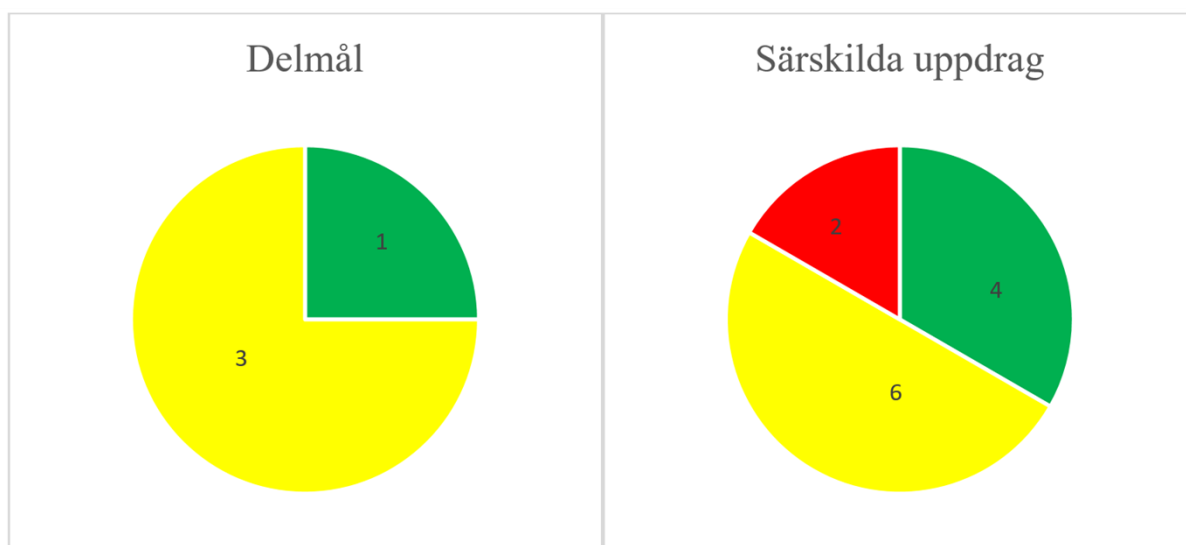

Agenda 2030 delmål - ett av delmålen bedöms vara uppnått, sex stycken är delvis uppnådda och tre bedöms inte att nås under året.

Särskilda uppdrag - tre särskilda uppdrag har genomförts, sju stycken har delvis genomförts och ett har inte genomförts under året. Det uppdraget som skulle slutföras under 2021 har genomförts.

Kommunen som arbetsgivare

Måluppfyllnad område kommunen som arbetsgivare

Agenda delmål 2030 - ett delmål bedöms vara uppfyllt och tre delmål delvis uppfyllda under året.

Särskilda uppdrag - fyra särskilda uppdrag har genomförts, sex stycken har delvis genomförts och två har inte kunnat genomföras under året. Av uppdragen som skulle slutförts under 2021 har två uppdrag delvis genomförts under året.

Uppföljning mål och delmål

Uppföljning mål och delmål

I denna del redovisas måluppfyllelse för respektive delmål antagna av kommunfullmäktige för år 2021. Varje delmål är kopplat till ett av de övergripande Agenda 2030-målen och de presenteras här mål för mål. I början av varje avsnitt finns en tabell med varje delmål där de färgade symbolerna markerar huruvida målet är på väg att uppfyllas eller ej, enligt följande logik:

– Vi ligger bra till för att uppfylla målet

– Vi är på rätt väg för att uppfylla målet, men det går för långsamt.

– Ännu inga åtgärder, eller utvecklingen går åt fel håll. Åtgärder krävs.

Därefter följer en analys av nuläget i kommunen kopplat till delmålen och det övergripande Agenda 2030-målet. Analysen motiverar bedömning enligt de färgade symbolerna och är baserad på verksamheternas egen bedömning i kombination med analys av utvalda nyckeltal samt andra relevanta källor. Nyckeltalen förklaras och presenteras i bilaga Nyckeltal Agenda 2030. De flesta av nyckeltalen har hämtats från Kolada eftersom dessa är särskilt utvalda för kommuner och regioners genomförande av Agenda 2030. Vissa av nyckeltalen har dock andra källor eller är statistik framtaget av den egna verksamheten. För flera av nyckeltalen finns en viss eftersläpning i statistiken och där presenteras den senaste siffran som finns tillgänglig.

Agenda 2030-målen fokuserar på långsiktigt hållbarhet, både ekologisk, social och ekonomisk. Målen och delmålen bidrar därför direkt eller indirekt till en god ekonomisk hushållning. Målen är integrerade och odelbara, vilket betyder att inget mål kan nås utan

framgång inom ett annat – därför behövs alla mål för att agendan ska kunna uppnås.

Mål 1 Ingen fattigdom

Delmål	Måluppfyllelse
1.1 Andelen vuxna och barn som lever i ekonomisk utsatthet ska minska.	

Fattigdom handlar inte bara om inkomst utan också om brist på makt, inflytande, hälsa, socialt skydd och säkerhet. Tierps kommun har antagit ett delmål om att andelen vuxna och barn som lever i ekonomisk utsatthet ska minska. Kommunen kan motverka fattigdom och bidra till den enskilde individens förutsättningar att uppnå egen försörjning för att kunna leva ett liv med frihet, delaktighet, inflytande, god hälsa och trygghet.

I Tierps kommun lever ca 15 procent av befolkningen i arbetsför ålder (18-64 år) i relativ fattigdom (med inkomster lägre än 60 procent av den nationella medianinkomsten), vilket är något högre än snittet i riket. I såväl kommunen som i riket har inkomstskillnaderna ökat över tid. I vår kommun är det framförallt ensamstående kvinnor med barn, utrikesfödda och ensamstående äldre kvinnor som löper störst risk att hamna i ekonomisk utsatthet, även personer som har en funktionsnedsättning är en särskilt utsatt grupp.

Pandemin har påverkat arbetslösheten som ökat något sedan 2019 års nivå, men den har sjunkit det senaste året och landade 2021 på 7,5 procent. Flertalet varsel gjordes i början av pandemin och ett stort antal av de större industrierna har börjat återanställa under 2021. En kontinuerlig dialog förs med företagen för att veta deras rekryteringsbehov och stötta dem under pandemin.

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd har fortsatt öka under 2021 och landade på 6 procent högre kostnader än föregående år, antalet hushåll har ökat från 567 till 625, en ökning med 13 procent. En utbildningssatsning för personer med låg utbildningsnivå, med möjlighet till studiemedel har kommit igång och troligen hållit nere kostnadsökningarna.

Under pandemin har arbetstillfällena som inte kräver utbildning försvunnit, vilket slår hårdast mot den grupp som uppbär ekonomiskt bistånd. Så trots att arbetslösheten minskat något under 2021 har det blivit svårare för personer med ekonomiskt bistånd att få arbete, många saknar utbildning eller har olika former av funktionsnedsättningar eller andra hinder, men inte tillräckliga för att få aktivitets- eller sjukersättning. Pandemin har också inneburit att det varit svårare att anordna praktikplatser men trots det har merparten av de planerade aktiviteterna riktade mot gruppen arbetslösa genomförts. Fler ärenden med långvarigt försörjningsstöd har lämnat under året men eftersom fler nya ärenden tillkommit ökar kostnaderna trots detta. En del av ärendena rör så kallad social dumpning och ett arbete att försöka minska denna ärendetyp har påbörjats i dialog med länsstyrelsen.

Samarbetet med arbetsförmedlingen har blivit försämrat i och med myndighetens nya organisation och uppdrag, där de lokala handläggarna har tagits bort. Under året har kommunen ingått i ett projekt som ägs av SKR där flera andra kommuner deltar kallat *Utvecklingsnätverk sociala företag*, med syfte att stärka civilsamhället för att minska utanförskap och långtidsarbetslöshet. Två idéburna partnerskap har bildats med två sociala företag under året för att stärka deras arbete med att få personer i sysselsättning.

Det vråkningsförebyggande arbetet har utvecklats och under 2021 har inga barnfamiljer vräkts från sin bostad. Andelen barn och unga som lever i ekonomisk utsatthet är fortfarande högt, omkring 10 procent av alla barn. Barn till föräldrar med invandrarbakgrund är kraftigt överrepresenterade i denna grupp. Den segregationskartläggning som genomfördes under året visar också att andelen utsatta skiljer sig mycket mellan olika orter i kommunen, och att barnfattigdomen är mest utbredd i södra Tierps köping och i Söderfors. Kartläggningen visar

också tendenser till att fattigdomen går i arv, där unga vuxna i dessa orter löper betydligt större risk att också hamna i ekonomisk utsatthet och här måste kommunen göra mycket mer för att bryta detta samband.

Kommunen har fortsatt sitt arbete att erbjuda kultur- och fritidsaktiviteter för alla. Fritidsbanken har mer än dubblat sin utlåning under året av gratis sport- och fritidsutrustning. Kulturskola för alla och de öppna fritidsgårdarna har fortsatt sin verksamhet med kostnadsfria aktiviteter. Ungdomar i kommunen har exempelvis fått hjälp och stöd på fritidsgårdarna med läxor, körkortsteori samt att skriva CV för att söka arbete. De som önskat hjälp har fått den hjälpen.

Pandemin fortsätter att påverka verksamheterna inom vård och omsorg i hög grad med hårda restriktioner, stor sjukfrånvaro bland personalen och inställda aktiviteter som påverkat gruppen äldre och personer med funktionsnedsättning på boenden mycket negativt, med minskad social samvaro och minskade gruppaktiviteter under ytterligare ett år.

Samlad bedömning av måluppfyllelsen

Det är för tidigt att säga vilka effekter på fattigdom, utsatthet och ohälsa som pandemin lett till, men nationella kartläggningar visar att många utsatta grupper har drabbats hårt. I Tierps kommun har vi sett att antalet anmälningar om barn som far illa har ökat, under året särskilt vad gäller flickor. Vi ser också ett ökat antal ärenden om våld i nära relation och fler personer med beroendeproblematik. Pandemin har påverkat människors psykiska hälsa negativt och en del av de volymökningar vi ser hos socialtjänsten är relaterade till Covid-19. Den positiva trenden vi haft i kommunen kring målet under många har brutits sedan pandemin startade, med fler i arbetslöshet, försörjningsstöd och social utsatthet. Det är för tidigt att säga om det är ett kortvarigt hack i kurvan eller om pandemin kommer få mer långtgående effekter på psykisk ohälsa, fattigdom och utanförskap. Kommunens delmål om att antalet barn och vuxna som lever i ekonomisk utsatthet ska minska har inte uppnåtts under året. Agenda mål ett *Ingen fattigdom* bedöms inte att uppnås till år 2030 med den utveckling vi sett under året.

Mål 2 Ingen hunger

Delmål	Måluppfyllelse
2.1 Arbeta för bevarande av viktiga jordbruksmarker, minskat matsvinn och en hälsosam och näringsrik kost inom skola, vård och omsorg.	♦
2.2 Stärk måltidsverksamheterna för att minska risk för undernäring hos äldre.	♦

I Sverige och i Tierps kommun är det inte hunger och undernäring som är de största utmaningarna kopplade till agendamål två. Istället är det ohälsosamma matvanor tillsammans med otillräcklig fysisk aktivitet som utgör riskfaktorer för ohälsa och för tidig död. Fetma fortsätter att öka och är vanligare bland äldre och bland de som lever under sämre socioekonomiska förhållanden. Det finns problem med undernäring bland äldre, även ätstörningar har blivit vanligare i samhället och ger allvarliga hälsoproblem. Kommunen har antagit två delmål på området som handlar om att tillse en mer hälsosam kost inom skola, vård och omsorg med minskad risk för undernäring hos äldre, samt arbete för att uppnå en tryggad livsmedelsförsörjning och ett hållbart jordbruk.

Mat och hälsofrågor berör många av kommunens verksamheter, allt från att främja fysisk aktivitet i samhällsplaneringen genom kontinuerliga satsningar på gång- och cykelinfrastruktur, till att ge kunskapsstöd till föräldrar eller kontinuerligt förbättra maten och måltidsmiljön i kommunens verksamheter.

Pandemin har lett till ett ökat stillasittande bland barn och ungdomar, troligen till följd av distansundervisning liksom inställda idrotts- och fritidsaktiviteter. Kommunen har

tillsammans med regionen och Riksidrottsförbundet i Uppland fortsatt sin rörelsesatsning under året som genomförts på kommunens samtliga grundskolor.

För att minska undernäring hos äldre arbetar våra vård- och omsorgsverksamheter kontinuerligt med att komplettera måltiderna med andra stöd tillsammans med kostenheten, bland annat har kostråd startats under året där kunder är delaktiga, vilket lett till positivt välmående hos de äldre. Verksamheterna arbetar också med måltidssituationen, till exempel genom att duka extrafint vid helg och anordna aktiviteter kopplade till måltider vid storhelger. Riskanalyser har genomförts för att bedöma risk för undernäring hos äldre och insatser har sats in där så behövs exempelvis genom att bryta dygnsfastan. Fortfarande är det en stor andel av de äldre som befinner sig i risk för undernäring i vår kommun, men mer interventioner görs nu för att minska detta.

Kostenheten arbetar kontinuerligt för att främja såväl god och näringsriktig mat som minskad miljöpåverkan och minskat matsvinn i kommunen. Matsvinnet har fortsatt minska under året, och är nere på ett ton mindre matsvinn är föregående år, även om arbetet påverkats av pandemin. Matsvinnet per tallrik i grund- och gymnasieskolan har i år legat på 22 gram per tallrik, och är i nivå med tidigare års mätningar och snittet i riket.

Arbetet fortsätter kring hållbara val av livsmedel och menyer i våra skolor och vård- och omsorgsboenden. Snittet för våra inköps klimatpåverkan är fortsatt låg, vilket bygger mycket på den nuvarande menyns vegetabiliska innehåll. Andelen ekologiska livsmedel har ökat något till 25 procent liksom andelen svenskt som landade på 44 procent. Genom projektet NärMat har kostenheten kunnat öka andelen närproducerat till 10 procent och under året har de haft fem serveringar med lokalt producerat kött, som varit mycket lyckat och uppskattat bland gästerna. Bra dialoger med företagare och producenter har lett till en god samverkan och genom upphandlingssystemet dynamiskt inköpssystem fortsätter kommunen att möjliggöra för lokala och mindre aktörer att delta i upphandlingen och leverera närproducerade livsmedel till de kommunala verksamheterna.

Det framgångsrika arbetet med klimatlådan, där personal i kommunen kan köpa mat som blivit över från skollunchserveringen har fortsatt att öka under året.

Andelen ekologisk jordbruksmark ligger kvar på samma nivå som tidigare år och kommunen arbetar aktivt för att skydda värdefull jordbruksmark, under året bland annat genom att minimera antalet bygglov på jordbruksmark.

Samlad bedömning av måluppfyllelsen

Mycket arbete pågår i kommunen med goda resultat som leder till en positiv utveckling för uppfyllelsen av målet. Kommunens två delmål bedöms därför som delvis uppnådda under året. Dock behöver mer göras i samverkan med andra aktörer för att vi ska kunna nå mål två *Ingen hunger* till år 2030. Det handlar om att tillsammans stoppa den negativa trenden med övervikt och minskad fysisk aktivitet liksom ett stärkt arbete med de areella näringarna för att kunna nå målet om en ökad självförsörjning och bevarande av viktiga jordbruksmarker.

Mål 3 Hälsa och välbefinnande

Delmål	Måluppfyllelse
3.1 Säkerställa kultur- och fritidsaktiviteter för alla, oavsett kön, bakgrund eller ekonomiska förutsättningar.	●
3.2 Säkerställa ett tillgängligt friluftsliv för alla, oavsett rörelseförmåga.	◆
3.3 Säkerställa god tillgång till grönområden med höga rekreations- och naturvärden, som stimulerar till lek och utevistelse.	●
3.4 Kommuninvånarnas självskattade hälsa ska öka och skillnaderna mellan grupper och individer ska minska.	◆
3.5 Stärk arbetet för att förebygga och behandla drogmissbruk, inklusive narkotikamissbruk och skadligt alkoholbruk.	◆
3.6 Minskad psykisk ohälsa hos såväl vuxna som barn.	■
3.7 Minskad ofrivillig ensamhet bland äldre.	◆
3.8 Kommunen ska arbeta för att mer vård, inklusive specialistvård, ska erbjudas nära.	◆
3.9 Minskad sjukfrånvaro i kommunens verksamhet.	●

Agendamål tre handlar om att säkerställa att alla kan leva ett hälsosamt liv. Kommunen har antagit nio egna delmål som på olika sätt tar upp lika möjligheter till kultur, fritidsaktiviteter, friluftsliv och grönområden. Hälsan i kommunen ska också bli bättre med särskilt fokus på att motverka missbruk, sjukfrånvaro, psykisk ohälsa och ensamhet bland äldre.

Tierp och Sverige har generellt en god folkhälsa. Utmaningen är de stora hälsoskillnaderna mellan olika grupper. Ju sämre social och ekonomisk situation, desto sämre hälsa och större konsekvenser av ohälsa. Kommunen ansvarar för många välfärdstjänster som påverkar befolkningens hälsa genom livet. Det handlar om hur skolan och den sociala omsorgen fungerar och om hur bostads- och samhällsplaneringen bedrivs som kan främja en god närmiljö, social gemenskap och fysisk aktivitet. Det handlar även om i vilken mån det finns kultur- och fritidsaktiviteter för alla, eller om att förebygga problem som exempelvis fallskador eller frånvaro i grundskolan. Uppdraget delas mellan kommunen och regionen och individen har också ett stort eget ansvar.

Kultur-, fritids- och friluftaktiviteter för alla

Kommunen fortsätter att satsa på ökad fysisk aktivitet i sin detaljplanering mer flera pågående satsningar på nya gång- och cykelvägar, exempelvis är en förstudie för gång- och cykelväg i Upplanda färdigställd. Planering pågår för att utveckla plats för spontanidrott vid Järnbruksparken.

Kommunens friluftsområden har varit väldigt välbesökta under pandemin och behövt mer skötsel än tidigare. Arbetet fortsätter för att utveckla naturområdena och förbättringar har gjorts under året vad gäller bland annat skyltning och tillgänglighet på Upplandsleden, Hjällsjön, Vegavallen och Rossholm med flera.

Pandemin har påverkat verksamheten inom kultur och fritid som varit begränsad eller i viss mån ersatts med digitala lösningar under året, såsom Kulturarvstrappan som genomfördes digitalt. Badhusen, biblioteken liksom idrottsanläggningarna har delvis varit stängda eller haft begränsade öppettider under året. Samtidigt har arbete pågått för att kunna hålla öppet och ha igång så många aktiviteter som möjligt, så som gratis fritidsgårdar, föreläsningar, författarsamtal, konstutställning och gratis padel för barn och ungdomar. Det är aktiviteter som haft en stor betydelse för våra medborgare särskilt under ett pandemiår där mycket social samvaro och evenemang har ställts in.

Arbetet med att utveckla utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter inom

funktionshinderomsorgen har fortgått med fokus på uteaktiviteter för att kunna genomföra aktiviteter på ett smittosäkert sätt. Flera aktiviteter har anordnats på gruppboenden gemensamt med föreningen för barn och vuxna med utvecklingsstörning/intellektuell funktionsnedsättning (FUB). Gruppboendena har delvis fått ställa om sin verksamhet och erbjudit mer friluftsupplevelser såsom att gå promenader i omgivningarna eller anordnat utflykter i naturen, vilket varit väldigt uppskattat.

Även inom äldreomsorgen har man haft fokus på att förbättra utemiljöer och aktiviteter för att stimulera till utevistelse. Enkäten *vad tycker de äldre om äldreomsorgen* har inte genomförts under 2021, men de senaste årens resultat visar på en hög kundnöjdhet med resultat över 90 procent.

Ensamhet bland äldre ökar i pandemin

Ensamheten bland äldre har varit och är ett stort problem under pandemin. Under rådande läge har inte gruppaktiviteter på kommunens vård- och omsorgsboenden kunnat genomföras i någon större skala som planerat, men Fysioterapiassistenter som finns i verksamheten har gjort enskilda insatser så som fysisk aktivitet även individuella aktiviteter med social samvaro har genomförts för att motverka ensamhet. Inom vård och omsorg har en satsning genomförts för att utbilda personal till första hjälpare inom psykisk hälsa, där deltagarna fått ökad kompetens att upptäcka psykisk ohälsa och getts verktyg att kunna erbjuda stöd i ett tidigt skede.

De hårda restriktionerna inom vård och omsorg har påverkat arbetet i hög grad under året, liksom den höga sjukfrånvaron bland personalen, även om nya smittoutbrott inte påverkat i samma grad då de äldre nu inte blir lika sjuka till följd av vaccinering. Dock ser vi fortfarande stora konsekvenser för de äldre på boenden eller hemma som mår sämre till följd av isolering, minskade aktiviteter och minskad social samvaro.

Mer insatser mot psykisk ohälsa

Frånsett Covid-19 har den fysiska hälsan blivit stadigt bättre i kommunen under flera år, undantaget är den psykiska ohälsan som fortsätter öka. Kommunen driver många projekt och satsningar som är positivt för måluppfyllelsen på sikt. Kommunen har också sökt och fått stimulansmedel under året för att minska psykisk ohälsa och arbeta med suicidpreventivt arbete.

Inom kultur- och fritidsverksamheterna anordnas många aktiviteter som bidrar till att förebygga eller hantera psykisk ohälsa, såsom öppna fritidsgårdar, fritidsgård för funktionsvarierade, HBTQ-anpassade fritidsgårdar samt föreläsningssamverksamhet kring psykisk ohälsa. Även projekten Dans för hälsa, Trummor för hälsa, Fysisk aktivitet för hälsa och Motor för hälsa, har visat på goda resultat som visar på att de bidrar till psykisk hälsa för de som deltar.

Kommunen har erbjudit ett stort antal aktiviteter som riktar sig till personer med ohälsa som lett till en positiv utveckling för just dessa individer. Samtidigt ser vi att antalet anmälningar om att barn far illa, antal ärenden med våld i nära relation, antal personer med beroendeproblematik och antalet personer med ekonomiskt bistånd har ökat under året. Pandemin har påverkat människors psykiska hälsa negativt vilket vi också ser i volymökning till socialtjänsten.

Antalet anmälningar om att barn far illa är fortsatt historiskt högt. 2114 anmälningar kom in under 2021, rörande 720 barn, vilket är en ökning med 16 procent från föregående år, som även det var en toppnotering. Noterbart är att ökningen gällande flickor var 25 procent och för pojkar 9 procent. Om anmälare har blivit bättre på att se flickors utsatthet eller om det finns andra förklaringar är inte klarlagt. Det är positivt att anmälningsbenägenheten har ökat, men det är allvarligt att det är så pass många barn som inte har det bra i Tierps kommun. Arbetet

med tidiga och förebyggande insatser utvecklas och det arbetet måste fortsätta tillsammans med andra aktörer för att bromsa denna utveckling.

Enligt Liv och Hälsa Ung undersökningen, som görs bland skolelever vartannat år har ungdomars hälsa i kommunen ökat på de flesta områden under 2021, i jämförelse med undersökningen 2019, men den psykiska ohälsan är fortfarande hög särskilt hos flickor. Skolorna fortsätter sitt arbete med en stärkt elevhälsa. Elevhälsoplanen är uppdaterad och samtliga skolor har arbetat med det digitala stödet kring anmälan av kränkande behandling. Förstärkningar har skett vad gäller elevhälsan med skolsköterskor, psykologer och specialpedagoger. Allt detta upplevs bidra till en tryggare skola och ökad trivsel.

Inom vård och omsorg har man sett ett ökat antal kunder med psykisk ohälsa, detta utifrån att pandemin begränsat sociala kontakter under en längre period. Funktionshindradeomsorgen har också fått en mer utmanande målgrupp att arbeta mot där det förekommer mer psykisk ohälsa samt drogmissbruk.

ANDT-arbetet behöver bättre samordning

Kommunens öppenvård på hemmaplan har utvecklats och bland annat har insatsen träningsboende införts under året. En särskild satsning med en behandlare för ungdomar med missbruk har gjorts, och samarbetet med team Maria, missbruksvård i samarbete med regionen och länets kommuner, har gjorts känd och fått deltagare från Tierp. Anmälningarna om beroende har ökat under året liksom externa placeringar. Utan öppenvården hade placeringarna ökat i betydligt högre omfattning. Anhöriggrupper har genomförts och i stort har arbetet med beroende utvecklats.

ANDT(alkohol, narkotika, dopping, tobak)-arbetet behöver en bättre styrning och samordning i kommunen och berör fler verksamheter än de som arbetar med frågan idag. Kommunen behöver också hitta nya vägar att upptäcka ungdomar som ligger i riskzonen för att utveckla ett beroende, och en dialog med polisen och regionen har påbörjats.

Mer vård ska erbjudas nära

Arbetet med effektiv och nära vård sker tillsammans med länets övriga kommuner och regionen men har delvis pausats på grund av pandemin. Planering och genomförande av en Närvårdsenhet har pågått under 2021, enheten kommer starta upp i mindre skala först under 2022 då lokalerna måste renoveras. Pågående projekt är vårdcentrum i Tierp och flera andra lokala projekt pågår för att vården ska komma närmare medborgaren.

Minskad sjukfrånvaro i kommunens verksamheter

Sjukfrånvaron i kommunens verksamheter har sjunkit under året och ligger på 7,0 procent av tillgänglig ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron låg på 8,3 procent för år 2020. Det är dock svårt att jämföra de senaste två årens sjuktal med tidigare år då alla medarbetare på grund av pandemin uppmanats vara sjukskrivna för minsta symtom tills de kunnat konstatera att de är smittfria. Vid en jämförelse av sjukfrånvaron per verksamhet återfinns det högsta sjuktalet inom förskolan. Här har man också framgångsrikt lyckats sänka sjukfrånvaron under året från 12 till 9 procent, men mer behöver göras.

Samlad bedömning av måluppfyllelsen

Pandemin har påverkat utvecklingen av målet negativt, trots att vi klarat oss relativt bra i vår kommun. Verksamheterna har fått ställa om sin verksamhet och social samvaro har fått begränsas, samtidigt har fler valt att spendera tid ute och kommunens verksamheter har haft mer utomhusaktiviteter vilket varit positivt för välmåendet. Kommunen har fortsatt att erbjuda ett stort antal fritids-, kultur- och friluftaktiviteter under året som varit extra viktigt för medborgarna under året och som bidrar till målet. Rekordmånga har valt att nyttja våra friluft- och naturområden vilket gett större förutsättningar för psykiskt och fysiskt välmående i en orolig tid. Av kommunens nio delmål bedöms tre vara uppfyllda, fem delvis uppfyllda

och för ett går utvecklingen åt fel håll under året. Vi ser både negativa och positiva trender i vår kommun inom mål tre *Hälsa och välbefinnande* och fler åtgärder måste till i samverkan med andra aktörer, såsom vården, civilsamhälle och polis för att uppnå målet och alla delmål till år 2030.

Mål 4 God utbildning för alla

Delmål	Måluppfyllelse
4.1 Alla barn ska ha tillgång till förskola av god kvalitet som ger omvårdnad och förbereder dem för att börja grundskolan.	●
4.2 Alla barn ska erbjudas en likvärdig grundskola av god kvalitet som leder till relevanta och ändamålsenliga kunskaper.	◆
4.4 Säkerställ skolornas tillgång till närliggande naturmiljöer för utomhuspedagogik.	●
4.5 Ge goda förutsättningar för livslångt lärande, bildning och tillgång till ett rikt kultur- och fritidsliv för alla.	●
4.6 Andelen behöriga till gymnasieskolans yrkes- eller högskoleförberedande program ska öka på kommunens samtliga högstadieskolor.	◆

Mål fyra handlar om att säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja ett livslångt lärande för alla. De fem lokala delmålen tar upp att utbildning ska vara av god kvalitet, tillgänglig för alla och lägga grunden för ett gott arbetsliv och ett aktivt medborgarskap. Studier visar på betydelsen av en lyckad skolgång som den starkaste skyddsfaktorn för framtida välbefinnande och hälsa. En misslyckad skolgång visar på ett mycket starkt prediktionsvärde för framtida problem som exempelvis arbetslöshet, kriminalitet och ohälsa. Ett välfungerande utbildningssystem, och därmed kompetensförsörjning för hela arbetsmarknaden, behövs också för att kommunens samlade verksamhet ska kunna erbjuda medborgarna god välfärd. Kommunen arbetar strukturerat för att säkra en trygg, säker och kvalitativ utbildning för alla barn och vuxna.

I förskolan fortsätter satsningar för att stärka personalens kompetens. Kommunen har en hög andel förskollärare i verksamheterna, i år högre än snittet i riket och andelen barn per medarbetare är också lägre vilket skapar bra förutsättningar för en god kvalitet. 92 procent av personalen uppger att de är nöjda med förskolan som helhet, även sjukskrivningarna har sjunkit under året från 12 till 9 procent. Nära ledning av rektor, biträdande rektor, resurspedagoger och specialpedagoger som stöd har bidragit till det goda resultatet. Problem med en del bristfälliga lokaler kvarstår fortfarande.

Andelen barn som går i förskolan har minskat något under året, vilket beror på att fler barn går i pedagogisk omsorg. Regeringen har under våren föreslagit att varje kommun ska vara skyldig att bedriva uppsökande verksamhet för att fler barn ska börja i förskolan, förändringarna ska träda i kraft under 2023. Bakgrunden är att deltagande i förskolan är lägre bland barn med ett annat modersmål än svenska och barn i socioekonomiskt utsatta familjer, vilket riskerar hindra språkutveckling och göra barnen sämre rustade för att börja skolan.

Majoriteten, 80 procent av vårdnadshavarna upplever att samverkan med förskolan fungerar bra. På grund av Covid-19 hanteras utvecklingssamtal och information i möjligaste mån digitalt under året vilket har varit utmanande särskilt vad gäller föräldrar med ett annat modersmål. Arbetet med matematik och naturvetenskap har stärkts under året, genom samarbete med Uppsala universitet och genom en egen NTA-utbildare (Naturvetenskap och teknik för alla) i förskolan.

Öppna förskolan har provat på mobil verksamhet och Covid-anpassad verksamhet under året, vilket varit uppskattat.

I grundskolan har man prioriterat arbetet med frånvaro under året. Rutin för uppföljning av elevfrånvaro är uppdaterad och införd i digitala verktyg och schemasystem notifierar mentorer om frånvaron blir för hög. Arbetet med att minska frånvaron är en avgörande faktor för ökad

måluppfyllelse. Dessa insatser innebär att likvärdigheten och kvaliteten i skolan nu ökar.

Behörigheten bland lärare har ökat under året som en följd av ett medvetet arbete att fokusera på utbildade pedagoger och minska antalet elevassistenter. En ökad behörighet är viktigt för skolans utveckling och kvalitet. Kommunens resultat för åk 9 och gymnasiet är de högsta på mycket länge. Det totala meritvärdet för åk 9 är något högre än föregående läsår, för högskoleförberedande program nästan fyra procent högre, för de yrkesförberedande programmen något lägre. Samtliga skolor visar samma eller högre resultat än tidigare. De goda resultaten har flera orsaker; bland annat förändringar i skolorganisationen, en tydlighet i ledning och struktur med mer fokus på det systematiska kvalitetsarbetet och fler behöriga lärare. Dock kvarstår stora utmaningar och skillnaderna mellan skolor och även inom skolor vad gäller resultat och måluppfyllelse är fortfarande stor. Fortsatt ser vi många elever, särskilt flickor, som uppger att de inte mår bra i skolan. En tydlig förstärkning av elevhälsan har gjorts och fortsätter med elevhälsoteam och fler resurspedagoger.

Ett förstärkt arbete med karriärlärare under våren samt nyrekrytering under hösten har haft fokus på undervisningsskicklighet med stöd i Skolinspektions metod och analys med lektionsobservationer. Karriärlärarna driver det lokala utvecklingsarbetet, däremot har det kommunövergripande arbetet haft svårt att komma igång under pandemin. Grundskolorna har också arbetat för att hålla öppet i så stor utsträckning som möjligt under pandemin. Elevfrånvaron har stundtals varit hög och det är troligt att det kommer leda till en kunskapsdipp framöver. Att badhusen hållits stängda under delar av året påverkar också skolan, då många elever riskerar att bli utan betyg i idrott och hälsa och planer finns för att få igång lovsimskola för att öka simkunnigheten.

Gymnasieskolan har också påverkats av pandemin med mycket fjärr- och distansundervisning under året och förändrade arbetssätt som påverkat elevernas resultat. 75 procent av avgångseleverna 2021 gick ut med en gymnasieexamen vilket är en marginell minskning sedan 2020, 2,6 procent förlängde studierna och för 7,2 procent utfärdades gymnasieintyg. Över en treårsperiod har andelen med gymnasieexamen ökat med 6,6 procent. Att elever varit i behov av att förlänga kurser kan ha att göra med att distansundervisning har bedrivits under stora delar av läsåret i varierande omfattning. Upplevelsen från skolans personal är att många elever har mått dåligt under pandemin. Om vi kommer att få se en kunskapskuld framöver är för tidigt att säga. Resultaten har överlag ändå varit goda för gymnasieskolan och en högre andel av ungdomarna i kommunen väljer också den kommunala gymnasieskolan.

Inom vuxenutbildningen har andelen studerande inom alla utbildningsformer ökat kraftigt sedan 2019. Den pågående pandemin är givetvis en starkt bidragande orsak. Men en utökad samverkan, och ett aktivt rekryteringsarbete är också en bidragande framgångsfaktor. För att möta efterfrågan måste verksamheten anpassa sina utbildningar och öka flexibiliteten. Distansundervisningen under början av året har haft en mycket negativ påverkan på vuxenutbildningen och framförallt SFI, där ytterst få slutförde sina kurser med godkända betyg, resultatet har dock förbättras under hösten då normal undervisning kom igång igen.

Under slutet av 2020 inleddes ett samarbete med Region Uppsala folkhögskola om att etablera utbildningar i Tierps kommun. Detta sker i nära samverkan med vuxenutbildningen, så att utbildningarna kompletterar varandra och utbildningsvägarna breddas. De första utbildningarna beräknas starta under 2022. Sedan våren 2021 bedriver Region Uppsalas folkhögskola studiemotiverade insatser samt en lokalvårdsutbildning i kombination med svenska som andraspråk (motsvarande Yrkes-SFI) i Höbergsskolans lokaler.

Lärcentrum ger medborgare i Tierps kommun möjlighet till högskolestudier på distans och ett anpassat utbud har erbjudits de studerande under pandemin. Livspusslet underlättas eftersom studenterna erbjuds möjlighet att studera samt avlägga tentamen i hemkommunen.

Genom ökad samverkan mellan näringslivsenheten och utbildningsenheten ser vi ett ökat

engagemang för UF (Ung företagsamhet) under året. Skolan samt UF har bland annat deltagit på två företagsfrukostar för att sprida information om UF samt informera om möjligheten att vara rådgivare. Dock är det fortsatt svårt att få företag att ställa upp som rådgivare vilket skapar problem för eleverna och flera UF företag riskerar att bli utan. Fler planer är på gång för att tillsammans lyfta UF-lärare, synliggöra fler UF-företag och låta dem vara engagerade i olika forum för att skapa förståelse för UF och vikten av entreprenöriellt lärande.

Samlad bedömning av måluppfyllelsen

Sammantaget har kommunen fortsatt haft en positiv utveckling av målet under året, trots utmaningar som pandemin fört med sig. Tre av kommunens delmål bedöms uppfyllda under året och två delmål delvis uppfyllda. Vi ser något förbättrade resultat i våra skolor och en positiv förbättring i svaren i Liv och hälsa ung i jämförelse med 2019 års undersökning. Utbildningsnivån höjs sakta i kommunen och ett stort tryck på vuxenutbildningen är glädjande liksom fler som går ut med en gymnasieexamen. Orosmoln är att vi fortfarande har stora skillnader i skolresultat mellan olika grupper och skolor i kommunen, många elever, särskilt de som haft distansundervisning, har uppgett att de påverkats negativt av pandemin och vi vet inte än om vi har en kunskapskuld att vänta framöver. Resultaten är överlag bättre i grundskolans tidiga åldrar och på gymnasiet. Det finns mycket kvar att göra för att nå mål fyra *God utbildning för alla till år 2030*, men den positiva trenden för skolan har fortsatt under året.

Mål 5 Jämställdhet

Delmål	Måluppfyllelse
5.1 Kommunens verksamheter ska planeras utifrån både kvinnor och mäns, flickors och pojkars behov och resurser ska fördelas likvärdigt mellan könen.	
5.2 Alla vuxna och barn ska bemötas utan diskriminering och utan stereotypa föreställningar om kön.	
5.3 Verksamheter ska planeras utifrån både pojkar/män och flickor/kvinnors behov och resurser fördelas likvärdigt mellan könen.	
5.4 Tillförsäkra kvinnor fullt och faktiskt deltagande och lika möjligheter till ledarskap på alla beslutsnivåer i det politiska, ekonomiska och offentliga livet.	
5.5 Öka andelen kvinnligt företagande.	
5.6 Förbättra arbetsvillkor och arbetsmiljön inom kommunens verksamheter. Som arbetsgivare i en kvinnodominerad sektor har kommunen ett särskilt stort ansvar för att förbättra kvinnors arbetsvillkor.	
5.7 Minimera och förebygg alla former av våld mot kvinnor och flickor i det offentliga och privata rummet, inklusive våld i nära relationer, hedersrelaterat våld, sexuellt utnyttjande och andra typer av exploatering.	

Jämställdhet handlar om en rättvis fördelning av makt och resurser mellan män och kvinnor. I ett jämställt samhälle har kvinnor och män samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter inom livets alla områden. Under mål fem har kommunen antagit sju lokala delmål som berör arbetet mot diskriminering, att förbättra arbetsvillkor och arbetsmiljön inom kommunens verksamheter, öka kvinnligt företagande och lika deltagande i det politiska och offentliga livet liksom att minska våldet mot kvinnor.

Kvinnor och män, flickor och pojkar lever under olika omständigheter och med olika förutsättningar som inte bara går att förklara utifrån deras kön. Alla identifierar sig inte heller med sitt juridiska kön eller passar in i normer att vara antingen kvinna eller man.

Kommunens verksamheter arbetar med jämställdhetsarbete på olika sätt, bland annat med könsuppdelad statistik för att kunna tillse en likvärdig resursfördelning eller motverka diskriminering eller en orättvis lönesättning. HR-enheten arbetar kontinuerligt för att se över lönefördelning mellan kvinnor och män inom kommunen, och inga osakliga löneskillnader på grund av kön har hittats vid den senaste lönekartläggningen. På gruppnivå ser vi fortfarande skillnader såväl nationellt som i vår kommun där traditionellt kvinnodominerade yrken har ett

lägre löneläge än andra mansdominerande yrkeskategorier med lika lång utbildning och arbetslivserfarenhet. I kommunen som helhet ser vi fortfarande stora löneskillnader mellan kvinnor och män som beror på att kvinnor arbetar mer deltid, i större utsträckning är sjukskrivna, tar mer vård av sjukt barn (VAB) samt föräldradighet och är i högre grad anställda i låglöneyrken. Med den takt vi haft de senaste tio åren kommer vi inte att nå jämställda löner till år 2030, men en klar förbättring har skett bara det senaste året.

Kvinnor utgör cirka 80 procent av medarbetarna anställda inom kommunens organisation, och kommunen har därför ett särskilt stort ansvar att förbättra kvinnors arbetsvillkor. Kvinnor har också högre sjukfrånvaro och färre heltidsanställningar än män i kommunens verksamheter. Arbetsmiljöarbetet i kommunen genom verktyget STAMINA har pausats av många arbetsgrupper under pandemin men återupptagits under året. Den medarbetarundersökning som genomfördes under året visade att det fanns mycket positivt i arbetsmiljön att ta tillvara men också att stress är ett stort problem för många.

Heltidsresan är ett utvecklingsprojekt som drivs av SKR och fackförbundet Kommunal mellan år 2016 – 2024 där målet är att heltidsarbete ska bli norm inom välfärdens kvinnodominerade verksamheter. År 2020 hade 65 procent av de anställda i kommunens verksamheter en heltidsanställning, vilket är en ökning med 19 procent sedan 2016. Störst utmaningar finns inom äldre-och funktionshinderomsorgen men de har också ökat sina heltidsanställningar mest. Enheten arbetar med såväl önskad sysselsättningsgrad, hållbara scheman utifrån arbetsmiljö samt att kompetensutveckla personalen, såsom att erbjuda deltidstudier på arbetstid. Arbetet med heltidsresan har delvis pausats under pandemin. Pandemin har krävt mer personal för att begränsa smittspridningen och kunna ta höjd för en ökad sjukfrånvaro, men trots det har antalet timanställda inte ökat under året. Arbetet med heltidsresan fortgår bland annat genom pilotprojekt för att prova nya arbetssätt och metoder för att underlätta schemaläggning och mer hållbara scheman med möjlighet att önska sysselsättningsgrad, ett arbete som sker tillsammans med såväl fackförbund, arbetsgivare som medarbetare.

Andelen män i välfärden är låg och därför bedrivs ett arbete för breddad rekrytering, exempelvis inom vård och omsorg pågår ett arbete för hur kommunen som arbetsgivare kan marknadsföras för att få in fler män i vårdutbildningarna. Under de senaste åren har kommunen haft ett uppsving av sökande män till vårdutbildningarna som senare fått anställning i kommunen, förklaringen kan vara det ökande antalet nyanlända som kom efter 2015. De senaste året har dock antalet sökande män till vårdutbildningarna sjunkit drastiskt. Dock kvarstår den positiva trend vi ser av ett högt söktryck till omvårdnadsprogrammet inom vuxenutbildningen, där utbildningar startat med fulla klasser både vår och höst, vilket är väldigt positivt för att trygga kompetensförsörjningen framöver.

Vad gäller målet om ökat kvinnligt företagande går utvecklingen långsamt. Inga specifika träffar riktade till kvinnor har genomförts på grund av pandemin, planer finns att genomföra aktiviteter under 2022. Fortfarande är antalet kvinnliga egenföretagare i kommunen hälften så många som antalet män, och andelen har legat kring samma nivå de senaste tio åren.

Inom skolan arbetar man med jämställdhetsfrågor på flera sätt. I förskolan görs en kartläggning av barnens intressen vid terminsstart inför planeringen av kommande aktiviteter. Okodat, ej förutsägbart material ökar i verksamheterna, vilket är en medveten satsning för att stimulera kreativitet utan fokus på kön. I grundskolan sker mycket arbete för att minska upplevda kränkningar och diskriminering och en systematisk uppföljning sker i rektorsgruppen och i trygghetsteamerna. Arbetet med kränkningar har ökat medvetenheten om att uppmärksamma och snabbt hantera incidenter. I de elevenkäter som görs ger många flickor uttryck för en otrygghet och de finns också anmälningar gällande diskriminering på grund av kön.

Kommunen arbetar aktivt med frågan kring våld i nära relationer, en omorganisation är på gång för att stärka detta arbete ytterligare. Kommunen har ett välfungerande samarbete med

Kvinnojouren Liljan via ett idéburet offentligt partnerskap, som ger stöd till utsatta kommuninvånare och utbildning till personalen. Individ och familjeomsorgen deltar i länsnätverk och har utbildat personalen i screeninginstrument inom området. Kommunen har också börjat erbjuda förövare behandlingsinsatser för att försöka bryta mönster och är nu på gång med att ge mer stöd till de som utsätts för våld.

Enligt statistik från Brottsförebyggande rådet (BRÅ) har våldet mot kvinnor ökat i kommunen sedan pandemin startade. Inom Individ- och familjeomsorgen har man sett flera ärenden gällande våld i nära relationer. Det finns fortfarande ett stort mörkertal och arbete pågår för att försöka utveckla det uppsökande och förebyggande arbetet. Kvinnojouren gör en viktig insats där man utbildar ungdomar i skolan inom området.

Samlad bedömning av måluppfyllelsen

Det har skett en positiv utveckling av målet under flera år, men det går långsamt och kommunen ligger efter resten av riket. Av kommunens sju delmål bedöms ett som uppfyllt, fem som delvis uppfyllda samt ett som inte uppnås under året. Kommunen som organisation agerar på många sätt som ett föredöme men mer kan göras för att arbeta mer systematiskt med frågan i samtliga verksamheter. En oro är att arbetet har stannat av eller förvärrats på grund av pandemin. Fler åtgärder behöver göras för att uppmärksamma och stärka kompetensen i frågan liksom öka samverkan med det omgivande samhället för att uppnå mål fem om *Jämställdhet* i kommunen till år 2030.

Mål 6 Rent vatten och sanitet

Delmål	Måluppfyllelse
6.1 Förbättra vattenkvaliteten genom att minska föroreningar, stoppa dumpning och minimera utsläpp av farliga kemikalier och material.	♦
6.2 Effektivisera vattenanvändningen inom alla sektorer samt säkerställ en hållbar försörjning av sötvatten för att förebygga vattenbrist och låga grundvattennivåer.	●
6.3 Verka för att återställa de vattenrelaterade ekosystemen, däribland våtmarker, floder och sjöar.	♦

Mål sex handlar om att säkra tillgången till rent vatten och god sanitet. Kommunen har antagit tre lokala delmål som säger att vattenkvaliteten ska förbättras, att vattenanvändningen ska effektiviseras och att de vattenrelaterade ekosystemen ska återställas. Tierps kommun har överlag en mycket god tillgång till grundvatten av bra kvalitet, undantaget kustområdena där problem med saltvatteninträngningar förekommer. Hoten mot dricksvattnet ska ändå inte negligeras och detta riskerar att förvärras av klimatförändringar, en ökande befolkning och en ökad kemikalieanvändning. I kommunen och i länet uppnås inget av de miljömål som har bäring på mål sex, däribland målet om levande sjöar och vattendrag, hav i balans och en giftfri miljö.

Kommunen är ansvarig för att genomföra flertalet av de åtgärder som krävs för att säkra vattenkvaliteten och en framtida dricksvattenförsörjning, både som VA-huvudman, samhällsplanerare och som tillsynsmyndighet. Tillsyn av enskilda avlopp, industriverksamheter och jordbruk har genomförts bra efter omständigheterna under pandemin, viss tillsyn har fått ske digitalt och en ökad sjukfrånvaro har påverkat arbetet under året.

Kommunens bolag Tierps Energi och Miljö AB (TEMAB) bedriver mycket arbete inom målet. De har en fullskalig läkemedelsrening på Tierps reningsverk med goda resultat för att minska utsläppen av läkemedelsrester och andra föroreningar till våra hav, sjöar och vattendrag. Arbete fortsätter för att optimera reningen som i dagsläget tar bort 95 procent av alla aktiva substanser.

TEMAB arbetar också med säkra vattentag för en långsiktig hållbar vattenförsörjning. Under året har en ledning till Östhammar färdigställts för att hjälpas åt att klara vattenförsörjningen. Det förekommer fortfarande ett för högt läckage i många av våra gamla vattenledningar, ett arbete pågår för att åtgärda detta. Bolaget har också under året arbetat med införande av fjärravlästa vattenmätare som mäter faktiskt förbrukning för att göra medborgare mer medvetna och kunna spara på vattnet.

Kommunen arbetar aktivt för att återställa vattenrelaterade ekosystem, både på egen hand och i samverkan med andra aktörer. Under året har kommunen bland annat arbetat med att inrätta nya dagvattendammar, tagit fram produktionsplaner inom gata och park för att naturvatten och inte dricksvatten ska användas till spolning av gator och vid bevattning. En ny fiskvandringssväg är på gång i Skärplinge och i Siggebobäcken sker arbete med återmeandering för att återställa vattendraget till sin ursprungliga form.

För att driva länets miljömålsarbete framåt har länsstyrelsen bjudit in aktörer i länet att teckna så kallade hållbarhetslöften, där kommuner och andra aktörer åtar sig att genomföra ett valfritt antal miljöåtgärder under en fyraårsperiod. Temat för årets hållbarhetslöften var vatten och såväl kommunen som bolagen valde att teckna löften, bland annat om en mer smart vattenanvändning, om att minska utsläpp av näringsämnen eller miljöskadliga ämnen i våra vatten samt förstärka skyddet av våra vattenskyddsområden.

Länsstyrelsen i Uppsala utvärderar årligen statusen för miljömålen i länet. På länsnivå bedöms inte målet om levande sjöar och vattendrag samt grundvatten av god kvalitet att uppnås med befintliga och beslutade styrmedel och åtgärder. Det har många orsaker. Fysisk påverkan från jordbruket är stor, många vattendrag är rensade och uträtade och deras avrinningsområden utdikade. Vandringshinder är vanliga och majoriteten är påverkade av övergödning.

Utsättning av främmande arter påverkar den biologiska mångfalden negativt och vattnet är i hög grad påverkat av miljögifter. För att nå målet behöver vi bruka landskapet på sätt så att naturliga flöden och vattennivåer i landskapet bibehålls. Restaurering av våtmarker, lekområden för fisk och uträtade vattendrag är viktiga åtgärder för att behålla artrikedomen i våra vattenmiljöer. Detta stämmer även för sjöar och vattendrag i Tierps kommun och en stor mängd insatser och åtgärder är därför genomförda och planeras för kommande år. En nya vattensamordnare är anställd av kommunen och kommer att kunna samordna och intensifiera arbetet än mer framöver.

Vad gäller grundvatten av god kvalitet behövs också ytterligare åtgärder i länet för att nå målet, exempelvis förebyggande arbete med tillsyn, sanering av förorenade områden samt bildande av vattenskyddsområden. Det går inte att se en tydlig riktning för utvecklingen i miljön då förändringar i grundvatten sker långsamt. Trots det finns en ökad hotbild på grund av tidigare utsläpp och hotbilderna är kopplade både till befintlig vattenförsörjning och nya och utökade vattenuttag vid exploatering och utbyggnad av nya bostads- och industriområden. I Tierps kommun har samtliga grundvattenförekomster en god vattenkvalitet, undantaget Edvalla där grundvattentäkten har såväl dålig kemisk som kvantitativ status till följd av saltvatteninträngningar och låga grundvattennivåer.

Samlad bedömning av måluppfyllelsen

Majoriteten av våra sjöar, vattendrag och kustområden uppnår idag inte en god ekologisk eller kemisk status. I Tierps kommun klassas endast 27 procent av sjöarna och inget av våra vattendrag med en god ekologisk status vid den senaste mätningen. Detta är en försämring sedan den senaste mätcykeln men beror inte på någon faktiskt försämring utan på nya mätmetoder och bättre underlag. Resultaten är bekymmersamma inte minst för att det hotar många av våra vattenlevande arter men också för att det på sikt kan påverka kvaliteten på vårt grundvatten om detta inte förbättras. Positivt är att kommunen under lång tid har genomfört insatser för våra vattenburna ekosystem och mer planeras framöver tillsammans med andra aktörer i länet genom hållbarhetslöften, och mer resurser i form av en vattensamordnare

kommer sätta fokus på frågan ytterligare. Dock kommer det ta tid att vända utvecklingen och se resultat av våra åtgärder. Av kommunens delmål bedöms ett som uppfyllt och två som delvis uppfyllda under året. Fler åtgärder i samverkan med våra grannkommuner och med de areella näringarna måste till om kommunen ska ha chans att nå mål sex om *Rent vatten och sanitet* till år 2030.

Mål 7 Hållbar energi för alla

Delmål	Måluppfyllelse
7.1 Öka andelen förnybar energi i den kommunala energimixen.	●
7.2 Minska kommunens energiförbrukning, bland annat genom energieffektivisering.	●

Mål sju handlar om att alla människor ska ha tillgång till, och råd med, pålitlig och hållbar energi. Våra lokala delmål handlar om att öka andelen förnybar energi och minska energiförbrukningen.

Sverige har i modern tid haft god tillgång till energi och kraftfullt ökat andelen förnybar energi, från 33 procent år 1990 till 56 procent år 2019. Dagens utmaning för såväl Sverige som Tierps kommun handlar om att ställa om transportsektorn till förnybar energi, att kunna möta en ökad efterfrågan på el från industrin och transporter, samtidigt som kärnkraft tas ur produktion och en alltmer variabel produktion från vind och sol tillförs.

I länet har vi redan idag kapacitetsproblem i elnäten några dagar om året, något som väntas förvärras vid en ökad elanvändning även om arbetet för att bygga ut stamnäten pågår. Här krävs mer samarbete mellan kommun, elnätsföretagen, energiproducenter och användare för att uppnå tillräcklig kapacitet och en mer flexibel användning. Kapacitetsbristen (effektbristen) är kännbar även i Tierps kommun och hindrar redan idag industrietableringar i kommunen.

I kommunen pågår flera projekt för utbyggnad av småskaliga energilösningar, framförallt solceller, som drivs av såväl företag, privatpersoner eller våra kommunala bolag. Den största fossila energianvändningen står fortfarande transportsektorn för, här behövs ett stort omställningsarbete både för kommunens egna tjänstefordon samt i fordonsparken i stort. Kommunen har antagit ett mål om Fossilfritt 2030, som innebär att alla resor och transporter ska vara fossilfria till år 2030. Arbetet pågår för att få till stånd en kommunal bilpool och fler elbilar i kommunkoncernens fordonsflotta. Upphandlingen av en biogastankstation i kommunen har lagts på is då inga anbud inkommit och arbetet fortsätter nu tillsammans med regionen för att se hur vi kan komma vidare. Arbetet med utbyggnad av laddinfrastruktur för elbilar fortgår men i en långsam takt.

I kommunen som organisation har vi idag krav om 100 procent inköpt förnybar el. Vårt kommunala bolag Tierps Energi och Miljö AB (TEMAB) har sedan 2021 helt förnybar fjärrvärme i kommunen och har under året arbetat för att få fler ladduttag för elbilar vid sina verksamheter, för att nå deras mål om fossilfria transporter till år 2025.

Kommunens bostadsbolag AB Tierpsbyggen arbetar systematiskt för att minska såväl energianvändning som koldioxidutsläpp från uppvärmningen i sina bostäder. I dagsläget finns fyra fastigheter med oljepanna som spetsvärme (effektreserv), även Tierps kommunfastigheter AB äger tre skolor med oljepanna som reserv och backup. Planer finns för att konvertera dessa till fossilfria alternativ i närtid. Såväl energiförbrukningen som klimatutsläppen från uppvärmning har fortsatt att minska i bolagen under året.

Näringslivsenheten arbetar kontinuerligt med att skapa mötesplatser och diskutera hållbarhetsfrågor, genom att bjuda in företagare och föreläsare att sprida kunskap och information. Bland annat finns ett *företagsnätverk för kvalitet och miljö* som varit aktiva under året med flera träffar, bland annat med Uppsala klimatprotokoll för att inspirera

kommunens företag att tillsammans agera för att minska sin klimatpåverkan. Det finns ett stort intresse bland företagen att arbeta med dessa frågor, i synnerhet bland de större företagen men det behövs mer specifika insatser för de mindre företagen såsom rådgivning, inspirationsträffar samt kartläggning av vilka stöd som finns att tillgå.

Energi- och klimatrådgivarna i Uppsala län stöttar och hjälper företag, föreningar och privatpersoner i hela länet med rådgivning kring värmesystem, förnybar energi och energieffektivisering samt kan hjälpa till med bidragsansökningar för exempelvis solceller eller ladduttag för elbilar. Antalet ärenden från vår kommun ligger på ungefär samma nivå som tidigare år, 27 ärenden kom in under 2021, varav de vanligaste frågorna rörde solceller och uppvärmning. Majoriteten kom från privathushåll, resterande från företag eller organisationer. Vad gäller antalet ärenden per invånare ligger Tierp kring snittet i länet. Kommunen medverkar också i regionala energi- och klimätätverk samt har inrättat en styrgrupp för Fossilfria transporter tillsammans med kommunens bolag under året för att komma vidare med frågan.

Samlad bedömning av måluppfyllelsen

Kommunen har haft en positiv utveckling av målet under lång tid. Av kommunens två delmål bedöms båda vara uppfyllda under året. Andelen förnybar energi i den kommunala energimixen har ökat och flera initiativ är på gång för utbyggnad av mer förnybara lösningar. Dock behöver mer göras för att säkerställa tillgång till förnybar el även framöver när behovet väntas öka kraftigt. Transportsektorn är en stor utmaning där kommunen tillsammans med regionen och privata aktörer behöver hjälpas åt för att skynda på omställningen och kunna erbjuda fossilfria alternativ såsom el-laddning och tankmöjligheter för biogas eller förnybar diesel (HVO) i hela kommunen om vi ska nå målet till år 2030. Kommunen behöver också se över sin egen fordonsflotta och fossila uppvärmning i de kommunala fastigheterna för att föregå med gott exempel och skynda på utvecklingen mot målet. Mål sju om *Hållbar energi för alla* bedöms vara på god väg att uppfyllas till år 2030 men mer måste göras i synnerhet för att bryta transportsektorns beroende av fossil energi.

Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Delmål	Måluppfyllelse
8.1 Stödja utvecklingen av arbetstillfällen för alla grupper, även de som står långt från arbetsmarknaden.	◆
8.2 Minska andelen ungdomar som varken arbetar eller studerar	◆
8.3 Kommunens uppdrag som kontrollmyndighet, markägare och tillståndsgivare ska ske på ett rättssäkert, effektivt och professionellt sätt för att skapa bästa förutsättningar för näringslivet att bedriva sin verksamhet och växa.	●
8.4 Verka för att bibehålla och öka antalet företag.	●
8.5 Verka för full sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla kvinnor och män, inklusive ungdomar och personer med funktionsnedsättning, samt lika lön för likvärdigt arbete.	◆

Målet och de fem lokala delmålen syftar till en inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt och full sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla. En grundförutsättning för alla sjutton hållbarhetsmål är att vi får en hållbar ekonomisk utveckling som kan lyfta samhället till högre nivåer med bättre förutsättningar för ett gott liv för alla i kommunen, men som inte sker på bekostnad av en ökad miljöförstöring.

Covid-19 har fortsatt starkt präglat utvecklingen av målet även om vi ser en ljusning under året med något färre i arbetslöshet, färre konkurser och flera av de större företagen som börjar återanställa personal. Dock är pandemin fortfarande en realitet för många mindre företag som

har haft det oerhört tufft under året.

Näringslivsenheten har fortsatt arbeta kontinuerligt under året för att informera, stötta och vidta åtgärder för att underlätta för företagen i kommunen under pandemin. Bland annat ges fortsatt stöd till företagen i form av slopade avgifter för uteserveringar och serveringstillstånd samt förlängd tidsfrist för fakturor. Mycket av det ordinarie arbetet med företagsfrukostar, event, mässor, karriärdagar och annat har fått skjutas på eller övergå i digitala former. Bland annat har det hållits utbildningsträffar kring upphandling, workshops med svenskt näringsliv och näringslivsrepresentanter liksom flertalet digitala företagsfrukostar med mycket stor uppslutning. Kommunen når ut till fler företag vilket är positivt men många efterfrågar nu fysiska möten när restriktionerna börjar släppa.

Kommunen har sjunkit i Svenskt näringslivs ranking om lokalt företagsklimat från plats 138 till 209 under 2021 och i SKR:s mätning om företagsklimat från totalt Nöjd kund index (NKI) 78 till 68. Här krävs fler riktade insatser för att identifiera orsakerna till tappet. Några har analyserats och beror bland annat på den stora ökningen av antal ärenden som inkommit under året samt komplexiteten i ärendena. Exempelvis har antalet inkomna ärenden inom bygglov ökat kraftigt vilket gör att samma korta handläggningstid inte kunnat erhållas. Det är också betydligt färre som svarat detta år, troligen till följd av pandemin och ett ansträngt läge för många företag, vilket troligen drar ned resultatet. Vad gäller svenskt näringslivs ranking så har frågan om tillgång till snabbt bredband troligen inverkat negativt på resultatet, då detta har varit en irritation hos många företag under pandemin där de snabbt har behövt ställa om till digitala lösningar.

Under året har IOP (Idéburet offentligt partnerskap) tecknats med två sociala företag med syfte att stärka personer som står långt ifrån arbetsmarknaden att närma sig den samt bryta isolering. Pandemin har gjort det svårare att hitta praktikplatser och en del arbetstillfällen med lägre krav på utbildning och erfarenhet har försvunnit. Tierps kommun är med i ett projekt via SKR som syftar till att utveckla arbetet med sociala företag för att skapa fler arbetstillfällen för grupper som står långt från arbetsmarknaden idag.

Kommunen har också via det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) ansvar för personer under 20 år som varken arbetar eller studerar. Vi ser ingen ökning av gruppen under året däremot har insatserna som riktas till ungdomarna begränsats av restriktionerna som pandemin medfört. Detta kan på sikt leda till ett utanförskap och ett ökat antal unga vuxna som varken arbetar eller studerar i kommunen. En viktig framgångsfaktor är trygg övergång mellan grundskola och gymnasiet. En ungdom som hoppar av gymnasiet, kräver i regel omfattande insatser för att komma tillbaka i utbildning.

Tierps kommun är idag arbetsgivare för över 2000 personer. Genom att skapa attraktiva villkor kan kommunen attrahera medarbetare med rätt kompetens och trygga kompetensförsörjningen för framtiden. Den medarbetarundersökning som genomfördes under året i kommunen visade att det fanns mycket positivt i arbetsmiljön att ta tillvara men också att stress är ett stort problem för många. Den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet har utvecklats och två nya rutiner har arbetats fram under året och en digital arbetsmiljöutbildning har tagits fram.

För att öka attraktiviteten för Tierps kommun som arbetsgivare arbetar verksamheterna inom vård och omsorg med Heltidsresan, där fler medarbetare ska erbjudas heltid och arbetsmiljön förbättras med mer hållbara scheman. Vård och omsorg erbjuder också kompetensutveckling till medarbetare genom att erbjuda deltidsstudier till undersköterska inom kommunens vuxenutbildning, även YH-utbildningar som specialistundersköterska inom äldre och demens samt utbildning till fysioterapiassistenter.

Samlad bedömning av måluppfyllelsen

Pandemin har påverkat företagen negativt i kommunen även om vi ser en återhämtning under

2021, särskilt för de större företagen, men för många mindre företag är pandemin fortfarande en realitet. Arbetslösheten som först ökade under pandemin har nu minskat något men de grupper som står längst från arbetsmarknaden har fått det svårare. Mycket arbete pågår i kommunen för att förbättra arbetsmiljön, arbeta med kompetensutveckling och stärka arbetet för dem som står utanför arbetsmarknaden. Av kommunens fem delmål uppnås två under året och tre bedöms som delvis uppfyllda. Covid-19 har brutit den positiva trenden vi sett under flera år, men det är för tidigt att säga om konjunkturen nu vänder tillbaka och hur det kommer att påverka måluppfyllelsen av mål åtta *Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt* till år 2030.

Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Delmål:	Måluppfyllelse
9.1 Bygga ut en tillförlitlig och hållbar infrastruktur, där kollektivtrafik och olika mobilitetslösningar är en naturlig del, för att stödja ekonomisk utveckling och människors välbefinnande.	
9.2 Genom upphandling styra mot renare och smartare teknik.	
9.3 Samverka med universitet och företag för att bidra till ny kunskap och innovationer.	

Målet och de tre lokala delmålen tar upp betydelsen av en fungerande och stabil infrastruktur, vikten av att styra mot hållbarhet i upphandling och samverka för att bidra till ny kunskap och innovationer. För att möta framtida utmaningar som vi människor och vår planet står inför måste våra företag, industrier och infrastruktur göras mer hållbara. Innovation och teknologiska framsteg är nyckeln till att finna hållbara lösningar för effektiv resursanvändning och kan dessutom skapa nya marknader och arbetstillfällen. Utmaningarna både globalt, nationellt och lokalt är att ställa om från en linjär och fossilbaserad till en cirkulär och biobaserad ekonomi.

Kommunen är stora investerare i infrastruktur. System för vatten och avlopp, kommunikation och infrastruktur för kollektivtrafik är några exempel. Goda kommunikationsmöjligheter, både fysiska och digitala, är idag ofta en grundförutsättning för ett starkt näringsliv.

Kommunen arbetar också ständigt med nytänkande och förbättringar i sina verksamheter och tjänster.

Kommunen har en diversifierad branschstruktur med många enmansföretag. Vår näringslivsstruktur med många företag inom gröna näringarna och verkstadsindustrin har generellt stått sig bra under pandemin och varit mindre sårbara än många andra kommuner med en starkare tjänstesektor. De stora industrierna har klarat sig relativt bra under året, det har varit svårare att nå fram med stöd och information till mindre näringsidkare, varav många har haft stora utmaningar under pandemin. I kommunens företagsnätverk deltar flera av de större företagen för att utbyta erfarenheter och öka arbetet för mer hållbarhet och innovation, mer insatser behövs för att nå ut även till de mindre företagen.

Den pågående pandemin kan liknas vid ett paradigmskifte vad gäller digitalisering där bland annat fysiska möten helt bytts mot digitala. Digitalisering har blivit ett av de viktigaste verktygen för fortsatt utveckling och effektivisering av den offentliga sektorn. Arbetet med digitalisering fortgår och fler e-tjänster har tillkommit under året, bland annat kring bostadsanpassning, färdtjänst, specialkost, frånvarorapportering i skolan med flera. Verksamheterna är nu mer digitalt mogna och arbete fortgår för att utveckla välfärdsteknik och nya tekniska lösningar som underlättar arbetet i kommunen.

För många är digitala kontaktvägar förstahandsvalet, men samtidigt finns det människor som inte är digitalt delaktiga och riskerar att hamna utanför när samhällsnyttiga funktioner flyttar ut på internet. Vi har fortfarande inte en tillfredställande täckning av snabbt bredband på

landsbygden och många riskerar hamna i ett digitalt utanförskap. Under 2021 tilldelades kommunen statliga stödpengar för fortsatt utbyggnad av bredband i glesbygd som kommer att användas tillsammans med flera operatörer under 2022 för att öka täckningsgraden.

Pandemin har förändrat människors rörelsemönster och förhoppningsvis kan det vara en katalysator för att skapa en förändring mot mer hållbart resande. Flera verksamheter vittnar om ökad effektivisering till följd av ett minskat resande när fler möten blivit digitala, om den aktuella situationen med betydligt minskat resande kan bevaras innebär det både tidsmässiga effektiviseringar samt en minskad miljöpåverkan. En ny resepolicy har antagits under året där digitala möten har getts en högre prioritet vid externa möten och en klimatväxling har införts för att främja mer hållbara resealternativ inom kommunens organisation.

Kommunen upphandlar varor och tjänster för stora summor årligen. Höga miljökrav ställs där det är möjligt i upphandlingar för att främja renare och smartare teknik. Bland annat använder sig kommunen av upphandlingsinstrument som ”dynamiskt inköpssystem” och innovationsupphandlingar där så är möjligt. Genom att dela upp upphandlingar i mindre delar skapas förutsättningar för det lokala näringslivet att vara med i anbudsgivningen. Kommunen arbetar också kontinuerligt för att bidra till mer hållbarhet och cirkulär ekonomi i sina upphandlingar, bland annat genom möjligheten att köpa in begagnat och öka livslängden på produkter inom IT, mobiltelefoner och möbler med flera. Alla upphandlingar innehållande transporter innehåller incitament för anbudsgivare att investera i en fossilfri fordonspark. Upphandling av ett fossilfritt tankställe med biogas inom kommunen har dock avbrutits när inga anbud inkom.

Samverkan med universitet och högskolor fortsätter kontinuerligt i samtliga verksamheter. Inom utbildningsområdet har mycket samverkan förekommit under året bland annat med STUNS (Stiftelsen för samverkan mellan universiteten i Uppsala, näringsliv och samhälle), FoSam (Forum för samverkan), Skolledarakademin och partnerskolaarbetet (praktik för lärarstudier). Samverkan har lett till ett fördjupat arbete kring forskningslitteratur, matematikdidaktik och utvecklande samtal kring ledarskap och skolpraktik. Vård och omsorgsverksamheten har under året bland annat deltagit i ett Vinnovaprojekt med fokus på behov från intressenter kring Vårdcentrum i Tierp för att få till en så ändamålsenlig verksamhet som möjligt.

Samlad bedömning av måluppfyllelsen

Trenden för målet är positiv även om vi ännu inte kan sägas ha uppnått målet om en hållbar industri, innovationer och infrastruktur. Av kommunens tre delmål uppnås ett under året och två bedöms delvis uppfyllda. Kommunen har fortsatt utmaningar vad gäller bredbandsutbyggnad, effektbrist och höga klimatutsläpp från vissa branscher i kommunen. Samtidigt sker mycket inom området och näringslivsenheten bedriver kontinuerlig dialog och samverkan med företag, civilsamhälle och universiteten för att sprida kunskap som kan bidra till innovationer och hållbara lösningar i kommunen. Pandemin har pausat en del av det innovativa arbetet och störst utmaningar har varit att nå fram till de mindre företagen med hjälp och stöd. Upphandlingsenheten har drivit många projekt under året för att få in mer innovation, cirkulär ekonomi och social hänsyn i sina upphandlingar, något som vi kommer få se mer av under kommande år i kommunen. Överlag ser vi en positiv trend vad gäller uppfyllelsen av mål nio *Hållbar industri, innovationer och infrastruktur* men mer behöver göras tillsammans med det lokala näringslivet och våra universitet och högskolor för att uppnå målet till år 2030.

Mål 10 Minskad ojämlikhet

Delmål	Måluppfyllelse
10.1 Verka för att alla barn och vuxna i utbildningsverksamheterna, oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk eller annan ställning ska behandlas lika.	
10.2 Verka för att alla människor, oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk eller annan ställning, blir inkluderade i det sociala, ekonomiska och politiska livet.	
10.3 Motverka utanförskap och öka allas upplevda trygghet och hälsa.	
10.4 Fler nyanlända ska ha lämnat etableringsuppdraget för att börja arbeta eller studera.	
10.5 De socioekonomiska skillnaderna ska minska.	
10.6 Ökning av andelen brukare som anser att de får bestämma om saker som är viktiga.	
10.7 Verka för att alla människor, oavsett kön, funktionsnedsättning, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk ställning, blir inkluderade i det sociala, ekonomiska och politiska livet.	<i>Samma som 10.2</i>
10.8 Kommunens fysiska planering ska verka för att socioekonomisk segregation motverkas.	

Grunden för ett hållbart samhälle är en rättvis fördelning av såväl resurser som ekonomiskt, socialt och politiskt inflytande i samhället. Ett jämlikt samhälle bygger på principen om allas lika rättigheter och möjligheter oberoende av till exempel kön, etnicitet, religion, funktionsvariation, ålder och annan ställning. Mål tio med dess åtta lokala delmål belyser vikten av att verka för ett samhälle där ingen lämnas utanför i utvecklingen. Även om vi haft en positiv utveckling där allt fler fått det materiellt bättre under de senaste decennierna, så har klyftorna ökat både nationellt och i Tierps kommun, avseende bland annat inkomst, hälsa och skolresultat. Vi ser indikationer på att detta har förvärrats under pandemin.

Kommunen har genom sitt välfärdsuppdrag både goda möjligheter och ett brett ansvar för att motverka ojämlikhet mellan olika individer och i befolkningen generellt utifrån kön, bakgrund och socioekonomisk situation. Det kan handla om att erbjuda mötesplatser och uppsökande verksamhet, om rättigheter till utbildning, arbete, bostad, hälso- och sjukvård och stöd i vardagen.

Kultur- och fritidsverksamheter fungerar i stor utsträckning som mötesplatser för barn, unga och vuxna. Här är idrott- och kulturaktiviteter och inte minst bibliotek, ungdoms- och fritidsgårdar betydelsefulla. Kommunen arbetar kontinuerligt för att göra verksamheten tillgänglig för alla bland annat genom att erbjuda ett programutbud som är gratis och öppet för alla samt tillgänglighetsanpassa för personer med funktionshinder. Barn med funktionsnedsättningar har inom Tierps kulturskola en sällsynt stor uppsättning kurser att välja på. Fritidsgårdarna runt om i kommunen är kostnadsfria och på tisdagarna riktar Tierps fritidsgård särskilt in sin verksamhet mot ungdomar med funktionsnedsättningar.

Vård och omsorg arbetar för att fortsätta stärka brukarinflytandet för personer med funktionshinder, och utifrån resultaten i de brukarundersökningar som görs. Det handlar om att möjliggöra för personer inom verksamheterna att kunna delta i fler sammanhang, ta bort de hinder som finns och införa olika former av anpassningar. De brukarundersökningar som genomfördes under året visade på höga resultat. Andelen brukare inom funktionshindradeomsorgen som anser att de får bestämma om saker de tycker är viktiga på gruppboende har ökat från 73 procent till 87 procent. För övriga är resultaten fortsatt höga, för serviceboende var siffran 83 procent och för stöd i boende 92 procent under 2021.

Vård- och omsorgsverksamheterna arbetar ständigt i det dagliga arbetet med jämlikhetsfrågor,

till exempel genom att ge anpassad information för de olika målgrupperna. Detta har varit extra viktigt under pandemin för att kunna ge konkret information och förklara konsekvenserna av en pågående pandemi. En inflytandegrupp arbetar också med inkludering i samhället. Den har varit viktig för att lyfta frågor som målgruppen ställs inför i sin vardag och tillsammans utveckla hur vi kan öka delaktighet och inflytande i kommunens verksamhet men också mot övriga samhället. Delaktigheten har varit individuellt anpassad under pandemin men kontaktmannaskapet har varit viktigt för att öka tryggheten och hjälpa till med de anpassningar som behövs.

Samhällsbyggnadsenheten arbetar för att ta bort hinder i den fysiska miljön samt öka tillgängligheten, under året bland annat vid Hjällsjön (i samverkan med fiskevårdsföreningen) och vid Ledskärs fågeltorn som anpassats för personer med funktionshinder, vid Rossholm genom bättre skyltning och åtgärder på stigar liksom med tillgänglighetsanpassning av busshållplatser i kommunen.

Pandemin har inneburit att vi blivit mer digitaliserade inom kommunen men även utåt gentemot kommunens medborgare och besökare. Det är en viktig tillgänglighetsaspekt för att minska fysiska barriärer, dock behöver kommunen fortsatt jobba med den digitala inkluderingen, så alla kan ta del av utvecklingen på samma villkor.

Inom Individ och familjeomsorgen utvecklas verksamheter för att ge meningsfull sysselsättning för människor som lever i utanförskap. Bland annat arrangeras öppen förskola och träffpunkter för människor med psykisk ohälsa och för individer med kognitiva nedsättningar med mera. Ett arbete pågår för att rekrytera personer till att delta i brukarmedverkan, men det har varit svårt och pandemin har också medfört svårigheter att arbeta med brukaraktiviteter. Arbete med personer långt ifrån arbetsmarknaden, många med olika funktionsvariationer, har fortsatt med ökad intensitet under året, inte minst i det ESF-finansierade projektet tillsammans med SKR om att stärka civilsamhällets roll att arbeta mot målgruppen.

Kommunen arbetar också med insatser mot nyanlända. Andelen som tillhör etableringen minskar men andelen som påbörjar SFI är stabilt och vi ser ingen minskad tillströmning. En majoritet av de individer som påbörjar SFI flyttar in till Tierps kommun via andra kommuner, och alla har i princip avslutat sin etableringstid. Detta innebär en påfrestning för verksamheten organisatoriskt och ekonomiskt. Pandemins restriktioner om distansundervisning har påverkat verksamheten negativt. Andelen som under vårterminen 2021 gick vidare till grundläggande utbildning var endast fem elever, dock ser vi en förbättring under hösten 2021. Yrkes-SFI är den tydligaste och effektivaste vägen för nyanlända som leder till arbete.

Under 2020 fick kommunen statliga medel från myndigheten mot segregation (DELMOS) och kunde genomföra en kartläggning över hur segregationen ser ut i vår kommun. Kartläggningen som blev klar under 2021 visar på att segregationen i Tierps kommun åtskiljer olika grupper av människor utifrån faktorer som socioekonomi och etnicitet. Det finns skillnader mellan geografiska områden vad gäller faktorer som exempelvis skolresultat, valdeltagande, inkomstnivå, utbildningsnivå och försörjningsstöd. I områdena Tierp Södra och i Söderfors lever närmare 20 procent av barn under 17 år i familjer med låg inkomststandard, i områden som Tobo, Vendel och Månkarbo är andelen mellan 2 och 3 procent. Andel unga mellan 20 och 25 år med låg inkomstnivå är närmare 50 procent i Söderfors och kring 1 procent i Vendel. Kartläggningen visar också att det finns stora skillnader inom områden där vissa gator eller kvarter kan åtskiljas från andra.

Det är extra bekymmersamt att så många barn lever i ekonomisk utsatthet då det finns ett samband mellan föräldrars fattigdom och barns ekonomi, sociala relationer och aktiviteter. Det är extra viktigt att arbeta med denna grupp för att bryta detta samband så att fattigdomen inte går i arv. I kartläggningen rekommenderas kommunen att genomföra insatser för att

skapa mer jämlika förutsättningar inom grundskolan. De ojämlika skolresultaten och den rådande skolsegregationen underblåses av bostadssegregationen i kommunen. Tidig samverkan kring barn i riskzon är också viktigt, här kan arbetet i Sambat (Samverkan kring barn i Tierp) tillsammans med skola och socialtjänst utvecklas. Civilsamhället och deras nära dialog med invånare är också en viktig resurs i det förebyggande arbetet.

Kartläggningen visar även på vikten av att satsningar på offentlig och kommersiell service gynnar invånarna i alla kommundelar. För att satsningar i exempelvis Tierps köping ska komma alla kommuninvånare till del krävs bra kommunikationer mellan orterna. Det är viktigt både för att minska bilåkandet och för att barn, unga och personer utan bil ska kunna ta del av serviceutbudet.

Samlad bedömning av måluppfyllelsen

Mycket görs inom målet i kommunen men mer behövs för att vända utvecklingen, öka den sociala tilliten och minska ojämlikheten. Av kommunens åtta delmål bedöms ett uppnås under året, fem uppnås delvis och två bedöms inte uppnås. Trenden med en ökad ojämlikhet ses över hela landet och här behövs såväl insatser nationellt för att förbättra trygghetssystemen liksom insatser lokalt för att utjämna skillnader i exempelvis skolresultat eller valdeltagande. Covid-19 har ytterligare spätt på ojämlikheten mellan olika grupper och här har kommunen men även civilsamhället en viktig roll att spela. Den kartläggning över segregationen som genomförts i kommunen har bidragit till att öka kunskapen om området inom kommunens verksamheter, vilket skapar förutsättningar för åtgärder framåt. Under året har vi fortsatt fått se många goda initiativ från såväl medborgare, företag som civilsamhället som gått samman för att hjälpa riskgrupper, motverka ensamhet eller fortsatt att hålla öppet och erbjuda aktiviteter i så hög grad det varit möjligt under pandemin. Mer åtgärder måste till för att vända utvecklingen och nå mål 10 om *Minskad ojämlikhet* till år 2030, insatser behövs såväl nationellt, som lokalt i kommunens verksamheter och i nära samverkan med lokalsamhällets alla aktörer.

Mål 11 Hållbara städer och samhällen

Delmål	Måluppfyllelse
11.1 Verka för till fullgoda och ekonomiskt överkomliga bostäder för alla.	♦
11.2 Kommunen ska ha planberedskap för 300 bostäder per år. Fokus ska vara att planera i kollektivtrafiknära lägen.	●
11.3 Skapa inkluderande tätortsmiljöer som erbjuder god tillgång till grönområden och offentliga platser och som ger möjlighet att ta sig fram säkert som gång- och cykeltrafikant.	●
11.4 Stärka arbetet för att skydda och trygga våra kultur- och naturarv.	●
11.5 Säkerställa möjligheten till tätortsnära friluftsliv.	●
11.6 Ett gott utbud av offentlig och kommersiell service med hög kvalitet och tillgänglighet i hela kommunen.	♦

Mål elva handlar om att göra städer och samhällen hållbara, inkluderande och säkra utifrån platsens unika förutsättningar. Med koppling till målet har kommunen antagit sex lokala delmål som handlar om att skapa överkomliga bostäder åt alla, skapa hållbara transportsystem, skydda natur- och kulturarvet samt säkra möjligheten till tätortsnära friluftsliv, liksom tillgänglig service med hög kvalitet. Kommunen ansvarar för samhälls- och bostadsplanering, för vatten, avlopp och delar av transportinfrastrukturen, liksom den vägledande översiktsplaneringen som är viktig för att skapa en hållbar utveckling i kommunens tätorter såväl som landsbygder.

Kommunen har haft en positiv befolkningstillväxt sedan 2013, och inflyttningen till

kommunen fortsatte även under 2021. Den pågående pandemin har lett till en utflyttning från städerna vilket gagnar en landsbygdkommun som Tierp. Kommunen har god planberedskap för fortsatt bostadsbyggande, dock färdigställdes få bostäder under 2021 och vi har fortsatt bostadsbrist i kommunen. Vid försäljning av mark ställs kriterier för bland annat boendekostnader för att gynna möjligheten till bostäder som många har råd att efterfråga. Det råder dock fortfarande efterfrågan på många slags bostäder i kommunen och trångboddheten i kommunen fortsätter att öka i flerfamiljshus.

För kommunernas planering av verksamhet och investeringar är det dock inte enbart utvecklingen av folkmängden som är intressant, utan även befolkningsstrukturen. Den demografiska försörjningskvoten, det vill säga andelen yngre (0–19 år) och äldre (65+) i förhållande till den arbetsföra befolkningen (20–64 år), fortsätter att öka i Tierps kommun, vilket kort sagt innebär att färre behöver försörja fler. Utmaningen att bibehålla god välfärd framöver, samtidigt som det krävs mer investeringar i vård, skola och omsorg, är något Tierps kommun delar med många andra kommuner i Sverige.

Parker, träd och grönområden är nödvändiga för att skapa hälsosamma och motståndskraftiga städer och samhällen. Grönska i tätorter ger möjlighet till rekreation och välmående, bevarande av biologisk mångfald och skydd mot ett förändrat klimat. Kommunen har ett stort ansvar för att den gemensamma utemiljön är trygg, tillgänglig för alla samt erbjuder goda möjligheter till möten. Under den pågående pandemin har utemiljöerna varit särskilt viktiga. Vid exploatering där grönområden tas i anspråk ska dessa kompenseras i enlighet med kommunens naturvårdspolicy, detta är viktigt för att säkerställa att viktiga grönytor bibehålls i och kring tätorterna.

Vägrafik är en stor källa till luftföroreningar, framförallt i tätorter. Bilavgaser innehåller partiklar, kvävedioxid och organiska ämnen, och avgaserna bidrar till att marknära ozon bildas. Dessutom orsakar trafiken utsläpp av små slitagepartiklar som slits upp från vägbanan vid bilkörning. Att andas in dessa luftföroreningar påverkar hälsan negativt och kan ge upphov till luft- och andningsbesvär liksom ökad förekomst av hjärt- och kärlsjukdomar hos befolkningen. I kommunen fortsätter nivån av kväveoxider och små partiklar att minska men i en långsam takt. Det är därför av stor vikt även för folkhälsan att kommunen verkar för en snabb omställning av transportsystemet.

Andelen cykelväg per invånare fortsätter att öka i kommunen samtidigt som den genomsnittliga körsträckan med bil minskade kraftigt under 2020, vilket till stor del är en effekt av minskat resande under pandemin. Om det är en trend som håller i sig återstår att se, men det öppnar upp för att vi ska kunna nå målet om Fossilfritt 2030 och mer hållbart resande. Regionen ansvarar för kollektivtrafiken i kommunen medan kommunen ansvarar för infrastrukturen samt att planera bostäder i ett kollektivtrafikhögt läge. Allt fler bor i kollektivtrafikhöga lägen men kommunen har också stora utmaningar i glesbygd där kollektivtrafiken inte är tillfredsställande. 67,5 procent av Tierpsborna bor på ett sätt att de har god tillgång till kollektivtrafik.

Samlad bedömning av måluppfyllelsen

Vi har sett en positiv utveckling av målet under lång tid. Av kommunens sex delmål bedöms fyra uppnås under året och två uppnås delvis. De natur- och hälsofarliga luftpartiklarna minskar och samhällsplaneringen tar större hänsyn till grönområden för rekreation och klimatanpassning. Lokala utvecklingsgrupper i flera tätorter är engagerade för att tillsammans med kommunen arbeta för mera hållbara och attraktiva tätorter och bygder. Dock finns mer kvar att göra för att nå målet, exempelvis ser vi hur trångboddheten i flerfamiljshus ökar och att luftkvaliteten i våra tätorter på sina håll fortfarande är hälsovådlig. En stor omställning av transportsystemet krävs som möjliggör fler resor med kollektivtrafik samt gång- och cykeltransporter. Kommunen är på god väg att uppnå mål 11 om *Hållbara städer och samhällen* till år 2030 men det finns fortfarande utmaningar. Att säkra och stärka tillgången

till offentlig och kommersiell service och god landsbygdsutveckling i hela kommunen blir avgörande för om vi ska nå målet till år 2030.

Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion

Delmål	Måluppfyllelse
12.1 Minska mängden avfall genom åtgärder för att förebygga, minska, återanvända och återvinna avfall.	
12.2 Matsvinnet ska minska.	
12.3 Kommunens upphandlingar ska främja hållbar produktion och stimulera en cirkulär ekonomi.	
12.4 Stärka framväxten av en hållbar turism som skapar arbetstillfällen och främjar lokal kultur och lokala produkter.	
12.5 Produktionsvärdet från jordbruks- och trädgårdssektorn ska öka med 20 procent fram till år 2030.	
12.6 Produktionsvärdet från ekologiska livsmedel ska öka med minst 200 procent till år 2030.	

Mål tolv och dess sex delmål handlar om att säkerställa strukturer som bidrar till en mer hållbar konsumtion och produktion. Globalt sett får fler och fler människor det materiellt bättre vilket är positivt för individen men det har också lett till en ökad resursanvändning som inte är långsiktigt hållbar. Vår konsumtion orsakar idag stor miljöpåverkan i andra delar av världen och vi har stora utmaningar i att hantera och ta hand om allt det avfall som konsumtionen för med sig. Mål tolv har identifierats som ett av de globala mål som Sverige nationellt har störst utmaningar att nå.

Kommunen arbetar strategiskt med avfallshantering genom att skapa möjligheter att återanvända, återvinna och återbruka varor inom den egna verksamheten samt skapa förutsättningar för allmänheten att göra detsamma. Det kommunala bolaget Tierps Energi och Miljö AB (TEMAB) ansvarar för insamling av avfall. Under året har bolaget bland annat arbetat med sin renhållningstaxa för att göra den mer styrande för miljön och ökad återvinning. Under de senaste åren har det insamlade avfallet ökat kraftigt, det är insamlat grovavfall som står för den största ökningen, medan insamlat mat- och restavfall har minskat. Trenden är densamma i hela landet och tros vara en effekt av pandemin när fler är hemma och passar på att renovera och rensa ut i sina hem och fritidsboenden.

Inom kostenheten arbetar man kontinuerligt för att minska matsvinnet i kommunens verksamheter. Mätningar av matsvinn sker nu dagligen i samtliga av kommunens kök, vilket skapar goda förutsättningar för uppföljning och förbättringsåtgärder. Utvecklingen är positiv, men arbetet har påverkats av pandemin. I mars 2021 var matsvinnet 80 g per måltid och i november visade mätningarna 54 g per måltid vilket innefattar både serveringssvinn och tallrikssvinn. Försäljningen av överbliven mat till kommunens medarbetare genom så kallade *klimatlådor* har minskat matsvinnet ytterligare. Pandemins hemmaarbete minskade försäljningen av klimatlådor men en ökning sågs under senare delen av året. Arbets sättet kommer fortsätta utvecklas eftersom det bidrar positivt till målet.

Tierps kommunkoncern upphandlar varor och tjänster för cirka 50 miljoner kronor årligen. Genom att strategiskt använda olika upphandlingsinstrument kan kommunen såväl minska sin miljö- och klimatpåverkan som bidra till att skapa bättre arbetsmiljö och nya lokala arbetstillfällen. Arbetet fortsätter för att ställa krav och driva på marknaden mot mer hållbara och cirkulära lösningar. Under året gjordes ett försök att upphandla återbrukade mobiltelefoner, dock inkom inga anbud. Förberedelser för kommande upphandlingar med ökade krav på återbruk och längre livslängd inom exempelvis möbler, datorer och annan IT-utrustning har pågått under året vilket väntas ge resultat under 2022.

Under 2021 har förberedelser gjorts för införande av en möbelpool för att öka

återanvändningen av möbler och andra produkter inom kommunens organisation. Syftet är att minska såväl avfall, klimatutsläpp som kostnader i kommunen. Arbete för att inrätta en kommunal fossilfri bilpool för kommunens egen fordonsflotta har fortsatt under året.

Under 2021 har kommunen infört ett dynamiskt inköpssystem (DIS) för upphandling av livsmedel, vilket möjliggjort att fler lokala aktörer kunnat lämna anbud och bidra med närodlade livsmedel till kommunens verksamheter. Detta är ett resultat av projektet NärMat som påbörjades under 2020 och som främjat en mer hållbar konsumtion som gynnar den lokala livsmedelsproduktionen och lokala arbetstillfällena. Bra dialoger med företagare och producenter har lett till denna goda samverkan. Under året serverades kött från lokala producenter vid totalt fem tillfällen i kommunens verksamheter. Detta har varit mycket lyckat och uppskattat bland kommunens matgäster. Projektet är avslutat och arbetet fortsätter nu i ordinarie verksamhet. Viktigt framöver är att hitta producenter för fler livsmedel liksom att kommunens verksamheter fortsätter att efterfråga varorna.

Andelen ekologiska livsmedel som serveras i kommunens verksamheter var 25 procent under 2021. Omvärldsfaktorer har påverkat både utbud och priser vilket i kombination med tillgängliga resurser har gjort att andelen ekologiskt inte ökat utan ligger på samma nivå som 2020.

Pandemin har ökat antalet besökare till kommunen vilket är positivt men ställer nya krav på kommunala verksamheter och besöksnäring. Den digitala destinationsappen *Upplöv Norduppland* har fortsatt utvecklas och marknadsföras under året. Torghandelstillfällena har anordnats under sommaren för att gynna lokala producenter och turism. Det finns fortsatt behov av att utveckla den fysiska turisminformationen till och vid besöksmål i kommunen. Nedre Dalälvens intresseförening beviljades under året ett 13 månader långt projekt för stärkt besöksnäring i biosfärsområdet. Syftet med projektet är att stärka verksamheterna inom besöksnäringen i kommunerna Heby, Tierp och Älvkarleby.

Samlad bedömning av måluppfyllelsen

Trenden för flera av delmålen är positiv men utvecklingen går långsamt och vi är fortfarande långt ifrån målet om en hållbar produktion och konsumtion i kommunen. Det ekologiska fotavtrycket för en genomsnittlig Tiersbo är fortfarande långt över vad som är långsiktigt hållbart. Kommunens verksamheter upphandlar en stor mängd varor årligen och det saknas idag bra uppföljningsinstrument för att se vilket klimat- och miljöavtryck detta för med sig, dock pågår en stor mängd initiativ i kommunen för att upphandla med så stor miljömässig och social hänsyn som bara är möjligt. Av kommunens sex delmål bedöms ett uppnås under året och fem uppnås inte. För att nå målet om *Hållbar konsumtion och produktion* till år 2030 behövs mer samverkan med lokala företag som har gått före inom området, med våra bolag för att kunna förbättra avfallshanteringen med mer återvinning och återbruk samt mer dialog med medborgare för att informera och inspirera till mer hållbara livsstilar.

Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna

Delmål	Måluppfyllelse
13.1 Senast år 2045 ska kommunen inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser.	◆
13.2 Klimatanpassa den fysiska planeringen för att begränsa klimatpåverkan och minska sårbarheten vid ett förändrat klimat.	◆
13.3 Kommunens och kommunkoncernens transporter ska vara fossilfria till år 2030.	◆

Klimatförändringarna är en av vår tids största utmaningar. En stor andel av de ökade utsläppen av växthusgaser i atmosfären kommer från sättet vi utviner, omvandlar och använder fossil energi. Som följd av de ökade utsläppen riskerar vi gå mot en genomsnittlig global uppvärmning som överstiger två grader Celsius, vilket skulle få allvarliga

konsekvenser. Vi ser redan nu hur ett förändrat klimat orsakar torka, bränder, vattenbrist, översvämningar, stormar och kollapsade ekosystem såväl globalt som i vår kommun. Klimatpåverkan måste begränsas för att skapa förutsättningarna för fattigdomsbekämpning och en långsiktig hållbar utveckling. Kommunens tre delmål handlar om att stärka motståndskraften mot klimatförändringarna, uppnå fossilfria transporter och nå klimatneutralitet senast år 2045 i kommunen.

Utsläppen av växthusgaser har minskat med 26 procent jämfört med år 1990 i kommunen. Den sektor som minskat utsläppen mest är uppvärmning av bostäder och lokaler. Kommunen tog under 2020 fram en koldioxidbudget som visar att vi måste minska våra utsläpp med minst 6,2 procent årligen för att nå våra antagna klimatmål och bidra till uppfyllelsen av Parisavtalet. Minskningen av utsläppen går inte i den takt som behövs och från år 2022 och framåt måste minskningen istället vara minst 6,5 procent för att nå klimatmålen. Vid den senaste mätningen 2019 hade utsläppen minskat med 1,4 procent jämfört med föregående år. Betydligt större insatser behövs därmed för att minska utsläppen inom kommunens organisation liksom underlätta för medborgarna och företagen att göra detsamma.

Transporterna står för över hälften av alla växthusgasutsläpp i kommunen, inom vilken persontransporterna utgör den största delen. Kommunen arbetar i samverkan med andra aktörer för att främja utbyggnad av infrastruktur för fossilfria fordon, bland annat genom att delta i det regionala projektet Fossilfritt 2030. De viktigaste faktorerna för att ställa om personbilstrafiken är att erbjuda andra attraktiva alternativ, såsom bra tillgång till kollektivtrafik och cykelvägar, tillgång till biogas, biodiesel och publika snabbbladdare för elbil liksom möjlighet till laddning av elbil vid hemmet. Individen har ett stort eget ansvar, men även hyresvärdar som det kommunala bolaget AB Tierpsbyggen har ett ansvar och installerar i dagsläget ladduttag för elbil till de hyresgäster som efterfrågar det. Den upphandling av biogastankstation i Tierps köping som påbörjades i slutet av 2020 fick inte in några anbud från näringsidkare och arbetet har stannat av, men diskussioner fortsätter med regionen för hur vi ska gå vidare med frågan.

Andra stora utsläppskällor i kommunen är jordbruket, arbetsmaskiner och industrin. Här behöver vi intensifiera samarbetet för att testa nya metoder och underlätta för näringsidkare och de gröna näringarna inom jord- och skogsbruk att testa och övergå till mer hållbara arbetsmetoder och minska sina klimatutsläpp. I företagsnätverket för kvalitet och miljö diskuteras dessa frågor med kommunen liksom i det nära samarbete med Lantbrukarnas riksförbund (LRF) som finns.

Arbetet för minskad klimatpåverkan i kommunen sker även inom många andra områden. Det gäller exempelvis infrastrukturplanering, trafikplanering och satsningar på kollektivtrafik och cykling, parkeringspolicy eller samordnad godsdistribution. Kommunen arbetar också för att underlätta för etablering av vindkraft och solenergi där det finns goda förutsättningar. Antalet solcellsanläggningar fortsätter också att öka i snabb takt i kommunen. Under 2021 antogs en ny resepolicy för kommunens anställda där digitala resfria möten ges en större tyngd, liksom hållbara färd sätt med kollektivtrafik, gång eller cykel. En klimatväxling infördes också för att ytterligare främja mer hållbara resval.

Kommunen som organisation står för en stor andel av de totala utsläppen i kommunen och har ett stort ansvar i att minska sin klimatpåverkan liksom att anpassa sig till ett förändrat klimat. Det pågår exempelvis ett arbete i den nya översiktsplanen för att bättre klimatanpassa den fysiska planeringen framöver och minimera risker och skador till följd av översvämningar, rasrisk eller en väntad havsnivåhöjning. Det pågår också arbete i flera verksamheter för att se över sin klimatpåverkan från inköp av varor och tjänster. Inom en hemtjänstenhet har man exempelvis övergått från bil till elcykel på korta sträckor och inom kostenheten arbetar man för att samköra mattransporter vid lov och ledigheter.

Under 2021 har ett förarbete gjorts för att under 2022 börja installera ladduttag för elbil vid

kommunens egna verksamheter. Kommunen har också deltagit i en upphandling av elbilar tillsammans med andra kommuner, och kommer under 2022 börja köpa in ett antal elbilar. Omställning av fordonsflottan inom de kommunala bolagen pågår och här har ett stort antal bilar bytts ut mot fossilfria alternativ. Kommunen kan ha stor påverkan genom att agera föredöme men fortfarande är det långt kvar till målet om en fossilfri fordonsflotta och utvecklingen i kommunen går fortsatt långsamt. Idag är ca 8 procent av personbilarna i trafik i kommunen klassade som en miljöbil (el, elhybrid, laddhybrid, gas eller etanol).

Kommunen arbetar också för att ständigt förbättra miljö- och klimatkrav vid upphandling. Mervärdeskrav om fossilfria transporter ställs i regel alltid vid leveranser men det är inte alltid kravet uppfylls bland de anbud som kommer in. Bristen på fossilfria drivmedel i kommunen påverkar näringslivets möjligheter till omställning. Kostenheten fortsätter att utveckla sitt arbete med hållbara menyer och har ett lågt klimatavtryck från sina menyer till följd av den stora mängd vegetabilier som serveras. Arbetet för att minska matsvinnet håller också ned utsläppen.

Kommunen har idag inget aktuellt och uppdaterat sätt att mäta utsläpp utifrån ett konsumtionsperspektiv. Men utifrån de uppskattningar som gjorts tidigare år, är dessa utsläpp större än de territoriella som kommunen följer idag. Mer arbete behövs framöver för att också minska de konsumtionsbaserade utsläppen genom att verka för mer hållbara beteenden och livsstilar i kommunen.

Samlad bedömning av måluppfyllelsen

Det görs mycket på området i kommunen, av såväl våra kommunala bolag och verksamheter som företag och privatpersoner. Dock minskar inte klimatutsläppen i den takt som de måste om vi ska uppnå våra klimatmål. Av kommunens tre lokala delmål bedöms samtliga att delvis uppnås under året. För att nå mål 13 *Bekämpa klimatförändringarna* till år 2030 måste mer göras i samverkan med andra aktörer för att skynda på arbetet. En stor andel av utsläppen sker inom sektorer där kommunen inte har rådighet såsom vägtrafik på stamvägnätet, inom jordbruk och skogsbruk liksom från de industriverksamheter som finns i kommunen. Kommunen har dock alla möjligheter att agera föredöme och minska sina egna utsläpp och möjliggöra och underlätta för medborgare, företag och föreningar att göra detsamma.

Mål 14 Hav och marina resurser

Delmål	Måluppfyllelse
14.1 Förebygg och minska alla slags föroreningar i havet, i synnerhet från landbaserad verksamhet, såsom marint skräp och tillförsel av näringsämnen.	♦
14.2 Förvalta och skydda marina och kustnära ekosystem på ett hållbart sätt.	♦
14.3 Verka för stärkta populationer av fisk och andra vattenanknutna arter, bland annat genom åtgärder som förstärker fiskrekryteringen vid kusten.	♦
14.4 Främja ett hållbart fritidsfiske genom att skapa bättre förutsättningar för naturlig fiskreproduktion.	♦
14.5 Verka för att det ska finnas tillräcklig infrastruktur för att minska fritidsbåtars påverkan på marina ekosystem.	♦
14.6 Minska mängden plastavfall som hamnar i haven.	♦

Mål fjorton och de sex delmålen handlar om att bevara och använda världens hav, sjöar och marina resurser på ett hållbart sätt. Havsmiljön påverkas idag av fiske, spridning av miljögifter och utsläpp av näringsämnen som hamnar i haven och leder till övergödning. Det stör den biologiska mångfalden och viktiga livsmiljöer, vilket påverkar havens produktion av mat, livsmedel och andra viktiga ekosystemtjänster. Många av havens fiskebestånd är överutnyttjade och därför krävs en internationell ansträngning som främjar återuppbyggnaden av hotade bestånd i Östersjön och som kan möjliggöra för de fåtal yrkesfiskare som

fortfarande finns i kommunen att fortsätta verka.

Att bevara och nyttja hav och marina resurser på ett hållbart sätt är frågor som kommunen har arbetat länge med. Kommunen är ansvarig för avloppssystemen, vilka renar avloppsvattnet från näringsämnen och andra farliga ämnen innan det når våra sjöar och vattendrag. Som tillsynsmyndighet är kommunen dessutom ansvarig för tillsyn av jordbruk och miljöfarliga verksamheter som innebär en belastning för havsmiljön. Kommunen fortsätter att bevaka åtgärder för att skydda kustnära ekosystem. Alla strandskyddsärenden bedöms utifrån påverkan på marina ekosystem. Planering för byggnation av fiskvandringvägar pågår. Tillsammans med Upplandsstiftelsen har kommunen också sökt och fått LOVA-bidrag (lokala vattenvårdsprojekt) för yngelområden för fisk.

Kommunen har under året ingått i pilotprojektet *Ekosystembaserad havsförvaltning i södra Bottenhavet* drivet av Havs- och vattenmyndigheten tillsammans med kommuner, region, länsstyrelse och näringsidkare i området. Detta är väldigt positivt och kommer ytterligare sätta fokus på frågorna om en mer hållbar förvaltning av våra kuster framöver. En vattensamordnare ska rekryteras som kommer att arbeta med pilotprojektet men även att stärka kommunens arbete med havs- och vattenfrågorna.

Länsstyrelsens färdplan för ett hållbart län har haft tema vatten under 2021 och kommunen samt bolagen har antagit flera hållbarhetslöften på temat under året. Bland annat har kommunen åtagit sig att minska utsläpp av övergödande ämnen från reningsverk, dagvatten, enskilda avlopp och andra verksamheter. Kommunen fortsätter att arbeta för att förebygga och minska alla slags föroreningar i havet enligt tillsynsplanen. Tillsyn av enskilda avlopp har inte kunnat utföras under 2021 på grund av sjukfrånvaro och vakanser.

Vad gäller förbättrad infrastruktur vid kusterna har antalet noder som fått förbättrad service inte påverkats under 2021, vilket beror på att insatserna kräver mycket finansiering, planering och samordning mellan olika aktörer. Under 2022 behöver mer finansiering sökas för att kunna genomföra renoveringen av Ängskärs djuphamn som planerat.

Kartläggning för att minska den onödiga plastanvändningen i den kommunala verksamheten har inte påbörjats ännu men detta är ett av våra hållbarhetslöften för klimatet och kartläggningen är planerad under 2022.

I länsstyrelsens årliga uppföljning av miljömålen för 2021 görs bedömningen att vi inte kommer att nå det svenska miljömålet om hav i balans samt levande kust och skärgård i Uppsala län. Problemen med övergödning, miljögifter, fysisk påverkan och överfiske kräver mer omfattande åtgärder såväl lokalt som regionalt och internationellt. Inga kustvatten i Uppsala län uppnår god ekologisk status på grund av övergödning. Utsläpp av växtnäring har minskat tack vare åtgärder inom jordbruk och avlopp, men ytterligare insatser krävs. Kustvattnets kemiska status är påverkad av höga halter kvicksilver och flamskyddsmedel. Tillståndet för flera fiskbestånd som utnyttjas för fritids- och yrkesfiske i Bottenhavet är alarmerande. Bestånden av torsk, gös, sik och lax är svaga och vildlaxens genetiska variation har minskat på grund av kompensationsodling i utbyggda älvar. Det omfattande trålfisket på strömming behöver minska och restaurering av lekmiljöer behöver fortsätta. Konkurrens och störning från gråsäl och skarv är ett stort problem för fritids- och yrkesfisket. Det småskaliga yrkesfisket har minskat under flera årtionden, medelåldern är hög bland de aktiva yrkesfiskarna, och det finns en risk att levande fiskelägen försvinner, eller ersätts med bostäder och fritidshus.

Samlad bedömning av måluppfyllelsen

Då det saknas nyckeltal för målet på kommunal nivå tas utvecklingen på länsnivå in i bedömningen av målet. Många goda initiativ har tagits men vi har fortsatt stora utmaningar med övergödning, en ökad kemikalieanvändning i samhället och kustvatten som inte uppvisar en god ekologisk status. Av kommunens sex lokala delmål bedöms samtliga delmål vara

delvis uppfyllda under året. För att uppnå mål 14 om *Hav och marina resurser* behöver mer göras lokalt, nationellt och internationellt för att förbättra statusen för Östersjön och våra kustmiljöer. Det är mycket positivt att ett pilotprojekt för ekosystembaserad havsförvaltning har dragit igång och de möjliggör för att vi tillsammans med andra aktörer i södra Bottenhavet kan agera för friska ekosystem som kan nyttjas för fiske och rekreation även i framtiden. En vattensamordnare i kommunen kommer också att kunna intensifiera arbetet med frågan och ta ett samlat grepp kring utmaningar och åtgärder i kommunen.

Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald

Delmål	Måluppfyllelse
15.1 Integrera stadsgrönska och ekosystemtjänster vid planering, byggande och förvaltning i kommunens orter.	●
15.2 Bevara biologisk mångfald och säkerställ att värdefulla naturmiljöer får adekvat skydd och vårdas ur ett framtidsperspektiv.	◆
15.3 Vidta åtgärder för att stärka ekosystemtjänster och motverka minskning av biologisk mångfald och spridning av <i>invasiva</i> arter på kommunägd mark.	◆
15.4 Förvalta och tillgängliggöra kommunens grön- och naturområden så de både utvecklar höga naturvärden och lockar till utvistelse.	●
15.5 Informera om natur- och kulturvärden i tätortsnära miljöer för att öka medvetenheten hos kommuninnevånare och besökare.	●

Mål femton handlar om att genom hållbar markanvändning stoppa förlusten av den biologiska mångfalden och stärka ekosystemen. Målet och våra fem delmål betonar vikten av att bevara och återställa ekosystem, hejda förlusten av biologisk mångfald samt informera och locka till utvistelse bland medborgare och turister. Kommunen har även antagit hållbarhetslöften inom länsstyrelsens åtgärdsprogram för biologisk mångfald och ekosystemtjänster, vilka ytterligare konkretiserar hur kommunen jobbar för att nå målet.

Biologisk mångfald är avgörande för att ekosystem ska fungera och göra nytta som att rena vatten och luft, lagra kol eller pollinera grödor. Kommunen kan påverka utvecklingen genom sitt agerande som ansvarig för den fysiska planeringen, som markförvaltare samt som upphandlare. Trots att mycket görs och har gjorts det senaste året har vi ännu inte lyckats vända utvecklingen och antalet hotade arter fortsätter att öka såväl globalt och nationellt som i vårt län.

Kommunen bedriver idag ett aktivt naturvårdsarbete och beviljades olika medel för naturvårds- och friluftspjrojekt med start under 2021, bland annat arbete med att minska invasiva arter i kommunen. En ny rutin har tagits fram och en e-tjänst lanserats för att det ska bli lättare för invånare att rapportera in invasiva arter. Ett lyckat samarbete mellan kommunerna i Tierp, Älvkarleby och Östhammar och svenska jägareförbundet för att begränsa vildsvinstammen i länet resulterade i att 9000 portioner vildsvinsfärs kunde serveras i kommunernas verksamheter, vilket var väldigt uppskattat.

I Örbyhus fortsätter det goda samarbetet med en lantbrukare som låter sina djur beta på kommunens mark för att hålla landskapet öppet samtidigt som köttet tas tillvara och serveras i kommunens skolor. En skötselplan för Iggelbo naturreservat har uppdaterats under året och fler gräsmattor i tätorterna har ändrats till ängsmark för att bevara och gynna tillväxt av den biologiska mångfalden.

Flera kommunala verksamheter arbetar direkt eller indirekt med målet. Kommunens fastighetsbolag arbetar för att öka biologisk mångfald i anslutning till bostäder eller invid sina verksamheter. Kultur- och fritidsverksamheterna arbetar kontinuerligt för att tillgängliggöra kommunens natur- och kulturvärden, att utveckla kommunens smultronställen och sprida information om dessa. Under året har till exempel en grillplats uppförts vid fiskvandringvägen i Karlholm, förbättringar har gjorts längs Upplandsleden och vid Hjällsjön. Våra natur- och friluftsområden har krävt mer skötsel än tidigare vilket vittnar om

att fler än någonsin har hittat ut till våra vackra naturområden under pandemin.

Alla skolor har idag tillgång till naturskolan och använder närliggande miljöer för utomhuspedagogik. 17 av 18 förskolor arbetar enligt Grön flagg-metodik, vilket hjälper förskolor att arbeta strukturerat med lärande för hållbar utveckling. Kommunen publicerar kontinuerligt bilder och texter om naturvärden och grönområden på kommunens hemsida och i sociala medier, samt med hjälp av informationsskyltar i den fysiska miljön.

Det är svårt att avgränsa målbedömningen till endast Tierps kommun, då växter och djur inte följer några kommungränser och kommunen saknar idag nyckeltal för att följa utvecklingen på kommunal nivå, därför tas utvecklingen i hela länet i beaktande. I Uppsala läns uppföljning av miljömålen bedöms målet om *Ett rikt djur och växtliv* inte att uppnås 2021 och trenden är dessutom negativ. Flera aktörer i Uppsala län har under många år arbetat med att skydda, sköta och värna länets alla naturtyper och arter. Under senare år har även bekämpning av invasiva främmande arter tagit mer fart. Trots det så förloras fortfarande biologisk mångfald i stort sett i samma utsträckning i länet som tidigare och det krävs ännu större insatser för att trenden ska vända.

Det största antalet arter, både sällsynta och mer allmänt förekommande, finns i jordbruks- och skogslandskapen. I skogslandskapen krävs att större hänsyn tas vid avverkning och andra skogsbruksåtgärder. Det storskaliga jordbruket har inneburit att jordbrukslandskapet biologiska värden i stor utsträckning har fragmenterats, vilket innebär att många växt- och djurarters förmåga att sprida sig är starkt begränsad. För att minska de negativa effekterna behövs fler åtgärder i hela länet såsom att skapa och bibehålla öppna diken, åkerholmar och våtmarker. Naturtyper såsom slättermark, ängs- och skogsbeten är ofta mycket artrika men minskar när de inte ger lönsamhet och tillåts växa igen. Länet lider också av stora granbarkborreangrepp, kopplat till påverkan från klimatförändringarna, liksom skadeverkningar från vildsvin.

Samlad bedömning av måluppfyllelsen

Trots att mycket görs och har gjorts de senaste åren går utvecklingen för den biologiska mångfalden inte åt rätt håll då antalet hotade arter fortsätter att öka i hela länet. Vi behöver utveckla bedömningar och nyckeltal för att kunna följa målet mer noggrant även på kommunal nivå. Utvecklingen för målet påverkas även av att naturens återhämtning i många fall är långsam varför det tar tid innan åtgärder får genomslag i form av effekter för miljön. Ett långsiktigt och kontinuerligt åtgärdsarbete i hela länet är avgörande för att vända trenden, vilket också sker i allt högre grad i och med exempelvis Länsstyrelsens arbete med hållbarhetslöften för miljön. Mycket positivt sker också i Tierps kommun, där det aktiva naturvårdsarbete ger goda resultat lokalt, med fler naturreservat, fler återställda våtmarker, naturområden som tillgängliggörs och alltfler som besöker kommunens natur- och grönområden, något vi särskilt sett betydelsen av under pandemiåret 2021. Av kommunens fem delmål bedöms tre uppnås under året och två uppnås delvis. För att nå mål 15 om *Ekosystem och biologisk mångfald* till år 2030 behövs fler åtgärder och en högre åtgärdstakt i kommunen liksom i hela länet i stort.

Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Delmål	Måluppfyllelse
16.1 Medborgarnas delaktighet i kommunens verksamhet och utveckling ska öka.	●
16.2 Kommunens verksamheter ska vara effektiva, transparenta och rättssäkra.	●
16.3 Antal hushåll och verksamheter som är anslutna till snabbt och kapacitetsstarkt bredband ska öka.	◆
16.4 Kommunkoncernens ekonomi ska vara långsiktigt hållbar.	●
16.5 Kommunens soliditet ska inte vara lägre än 40 procent och inte minska fler år än två år i rad.	◆

Mål sexton handlar om att skapa ett tryggt, fredligt och inkluderande samhälle. Fred och frihet från våld är både ett mål och en förutsättning för hållbar utveckling. Trygghet och möjlighet till delaktighet för alla är grundläggande i den lokala demokratin, likaså möjligheten till insyn och ansvarsutkrävande i samhällets institutioner. Fem lokala delmål är kopplade till målet. Dessa handlar om att bygga upp effektiva, rättssäkra och öppna institutioner, öka medborgarnas delaktighet i kommunens utveckling, tillse en långsiktigt hållbar ekonomi i kommunen samt öka tillgången till snabbt bredband.

Detta är ett mål som fortsatt varit väldigt aktuellt under 2021 då pandemin i olika perioder ställt omfattande krav på de kommunala verksamheterna. Alla verksamheter har varit tvungna att anpassa och ställa om sin verksamhet efter de rådande förhållandena. Än är det för tidigt att utvärdera hur väl krisen har hanterats men bilden från verksamheterna är att kommunen generellt hanterat pandemin väl, det bekräftas också av länsstyrelsens analys av hur väl Uppsala län har hanterat pandemin. Kommunen har också fortsatt att förbättra och stärka sin krisberedskap under året, bland annat har man antagit ett styrdokument för krisberedskap och civilt försvar liksom en plan för ledning och samverkan vid samhällsstörningar.

Kommunen har ett väl utvecklat arbetssätt för att stärka lokal demokrati och utveckla dialogen med medborgarna. Tre medborgardialoger i olika frågor har genomförts och avslutats under året: en avslutande dialog runt rekreationsområdet i Örbyhus, en medborgardialog i den komplexa frågan gällande situationen kring skola och förskola i Hållnäs och Skärplinge samt insamling av synpunkter runt hur barn- och ungas inflytande kan öka.

Kommunfullmäktige har under 2021 beslutat om fortsatta satsningar för att stärka ungas delaktighet och inflytande i den lokala demokratin. På sikt förväntas detta leda till att kunskapen om demokrati och möjligheten att påverka sitt lokalsamhälle ökar bland barn, unga och vuxna. Frågan kring införande av medborgarförslag ska utredas. Idag finns möjlighet till synpunkts- och klagomålshantering och politikens brevlåda till kommunfullmäktige där medborgare kan ställa frågor till våra förtroendevalda.

Individ- och familjeomsorgen arbetar med frågan blanda annat med ett stärkt barnperspektiv där utbildningsinsatser gjorts under året för att dokumentera barnperspektivet på ett bättre sätt. Tillväxt och samhällsbyggnad genomför också intressentdialoger, där medborgares engagemang och viljeriktning tagits i beaktning, exempelvis vid val av placering av ny förskola i Söderfors under året.

Även brukarinflytande och möjlighet till delaktighet fortsätter utvecklas i kommunen. Exempel är referensgrupper och brukarråd inom vård- och omsorgsverksamheterna för att öka möjligheten att lämna synpunkter på och idéer kring verksamhetens innehåll. Synpunkter och klagomålshantering ses som en viktig länk i att öka inflytande och delaktighet för kunderna. Som en konsekvens av Covid-19 har verksamheterna genomfört mer personcentrerad vård. En större hänsyn har tagits till individuella önskemål och individuella aktiviteter har genomförts i större utsträckning än innan pandemin.

Tillgången till snabbt bredband blir allt viktigare för att medborgare i alla delar av kommunen ska kunna inkluderas i det moderna samhället. Utbyggnaden pågår i kommunen om än i en långsam takt. Hushåll på landsbygden som kan ansluta till bredband har ökat i samband med nya tekniska lösningar som erbjuder bredband via radiolänk. 59,5 procent av kommunens invånare har idag tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s. 70,7 procent har tillgång till eller möjlighet att ansluta till snabbt bredband. Kommunen har inte full rådighet i frågan men bidrar till lösningar och samverkan med såväl staten, regionen som företag för att underlätta utbyggnaden.

Utifrån uppnådd resultatnivå 2021 kan ekonomin i kommunen anses långsiktigt hållbar. Soliditeten ligger under 40 procent och har minskat både 2018, 2019 och 2020, men under 2021 har soliditeten förbättrats med 3 procentenheter till 32 procent. Det är för tidigt att säga om detta är början till en trend med ökad soliditet, det vill säga en lägre skuldsättningsgrad och bättre ekonomisk handlingsförmåga.

För att effektivisera verksamheterna och erbjuda en förbättrad service för medborgare arbetar flera enheter med att utveckla välfärdsteknik och en ökad digitalisering, bland annat har nio nya e-tjänster lanserats under året. Kundcenter fortsätter att besvara en stor mängd frågor som kommer in till kommunen. Under 2021 hanterades över 50 000 ärenden som samtliga fått svar inom kundgarantin, det vill säga återkoppling inom 24 timmar under helgfria vardagar.

Enligt preliminära siffror från Brottsförebyggande rådet (BRÅ) ökade inte antalet anmälda brott under 2021, dock har antalet anmälda våldsbrott ökat sedan pandemin startade. Vi ser under året fler fall av misshandel och kvinnofridskränkning, vilket också bekräftar den bild vi ser inom kommunens verksamhet med flera ärenden kring våld i nära relation, psykisk ohälsa och med beroendeproblematik. I statistiska centralbyråns (SCB) medborgarundersökning mäter man bland annat trygghet hos invånare i kommunen och vi har sett en negativ trend de senaste tio åren, där något fler uppger att de inte känner sig trygga i vår kommun. Samma trend ses i hela riket.

Samlad bedömning av måluppfyllelsen

Vi ser en positiv utveckling av målet, valdeltagandet har ökat stadigt vid de senaste valen, fler medborgare har getts möjlighet att påverka kommunen genom medborgardialoger, och kommunens ekonomi bedöms också vara bättre än på länge. Digitaliseringstakten har fått en skjuts genom pandemin vilket effektiviserat arbetet i kommunen med mer digitala möten och fler e-tjänster, dock går bredbandsutbyggnaden fortfarande i långsamt takt utanför tätorterna. Inom kommunens verksamheter prioriteras frågor om inflytande och delaktighet allt mer, dock upplever många medborgare sitt inflytande och sin påverkan på kommunen och samhällsutvecklingen som låg. Att utveckla och synliggöra arbetet med delaktighet och inflytande är ett måste för att nå resultat på sikt. Pandemin har satt stor press på kommunens verksamheter men bilden överlag är att man hanterat pandemin väl även om vi kommer att få leva med dess effekter under lång tid framöver. Exempelvis finns en oro att psykisk ohälsa och våldsbrott nu ökar, vilket kan vara en följd av pandemin och en ökad isolering. Av kommunens fem delmål bedöms tre uppnås under året och två uppnås delvis. Uppfyllelsen av mål 16 *Fredliga och inkluderande samhällen* till år 2030 bedöms vara god men det förutsätter att kommunen fortsätter att arbeta med ökad delaktighet och inkludering och målet är också avhängigt mycket vad som sker i omvärlden.

Mål 17 Genomförande och globalt partnerskap

Delmål	Måluppfyllelse
17.1 Kommunens samverkan och partnerskap med andra kommuner, Region Uppsala, företag och civilsamhälle ska öka.	●
17.2 Kommunens upphandlingar ska genomföras på ett sätt som bidrar positivt till Agenda 2030 även utanför kommunens gränser.	◆
17.3 Tilliten bland kommunens invånare ska öka.	◆

Mål sjuutton fokuserar på själva genomförandet av Agenda 2030. Kommunen har antagit tre lokala delmål om att styra mot hållbarhet genom mer partnerskap och samarbete med andra aktörer, om att använda upphandling som verktyg samt att tilliten bland kommunens invånare ska öka.

Kommunen har möjlighet att påverka utvecklingen av alla agendans mål men samverkan på alla nivåer är helt nödvändigt om målen ska kunna uppnås till år 2030. Att stärka samarbetet över sektorsgränserna med det privata näringslivet och civilsamhället kan dessutom bidra till att öka engagemanget för att bidra till en hållbar utveckling i kommunen.

Kommunens olika verksamheter har redan idag väletablerade samarbeten med såväl Region Uppsala, samordningsförbundet, universiteten, grannkommunerna samt civilsamhälle och företag. Covid-19 har till viss del påverkat arbetet med mål 17 och samverkan har på många håll fått pausats eller övergått till digitala former. Samtidigt vittnar fler om att samverkan har ökat såväl med regionen som med det lokala näringslivet och föreningslivet under pandemin, då många drabbats hårt och behovet av samarbete och att hitta gemensamma lösningar har ökat. Denna stärkta samverkan är något alla aktörer bör ta vara på och fortsätta utveckla ändamålsmässigt.

Kommunens verksamheter arbetar kontinuerligt för att utveckla samverkan. Inom vård och omsorg har exempelvis arbetet med Nära vård i regionen fortsatt utvecklas under året och ett nära samarbete med föreningar har gjort att man fortsatt kunna utveckla aktivitets- och fritidsutbudet för personer inom vård- och omsorgsboendena. Under året har man också för första gången gett förtjänsttecken till de som arbetet inom daglig verksamhet i 25 år, vilket varit väldigt uppskattat. Utbildningsverksamheten har många pågående samverkansprojekt som exempelvis teknikcollege, vård- och omsorgscollege, Ung företagsamhet (UF), Fosam och Skolledarakademin med Uppsala universitet med gott resultat. Biosfärområdet Nedre Dalälven fungerar som samverkansplattform där Tierps kommun tillsammans med kommunerna runt Dalälven kan driva frågor om landsbygdsutveckling och hållbar utveckling.

Kommunen har ett stort antal verksamma föreningar, över 100 stycken, som bidrar till välfärd och samhällsutveckling. Kommunen delar ut bidrag till föreningar och har kontinuerlig dialog för att stötta föreningslivet även på andra sätt än rent ekonomiska. Processen för att ta fram en *lokal överenskommelse* (LÖK) har fortsatt under 2021 med vissa begränsningar på grund av pandemin. Syftet är att utveckla möjligheterna för civilsamhällets aktörer att delta, skapa mervärde och bidra till utvecklingen i Tierps kommun samt att skapa en tydlig struktur för dialog och samverkan mellan parterna. Samverkan sker redan idag med ideella utvecklingsgrupper för att skapa attraktiva orter och miljöer, till exempel i Örbyhus. Denna samverkan har stor potential att utvecklas, vilket förutsätter engagemang, öppenhet och kreativitet från alla kommunens verksamheter.

Tierps kommun deltar i projektet *Utvecklingsnätverk sociala företag* som drivs av Sveriges kommuner och regioner. Syftet är att öka kommunens affärer med sociala företag och civilsamhällets organisationer. Under året har Idéburet offentligt partnerskap (IOP) ingåtts mellan Tierps kommun och två sociala företag verksamma i kommunen, vilket bidrar till att fler personer närmar sig den ordinarie arbetsmarknaden. Sedan tidigare har kommunen IOP:er

med Brottsofferjouren och Kvinnojouren, vilka har hög kompetens inom sina respektive expertisområden.

Nätverksträffar för det lokala näringslivet som arrangeras av kommunen har i stor utsträckning genomförts digitalt under året. Detta har bidragit till att fler haft möjlighet att delta under exempelvis företagsfrukostar som varit välbesökta. Näringslivsrådet för kvalitet och miljö består av företag i kommunen som vill öka takten i omställningen till ett hållbart samhälle. Detta nätverk har återstartats under 2021 och träffats tre gånger. Samverkan mellan utbildningsverksamheten och den lokala arbetsmarknadens aktörer fortgår och utvecklas. Syftet är att på sikt minska både arbetslösheten i kommunen och kompetensbristen på arbetsmarknaden.

Kommunens konsumtion av varor påverkar den sociala och ekologiska hållbarheten inte bara lokalt och nationellt utan även i andra delar av världen. Vid samtliga upphandlingar som inkluderar transporter sätts incitament, vid utvärderingen av anbud, som gör anbudsgivares investeringar i fossilfria transporter lönsamma. Arbete pågår även för att öka återbruket av IT-produkter, möbler samt textilier vilket är produkter som kommunen konsumerar mycket av för att bidra till såväl miljömässiga som ekonomiska mål, vilket väntas ge konkreta resultat under 2022.

För att ett samhälle ska vara välmående behöver människor känna tillit till både andra människor och till olika samhällsfunktioner. Tillit kan också betraktas som en viktig beståndsdel i främjandet av politiskt engagemang och demokratisk utveckling i samhället i stort. Andelen som uppger att de saknar tillit till andra har ökat över tid sett till hela Sverige. Fler idag än för tjugo år sedan uppger att de saknar tillit till andra. Det är en större andel bland unga (16 - 29 år) som uppger att man i allmänhet inte kan lita på de flesta människor, jämfört med övriga åldersgrupper. Det är också betydligt fler med en förgymnasial utbildning som saknar tillit till andra, i jämförelse med dem som har en högre utbildning. I den undersökning som görs inom regionens enkät Liv och hälsa är tilliten generellt hög bland vuxna men lägre bland unga i kommunen. Det stämmer också väl med bilden från nationella kartläggningar. Kommunen arbetar med såväl fysiska mötesplatser, ett stort utbud av kultur- och fritidsaktiviteter samt för att stötta föreningsliv och lokalt näringsliv, vilket alla på sikt kan bidra till en öka tilliten i samhället, dock krävs mer insatser och faktorer i omvärlden påverkar också tilliten.

Samlad bedömning av måluppfyllelsen

Samverkan med kommun och resterande samhälle bedöms fortsatt vara god. Pandemin har minskat samverkan när det kommer till fysiska träffar, men också ökat samverkan då behovet varit större men den har tagit andra digitala former. Samtliga verksamheter i kommunen vittnar om en omfattande upparbetad samverkan som ger stora vinster med såväl universitet och högskolor, region och länsstyrelse, civilsamhälle och företag och många andra aktörer. Detta är något som kommunen skulle kunna nyttja och främja än mer framöver, inte minst för att skapa bättre grogrund för hållbarhet och mellanmännisklig tillit. Utvecklingsområden är den internationella samverkan som skulle kunna utvecklas mer för erfarenhetsutbyten. Då uppfyllelsen av Agenda 2030 kräver att såväl medborgare, föreningar som företag tar sin roll i arbetet kommer samverkan i dess olika former spela en nyckelroll. Av kommunens lokala delmål bedöms ett uppnås under året och två delmål bedöms som delvis uppfyllda. Att upparbetade samverkansformer finns och utvecklas såsom Idéburna offentliga partnerskap, framtagande av Lokal överenskommelse, näringslivsråd och utvecklade metoder för medborgardialoger skapar en god grund för att nå mål 17 om *Genomförande och globalt partnerskap* och övriga agendamål till år 2030.

Finansiell analys

Modell för finansiell analys

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Tierps kommun används en finansiell analysmodell som utgår från fyra viktiga finansiella aspekter. Det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen.

Målsättningen är att utifrån dessa identifiera eventuella finansiella möjligheter och problem och därigenom försöka klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

RK-modellen: Fyra aspekter vid finansiell bedömning

RESULTAT

Skatte- och nettokostnadsutveckling

Förändring i procent	2021	2020	2019
Skatteintäktsutveckling	6,3	3,7	5,2
Nettokostnadsutveckling	0,6	5,4	3,6

Skatteintäkterna 2021 var 6,3 procent högre än för 2020, ökningen var högre än den varit de 2 föregående åren. Den årliga ökningstakten för skatteintäkterna har i genomsnitt varit 4,5 procent de senaste 5 åren. Ökningen av skatteintäkterna för 2022 väntas bli ca 3,9 procent.

Kostnadsutvecklingen bromsades in kraftigt 2021 tack vare att kommunen vidtog ett antal åtgärder under åren 2019 - 2020 för att minska ökningstakten som var under de senaste åren 2017 och 2018. Till 2021 ökade kostnadsutvecklingen ytterst marginellt med 0,6 %.

Kostnaderna under 2020 ökade med 5,4 procent delvis p.g.a. att kommunen tog ett antal engångskostnader i syfte att sänka de framtida kostnaderna, vilket också den låga ökningstakten på 0,6 procent till 2021 tyder på. Tack vare det ökar möjligheten att hålla kostnadsutvecklingen lägre än skatteintäktsutvecklingen.

Årets resultat och jämförelsestörande poster

Mnkr	2021	2020	2019
Kommunkoncern			
Årets resultat	70,1	-8,2	-6,3
Jämförelsestörande engångsposter	-13,2	40,3	
Årets resultat exkl jämförelsestörande poster	56,9	32,0	-6,3
Åretsresultat i relation till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning (%)	5,0	-0,6	-0,5
Åretsresultat exkl jämförelsestörande poster i relation till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning (%)	4,1	2,4	-0,5
Kommunen			
Årets resultat	74,9	-1,7	0,9
Jämförelsestörande engångsposter	-13,2	40,3	
Årets resultat exkl jämförelsestörande poster	61,7	38,6	0,9
Åretsresultat i relation till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning (%)	5,4	-0,1	0,1
Åretsresultat exkl jämförelsestörande poster i relation till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning (%)	4,4	2,9	0,1

Kommunens resultat blev + 74,9 mnkr vilket är ett historiskt stort överskott och är 52,3 mnkr bättre än budget. Kommunens förbättrade resultat 2021 beror både på lägre ökningstakt av verksamheterna nettokostnader och en högre ökningstakt av skatteintäkter. Resultatet har utvecklats mycket positivt under de senaste åren och för 2021 uppnådde kommunen god ekonomisk hushållning + 5,4 %. I kommunens resultat ingår överskott från exploatering om 13,2 mnkr, som huvudsakligen består av försäljning av Siggbo företagspark och Siggbo Triangelparken. Kommunens resultat exklusive jämförelsestörande poster blir därmed 61,7 mnkr, vilket även det är historiskt högt.. Årets resultat som andel av Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning exklusive jämförelsestörande poster blev 4,4 procent vilket är högre än det finansiella målet.

Kommunkoncernen resultat exklusive jämförelsestörande poster 2021 blev 70,1 mnkr vilket är betydligt bättre än 2020. Resultatet som andel av skatter och kommunalekonomisk utdelning blev 5,0 procent vilket är en förbättring med 5,6 procentenheter jämfört med 2020. Under 2021 var ingår det jämförelsestörande poster om 13,1 mnkr. Resultatet exklusive jämförelsestörande poster var 24,9 mnkr bättre 2021 än 2020.. Relaterat till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning exklusive jämförelsestörande poster blir utfallet 4,1 procent vilket är en kraftig förbättring med jämfört med 2,4 procentenheter för 2020.

Även om resultatet som andel av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning exklusive jämförelsestörande poster har förbättrats för kommunen och kommunkoncernen och uppnår målet för god ekonomisk hushållning för 2021 är det viktigt att fortsätta arbetet med att ha kontroll över nettokostnadernas ökningstakt. Dock så syftar uppsägning i förtid av hyresavtalen i de jämförelsestörande posterna till att sänka hyreskostnaderna kommande år.

Självfinansieringsgrad och skattefinansieringsgrad av nettoinvesteringar

(Procent)	2021	2020	2019
Kommunkoncernen			
<i>Utan hänsyn till försäljning av anläggningstillgångar</i>			
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar	188,4	118,4	-4,4
<i>Med hänsyn till försäljning av anläggningstillgångar</i>			
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar	214,2	139,5	-4,4
Kommunen			
<i>Utan hänsyn till försäljning av anläggningstillgångar</i>			
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar	87,1	268,7	-48,9
Skattefinansieringsgrad	246,1	59,0	40,2
<i>Med hänsyn till försäljning av anläggningstillgångar</i>			
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar	313,8	356,8	-50,3
Skattefinansieringsgrad	886,6	83,6	41,4

Självfinansieringsgraden definieras som kassaflödet från den löpande verksamheten delat med nettoinvesteringarna. Ett värde under 100 innebär att man behöver låna till investeringarna. Skattefinansieringsgraden visar hur stor andel av nettoinvesteringar som finansieras av skattemedel efter att den löpande verksamheten är betald och definieras som resultatet efter finansiella poster plus avskrivningar, som man delar man med nettoinvesteringarna.

Kommunkoncernen och kommunen har de senaste tre åren förbättrat sin självfinansieringsgrad. Kommunen har förbättrat sin självfinansiering kraftigt. Detta påverkar koncernens behov av att lånefinansiera investeringarna. Detta har varit ett strategiskt ställningstagande att höja självfinansieringsgraden och årets resultat.

Kommunens skattefinansieringsgrad har kraftigt ökat de senaste åren, då investeringsvolymen minskat efter en investeringstung period, i kombination med förbättrade resultat. Under 2020 och 2022 har kommunen kunnat finansiera sina nettoinvesteringar med hjälp av nettot från kassaflödet från den löpande verksamheten. 2018 och 2019 behövde delar av nettoinvesteringarna finansieras via likvida medel. I och med att kommunens självfinansieringsgrad under 2020 och 2021 var över 100, kunde kommunen minska skuldsättningen genom att checkkrediten inte behövde användas och därmed stärks soliditeten. Vilket ökar kommunens förmåga att möta utmaningar på längre sikt.

KAPACITET

Soliditet

(procent)	2021	2020	2019
Soliditet inkl samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt, Kommunkoncernen	8,4	5,8	5,9
Soliditet inkl samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt, kommunen	17,3	10,8	10,8
Soliditet exkl samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt, Kommunkoncernen	14,9	12,4	13,0
Soliditet exkl samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt, kommunen	34,3	29,0	30,5

Soliditeten som är det egna kapitalets andel av de totala tillgångarna. Soliditeten beskriver hur kommunens och kommunkoncernens långsiktiga finansiella styrka utvecklas. Kommunens

soliditet har successivt försämrats sedan 2016 på grund av låga resultat och höga investeringsvolymen. Investeringsvolymen under 2020 och 2021 har varit lägre än de två föregående åren och i kombination med ett starkt kassaflöde från den löpande verksamheten har både investeringar och checkkrediten från 2019 kunnat finansieras. Soliditeten har därmed vänt uppåt igen. I den nya riktlinjen för ekonomisk styrning anges det att kommunen ska ha målet att ha minst 25 % i soliditet inkl. pensionsförpliktelser. Delmålet 20 % för 2023 ser ut att kunna uppnås.

En utmaning med detta är att öka soliditeten den samtidigt som kommunkoncernen står inför stora investeringar framöver. Det är därmed nödvändigt att stärka kommunkoncernens resultat.

Skuldsättningsgrad

(procent)	2021	2020	2019
Total skuldsättningsgrad, kommunkoncernen	85,1	87,6	86,7
varav avsättningsgrad	7,0	6,9	6,8
varav kortfristig skuldsättningsgrad	19,2	12,5	10,1
varav långfristig skuldsättningsgrad	59,0	68,1	69,8
Total skuldsättningsgrad, kommunen	65,7	71,0	69,5
varav avsättningsgrad	16,5	17,0	16,5
varav kortfristig skuldsättningsgrad	25,5	29,6	24,5
varav långfristig skuldsättningsgrad	23,6	24,5	28,6

Det har nu skett ett trendbrott i och med att skuldsättningsgraden är på nedåtgående. Detta har skett framför allt genom minskning av den kortsiktiga skuldsättningen. Den kortfristiga skuldsättningen har minskat med 37,0 mnkr. Detta är viktigt för kommunens ekonomiska hushållning och långsiktiga möjligheter att utvecklas. Det har även skett en minskning av den långfristiga skuldsättningsgraden. Det innebär att den totala skuldsättningsgraden har minskat med drygt 5 procentenheter till 2021 genom att ingen nyupplåning av långfristiga skulder har skett under året och kommunens goda resultat. Det är mycket positivt att den långfristiga skuldsättningsgraden har sjunkit, då kommunkoncernen står inför stora investeringsbehov de kommande åren. Då finns det en risk för att den långfristiga skuldsättningsgraden åter kommer att öka om kommunen inte kan upprätthålla ett bra resultat, dvs över 2% av skatter och bidrag. Därför är det viktigt att kunna finansiera investeringarna i större utsträckningen med hjälp av kassaflöde från den löpande verksamheten, främst genom bättre resultat.

Kommunalskatt

Skattesats i kronor	2021	2020	2019
Tierps kommun	21,29	21,29	21,29
Medel för kommunerna i länet	21,66	21,67	21,70

Kommunen har en relativt låg kommunalskatt i förhållande till de övriga kommunerna i länet. Detta är en styrka om det kommer tuffare ekonomiska utmaningar i och med att det kan vara möjligt att höja skatten utan att få högre skatt än medlet för kommunerna i Länet.

RISK

Borgensåtagande

Mnkr	2021	2020	2019

Mnkr	2021	2020	2019
Borgensförbindelser			
Tierps kommunfastigheter AB	510,0	510,0	490,0
AB Tierpsbyggen	875,0	875,0	845,0
Tierps Energi och Miljö AB	350,0	350,0	350,0
Tierps Fjärrvärme AB	98,6	100,2	101,8
Summa borgensförbindelser egna bolag	1833,6	1835,2	1786,8
Småhus - statliga bostadslån	0,1	0,2	0,2
Föreningar	2,5	2,6	2,9
Summa borgensförbindelser externt	2,6	2,8	3,1
Summa borgensförbindelser	1836,2	1838,0	1789,9

Externa borgensåtaganden är på en mycket låg nivå och innebär ingen större risk för kommunen.

När det gäller borgensförbindelserna gentemot de kommunala bolagen så ligger de på en fortsatt hög nivå, men har minskat från 2020 till 2021 är enbart 1,6 mnkr.

Ränterisk

Kommunen	2021	2020	2019
Genomsnittlig ränta	0,9	1,0	1,0
Andel (%) lån med			
rörlig ränta	0,0	0,0	18,5
räntebindningstid 1 till 3 år	37,0	38,9	29,6
räntebindningstid 4 till 5 år	44,4	42,6	25,9
räntebindningstid 6 år eller längre	18,5	18,5	25,9
Andel (%) lån som förfaller till betalning			
under 2022	11,1	13,6	17,6
under 2023 och 2024	25,9	31,8	41,2
under 2025 och 2026	44,4	31,8	41,2
under 2027 eller senare	18,5	22,7	0,0

Den genomsnittliga räntan har under året minskat något, med 0,1 %. Kommunen har ej heller haft något upplåningsbehov under året och under 2022 amorteras ett lån på 30 mnkr.

Ränterisken är inte överhängande då räntorna är fortsatt låga och huvuddelen av bindningstiden är längre än 4 år. Även refinansieringsrisken får betecknas som låg då huvudparten av den sker 2025 och framåt.

Pension

Mnkr	2021	2020	2019
Individuell del, placeras av anställda	29,0	27,6	27,2
Långfristig pensionsavsättning	110,9	104,4	93,8
Ansvarsförbindelse tidigare pensionssystem	164,0	169,5	178,0
Summa pensionsåtagande	303,9	301,5	299,0
Särskild löneskatt	73,7	73,1	72,5
Summa pensionsåtagande och löneskatt	377,7	374,6	371,6

Ökningen av pensionsåtagandet förklaras av högre pensionsavsättning. Främsta anledningen till det är nytt livslängdsantagande som infördes under 2021. Vid utgången av 2021 är 206,8 mnkr av pensionsåtagandet i ansvarsförbindelsen har kommunen tryggt i pensionsstiftelse. Det innebär att 298,6 mnkr är återlånade.

KONTROLL

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet

Mnkr	2021	2020	2019
Budgetavvikelse Åretsresultat	52,2	-24,8	-12,5
Prognosavvikelse Årets resultat, augusti	26,7	16,5	20,3
Budgetavvikelse Nettoinvestering	15,6	47,6	39,7
Prognosavvikelse Nettoinvesteringar, augusti	-2,6	15,3	21,4

Budgetavvikelsen för årets resultatet har förbättrats 2021, jämfört med 2020, men den beror till stor del på pandemieffekter, tagna omställningskostnader 2020. Det är dock viktigt att fortsatt ha fokus på att anpassa verksamheten efter tilldelad budget.

Prognosavvikelse, dvs skillnaden mellan det faktiska resultatet och det prognosticerade resultatet i samband med delårsrapporten, blev högre 2021 jämfört med 2020. Det är framför allt inom finansverksamheten prognosavvikelsen kan hänföras. Prognoserna som verksamheterna gjorde har blivit betydligt träffsäkrare och alla de större verksamheterna ligger inom intervallet +/- 3 %. Eftersom rättelse av väsentligt fel avseende avsättningar till deponier gjordes mot ingående eget kapital, så togs den kostnad för avsättning 2020, som felaktigt gjorts, bort. Därmed förbättrades resultatet 2020.

Budgetavvikelsen för nettoinvesteringarna för 2021 blev 15,6 mnkr det vill säga genomförda investeringar blev 15,6 mnkr mindre än vad som planerats i budgeten. En orsak till detta under 2021 och tidigare år är att alla investeringsprojekt som budgeteras inte hinns med under året. Anledningar till detta kan vara brist på projektledare och tillgängliga entreprenader.

Prognosavvikelsen för nettoinvesteringarna för 2021 blev -2,6 mnkr, vilket är närmare det faktiska utfallet jämfört med åren före. En anledning till detta är utveckling av arbetet med prognoser.

Finansiella målsättningar

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning har kommunfullmäktige bl.a. beslutat att ett antal finansiella mål ska användas.

Finansiella målsättningar (procent)	2021	2020	2019
<i>Resultat som andel av skatt och kommunalekonomisk utjämning</i>			
Mål	1,5	1,5	1
Utfall	5,4	0,0	0,1
Kommentar	Uppnås	Uppnås ej	Uppnås ej
<i>Nettokostnader ska inte öka snabbare än skatter och andra intäkter</i>			
Skatteintäktsökning	6,3	3,7	5,2
Nettokostnadsökning	0,6	5,4	3,6
Kommentar	Uppnås	Uppnås ej	Uppnås
<i>Soliditet exklusive pensioner i ansvarsförpliktelse</i>			
Mål inte minska 2 år i följd samt över	40,0	40,0	40,0
Utfall	34,3	29,0	37,2
Kommentar	Delvis	Uppnås ej	Uppnås ej

Resultatet som andel av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning ska överstiga 1,5 procent, utfallet blev 5,4 procent och därmed är målet nått.

Målet att nettokostnaderna inte ska öka snabbare än skatter och andra intäkter uppnås, då nettokostnaderna ökade med 0,6 % medan skatteintäktsökningen var 6,3%.

Målet för kommunens soliditet exklusive pensionsförpliktelse i ansvarsförbindelsen är att den inte ska understiga 40 procent samt inte minska 2 år i rad. Detta uppnås delvis då soliditeten 2021 blev 34,3 procent och att den ökade igen från 2020 efter att i några år minskat.

Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren.

I samband med bokslutet för 2020 åberopade kommunen synnerliga skäl att inte återställa det negativa resultatet p.g.a. att resultatet beror på engångskostnader för omställning av verksamheten med syfte att minska kostnaderna kommande år. Därmed finns det inte något underskott från tidigare år att återställa. Årets balanskravsresultat är positivt och uppgår till 73 mnkr (- 10 mnkr), vilket därmed lever upp till lagens krav. Årets resultat är betydligt bättre än resultatet tidigare år. I balanskravsutredningen har reavinster avseende försäljning av tekniska hjälpmedel och del av Kyrkskolan räknats bort från årets resultat.

Enligt RKR R15, Förvaltningsberättelse redovisas balanskravsutredningen nedan.

Utgångspunkten vid avstämning av balanskravet är att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna då avstämning görs.

Miljoner kronor	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse mot budget 2020	Bokslut 2020
(=) Årets resultat enligt resultaträkningen	74,9	22,7	52,3	-1,7
(-) Samtliga realisationsvinster	-2,0	0,0	-2,0	-8,4
(+) Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet				
(+) Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet				
(+/-) Orealiserade vinster och förluster i värdepapper				
(=) Årets resultat efter balanskravsjusteringar	73,0	22,7	54,3	-10,1
(-) Reservering av medel till resultatutjämningsreserven				
(+) Användning av medel från resultatutjämningsreserven				
(=) Balanskravsresultat	73,0	22,7	54,3	-10,1

	2021	2020	2019
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	0,0	-23,5	-23,2
Varav från 2018	0,0	-23,2	-23,2
Varav från 2019	0,0	-0,3	
Åretsbalanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	73,0	-10,1	-0,3
+ synnerliga skäl att inte återställa		39,8	
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	0,0	0,0	-23,5
- varav från år 2018, återställs senast 2022	0,0	0,0	-23,2
- varav från år 2019, återställs senast 2023	0,0	0,0	-0,3

Väsentliga personalförhållanden

Personalstatistik

Personalfakta

	2020	2021
Medelålder	46	46
Antal tillsvidareanställda	1626	1663
Sjukfrånvaro %	8,3	7,0
Andel kvinnor %	81	80
Antal årsarbetare*	1810	1708

* Antal årsarbetare räknas fram utifrån all arbetad tid, oavsett anställningsform, inklusive frånvaro.

** Exklusive sociala avgifter.

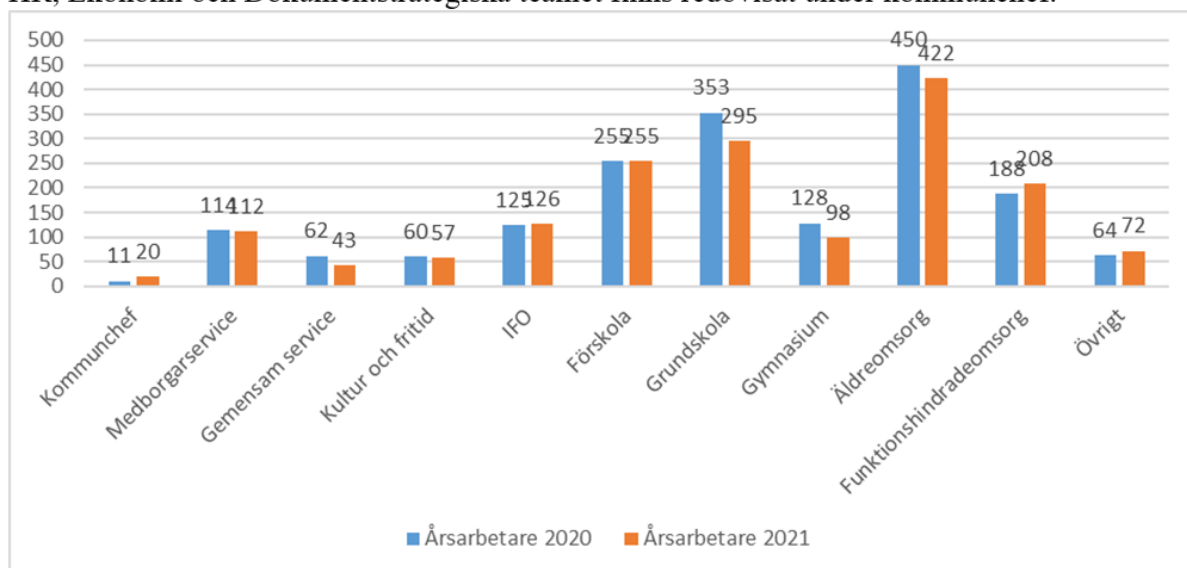
*** Anger antalet lönespecifikationer

Antalet tillsvidareanställda har ökat med 37 personer från föregående år och antalet årsarbetare har sjunkit med 102. Detta tyder på att fler medarbetare har tillsvidareanställning och färre har visstidsanställning 2021. Sjukfrånvaron har sjunit från 8,3 till 7 procent.

Årsarbetare fördelat på verksamhet.

Nedan redovisas det totala antalet årsarbetare per verksamhet. Antal årsarbetare räknas fram utifrån all arbetad tid, oavsett anställningsform, inklusive frånvaro.

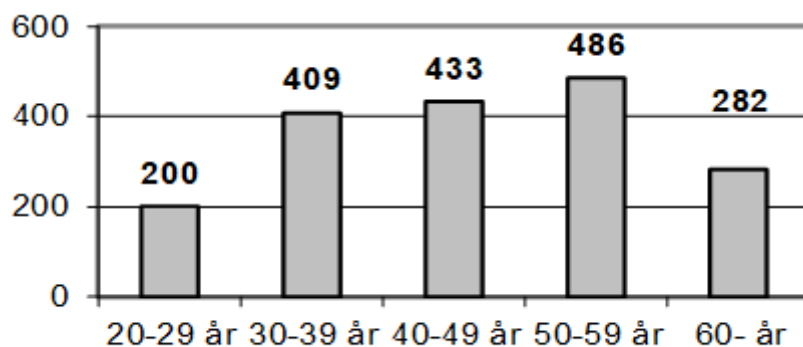
HR, Ekonomi och Dokumentstrategiska teamet finns redovisat under kommunchef.

Åldersfördelning

Medelåldern i kommunen är 46 år och är oförändrad sedan 2020. Andelen kvinnor är 80 procent och var 81 procent 2020.

Nedan återges åldersfördelningen bland månadsavlönade, d.v.s. både tillsvidareanställda och visstidsanställda, i kommunen.

Kommunens rekryteringsbehov i samband med åldersavgångar kommer att öka för att nå sin kulmen när de som i dag befinner sig i intervallet 50-59 år pensioneras.

Totalt 282 av kommunens medarbetare uppnår pensionsålder (65 år) inom de närmaste fem åren. Pensionsåldern enligt lagen om anställningsskydd kan dock sträcka sig till 68 år och från och med 2023 till 69 år. Det finns även förslag om att höja pensionsåldern.

Personalomsättning av tillsvidareanställd personal.

Nedan redovisas personalomsättningen av tillsvidareanställd personal de senaste fem åren. Personalomsättningen är framtagen i relation till genomsnittligt antal tillsvidareanställda under respektive år.

År	Antal nya tillsvidareanställningar	Antal avslutade tillsvidareanställningar
2017	346	308
2018	269	230
2019	380	324
2020	281	227
2021	330	259
År	Personalomsättning nyanställda	Personalomsättning avslutade
2017	21,8 %	19,5 %
2018	17,1 %	14,6 %
2019	23,8 %	14,2 %
2020	17,3 %	14,0 %
2021	20,1 %	15,7 %

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har sjunkit och ligger på 7,0 procent av tillgänglig ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron låg på 8,3 procent för år 2020. Det är dock svårt att jämföra de senaste två årens sjuktal med tidigare år då alla medarbetare på grund av pandemin uppmanats vara sjukskrivna för minsta symtom tills de kunnat konstatera att de är smittfria.

Vid en jämförelse av sjukfrånvaron per verksamhet återfinns det högsta sjuktalet inom förskolan. Av den totala sjukfrånvaron utgör långtidssjukfrånvaron 33,1 procent vilket är ungefär den samma som 2020 då långtidssjukfrånvaro uppgick till 33,3 procent av den totala sjukfrånvaron.

Sjukfrånvaron var högst i gruppen 50 år och äldre, där den uppgick till 8 procent. Den lägsta sjukfrånvaron fanns i gruppen 29 år och yngre där den uppgick till 4,1 procent. Den totala sjukfrånvaron för kvinnor uppgick till 7,8 procent och för män till 3,4 procent. Den högsta sjukfrånvaron återfanns bland kvinnor som är 50 år och äldre med 13,0 procent.

Långtidssjukfrånvaron, det vill säga, när en person varit sjuk längre än 60 dagar, uppgick för 2021 till 33 procent av den totala sjukfrånvaron vilket är oförändrat sedan 2020.

Långtidssjukfrånvaron var högst i gruppen 50 år och äldre, där den uppgick till 36,6 procent. I åldersgruppen 29 år och yngre var långtidssjukfrånvaron lägst med 7,4 procent. Kvinnors långtidssjukfrånvaro ligger på 34,4 procent och männens ligger på 21 procent. Sjukfrånvaron följer rikstrenden. Sjuktalet generellt i landet är högst för kvinnor inom kontaktyrken.

Långtidssjukfrånvaro*

Totalt (%)	33,3	21,8	32,8	37,0	33,0	7,4	33,5	36,6
Kvinnor (%)	35,0	24,5	35,5	37,0	34,4	8,4	35,8	37,0
Män (%)	20,5	11,5	11,2	36,2	21,0	0,0	15,3	32,7

*Långtidssjukfrånvaro är när en person varit sjuk längre än 60 dagar.

Sjukfrånvaro i procent per verksamhet

Sjuktal	2021 Kvinnor	2021 Män	2021 Totalt	2021 varav långtids- frånvaro	2020 totalt	2020 varav långtids- frånvaro	2019 totalt	2018 totalt	2017 totalt
Kommunchef	3,9	0,5	2,6	7,9	2,2	26,2	0	3,1	5,3
Medborgarservice	6,8	2,0	5,0	*	7,6	*	7,1	7,1	3,5
Gemensam service	2,5	1,7	2,9	36,2	3,2	17,8	4,2	5,5	6,8
Kultur och fritid	7,7	2,9	5,8	48,7	8,4	56,7	10,2	8,6	4,7
IFO	6,8	2,0	5,6	37,5	8,4	43,3	8,1	8,1	5,0
Förskola	9,1	6,7	9,0	23,0	12,2	37,1	9,8	9,9	8,9
Grundskola	6,6	6,3	6,6	33,2	7,3	30,2	6,2	5,9	4,5
Gymnasium	5,4	1,4	3,8	50,5	4,6	24,8	4,2	5,0	3,5
Äldreomsorg	9,4	2,9	8,5	35,4	10,3	32,6	8,4	8,3	7,5
Funktionshindradeoms.	9,1	4,1	8,1	34,3	6,6	15,7	5,2	7,4	6,6
Totalt	7,8	3,4	7,0	33,1	8,3	33,3	7,2	7,5	6,5

*Långtidsfrånvaron för Medborgarservice är i utdatarapporten uppdelad på samhällsbyggnad och övriga Medborgarservice.
För 2020: 24,2 % för Samhällsbyggnad och 45,5 % för övriga Medborgarservice
För 2021: 29,5 för samhällsbyggnad och 24,3 för övriga Medborgarservice

Rehabilitering

Då kommunen haft hög sjukfrånvaro har det varit viktigt att intensifiera arbetet med att sänka sjukfrånvaron. Stödet från HR i rehabiliteringsarbetet har ökat under senare år. Ett fortsatt samarbete med försäkringskassan och hälso- och sjukvården har under året bedrivits.

Pandemin har dock gjort det svårt att jämföra 2020 och 2021 års siffror med tidigare år. Kommunen hade år 2020 ca. 100 långtidssjuka, d.v.s. de som varit sjuka över 180 dagar. Under 2021 har glädjande nog siffran sjunkit till 78 långtidssjuka. Ett verksamhetsstöd för rehabilitering, ADATO införskaffades 2016, för att cheferna lättare ska kunna hantera sina rehabiliteringar. Systemet är till stor hjälp i att följa sjukfall.

Företagshälsovård

Kommunens leverantör av företagshälsovård är Previa AB sedan 1 januari 2017. Under 2020 gjordes en upphandling av företagshälsovård vilket resulterade i att kommunen och de kommunala bolagen även fortsatt har Previa som leverantör.

Kostnad för företagshälsovård.

Kostnaden för företagshälsovård har under 2021 uppgått till 448 tkr, vilket i stort sett är oförändrat från 2020 då kostnaden uppgick till 451 tkr. Under många år har kostnaden sänkts då HR utför fler tjänster som tidigare köptes från företagshälsovården. Sjukvårdskostnaderna har överförs helt till hälso- och sjukvården. Tidigare års kostnad per år: 2019: 375 tkr, 2018: 819 tkr, 2017: 1,2 mkr och 2016: 1,6 mkr.

Arbetsmiljö

Kommunen ska verka för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. En god arbetsmiljö präglas bland annat av stor delaktighet och en rimlig arbetsbörda. Ledarskapet såväl som medarbetarskapet är i detta avseende viktigt. De partsgemensamma samverkansgrupperna hanterar både medbestämmandefrågor och arbetsmiljöfrågor. De är tillika skyddskommittéer. Det är viktigt att följa den forskning som kan omsättas i verksamheten för att skapa hälsosamma arbetsplatser.

Arbetsmiljöverkets inspektion av kommunens årliga uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Arbetsmiljöverket har under december 2020 inspekterat hur kommunen arbetar med årlig uppföljning av sitt systematiska arbetsmiljöarbete. Syftet med tillsynen är att kommunen ska

säkra att styrningen av arbetsmiljöarbetet fungerar så att det systematiska arbetsmiljöarbetet utvecklas, positiva effekter uppnås och att ohälsa samt olyckor förebyggs i verksamheten.

Inspektionen har skett i tre steg. Ett inledande möte med ledningen, sedan ett antal stickprovsinspektioner inom förskolan och sist ett återkopplingsmöte där en redogörelse lämnats för vad arbetsmiljöverket sett under inspektionen. Inspektionsmeddelandet kom i februari 2021. En handlingsplan togs fram utifrån inspektionsmeddelandet som redovisades för förhandlingsdelegationen och kommunstyrelsen. Ett antal åtgärder som arbetsmiljöverket ålagt kommunen att vidta har genomförts. En uppföljning kommer att göras i februari 2022.

Nya styrdokument inom arbetsmiljöområdet

Arbetsmiljöpolicyn

Arbetsmiljöpolicyn har uppdaterats och i mars 2021 fastställde kommunstyrelsen den nya policyn.

Rutiner för systematiskt arbetsmiljöarbete

En rutin för det systematiska arbetsmiljöarbetet och en rutin för den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet har tagits fram. Till dessa har även nya mallar arbetats fram som finns tillgängliga på chefs- och personalhandboken.

För att försäkra att det systematiska arbetsmiljöarbetet görs i enlighet med de lagar och föreskrifter som gäller har nya mallar hämtats från arbetsmiljöverket för:

- Fördelning av arbetsmiljöuppgifter
- Returnering av arbetsmiljöuppgifter
- Blankett för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Rutin för arbetsanpassning

Från och med 1 juni 2021 gäller arbetsmiljöverkets föreskrift om arbetsanpassning, AFS 2020:5. Föreskrifterna gäller i alla verksamheter där arbetstagare utför arbete för arbetsgivares räkning, när det finns behov av arbetsanpassning, trots de åtgärder som vidtagits i det generella arbetsmiljöarbetet. Föreskrifterna om arbetsanpassning har två syften:

- Förebygga ohälsa genom åtgärder i arbetsmiljön.
- Göra det möjligt för arbetstagare som är borta från arbetet på grund av sjukdom, att så snart som möjligt återkomma till sitt arbete, oavsett om behovet av arbetsanpassning är orsakat av arbetet eller inte.

Mot bakgrund av den nya föreskriften har en rutin som tydliggör hur information om behov av arbetsanpassning ska organiseras.

Policy för alkohol och drogproblem inom kommunens- och de kommunala bolagens verksamheter

Policyn för alkohol och drogproblem från 2017 har reviderats och inkluderar nu även de kommunala bolagens verksamheter. I mars antog kommunfullmäktige Policy vid alkohol- och drogproblem inom kommunens och de kommunala bolagens verksamheter.

Årlig uppföljning av kommunens systematiska arbetsmiljöarbete

Under hösten har varje arbetsgrupp genomfört en årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet i enlighet med de krav som ställdes av arbetsmiljöverket. I mallen för uppföljning finns en handlingsplan som ska beskriva hur det som inte gjorts eller inte fungerar ska åtgärdas. Den årliga uppföljningen har skett i samråd med skyddsombud.

Checklistorna som används vid uppföljningen har kompletterats av HR med följande frågor till varje verksamhet:

- Vad har varit utmanande i det systematiska arbetsmiljöarbetet?
- Vilka delar av det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar oproblemiskt?
- Vad är viktigt att ta med sig då uppföljningen kommer att genomföras i SAM-STRATSYS från och med 2022?

Uppföljning av Policy för lika rättigheter och möjligheter

Policy för lika rättigheter och möjligheter beslutades av kommunfullmäktige 2019-09-17. Till policyn finns en rutin för hantering av diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande särbehandling.

Den årliga uppföljningen av policyn har gjorts genom en enkätundersökning riktad till samtliga anställda. Då mätningen är gjord skickas resultatet tillsammans med ett PowerPoint material till verksamheterna. PowerPoint materialet är ett underlag för dialoger på APT om kränkande särbehandling, sexuella trakasserier och diskriminerade trakasserier. I materialet finns definitioner och beskrivningar av vad lagar och föreskrifter samt vad Policyn anger. Det finns också förslag på dialogfrågor. Under 2021 har det på grund av resursbrist inte genomförts någon undersökning. Den kommer att genomföras 2022.

Verksamhetssystem för det systematiska arbetsmiljöarbetet, STRATSYS-SAM

I budgeten har 300 000 kr avsatts till en modul för det systematiska arbetsmiljöarbetet i vårt verksamhetssystem STRATSYS. Detta kommer att underlätta för chefer att genomföra alla moment i det systematiska arbetsmiljöarbetet samt att göra den årliga uppföljningen. Arbetet har påbörjats och beräknas vara färdigt för införande 2023.

Rapportering av olycksfall och tillbud

Under 2016 infördes datasystemet KIA för rapportering av olycksfall och tillbud. Systemet och hanteringen av rapporteringen har haft stora utvecklingsbehov under alla år. Ett omfattande arbete har genomförts under året för att få systemet att fungera ändamålsenligt. En partsgemensam arbetsgrupp har tillsatts för att utröna om systemet kan utvecklas ytterligare eller om ett nytt system ska införskaffas.

Digital arbetsmiljöutbildning

För att tillförsäkra att varje ny chef och nytt skyddsombud kan genomgå den grundläggande arbetsmiljöutbildningen omgående har en digital utbildning tagits fram. Eftersom utbildningen finns tillgänglig på Intranätet kan man alltid uppdatera sina kunskaper. Den partsgemensamma grundläggande arbetsmiljöutbildningen har tidigare skett fysiskt två gånger per år. Utbildningen är grundläggande och anpassad till Tierps kommun. I utbildningen finns en länk till Sunt arbetsliv som är framtaget partsgemensamt av Sveriges kommuner och regioner, SKR. På Sunt arbetsliv finns fördjupningsutbildningar inom olika områden. Utbildningsmodulen kommer att utvecklas så att HR kan följa vilka som gått utbildningen och på det sättet kunna påminna dem som inte gått utbildningen.

STAMINA

Under december 2018 anslöt sig Tierps kommun till ett forskningsprojekt som drivs av Uppsala universitet. Projektet bygger på aktuell forskning kring faktorer som skapar hälsosamma arbetsmiljöer. Metoden kallas STAMINA och är ett strukturerat tidseffektivt arbetssätt med tillhörande metoder för ett inkluderande arbetsliv. Projektet startade i januari 2019. Varje chef får hjälpmedel att tillsammans med sina medarbetare åstadkomma ett systematiskt arbetsmiljö- och verksamhetsarbete. Det första sammantagna resultatet av forskningsprojektet för Tierps kommun togs fram 2019 och visade på en positiv utveckling. Pandemin som inträffade våren 2020 har gjort att många arbetsgrupper hade svårt att hitta former för att genomföra STAMINA då man inte kunde träffas fysiskt. Många arbetsgrupper har dock genomfört STAMINA digitalt. Utbildningar för chefer som har behov av att lära sig

metoden ha hållits i början av året och en genomgång hölls för alla chefer på ett Chefsforum i november.

Metoden utvecklas hela tiden för att bli så enkel och ändamålsenlig att använda som möjligt. Då STRATSYS- SAM är infört kommer STAMINA att implementeras i verksamhetssystemet. Detta underlättar dokumentationen och uppföljningen på aggregerad nivå. Nya rutiner har arbetats fram under året för att förenkla användandet. De som har behov kan även gå en utbildning i början av 2022.

Reflekterande kollegiala samtalsgrupper

Tierps kommun har under 2017 och 2018 deltagit i ett forskningsprojekt där medarbetare från förskoleverksamheten som identifierats vara i riskzonen för ohälsa på grund av stress erbjuds att ingå i s.k. ”Reflekterande kollegiala samtalsgrupper”. Forskningsprojektet var en förstudie som Sveriges kommuner och regioner, SKL och Linnéuniversitetet drivit. Samtliga HR-konsulter har utbildats till handledare i metodiken. Syftet är att hitta strategier för att motverka stress och fånga organisatoriska lösningar för att förebygga stress i arbetsmiljön. Resultatet av det totala forskningsprojektet som presenterades av SKL under hösten 2018 var mycket positivt. Under 2019 och 2020 har grupper genomförts av HR inom förskolan och kostorganisationen. Under innevarande år har det trots efterfrågan inte varit möjligt att genomföra några grupper på grund av pandemin. Kompetensen finns dock hos HR-konsulterna och nya grupper kan vid behov startas upp i framtiden då fysiska möten kan hållas.

Friskvård

Syftet med friskvård är att förebygga och främja medarbetarnas hälsa, såväl fysiskt som psykiskt. Kommunens friskvårdsbidrag har från och med 2021 höjts från 500 kr till 1500 kr. Friskvårdstimmen som inte har kunnat nyttjas av alla anställda har tagits bort. I verksamheter där varje arbetstimme måste ersättas har det varit svårt att planera in friskvårdstimmen.

Kommunens fritidsförening, Positiva klubben, erbjuder aktiviteter till kommunens samtliga medarbetare med fokus på ökad trivsel och gemenskap. Aktiviteterna som anordnats är kulturarrangemang, motionsutövning och studieverksamhet. Föreningen finansieras med bidrag från kommunen.

Kompetensförsörjning

Under året har strategin för kompetensförsörjning som beslutades av kommunstyrelsen 2018 revideras. Kommunstyrelsen beslutade att anta den nya strategin i maj 2021.

Under de tre år som förflutit sedan Strategi för kompetensförsörjning antogs 2018 har många förändringar skett. Under 2020 drabbades samhället av en pandemi som förändrat arbetslivet för många. Därmed har också nya förväntningar hos medarbetare tillkommit vad gäller digitalisering och möjligheter till distansarbete. Förändringar i pensionsreglerna har ökat möjligheterna att arbeta längre efter pensionsåldern 65 år.

Sveriges kommuner och regioner, SKR, har tagit fram en ny strategi 2020 utifrån en ny rekryteringsprognos. SKR:s rekryteringsprognos beskriver hur behoven av anställda i välfärden förändras samt hur många som förväntas gå i pension under perioden 2019-2029. Tierps kommuns strategi utgår från SKR:s nya strategi.

Syftet med strategin för kompetensförsörjning är att Tierps kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare och därmed klara framtida kompetensförsörjning. Strategin för kompetensförsörjning omfattar Tierps kommuns verksamheter. Handlingsplaner för de olika områdena har tagits fram.

I strategin finns även varumärket för Tierps kommun:

I Tierps kommun säkerställs att rätt person finns på rätt plats, att var och en vet vad som ska

göras och älskar att göra det. Kontaktvägarna är nära både internt i organisationen och gentemot övriga samhällsfunktioner. Närheten till universitet och högskolor ger goda utvecklingsmöjligheter. Det är lätt att pendla till och från Tierp.

För att bli en attraktiv arbetsgivare krävs ett ständigt pågående arbete för att möta de krav som framtidens medarbetare ställer i sina val av arbetsgivare. Ett positivt arbetsklimat och möjlighet att nå balans i livet mellan arbete och fritid är två faktorer som väger tungt i attitydmätningar. I strategin för kompetensförsörjning finns viktiga områden medtagna som framkommit i forskning och vid attitydmätningar. SKL har formulerat tre huvudstrategier med underrubriker som strategin bygger på:

Attraktiv arbetsgivare

- Stöd medarbetarnas utveckling
- Stärk ledarskapet
- Rekrytera bredare

Nya lösningar

- Utnyttja tekniken smart
- Använd kompetensen rätt
- Sök nya samarbeten

Hållbart arbetsliv

- Prioritera arbetsmiljöarbetet
- Öka heltidsarbetet
- Förläng arbetslivet

Till SKR:s tre strategier har även en strategi för viktig samverkan lagts till: *Viktig samverkan*

Kommunens värdeord, Respekt, Ansvar, Framtidstro, Kundfokus och Mod ska ständigt genomsyra det dagliga arbetet.

Kompetensutveckling

Kommunen har som målsättning att vara en utvecklande och attraktiv arbetsplats. Medarbetarnas samlade kompetens är en av kommunens viktigaste resurser och en förutsättning för att fullgöra sina åtaganden.

Rådande pandemi har medfört att kompetensutvecklingarna blivit digitala. Det positiva är att de är lättåtkomliga och billiga. Medarbetarnas möjlighet till utveckling är en avgörande faktor för att behålla och attrahera medarbetare.

Omställningsfonden har nyttjas flitigt. Via omställningsfonden kan medel sökas för t.ex. kompetensutveckling, omställningsvägledning och handledning. Stöden från fonden kan bidra till att behålla medarbetare vid driftsinskränkningar eller förändringar av verksamhet. Omställningsfonden kan även nyttjas för att hjälpa medarbetare att finna nya utvecklingsvägar då det behovet uppkommer.

Löneprocessen

Under året har en ny Policy för lönebildning tagits fram. I mars 2021 beslutade kommunstyrelsen att anta den nya policyn. Överläggningar inför löneöversyn 2021 påbörjades i december 2020 och de nya lönerna betalades ut i maj 2021.

Riktlinje för hantering av bisyssla

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Tierps kommun har PwC genomfört en granskning av intern kontroll i hantering av bisysslor. Granskningens syfte var att bedöma om kommunstyrelsen har säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende hantering av bisysslor.

Den sammanfattande bedömningen var att kommunstyrelsen inte har säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende hantering av bisysslor.

Mot bakgrund av granskningens resultat har revisionen rekommenderat att kommunstyrelsen fastställer en formell aktuell riktlinje för hantering av bisysslor. Riktlinjen för hantering av bisyssla antogs av kommunstyrelsen i maj 2021. Syftet med riktlinjen är att få en tydlighet i hanteringen av bisysslor och att den ska bidra till riktlinjernas efterlevnad.

Pandemin

Den rådande pandemin har skapat stora utmaningar i verksamheterna. De största utmaningarna har verksamheterna inom vård, skola och omsorg haft. För många har arbete hemifrån dominerat vilket både har upplevts som en ny möjlighet och en utmaning. Digitaliseringen har tagit ett stort kliv framåt och vanan att både arbeta och träffas på distans har ökat. Den stora utmaningen är att mentalt ställa om från invanda arbetssätt. Hur detta kommer att påverka sättet att arbeta och träffas framgent får framtiden utvisa.

Förväntad utveckling

Innan kriget i Ukraina såg samhällsekonomin förväntade utveckling ganska ljus ut, med stigande skatteintäkter, minskande smittspridning. En möjlighet att gå över till det nya normala. Kriget har hittills inte påverkat Sverige i någon högre grad, men beroende på hur långdraget och utbrett det blir kan denna situation förändras.

Pandemin verkar ju ha nått sin kulmen i smittspridningen och är på väg neråt. Det återstår dock att se hur pandemin/influensan utvecklas under året med eventuella nya varianter. Inom samhällsekonomin kan fem megatrender, (övergripande drivkrafter), utläsas enligt SKR.

Globalisering

Världen blir alltmer globaliserad, allt som görs påverkar Sverige och Europa. Även klimatförändringarna är globala och här måste alla stater ta sitt ansvar.

Demografi

Den demografiska utvecklingen i Sverige och Europa de närmaste 10 åren, innebär att allt färre ska finansiera allt fler. Det innebär att 80+ befolkningen ökar med cirka 267 000 st invånare emedan invånare i arbetsför ålder ökar med endast 235 000 st.

Teknisk utveckling och digitalisering

Den tekniska utvecklingen och digitaliseringen går allt fortare i Sverige och kommunerna. Det är en nödvändighet om kommunens verksamheter ska bedriva en kvalitativ verksamhet med minskade personalresurser.

Miljö och klimat

Miljö och klimat är en av de viktigaste trenderna om vi ska ha en värld att leva på i framtiden. Det är oerhört viktigt att kommuner, regioner, staten, Europa och övriga världen tar sitt ansvar och prioriterar detta område.

Värderingar och normer

Även värderingar och normer utvecklas under åren

Konsekvenserna av pandemin påverkar fortfarande arbetslösheten och då långtidsarbetslösheten. Målgruppen som redan står långt ifrån arbetsmarknaden har fortsatt ökat och detta förväntas ge fortsatt höga kostnader för ekonomiskt bistånd och ett ökat ansvar för kommunen för arbetsmarknadsfrågor.

Pandemin kommer fortsatt att påverka vård och omsorg samt utbildning. Inom vård och

omsorg finns fortfarande krav på smittskyddsåtgärder och båda verksamheterna förväntas fortsatt påverkas av ökade personalkostnader. Pandemin innebär även fortsatta konsekvenser för näringslivet då den inte helt återhämtat sig. Besöksnäringen spås fortsatt hålla i sig då många upptäckt att närmiljön i kommunen har ett rikt utbud för fritidslivet. .

Kommunens utmaningar framöver delas med många andra kommuner runt om i landet. Det är främst fokus på ekonomi i balans, kompetensförsörjning, digitalisering och hållbar utveckling.

För att kunna möta dessa utmaningar på bästa sätt krävs en fortsatt och ökad samverkan mellan kommunerna i länet och Region Uppsala. Ett exempel är den gemensamma IT-nämnden för fem kommuner i länet; Tierp, Östhammar, Heby, Älvkarleby och Knivsta. Nämnden möjliggör nya samarbeten när det gäller digitalisering. Även samverkan under paraplyet C-tillsammans kommer möjliggöra ökad samverkan på flera områden.

Andelen äldre, men också barn och unga ökar i snabbare takt än den arbetsföra befolkningen. Det gör att fler behöver bland annat vård och omsorg, men också att bristen på arbetskraft befaras bli stor i såväl kommuner och regioner som näringslivet i stort.

Den framtida kompetensförsörjningen är en stor utmaning. Tierps kommun behöver vara attraktiv som arbetsgivare för att attrahera rätt kompetens, men också arbeta aktivt för att lyckas bibehålla kompetensen. Det kommer finnas ett stort rekryteringsbehov av flera yrkesgrupper, bland annat av förskolelärare, lärare och olika yrkeskategorier inom vård- och omsorg. Inom vård och omsorg är det redan idag brist på formellt utbildad kompetens inom de olika yrkeskategorierna och andelen äldre i befolkningen kommer att öka framöver.

Vårdtyngden ökar inom äldreomsorgen och funktionshindradeomsorgen. Det kräver mer anpassad verksamhet avseende specifik omvårdnad, men också ökad kompetens och ökade personalresurser. Det kommer pågå ett fortsatt arbete med implementering av välfärdsteknik, både i form av arbetstekniska hjälpmedel men också i syfte att höja kvalitén och bredda utbudet av digitala tjänster för kunderna. Arbetet med effektiv och nära vård 2030 kommer intensifieras och påverkar kommunens alla verksamheter. Det pågår regionala och nationella satsningar för att vården ska bli mer nära och patienten ska kunna vara mera delaktig i sin egen vård.

Tierps kommuns folkmängd ökar. Etablering av privata aktörer inom bostadsmarknaden kommer kunna möta en viss del av behovet av bostäder men för att kunna fortsätta växa krävs att beslutade expansioner färdigställs. Det behövs fortsatt planering för bostäder och företagsetableringar och därmed också utbyggnad av den kommunala servicen. Det finns fortsatt behov av lokaler inom skola och förskola, men det är viktigt med en långsiktig planering innan byggnationerna genomförs. Det är en utmaning för Tierps kommun att tillväxten inte går i den takt som omvärlden och marknaden efterfrågar.

Det är fortsatt hög efterfrågan på hyresrätter i kommunen. Beslutet om att det statliga investeringsstödet försvinner innebär att projekt för nya hyresrätter har fått pausats.

En ökad inflyttning till kommunen medför ännu större behov av förskoleplatser och utbildningsplatser vid kommunens grundskolor. Antalet ungdomar i gymnasieåldern minskar dock framöver, det innebär en osäkerhet om elevantalet inför 2022-2023 på den kommunala gymnasieskolan, Högbergsskolan.

Sveriges kommuner och regioner, SKR, menar att det kommer att krävas prioriteringar för att möta välfärdens och därmed skolans utmaningar. Nya och innovativa arbetssätt, tillgängliga resurser och medarbetarnas kompetens behöver tillvaratas på bästa möjliga sätt. De investeringar och satsningar som görs på skolan måste vara ansvarsfulla och hållbara.

Fritidsgårdarnas förebyggande och långsiktiga arbete i samverkan med skola, socialtjänst, föreningsliv, studieförbund och polis för skapa trygghet och framtidstro är ännu mera viktigt framöver.

Kultur, friluftsliv och träning ligger i tiden, det har betydelse för folkhälsan. Det finns fortsatt behov av ytterligare renoveringar när det gäller idrotts- och fritidsanläggningar i kommunen. Fritidsgårdarnas förebyggande och långsiktiga arbete i samverkan med skola, socialtjänst, föreningsliv, studieförbund och polis för skapa trygghet och framtidstro är ännu mera viktigt framöver.

Medborgarnas möjlighet till inflytande och delaktighet i det lokala samhällets utveckling blir allt viktigare för kommuner och regioner. Både för att skapa tillit till det demokratiska systemet men även för att utveckla ett hållbart samhälle. Tierps kommun kommer även framöver att behöva arbeta med medborgarnas möjlighet till inflytande och delaktighet, bland annat i form av politiska beredningar och medborgardialoger.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

Miljoner kronor	Not	Kommunkoncernen*		Kommunen		
		2021	2020	Budget**	2021	2020
Verksamhetens intäkter	3, 10	552,2	530,9	387,2	365,0	358,1
Verksamhetens kostnader	4, 10	-1 737,3	-1 682,9	-1 703,9	-1 649,0	-1 640,8
Avskrivningar	5	-117,0	-142,2	-27,1	-39,8	-33,5
Verksamhetens nettokostnader		-1 302,1	-1 294,3	-1 343,8	-1 323,8	-1 316,2
Skatteintäkter	6	929,6	884,1	919,1	929,6	884,1
Generella statsbidrag och utjämning	7	465,5	428,9	447,9	465,5	428,9
Verksamhetens resultat		93,1	18,7	23,2	71,3	-3,2
Finansiella intäkter	8	2,3	2,2	6,0	8,8	8,1
Finansiella kostnader	9	-25,3	-29,2	-6,6	-5,1	-6,6
Resultat efter finansiella poster		70,1	-8,2	22,7	74,9	-1,7
Extraordinära poster		-	-	-	-	-
Årets resultat	11	70,1	-8,2	22,7	74,9	-1,7

* Koncerninterna ekonomiska förhållanden framgår av not 33

** Budgeten reviderades 210921 § 102. Budgeterat resultat ökades med 2,6 mkr, genom högre budgeterad skatteintäkt med 28,5 mnkr utifrån och högre kostnader för verksamheten med 26,0 mnkr.

Balansräkning

Miljoner kronor	Not	Kommunkoncernen*		Kommunen	
		2021	2020	2021	2020
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	12	0,7	0,9	0,7	0,9
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggning	13	2 177,4	2 143,0	521,5	520,3
Maskiner och inventarier	14	463,4	433,6	50,6	49,2
Övriga materiella anläggningstillgångar		0,0	36,6	0,0	0,0
Finansiella anläggningstillgångar	15	187,0	224,3	280,3	317,9
Summa anläggningstillgångar		2 828,5	2 838,5	853,1	888,3
BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR					
	16	15,2	16,0	15,2	16,0
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd m.m.	17	21,2	20,6	13,9	14,7
Fordringar	18	198,5	224,3	228,3	179,2
Kortfristiga placeringar					
Kassa och bank	19	84,3	59,0	84,3	59,0
Summa omsättningstillgångar		303,9	304,0	326,5	252,9
Summa tillgångar		3 147,6	3 158,6	1 194,8	1 157,2
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	20				
Årets resultat		70,1	-8,2	74,9	-1,7
Resultatutjämningsreserv		0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt eget kapital		393,1	401,3	335,4	337,1
Summa eget kapital		463,2	393,1	410,3	335,4
Avsättningar					
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	21	146,0	135,5	137,8	129,7
Andra avsättningar	22	73,5	83,4	59,2	66,6
Skulder					
Långfristiga skulder	23	1 860,8	1 962,1	282,5	283,5
Kortfristiga skulder	24	604,2	584,4	305,1	342,0
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		3 147,6	3 158,6	1 194,8	1 157,2
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter		0,0	0,0	0,0	0,0
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	25	203,8	210,6	203,8	210,6
Övriga ansvarsförbindelser	26	1 837,1	1 838,9	1 836,2	1 838,0
Summa panter och ansvarsförbindelser		2 040,9	2 049,5	2 040,0	2 048,6

* Koncerninterna ekonomiska förhållanden framgår av not 33

Kassaflödesanalys

Miljoner kronor	Not	Kommunkoncernen		Kommunen	
		2021	2020	2021	2020
Löpande verksamhet					
Årets resultat		70,1	-8,2	74,9	-1,7
Justering för övr ej likviditetspåverkande poster	28	138,2	175,9	58,5	51,5
Övriga likviditetspåverkande poster	29	-7,4	-6,9	-7,4	-6,9
Poster som redovisas i annan sektion	30	0,2	-9,5	-0,2	-8,4
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		201,2	151,2	125,9	34,4
Ö (-) / M (+) av förråd m m		-0,5	-0,9	0,8	-0,4
Ö (-) / M (+) av kortfristiga fordringar		23,4	-0,4	-49,1	35,2
Ö (+) / M (-) av kortfristiga skulder		19,0	18,8	-37,0	66,4
Kassaflöde från den löpande verksamheten		243,1	168,6	40,6	135,6
Investeringsverksamhet					
Investeringar i immateriella anl.tillgångar	12	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Investeringar i materiella anl.tillgångar	13,14	-158,8	-142,6	-46,5	-50,3
Försäljning av materiella anl.tillgångar	13,14	15,5	21,5	3,7	12,2
Investering i finansiella tillgångar	15	0,0	-3,4	0,0	-3,4
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		30,0	3,7	30,0	3,7
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-113,5	-120,9	-12,9	-38,0
Finansieringsverksamhet					
Nyupptagna lån		0,9	56,8	0,9	7,2
Amortering av skuld		-100,0	-47,8	0,0	-46,0
Amortering av skuld finansiell leasing		-3,4	0,0	-1,5	0,0
Ökning av långfristiga fordringar		0,0	0,0	0,0	0,0
Minskning av långfristiga fordringar		0,4	0,0	0,4	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-102,1	9,0	-0,2	-38,8
Bidrag till infrastruktur					
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		-2,2	0,0	-2,2	0,0
Periodens kassaflöde		25,3	56,7	25,3	58,8
Likvida medel vid årets början		59,0	2,3	59,0	0,3
Likvida medel vid periodens slut		84,3	59,0	84,3	59,0
Förändring likvida medel		25,3	56,7	25,3	58,8

Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal redovisning och bokföring samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.

Rättelse av fel

Rättelse av fel avseende klassificering av leasingavtal för fordon har gjorts. Rättelsen innebär att leasingavtalen klassificeras som finansiella avtal istället för operationella. Effekterna av denna rättelse är följande:

Mnkr	2021	2020
Övriga verksamhetskostnader	-3,506	-3,689
Avskrivningar	+ 4,774	+ 4,003
Finansiell kostnad	+0,075	+ 0,061
Resultatet	- 1,343	- 0,375
Anläggningstillgångar	+ 6,194	+ 10,056
IB EK	-0,375	0
Eget kapital åretsresultat	-1,343	-0,375
Långfristiga skulder	+5,708	+ 7,173
Kortfristiga skulder	+2, 204	+ 3,257

Se även not 4, 5, 9 och 14, 23, 24

Jämförelsetalen för föregående år har räknats om enligt rättelsen.

Byte av redovisningsprincip

Under 2021 övergick kommunen till att kostnadsföra datorinköp direkt istället för att periodisera dessa över 3 år. Detta för att datorer huvudsakligen kostar mindre än ett halvt prisbasbelopp och att därför ger en mer rättvisande bild att kostnadsföra dessa i samband med inköpet. Bytet tillämpas retroaktivt,

Mnkr

IB eget kapital 2020	- 6,2
Årets resultat 2020	- 1,0
Årets resultat 2021	-2,9

Jämförelsetalen för föregående år har räknats om enligt den nya principen.

Kommunkoncern och sammanställda räkenskaper

Kommunkoncernen består av följande kommunala koncernföretag

Bolag	Ägarandel
Tierps kommunfastigheter AB	100%
AB Tierpsbyggen	100%
Tierps Energi och Miljö AB	100%
Tierps Fjärrvärme AB	100%

Inga förändringar i sammansättningen av kommunkoncernen har skett under räkenskapsåret.

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag där kommunen har minst 20 procent inflytande. Underlag för koncernredovisningen är preliminära balans- och resultaträkningar för kommunen och bolagen. Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Interna transaktioner mellan bolagen, samt interna transaktioner mellan bolagen och kommunen har i allt väsentligt eliminerats. För koncerninterna mellanhavanden se not 28.

Anläggningstillgångar

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till 47 300 kr (ett helt prisbasbelopp) och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar. Samtliga immateriella tillgångar är förvärvade. Samtliga finansiella tillgångar är avsedda att innehas eller brukas stadigvarande.

Anskaffningsvärde

Ränteutgifter aktiveras inte. Kommunen tillämpar konsekvent huvudmetoden och redovisar ränteutgifter som kostnad i resultaträkningen det räkenskapsår de hänförs till.

Avskrivning

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar. För tillgångar med identifierbara komponenter med olika nyttjandeperioder, där varje komponents värde uppgår till minst 500 000 kr, tillämpas komponentavskrivning. Avskrivning påbörjas när tillgången tagits i bruk.

Avskrivningstider

Följande avskrivningstider nyttjas normalt i kommunen.

Immateriella tillgångar	5 - 10 år
Byggnader och tekniska anläggningar	5 - 99 år
Bilar och andra transportmedel	5 - 10 år
Maskiner	5 år
Datautrustning	3 år
Övriga inventarier	5 - 10 år

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs. För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal används den planerade verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt (t.ex. verksamhetsförändringar, teknikskiften och organisationsförändringar).

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp varmed de beräknas inflyta. Kommunen har inga kortfristiga placeringar. Tomter för försäljning värderas kollektivt per exploateringsstapp där totala utgifterna fördelas per tomt utifrån yta. I anskaffningsvärdet ingår mark, andel av projektering och direkta utgifter för åtgärder på tomtmarken.

Leasing

Finansiella leasingavtal med ett avtalsvärde per objekt understigande ett halvt prisbasbelopp har klassificerats som ej uppsägningsbara operationella avtal och redovisas därför inte som anläggningstillgång.

Skulder och avsättningar

Offentliga bidrag till investeringar redovisas som en förutbetalad intäkt och periodiseras över samma tid som investeringen som bidraget tillhör. Avsättningar för pensioner värderas enligt RIPS och RKR R10. Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Beloppet baserar sig på projektering av externa experter som gjordes under 2020. Beloppet som togs fram motsvarade kostnaden vid tidpunkten för avsättningen och ska därmed justeras utifrån årligförändringen av entreprenadindex, maskinkostnader inkl drivmedel och förarkostnader årligen. Lansspråktagande av medel ur avsättningen pågår.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

Kapitalkostnaderna beräknas från och med 1995 enligt real annuitetsmetod för investeringar gjorda till och med 2015. För investeringar gjorda från och med 2016 beräknas kapitalkostnaderna enligt nominell metod. Kalkylräntan för kapitalkostnaderna är 1,5 %. Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg på 40,15% som inkluderar sociala avgifter och pensionskostnader. Kostnader för IT interndeberas utifrån självkostnad och verkligt nyttjande. Gemensam central administration som ekonomi, personal och upphandling fördelas inte ut på de olika verksamheterna.

Not 2. Uppskattningar och bedömningar

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och/eller kassaflödesrapporten. Som jämförelsestörande post betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 10 mkr.

Exploatering

Fördelning mellan tillgångsslag görs utifrån ytandel i detalsplan. Bokfört värde sålda tomter beräknas utifrån andelen av ytan för den sålda tomten i förhållande till ytan för samtliga tomter i exploateringsobjektet.

Andra avsättningar

För andra avsättningar som avser framtida utgifter som beräknats till dagens penningvärde vid tidpunkten för avsättningen och det förväntas ske en prisutveckling, antas en årlig prisutveckling på 1 %. När prisutveckling är känd utifrån entreprenad index så justeras avsatt belopp om skillnaden är väsentlig. Framtida belopp som ska betalas senare än tre år från innevarande år nuvärdesberäknas. Räntesatsen som används motsvarar kommunens genomsnittliga upplåningsränta.

Not 3 verksamhetens intäkter	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Försäljningsintäkter	13,9	14,3	13,9	14,3
Taxor och avgifter	144,2	128,5	41,7	35,7
Hyror och arrenden	159,6	178,6	66,0	69,8
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	119,6	116,4	119,6	116,4
Bidrag och gåvor från privata aktörer	0,0	0,0	0,0	0,0
EU-bidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga bidrag	3,6	9,8	3,6	9,5
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	78,0	67,7	83,2	85,8
Realisationsvinster	2,0	2,0	2,0	8,4
Övriga intäkter	26,6	9,3	33,9	16,8
Aktiverat arbete för egen räkning	4,7	4,2	1,2	1,3
Verksamhetens intäkter	552,2	530,9	365,0	358,1

Not 4 verksamhetens kostnader	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Löner och sociala avgifter	1 001,8	993,2	903,5	899,1
Pensionskostnader	67,9	69,6	64,1	66,2
Material	118,3	98,8	58,2	49,2
Lämnade bidrag	55,3	53,2	55,3	53,2
Köp av huvudverksamhet	184,0	154,0	209,8	172,1
Bränsle energi vatten	22,4	7,1	9,3	8,6
Lokal- och markhyror	11,1	4,2	197,2	244,7
Konsulttjänster	28,0	24,9	28,0	24,9
Övriga verksamhetskostnader	248,5	277,9	121,8	122,8
Reaförluster och utrangeringar	1,8	0,0	1,8	0,0
Bolagsskatt	-1,7	0,0	-	-
Verksamhetens kostnader	1 737,3	1 682,9	1 649,0	1 640,8

* efter rättelse av fel avseende leasingfordon har övriga verksamhetskostnader 2020/21 minskat med 3,7 mkr. Istället har det blivit kostnader för avskrivningar och ränta.

Not 5 Av- och nedskrivningar	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Avskr immateriella tillgångar	0,4	0,8	0,3	0,751
Avskr mark, byggnader o tekn anl	71,8	77,6	18,3	17,6
Avskr maskiner o inventarier	30,6	29,3	6,9	6,9
Avskr fordon*	5,1	4,4	5,1	4,4
Nedskrivningar	9,1	30,1	9,1	3,8
Summa avskrivningar	117,0	142,2	39,8	33,5

*varav 4,8 mkr finansiell leasing 2021. Efter rättelse av fel avseende leasingfordon har avskrivningskostnaden 2020/21 ökat med 4 mkr

Not 6 Skatteintäkter	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Preliminär kommunalskatt	901,7	904,4	901,7	904,4
Preliminär avräkning innevarande år	24,4	-15,1	24,4	-15,1
Slutavräkningsdifferens föregående år	3,5	-5,2	3,5	-5,2
Summa skatteintäkter	929,6	884,1	929,6	884,1

Not 7 Generella statsbidrag och utjämning	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Inkomstutjämningsbidrag	286,8	268,3	286,8	268,3
Kostnadsutjämningsbidrag	28,5	29,6	28,5	29,6
Regleringsbidrag/-avgift	63,5	21,6	63,5	21,6
Bidrag för LSS-utjämning	18,4	15,1	18,4	15,1
Kommunal fastighetsavgift	55,9	50,1	55,9	50,1
Övriga generella bidrag från staten*	12,4	44,1	12,4	44,1
Summa generella statsbidrag och utjämning	465,5	428,9	465,5	428,9

*2021 avser det 2,5 mnkr skolmiljarden och 9,9 mnkr statsbidrag för vård och omsorg av äldre. 2020 avser det extra bidrag pga Covid 19

Not 8 Finansiella intäkter	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Utdelningar från koncernföretag	0,0	0,0	0,4	0,4
Utdelningar på aktier och andelar	0,7	1,6	0,7	1,5
Ränteintäkter	0,3	0,4	0,2	0,2
Borgensavgifter	0,0	0,0	6,2	5,9
Övriga finansiella intäkter	1,4	0,1	1,4	0,1
Summa finansiella intäkter	2,3	2,2	8,8	8,1

Not 9 Finansiella kostnader	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Räntekostnader på lån	23,0	25,3	2,6	2,8
Ränta på pensionsavsättningar	2,1	3,3	2,1	3,3
Övriga finansiella kostnader*	0,1	0,5	0,4	0,5
Summa finansiella kostnader	25,3	29,2	5,1	6,6

* efter rättelse av fel avseende leasingfordon har övriga finansiella kostnader 2020 ökat med 0,061 mkr

Not 10 Jämförelsestörande poster	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Intäkter för				
Exploatering	13,2		13,2	
Kostnader för:				
Förtida uppsägnings av hyresavtal för lokaler				
- Bäggeby/Bergis dnr 2020/537 o dnr 2020/538		11,2		11,2
- Högbergsparken, dnr 2020/535		23,5		23,5
- Gamla brandstation, dnr 2020/660		2,1		2,1
Nedskrivning immateriell anläggningstillgång		0,0		
- Namnavtal, Tierps Arena		3,4		3,4
Summa jämförelsestörande poster	13,2	40,3	13,2	40,3
Beloppet ovan avseende 2020 minskat för hyresintäkter om 0,436 mkr, dvs 39,830 mkr betraktas som omställningskostnader. Dessa jämförelsestörande poster minskar resultatet och därmed det egna kapitalet med 40,3 mkr. Exploateringen 2021 avser huvudsakligen försäljning av Siggbo, triangelparke och Siggbo företagspark.				

Not 11 Årets resultat	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkning*	70,1	-8,2	74,9	-1,7
Realisationsvinster			-2,0	-8,4
Justerat resultat enligt balanskrav	70,1	-8,2	73,0	-10,1
* I och med övergång till finansiell leasing för personbilar har resultatet för helåret 2020 försämrades med ca 0,375 mnkr. Byte av redovisningsprincip avseende inköp av datore, där de kostnadsföres i samband med inköpet istället över Balansräkningen har minskat resultatet 2020 med ca 1 mkr.				

Not 12 Immateriella anläggningstillgångar	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående ack. anskaffningsvärde	15,5	15,3	15,2	15,1
Årets investeringar	0,2	0,2	0,2	0,2
Utgående ack. anskaffningsvärde	15,6	15,5	15,4	15,2
Ingående ack. avskrivningar	-14,5	-10,3	-14,3	-10,1
Årets avskrivningar	-0,4	-0,8	-0,3	-0,8
Årets nedskrivning	0,0	-3,4	0,0	-3,4
Utgående ack. Avskrivningar	-14,9	-14,5	-14,7	-14,3
Utgående bokfört värde	0,7	0,9	0,7	0,9
<i>Varav</i>				
Ärendehanteringssystem	0,1	0,2	0,1	0,2
Kommunens hemsida	0,1	0,1	0,1	0,1
Servitut G/C banan Örbyhus	0,2		0,2	
Uppgrad GIS-miljö	0,2	0,4	0,2	0,4
Digitalisering besöksnäring	0,2	0,2	0,2	0,2
Inkråmsgoodwill	0,1	0,1		
Summa	0,7	0,9	0,7	0,9
Genomsnittlig nyttjandetid	2,8 år	5,8 år	5 år	2,3 år
Samtliga immateriella anläggningstillgångar är förvärvade				

Not 13 Mark byggnader och tekniska anläggningar	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående ack. anskaffningsvärde	3 645,3	3 600,0	1 480,3	1 450,1
Årets investeringar	131,5	66,0	32,1	29,6
Årets investeringsinkomster		0,0	0,0	0,0
Utgående ack. anskaffningsvärde	3 776,9	3 666,0	1 512,4	1 479,6
Ingående ack. avskrivningar	-1 465,0	-1 381,9	-959,3	-937,9
Årets avskrivningar	-71,8	-77,6	-18,3	-17,6
Årets nedskrivning	-9,1	-5,3	-9,1	-0,3
Årets uppskrivning/sålt/utrangerat	-12,7	-29,3	-4,1	-3,5
Överföring från eller till annat slag av tillgång	-40,9	7,8	-0,1	0,0
Utgående ack. Avskrivningar	-1 599,5	-1 486,3	-990,9	-959,3
Utgående bokfört värde	2 177,4	2 179,6	521,5	520,3
<i>Varav</i>				
Markreserv	42,3	52,5	42,3	53,3
Verksamhetsfastigheter	704,1	667,6	218,2	221,1
Publika fastigheter	207,5	122,6	207,5	176,4
Övriga fastigheter	0,2	0,4	0,2	0,3
Fastigheter för affärsverksamhet	1 072,3	1 101,1	13,4	14,0
Pågående ny/ombyggnad	150,8	273,2	39,8	55,2
Summa	2 177,4	2 217,3	521,5	520,3
Genomsnittlig nyttjandetid	36 år	29 år	31,4 år	32,4 år

Not 14 Maskiner och inventarier	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående ack. anskaffningsvärde	835,4	771,8	261,0	240,2
Årets investeringar	19,5	65,7	14,3	20,8
Utgående ack. anskaffningsvärde	854,9	837,6	275,3	261,0
Ingående ack. avskrivningar	-401,6	-362,8	-211,6	-200,8
Årets avskrivningar	-35,8	-30,1	-12,1	-10,7
Årets nedskrivning	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Utgående ack. Avskrivningar	-437,3	-393,0	-223,8	-211,6
Årets uppskrivning/sålt/utrangerat	9,3	-11,0	-0,1	-0,3
Överföring från eller till annat slag av tillgång	36,5		-0,6	
Utgående bokfört värde	463,4	433,7	50,6	49,2
<i>Varav</i>				
Transportmedel	1,8	2,0	1,8	2,0
Maskiner	1,1	1,3	1,1	1,3
Inventarier	451,0	416,4	38,3	31,9
Förbättringsutgifter	0,1	0,1	0,1	0,1
Konstverk	3,2	3,0	3,2	3,0
Pågående ny/ombyggn	0,0	0,9	0,0	0,9
Finansiell leasing	6,2	10,1	6,2	10,1
Summa	463,4	433,7	50,6	49,2
Genomsnittlig nyttjandetid	22 år	15 år	7,8 år	5,2 år

Not 15 Finansiella anläggningstillgångar	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Aktier Tierps Kommunfastigheter AB	0,0	0,0	53,8	53,8
Aktier Tierps Energi och Miljö AB	0,0	0,0	39,9	39,9
Aktier övriga bolag	0,0	0,0	0,0	0,0
Andelar Kommuninvest	14,6	14,6	14,6	14,6
Placering Uppsala läns pensionstiftelse inkl förutbet löneskatt*	170,6	207,9	170,6	207,9
Långfristig fordran Örbyhus golfklubb	1,5	1,8	1,5	1,8
Övrig långfristig fordran	0,3	0,0	0,0	0,0
Utgående bokfört värde	187,0	224,3	280,3	317,9

* För att trygga det pensionsåtagande som kommunen har för sina medarbetare beslutade kommunfullmäktige år 2012 (Kf § 158) att Tierp ska ingå i stiftelsen "Uppsala läns pensionsstiftelse". Marknadsvärdet uppgick den 31 december 2021 till 206,8 mnkr exkl löneskatt. Under 2021 har kommunen fått gottgörelse från stiftelsen.

Not 16 Bidrag till statlig infrastruktur	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Medfinansiering Citybanan				
Totalt bidrag	11,0	11,0	11,0	11,0
Ackumulerad upplösning	-4,0	-3,5	-4,0	-3,5
Årets upplösning	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Summa bidrag	7,0	7,5	7,0	7,5
Medfinansiering trafikverket, väg 292				
Totalt bidrag	9,5	9,5	9,5	9,5
Ackumulerad upplösning	-1,3	-0,9	-1,3	-0,9
Årets upplösning	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Summa bidrag	8,2	8,5	8,2	8,5
Utgående bokfört värde	15,2	16,0	15,2	16,0

Not 17 Förråd m.m.	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Tomtmark till försäljning*	13,9	14,7	13,9	14,7
Varulager	7,2	5,9	-	-
	0,0	0,0		
Utgående bokfört värde	21,2	20,6	13,9	14,7

* Varav Siggbo Triangeln 8 mnkr, Siggbo företagspark 3,2 mnkr och övrig tomtmark 2,7 mnkr per 202112. Varav Siggbo 12,3 mkr och övrig tomtmark 2,4 mkr per 202012.

Not 18 Fordringar	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Kundfordringar	14,6	50,5	16,3	26,9
Fordran mervärdesskatt	13,4	10,4	13,4	10,4
Statsbidragfordringar och kostnadsersättningar	78,4	48,0	78,4	47,7
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	80,4	69,7	93,1	83,7
Övriga kortfristiga fordringar	11,7	45,6	27,2	10,4
Utgående bokfört värde	198,5	224,3	228,3	179,2

Not 19 Kassa och bank	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Kassa	0,0	0,0	0,0	0,0
Bank	84,3	59,1	84,3	59,1
Utgående bokfört värde	84,3	59,1	84,3	59,1

Not 20 Eget kapital	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning	393,1	407,5	335,4	343,3
Justering av EK pga byte av princip för inköp av datorer	-	-6,2	-	-6,2
Årets resultat	70,1	-8,2	74,9	-1,7
Resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa utgående eget kapital	463,2	393,1	410,3	335,4

Ändrad redovisningsprincip avseende inköp av datorer. Från att balansera dessa i varulager och kostnadsföra via internleasingavgifter under 3 år till att kostnadsföra inköpet direkt. Resultet 2020 försämrades iom detta med ca 1 mnkr samt Ingående Eget Kapital 2020 med ca 6,2 mnkr.

Not 21 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående avsättning till pensioner inkl. löneskatt	135,5	121,1	129,7	116,6
Nyintjänad pension	9,6	1,4	7,2	
Årets utbetalningar	-3,4	-3,8	-3,4	-3,8
Ränte- och basbeloppsuppräknig	1,7	0,0	1,7	
Ändring av försäkringstekniska grunder	5,6		5,6	
Övrig post	-4,5	14,3	-4,5	14,3
Minskning av avsättning genom tecknande av försäkring/Överföring till stiftelse	0	0	0	0
Ökning/minskning av avsättning med anledning av värdeförändring på stiftelsens tillgångar	0	0	0	0
Förändring av löneskatt	1,6	2,6	1,6	2,6
Summa avsatt till pensioner inkl. löneskatt	146,0	135,5	137,8	129,7
Övriga upplysningar				
Antal visstidsförordnanden	0,0	0,0	0,0	0,0
Politiker	0,0	0,0	0,0	0,0
Tjänstmän	0,0	0,0	0,0	0,0
	0,0	0,0		
Aktualiseringsgrad	95%	95%	98%	95%

Beräkningsgrund för pensioner framgår av redovisningsprinciper.

Not 22 Övriga avsättningar	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Avsatt för återställande av deponi*				
Redovisat vid årets början	62,0	65,2	62,0	65,2
Nya avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
lanspråktaga avsättningar	-3,9	-3,2	-3,9	-3,2
Outnyttjat belopp som återförs	0,0	0,0	0,0	0,0
Förändring av indexering	-1,4	0,0	-1,4	0,0
Rättelse av fel avseende beräknad avsättning				
Utgående avsättning	56,8	62,0	56,8	62,0
Avsatt för medfinansiering av väg 292				
Redovisat vid årets början	4,6	8,1	4,6	4,6
Nya avsättningar	0,0	1,4	0,0	0,0
lanspråktaga avsättningar	-2,2	-4,9	-2,2	0,0
Outnyttjat belopp som återförs				
Förändring av nuvärdet				
Utgående avsättning	2,4	4,6	2,4	4,6
Avsatt till skatter				
Redovisat	14,3	16,7		
Summa övriga avsättningar	73,5	83,4	59,2	66,6

Not 23 Långfristiga skulder	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Lån i banker och kreditinstitut	1 848,3	1 918,7	270,0	270,0
Checkkredit	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiell leasing	5,7	7,2	5,7	7,2
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Investeringsbidrag*	6,8	14,0	6,8	6,3
Återsående antal år (vägt snitt)	18,2	22,9	18,2	22,9
Anslutningsavgifter*	0,0	22,2	0,0	0,0
Återsående antal år (vägt snitt)				
Summa förutbetalda intäkter	6,8	36,2	6,8	6,3
Summa långa skulder	1 860,8	1 962,1	282,5	283,5

Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut				
Genomsnittlig ränta	1,2%	1,2%	0,9%	1,0%
Genomsnittlig räntebindningstid (år)			3,5	3,5
Lånens löptider				
1 år	30,0	80,0	30,0	80,0
2-3 år	153,1	153,1	70,0	70,0
4-5 år	1 215,0	1 265,0	120,0	70,0
6- år	50,0	50,0	50,0	50,0

Låneskulden är redovisad enligt huvudmetoden. Investeringsbidrag periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.

Not 24 Kortfristiga skulder	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder*	306,2	277,2	59,0	84,5
Leverantörsskulder	98,9	65,4	73,0	55,7
Moms och punktskatter	1,9	2,8	1,9	2,8
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	30,9	35,8	30,9	35,8
Övertidsskuld	1,4	1,5	1,4	1,5
Övriga löneskulder	10,0	12,0	10,0	12,0
Semesterlöneskuld	33,6	35,4	33,6	35,4
Pensioner inkl. löneskatt	36,0	34,3	36,0	34,3
Övriga upplupna kostnader/förutbetalda intäkter	72,0	95,9	57,8	80,6
Övriga kortfristiga skulder	13,1	24,2	1,4	-0,5
Utgående bokfört värde	604,2	584,4	305,1	342,0

Övriga löneskulder avser ersättningar som betalas ut till mottagaren i januari 2022 men avser december 2021. * Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder har ökat med 3,3 mnkr 2020 pga tillämpande av finansiell leasing för fordon.

Not 25 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna Ingående ansvarsförbindelse till pensioner inkl. löneskatt	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Ränte- och basbeloppsuppräkring	5,6	0,0	5,6	
Ändring av försäkringstekniska grunder	7,6	0,0	7,6	
Årets utbetalningar	-20,8	-21,2	-20,8	-21,2
Övrig post	3,9	19,1	3,9	19,1
Minskning av ansvarsförbindelse genom tecknande av försäkring/Överföring till stiftelse	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning/minskning av ansvarsförbindelse med anledning av värdeförändring på stiftelsens tillgångar	-2,3	-8,0	-2,3	-8,0
Förändring av löneskatt	-0,9	-0,5	-0,9	-0,5
Summa utgående ansvarsförbindelse för pensioner inkl. löneskatt	203,8	210,6	203,8	210,6

Pensionsförpliktelser avseende arbetstagare födda 1948 och tidigare eller deras efterlevande har tryggats genom att kommunen placerat medel i stiftelsen "Uppsala läns pensionsstiftelse". Åtagandet som tryggas genom stiftelsen har av Skandia beräknats till 163,8 mkr per 2021-12-31 inklusive särskild löneskatt.

Not 26 Övriga ansvarsförbindelser	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Borgensåtaganden				
Småhus*	0,1	0,2	0,1	0,2
Nordupplands Fotbolls Allians	2,5	2,6	2,5	2,6
Fastigo	0,9	0,8	0,0	0,0
AB Tierpsbyggen	875,0	875,0	875,0	875,0
Tierps Kommunfastigheter AB**	510,0	510,0	510,0	510,0
Tierps Fjärrvärme AB***	98,6	100,2	98,6	100,2
Tierps Energi och Miljö AB	350,0	350,0	350,0	350,0
Utgående ansvarsförbindelse	1 837,1	1 838,9	1 836,2	1 838,0

* Noten avser utnyttjat/kvarstående borgensåtagande. För statligt kreditgaranterade bostadslån för småhus och egnahem har kommunen ansvar för eventuella förluster upp till 40 % av utestående skuld. Totalt garanterat belopp för småhus är 0,3 mnkr per 211231.
** Exklusive en nyttjad checkkredit på 15,3 mnkr som utgör en underkredit till kommunens checkkredit.
*** Exklusive en nyttjad checkkredit på 2,7 mnkr, som utgör en underkredit till kommunens checkkredit

Not 27 Leasing	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Finansiell leasing*				
Maskiner och inventarier				
Totala minimileasavgifter	8,0	11,2	8,0	11,2
Nuvärde minmileasavgifter	7,9	10,4	7,9	10,4
Därav inom ett år	2,2	3,3	2,2	3,3
Därav senare än ett år men inom fem år	5,7	7,2	5,7	7,2
Därav senare än fem år	0,0	0,0	0,0	0
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat	0,0	0,0	0,0	0
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 1 år**				
Minimileasavgifter				
med förfall inom 1 år	0,4	0,5	4,4	0,0
med förfall inom 1-5 år	19,0	12,4	62,3	55,9
med förfall senare än 5 år	0,0	14,7	498,2	564,2
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 1 år, uthyrning**				
Minimileasavgifter				
med förfall inom 1 år	34,6	38,2	0,0	0,0
med förfall inom 1-5 år	14,2	3,2	0,0	0,0
med förfall senare än 5 år	0,0	29,1	0,0	0,0

*Endast fordon ingår i finansiell leasing. **Framtida leasingavgifter avser lokaler. ***Framtida leasingintäkter avser lokaler och bostäder

Not 28 Justering för ej likvidpåverkande poster	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Avskrivningar	107,9	112,0	30,7	29,7
Nedskrivningar	9,1	30,1	9,1	3,8
Omklassificering till omsättn tillg	7,3	0,0	7,3	0,0
Avsättning till pensioner	14,0	18,2	11,6	16,9
Indexförändring, Avsättning till deponi	-1,4	0,0	-1,4	0,0
Avsättning medfinansiering Citybanan	0,0	0,0	0,0	0,0
Förändringar långfristiga periodiseringar	0,5	14,7	0,4	0,3
Upplösning av bidrag till infrastruktur	0,8	0,8	0,8	0,8
Utgående bokfört värde	138,2	175,9	58,5	51,5

Not 29 Övriga likvidpåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Utbetalning av avsättningar för pensioner	-3,5	-3,8	-3,5	-3,8
Utbetalning av övriga avsättningar (exkl. statlig infrastruktur)	-3,9	-3,2	-3,9	-3,2
Utgående bokfört värde	-7,4	-6,9	-7,4	-6,9

Not 30 Poster som redovisas i annan sektion	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Realisationsresultat från försäljning av anläggningstillgångar	0,2	-9,5	-0,2	-8,4
Utgående bokfört värde	0,2	-9,5	-0,2	-8,4

Not 31 Upplysning om upprättade särredovisningar

Följande särredovisningar har upprättats under räkenskapsåret inom kommunkoncernen

Redovisningen avser	Lagstiftning
VA-redovisning	Lag om allmänna vattentjänster
Fjärrvärmeverksamhet	Fjärrvärmelagen

Särredovisningarna finns tillgängliga hos Tierps Energi och Miljö AB, tel 0293-219900.

Not 32 kostnader för räkenskapsrevision	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Belopp i tusen kronor				
Kostnader för räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde	582,3	365,4	582,3	365,4
Förtroendevalda revisorer	156,9	64,7	126,9	64,7
Auktoriserade revisorer (bolagsrevision)	672,0	633,0		
Total kostnad för räkenskaps revision	1 411,2	1 063,1	709,2	430,1
Kostnad för övrig revision				
Sakkunnigt biträde	736,2	686,6	695,2	649,6
Förtroendevalda revisorer	151,4	115,1	151,4	115,1
Total kostnad för övrig revision	887,6	801,7	846,6	764,7
Total kostnad för revision	2 298,8	1 864,8	1 555,8	1 194,8

Not 33 Koncerninterna förhållanden	Utdelning		Borgensavgifter		Borgen	
	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna
2021						
Kommunen		0,4		6,1	1 833,6	
Tierps kommunfastigheter AB			1,8			510,0
AB Tierpsbyggen			2,8			875,0
Tierps Energi och Miljö AB	0,4	0,4	1,1			350,0
Tierps Fjärrvärme AB	0,4		0,3			98,6
Summa	0,7	0,7	6,1	6,1	1 833,6	1 833,6
			Köpare*			
Säljare*	Kommunen	TKAB	ABTB	TEMAB	TFAB	Summa
Kommunen		51,6	1,4	3,3	0,4	56,6
Tierps Kommunfastigheter	159,6		1,2	0,0	0,0	160,8
AB Tierpsbyggen	45,7	34,2		0,5	0,0	80,4
Tierps Energi och Miljö AB	24,8	6,3	15,2		6,9	53,1
Tierps Fjärrvärme AB	2,5	7,1	15,3	0,8		25,7
Summa	232,6	99,2	33,1	4,6	7,3	

* Beloppen är exklusive borgensavgifter

Driftredovisning

Driftkostnad per ansvarsområde Tusen kronor	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget 2021	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	Nettoanslag	Avvikelse
Revision	0	0	-1 556	-1 195	-1 556	-1 195	-1 625	69
Valnämnd	0	0	-19	0	-19	0	-29	10
Jävsnämnd	0	0	-30	-25	-30	-25	-44	14
Lönenämnd	11 043	10 028	-11 043	-10 028	0	0	0	0
IT-nämnd	67 840	67 539	-67 840	-67 539	0	0	0	0
Kommunstyrelsen	395 578	362 334	-1 687 253	-1 648 882	-1 291 675	-1 286 548	-1 295 032	3 357
varav Gemensam service	17 641	15 582	-93 615	-118 556	-75 974	-102 975	-77 630	1 657
varav Medborgarservice	146 303	131 069	-188 726	-166 921	-42 423	-35 852	-54 644	12 221
varav Kultur och Fritid	12 107	10 030	-87 470	-87 310	-75 363	-77 281	-76 011	648
varav Förskola	21 046	18 988	-156 545	-154 445	-135 499	-135 457	-139 816	4 318
varav Grundskola	47 506	35 923	-331 744	-326 117	-284 238	-290 193	-286 329	2 091
varav Gymnasieskola	32 190	32 894	-164 135	-163 521	-131 945	-130 627	-119 751	-12 194
varav Äldreomsorg	65 089	62 703	-341 591	-327 566	-276 502	-264 863	-284 131	7 629
varav Funktionshindradeomsorg	26 265	23 253	-136 002	-126 732	-109 737	-103 479	-107 757	-1 980
varav Individ och Familjeomsorg	27 431	31 893	-187 426	-177 714	-159 995	-145 821	-148 963	-11 032
	474 461	439 901	-1 767 740	-1 727 669	-1 293 280	-1 287 768	-1 296 730	3 450
Avgår interna poster	-98 792	-82 008	98 792	82 008	0	0	0	0
Avgår finansierings poster	-10 685	191	-19 934	-28 599	-30 618	-28 408	-47 048	16 430
Verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader enligt resultaträkning	364 984	358 085	-1 688 882	-1 674 260	-1 323 898	-1 316 176	-1 343 778	19 880

Efter verksamhetsområden Tusen kronor	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget 2021	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	Nettoanslag	Avvikelse
Politisk verksamhet	11 166	10 150	-19 250	-17 700	-8 084	-7 550	-7 554	-530
Arbete och näringsliv	7 193	9 300	-15 789	-18 092	-8 596	-8 792	-9 348	752
Mark och bostäder	72 338	71 245	-46 466	-35 165	25 872	36 081	25 085	787
Gator och vägar, säkerhet m.m.	23 701	12 523	-69 062	-62 385	-45 361	-49 862	-57 221	11 860
Fritid och kultur	11 553	9 570	-92 511	-91 651	-80 958	-82 081	-79 782	-1 176
Pedagogisk verksamhet	100 811	87 874	-652 962	-644 164	-552 151	-556 290	-546 458	-5 693
Vård och omsorg	114 665	111 821	-650 381	-614 565	-535 716	-502 744	-529 215	-6 501
Gemensamma verksamheter	133 034	127 419	-221 320	-243 949	-88 286	-116 530	-92 238	3 952
	474 461	439 901	-1 767 740	-1 727 669	-1 293 280	-1 287 768	-1 296 730	3 450
Avgår interna poster	-98 792	-82 008	98 792	82 008	0	0	0	0
Avgår finansierings poster	-10 685	191	-19 934	-28 599	-30 618	-28 408	-47 048	16 430
Verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader enligt resultaträkning	364 984	358 085	-1 688 882	-1 674 260	-1 323 898	-1 316 176	-1 343 778	19 880

Jämfört med budgeten förbättrades nettokostnaden med 19,9 mnkr och mellan 2020 och 2021 ökade nettokostnaderna med endast 7,7 mnkr. Dock kan jämförelser mellan åren vara problematiskt kommunen valda att t.ex. ta 38,0 mnkr i omställningskostnader och ganska stora belopp som var pandemipåverkade.

Avvikelsen mellan delårsrapport och utfall var +26,7 mnkr, men den stora avvikelsen ligger under finansieringen. + 27,1 mnkr.

Jämför vi verksamheternas delårsprognos med utfallet så avviker de endast +/- 3 %, vilket är mycket bra. Det är Medborgarservice som har en större avvikelse pga av att kommunen valde att köpa Crosshallen från TKAB och samtidigt göra en nedskrivning p 9,0 mnkr. i slutet på året.

Fullmäktige tilldelar kommunstyrelsen och nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter de ansvarar för. Det innebär att anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Omdisponering av anslag mellan verksamhetsområden och nämnder kan beslutas av kommunstyrelsen, samt tilläggsanslag kan beslutas av fullmäktige under året. Den 21 september beslutade kommunfullmäktige i § 102 om tilläggsbudget enligt beloppen nedan.

Ansvar/verksamhet	Tilläggsbudget tkr				Summa
Gemensam service	350,0	400,0	500,0		1 250,0
Medborgarservice	1 500,0				1 500,0
Föskola				250,0	250,0
Grundskola	10 000,0	2 000,0		345,0	12 345,0
Äldreomsorg				465,0	465,0
Funktionshindradsomsorg				145,0	145,0
Individ- och Familjeomsorg	10 000,0				10 000,0
Resultatet	2 574,0				2 574,0
	24 424,0	2 400,0	500,0	1 205,0	28 529,0

Tilläggsbudgeten var möjlig då skatteprognoser under våren visat på ökade skatteintäkter med ca 28,5 mnkr, av dessa ökade skatteintäkter användes 26,0 mnkr till att öka verksamheternas ramar och resterande 2,6 mnkr till att förstärka det budgeterade resultatet..

Efter den justerade budgeten är det endast Gymnasieskolan, Funktionshindradsomsorgen samt Individ- och Familjeomsorgen som redovisar en negativ budgetavvikelse.

Avvikelsen för Gymnasieskolan beror till största delen på kostnader för interkommunalersättning, p.g.a. att större andel av elevunderlaget gått i skolor hos annan huvudman än man planerat för. Dock så är kostnadsökningen från 2020 enbart ca 1,3 mnkr.

Avvikelsen för Funktionshindradsomsorgen beror huvudsakligen på ökade personalkostnader bl.a. heltidsresan inom gruppboheter, utökat antal köpta platser i befintlig servicebostad som blev dyrare än förväntat, det har tillkommit nya och utökning av befintliga ärenden inom personlig assistans. Behovet och kostnaden för skyddsmaterial har fortfarande varit högt vilket också är en orsak till den negativa avvikelsen. Effekten av dessa kostnadsavvikelser lindras genom positiva avvikelser för Funktionshindradsomsorgens intäkter om 8,1 mnkr, vilket främst beror på statsbidrag och ökade intäkter från Försäkringskassan till följd av nytt SFB ärende inom personlig assistans. Nettokostnadsökningen från 2020 är ca 6,3 mnkr och beror bl.a. på utökad verksamhet/volymer.

Avvikelsen för Individ- och Familjeomsorgen beror främst på ökade kostnader för placeringar. Detta trots att ett arbete med att ersätta placeringar inom institutionsvården mot placeringar inom familjehem samt konsulentstödda familjehem p.g.a. det är svårt att rekrytera egna familjehem. Priserna för konsulentstödda familjehem har pressats upp, vilket har lett till högre kostnader än förväntat. Antalet placeringar är färre 2021 än 2020, men varje placering kostar mer till följd av att dygnspriserna höjts samt att några av ungdomarna haft komplexa behov. Trots att antalet anmälningar har ökat så har man kunnat minska antalet placering genom aktiv satsning inom öppenvårdsverksamheten. Kostnader för ekonomiskt bistånd har ökat med 1,7 mkr och antalet hushåll i snitt per månad har ökat från 565 till 585. Dessutom är det högre kostnader avseende institutionsvård av vuxna jämfört med 2020. Till viss del har budgetavvikelsen till följd av dessa kostnadsökningar lindrats av högre statsbidrag än budgeterat.

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning, Tierps kommun	Totalutgift				Varav: årets investeringar		
	Beslutad totalutgift	Beräknad totalutgift	Ack. utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
<u>Färdigställda investeringar</u>	KF/KS	totalutgift					
Kommunstyrelsen:							
Gemensam service	750	0	0	750	750	0	750
IT-nämnden	8 600	7 542	7 542	1 058	8 600	7 542	1 058
Medborgarservice	23 639	18 540	18 540	5 099	23 639	18 501	5 138
Produktion:							
Kultur och fritid	7 042	10 892	10 892	-3 850	4 080	7 934	-3 854
-Varav Vendelbadet	2 886	3 801	3 801	-915	2 724	3 639	-915
-Varav Sporthallen Örbyhus	0	2 466	2 466	-2 466	0	2 466	-2 466
-Varav Järnbruksparken/Gammelgården sportomr	3 500	4 081	4 081	-581	700	1 285	-585
Förskola	750	0	0	750	750	0	750
Grundskola	1 100	569	569	531	1 100	569	531
Gymnasieskola	1 500	1 208	1 208	292	1 500	1 208	292
Områdeschef ÅO	1 500	2 664	2 664	-1 164	1 500	2 664	-1 164
Funktionshindreomsorg	350	271	271	79	350	271	79
Individ och familjeomsorg	350	532	532	-182	350	532	-182
Finansieringsverksamheten					0	913	-913
Exploatering kommunstyrelsen:							
Medborgarservice	1 100	4 733	4 733	-3 633	1 100	722	378
-Varav Bondegatan	1 100	722	722	378	1 100	722	378
-Varav infarter Siggbo Del av Siggbo Trädgårdsstad)	0	4 011	4 011	-4 011	0	0	
S:a färdigställda investeringar	46 681	46 951	46 951	-270	43 719	40 861	2 858
<u>Pågående investeringar</u>	Beslutad totalutgift	Beräknad totalutgift	Ack. utfall	Kvarstår	Årets Budget	Utfall	Avvikelse
	KS/KF						
Kommunstyrelsen:							
Gemensam service	0	0	0	0	0	0	0
IT-nämnden	0	0	0	0	0	0	0
Medborgarservice	24 275	44 137	8 263	35 874	14 325	5 079	9 246
Produktion:				0			
Kultur och fritid	590	590	29	561	590	29	561
Förskola	0	0	0	0	0	0	0
Grundskola	0	0	0	0	0	0	0
Gymnasieskola	0	0	0	0	0	0	0
Områdeschef ÅO	0	0	0	0	0	0	0
Funktionshindreomsorg	0	0	0	0	0	0	0
Individ och familjeomsorg	0	0	0	0	0	0	0
Exploatering kommunstyrelsen:				0			
Medborgarservice	168 500	182 492	28 050	154 442	2 650	596	2 054
-Varav Omsättningstillgångar	0	13 992	13 992	0	500	196	304
-Varav Trädgårdsstaden	168 000	168 000	13 444	154 556	1 650	400	1 250
S:a pågående projekt	193 365	227 219	36 342	190 877	17 565	5 707	11 858
S:a investeringsprojekt	240 046	274 170	83 293	190 877	61 284	46 568	14 716
-Varav finansiell leasing, personbilar					0	913	-913
S:a investeringar exklusive finansiell leasing	240 046	274 170	83 293	190 877	61 284	45 655	15 629

Av kommunens totalt planerade investeringar exklusive finansiell leasing har 45 655 tkr genomförts under år 2021. Årets investeringsutgifter är 15 629 tkr lägre än budget. Detta beror framförallt på att planerade investeringar har försenats eller inte blivit av.

De investeringar som har färdigställts under året* har inom 2021 års budgetram blivit 3 771 tkr lägre än årets budget och sammantaget 270 tkr högre än den ursprungliga kalkylen.

Färdiga projekt med en totalutgift på över 2 000 tkr är följande**:

It nämnden: 6 450 tkr

Åtgärder pga dp 364: 2 076 tkr

Lekplatser 2021: 2 167 tkr

Beläggningsprogram 2021: 3 206 tkr

Vendelbadet: 3 801 tkr

Järnbruksparken/Gammelgården sportomr: 4 081 tkr

Infarter Siggbo: 4 011 tkr

Eftersom investeringsredovisningen från 2019 och tidigare inte på ett överskådligt sätt redovisar fullmäktiges och/eller kommunstyrelsens beslutade totalutgifter redovisas detta ännu ej helt komplett. Detta på grund av den övergångsperiod som krävs för att kunna fullfölja 10 kap. 2 § LKBR och den normerande delen i RKR:s rekommendation R14.

Definitionen för färdigställande av fleråriga investeringsprojekt är:

Beslutad totalutgift= förkalkyl/medgiven investeringsram, (ej budget eller anslag)

Beräknad totalutgift= Prognostiserad totalutgift vid rapporttillfället

Pågående investeringar som ännu ej färdigställts uppgår till en beslutad totalutgift om 193 365 tkr. Den beräknade totalutgiften är 227 219 tkr.

Den stora avvikelserna för pågående investeringar beror främst på framtida investeringar i allmän platsmark där kommunen är exploatör. Dessa investeringar bör finansieras med exploateringsintäkter inom en 2-20 års period.

* Investeringsredovisningen redovisar färdigställda investeringar enligt budgetanslag och färdigställande fram till och med bokslutsdatum, och inte aktiverade investeringar i anläggningsreskontran.

**Slutredovisning lämnas på egenupparbetade tillgångar enligt gällande riktlinje för investering.

Bilagor

Nyckeltal Agenda 2030

Nationella nyckeltal och verksamhetens nyckeltal

Här presenteras de nyckeltal från Kolada som rör Agenda 2030-målen i stort liksom verksamheternas utvalda nyckeltal i bedömning av delmålen.

MÅL 1 – INGEN FATTIGDOM								
Mått	Källa	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Genomsnittlig kommun 2021	Trend/ Mål-uppfyllelse
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen.	Kolada	1,4	1,3	1,3	1,4		1,1 (2019)	
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (%) av bef.	Kolada	4,9	4,1	3,9	4,0		3,9 (2020)	
Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)	Kolada	11,7	10,4	9,7			9,2 (2019)	
Andel elever i åk 7, åk 9 och åk 2 på gymnasiet som svarat ja på frågan <i>Finns det något som du skulle vilja göra på din fritid, som många andra i din ålder gör, men som du inte kan vara med på för att du/din familj inte har råd?</i> i enkäten Liv och hälsa ung	Liv och Hälsa ung	13		13,5		15	11 (snitt i länet)	
Antal personer på arbetsmarknadsenheten där arbetsförmågan utreds	Individ och familjeomsorgen (IFO)		20	25	10	12		100 % mål-uppfyllnad
Utbildningsnivå hos vuxna, minst gymnasial utbildning	Kolada	24,3	24,8	25,6	26,3		32,4 (2020)	
Antal vräkningar av barnfamiljer	Individ och familjeomsorgen (IFO)	0	0	5	2	0		100 % mål-uppfyllnad

MÅL 2 – INGEN HUNGER

Mått	Källa	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Genomsnittlig kommun 2021	Trend/ Måluppfyllelse
Invånare med fetma, andel (%)	Kolada	21					18	
Andel elever i åk 7, åk 9 och åk 2 på gymnasiet med övervikt eller fetma	Liv och hälsa ung	11,7		13,6		12,2	9,15 (snittet i länet)	
Andel elever i åk 7, åk 9 och åk 2 på gymnasiet som svarar mindre än 30 minuter på frågan <i>Hur mycket rör du dig i snitt per dag, till exempel cyklar, går eller idrottar?</i>	Liv och hälsa ung		15,7			18,1	16,2 (snittet i länet)	
Ekologiskt odlad åkermark, andel (%)	Kolada	13,2	14,6	14,4	14,3		20,6 (2020)	
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	Kolada	22	23	24	24	25	29 (2020)	
Svenska livsmedel (råvara) i kommunens verksamhet, andel (%)	Kostenheten			43	44	45 ¹		
Närproducerade livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	Kostenheten					10		
Utsläpp av växthusgaser från inköpt livsmedel totalt och per portion (CO2/kg)	Kostenheten			1,8	1,7	1,8		
Tallrikssvinn grund- och gymnasieskola, gram/ätande	Kolada			17	25	22 ²	21	

¹ Tillverkningsland Sverige 62 %

² Det är först under 2021 som vi har kunnat mäta matsvinn i samtliga våra verksamheter, vilket gör att det ser ut att ha ökat.

MÅL 3 – HÄLSA OCH VÄLBEFINNANDE								
Mått	Källa	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Genomsnittlig kommun 2021	Trend/ Måluppfyllelse
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)	Kolada	67					70	
Medellivslängd kvinnor, år	Kolada	83,8	83,3	83,4	83,6		84,0 (2020)	
Medellivslängd män, år	Kolada	78,9	79	79,5	79,6		80,5 (2020)	
Invånare 16-84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%)	Kolada						86,9	
Fallskador bland personer 65+, 3-årsm, antal/100 000 inv.	Kolada	3228	3142	3169	2969		3173 (2020)	
Antibiotika-försäljning, recept/1000 inv.	Kolada	290,9	268,4	266,5	223,7		231,5 (2020)	
Antal orosanmälningar till socialtjänsten rörande barn	Individ- och familjeomsorgen	717	1368	1792	1823	2114		
Ohälsotalet män (Antalet utbetalda dagar med sjukpenning, sjukersättning/aktivitets ersättning m.m. från socialförsäkringen)	Försäkringskassan	28,06	28,4	26,87	26,05	24,37	17,78 (snitt i riket)	
Ohälsotalet kvinnor (Antalet utbetalda dagar med sjukpenning, sjukersättning/aktivitets ersättning m.m. från socialförsäkringen)	Försäkringskassan	42,45	41,47	40,6	37,99	35,33	26,35 (snitt i riket)	

Andel killar i åk 7, åk 9 och åk 2 på gymnasiet som svarat mycket bra eller bra på frågan <i>Hur mår du rent allmänt?</i> i enkäten Liv och hälsa ung	Liv och hälsa ung	81,6		74,2		78,3	78,5 (snitt i länet)	
Andel tjejer i åk 7, åk 9 och åk 2 på gymnasiet som svarat mycket bra eller bra på frågan <i>Hur mår du rent allmänt?</i> i enkäten Liv och hälsa ung	Liv och hälsa ung	59,6		55,6		59,1	61,3 (snitt i länet)	
Placering i Naturvårdsverkets mätning årets friluftskommun, ranking i landet	Naturvårdsverket		33	64	16	5		
Ungdomars alkohol-, tobak och drogvanor Av elever i åk 7, åk 9 och åk 2 på gymnasiet	Liv och hälsa ung							
Röker du? Andel som aldrig har rökt		67,8		70,4		73,9	74,6 (snitt i länet)	
Har du någon gång druckit alkohol? Andel som svarat nej		56		54,4		54,2	58,9 (snitt i länet 2020)	
Har du någon gång använt narkotika? Andel som svarat nej		92,2		92,6		93,8	92,2 (snitt i länet 2020)	
Sjukfrånvaro totalt bland anställda, kommun, andel (%)	Kolada/HR							
	Totalt	6,5	7,5	7,2	8,3	7,0		
	Kvinnor	7,1	8,1	7,9	9,3	7,8		
	Män	3,4	4,8	4	4,6	3,4		
Fritidsmöjligheter Index – tillgång till parker, grönområden och natur? – möjligheterna till att kunna utöva fritidsintressen t.ex. sport, kultur, friluftsliv, föreningsliv? – tillgång till idrottsevenemang? – tillgång till kulturevenemang? – nöjesutbudet?	SCB:s medborgarundersökning	49 (2011)	50 (2014)	51 (2017)	52 (2020)			
NRI, Helheten – Hur nöjd är du med din kommun i dess helhet som en plats att bo och leva på? – Hur väl uppfyller din kommun dina förväntningar på en plats	SCB:s medborgarundersökning	53 (2011)	54 (2014)	53 (2017)	53 (2020)			

MÅL 4 – GOD UTBILDNING FÖR ALLA								
Mått	Källa	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Genomsnittlig kommun 2021	Trend/ Måluppfyllelse
Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%)	Kolada	80,6	81,8	83,5	81,7		85,5 (2020)	
Heltidstjänster i förskolan med förskollärarexamen, lägeskommun, andel (%)	Kolada		43	42	42	42	40 (2020)	
Personaltäthet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal	Kolada		6,2	5,9	5,9	4,9	5,2 (2020)	
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	Kolada	79,6	83,5	80	82,1	82,3	84,7	
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	Kolada	68,3	67,2	62,8	59,7	67,3	72,5	
Elevernas upplevda studiero, åk 5, åk 9 och åk 2 på gymnasiet, indexvärde	Skolenkäten, Skolverket		5,8		5,6		6,0 (2020)	
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	Kolada	67,9	69,4	63,8	64,9	67	70,8	
Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%)	Kolada	57,6	52,5	45,7	53,7	55,4	62,5	
- Yrkesprogram		73	74,6	60,7	86,4	78,2	75,4	
- Högskoleförberedande program		68,4	66,7	75	67,9	79,2	78,8	
- Introduktionsprogram						12,1	12	
Gymnasieelever i kommunens egen skola, andel (%)	Kolada	64	59,8	59,3	62,1		38,3(2020)	
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun, andel (%)	Kolada	78,6	78,7	77,8			80,1 (2019)	
Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)	Kolada	24,3	24,8	25,6	26,3		32,4 (2020)	
Utbildningsmöjligheter, Index – tillgången till universitets- eller högskoleutbildning inom rimligt avstånd. – tillgången till övriga utbildningar inom rimligt avstånd?	SCB:s medborgarundersökning	60 (2011)	60 (2014)	63 (2017)	62 (2020)			

MÅL 5 – JÄMSTÄLLDHET

Mått	Källa	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Genomsnittlig kommun 2021	Trend/ Måluppfyllelse
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%)	Kolada	57	59	63	65		66 (2020)	
Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar (%)	Kolada	25,7	28	27,1	28,6	27,4	28,7	
Tillfälliga föräldrapenningdagar (VAB) som tas ut av män, andel av antal dagar (%)	Kolada	40	41,5	44,1	42,1	40,9	39,4	
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%)	Kolada	75	75,1	74,9	77,4		79,2	
Kvinnors medianlön som andel av mäns medianlön, kommunalt anställda, andel (%)	Kolada	95,2	95,4	99,5	99,6		101,1 (2020)	
Kvinnor på ordförandeposter i kommunen, andel (%)	Kolada	11,1	55,6	55,6	55,6	55,6	35,7	

MÅL 6 – RENT VATTEN OCH SANITET

Mått	Källa	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Genomsnittlig kommun 2021	Trend/ Måluppfyllelse
Vattentäkter med vattenskyddsområde, andel (%)	Kolada	100	100	100			71,5 (2020)	
Sjöar med god ekologisk status, andel (%)	Kolada	45,5 (2014-2016)		18,2 (2017- 2020)		27,3	37,8 (2020)	
Vattendrag med god ekologisk status, andel (%)	Kolada	26,7 (2014-2016)		0,0 (2017-2020)		0	15,1 (2020)	
Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel (%)	Kolada	100 (2014-2016)		90,9 (2017-2020)		90,9	93,9 (2020)	

MÅL 7 – HÅLLBAR ENERGI FÖR ALLA

Mått	Källa	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Genomsnittlig kommun 2021	Trend/ Måluppfyllelse
Elavbrott, genomsnittlig avbrottstid per kund (SAIDI), minuter/kund	Kolada	125	301	726	310		134 (2020)	
Fjärrvärmeproduktion av förnybara energikällor inom det geografiska området, andel (%)	Kolada, TEMAB AB		99,0	99,0		100	91,3 (2019)	
Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh/inv.	Kolada	30	29	27			47 (2019)	
Energianvändning per kvadratmeteryta i kommunägda lokaler, (kWh/m ²)	Tierps kommunfastigheter AB	207,63	204,16	197,9	190,2	182,96		
Koldioxidutsläpp för uppvärmning i kommunägda lokaler, (ton)	Tierps kommunfastigheter AB	203,2	135,9	93,0	57,9	39,3		
Miljöbilar, andel av totalt antal bilar i det geografiska området, (%)	Kolada	12,7	13,4	13,7	14,5		14,1(2020)	
Solcellsanläggningar totalt i kommunen, antal	Kolada	37	86	157	253		229 (2020)	
Elproduktion av förnybara energikällor inom det geografiska området, andel (%)					100		96 (2019)	

MÅL 8 – ANSTÄNDIGA ARBETSVILLKOR OCH EKONOMISK TILLVÄXT

Mått	Källa	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Genomsnittlig kommun 2021	Trend/ Måluppfyllelse
Bruttoregionalprodukt (BRP), kr/inv.	Kolada	310 607	333 602	343 348			363 963 (2019)	
Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%)	Kolada	8,1	7,6	7,0			6,5 (2019)	
Långtidsarbetslöshet 25-64 år, årsmedelvärde, andel (%) av bef.	Kolada	4,8	4,7	4,3	4,7	5,1	4,1 (2021)	
Arbetslöshet, 18-64 år, årsmedelvärde, andel (%) av bef.	Kolada	7,6	6,9	6,5	7,6	7,5	6,3	
Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%)	Kolada	79,2	80,2	79,9	79,3		79,8 (2020)	
Nystartade företag, antal/1 000 inv. 16-64 år	Kolada	8,7	9,4	8,1	8,0		10,7 (2020)	
Företagsförekomster, antal/ 1000 invånare	Kolada	64,6	64,0	65,1	64,8		62,9 (2020)	
Antal konkurser	Näringslivsenheten	6	11	12	8	4		
Arbetsmöjligheter, Index – möjligheterna att få arbete inom rimligt avstånd?	SCB:s medborgarundersökning	43 (2011)	42 (2014)	52 (2017)	54 (2020)			

MÅL 9 – HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR

Mått	Källa	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Genomsnittlig kommun 2021	Trend / Måluppfyllelse
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	Kolada	48,4	51,9	54,5	59,5		77,1	
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) – Totalt, NKI	Kolada	68	71	78	68		74,0 (2020)	
Företagsklimat enligt Svenskt Näringsliv, ranking	Kolada	110	239	174	138	209	(189 genomsnitt i länet)	
Befolkning i kollektivtrafiknära läge, andel (%)	Kolada	62,3	67,4	67,5			67,5 (2020)	
Kommunikationer, Index – tillgången till gång- och cykelvägar? – möjligheterna till att använda kollektivtrafiken för resor? – tillgången till förbindelser för längre resor? – möjligheterna till att enkelt kunna transportera sig med bil?	SCB Medborgarundersökning	61 (2011)	63 (2014)	65 (2017)	61 (2020)			

MÅL 10 – MINSKAD OJÄMLIKHET

Mått	Källa	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Genomsnittlig kommun 2021	Trend/Måluppfyllelse
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)	Kolada						27 (2020)	
Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, vistelsetid 4-6 år, andel (%)	Kolada	40,3	46,5	50,8			55,3 (2019)	
Brukarbedömningar	Kolada							
	Daglig verksamhet LSS – Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)	64	66		69		75	
	Gruppboendestöd LSS – Brukaren får bestämma om saker som är viktiga hemma, andel (%)	65	73	72		87	78	
	Serviceboendestöd LSS – Brukaren får bestämma om saker som är viktiga hemma, andel (%)	81	93	87		83	82	
	Boendestöd SoL – Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)			91		92	86	
	Hemtjänst, äldreomsorg – helhetssyn, andel (%)	90	89	90	88		90 (2020)	
	Särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn, andel (%)	83	83	83	76		81 (2020)	
	Serviceboendestöd LSS – Brukaren får bestämma om saker som är viktiga hemma, andel (%)	81	93	87		83	82	
	Boendestöd SoL – Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)			91		92	86	

MÅL 11 – HÅLLBARA STÄDER								
Mått	Källa	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Genomsnittlig kommun 2021	Trend/Mål-uppfyllelse
Demografisk försörjningskvot	Kolada	0,85	0,85	0,86	0,87	0,88	0,89 (2020)	
Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)	Kolada	20,6	21,0	22,5	22,7		16,6 (2020)	
Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv.	Kolada	807	787	772	715			
Utsläpp till luft av kväveoxider (NOx), totalt, kg/inv.	Kolada	28,8	26,9	24,5			20,6 (2019)	
Utsläpp till luft av PM2.5 (partiklar <2.5 mikrom). kg/inv.	Kolada	3,63	3,29	3,13			2,82 (2019)	
Cykelväg i kommunen, total, meter/inv.	Kolada	2,2	2,2	2,3	2,4	2,5	2,7	
Kommersiellt utbud, Index – utbudet av livsmedelsaffärer inom rimligt avstånd? – utbudet av andra affärer och service inom rimligt avstånd? – utbudet av kaféer/barer/restauranger inom rimligt avstånd?	SCB:s medborgarundersökning	51 (2011)	50 (2014)	51 (2017)	51			
Bostäder, Index – möjligheterna till att hitta bra boende? – utbudet av olika typer av boendeformer (hyresrätt, bostadsrätt, småhus etc.)? – hur trivsamt bebyggelsen är?	SCB:s medborgarundersökning	54 (2011)	50 (2014)	48 (2017)	53 (2020)			
MÅL 12 – HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION								
Mått	Källa	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Genomsnittlig kommun 2021	Trend/Mål-uppfyllelse
Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare	Kolada		300		546		517 (2020)	
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	Kolada				33			
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	Kolada	22	23	24	24	25		

MÅL 13 – BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGARNA								
Mått	Källa	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Genomsnittlig kommun 2021	Trend/Mål-uppfyllelse
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv/inv.	Kolada	7,79	7,40	7,29			6,73 (2019)	
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv.		162970	156240	154035			175 038 (2019)	
Miljöbilar ³ i kommunorganisationen, andel (%)	Kolada	33,1	30,1	30,4	24,2		32,4 (2020)	
Miljöbilar ³ , andel av totalt antal bilar i det geografiska området (%)	Kolada	12,7	13,4	13,7	14,5		14,1 (2020)	
Fossiloberoende personbilar ⁴ , andel av totalt antal bilar i det geografiska området (%)	Kolada				8,7		9,8 (2020)	
Fossiloberoende fordon ⁴ i kommunorganisationen	Kolada				23,6		38,3 (2020)	
Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv.	Kolada	806,9	786,9	771,9	714,5		690 (2020)	

³ Avser miljöbilar som uppfyller miljöbilsdefinitionen det aktuella året.

⁴ Med fossiloberoende menas bilar som har möjlighet att köra på ett bränsle från förnybara källor. Bilar av typerna gas (CNG, biogas, naturgas, metangas), el, E85, laddhybrid (förutsatt att de kan laddas med sladd), vätgas samt bilar godkända av tillverkaren att köras på HVO100 (syntetisk diesel med förnybart ursprung) är inkluderade.

MÅL 14 – HAV OCH MARINA RESURSER								
Mått	Källa	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Genomsnittlig kommun 2021	Trend/Mål-uppfyllelse
Region Uppsala - Marint skyddad havsareal, andel (%)	Kolada	16,9	16,9	17,3	17,3		7,1 (genomsnittlig Region 2020)	
Inhandlad fisk som är MSC-märkt, andel (%)	Kostenheten			70	75	85		

MÅL 15 – EKOSYSTEM OCH BIOLOGISK MÅNGFALD								
Mått	Källa	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Genomsnittlig kommun 2021	Trend/ Mål-uppfyllelse
Skyddad natur totalt, andel (%)	Kolada	3,9	5,3	5,3	5,3		6,9	

MÅL 16 – FREDLIGA OCH INKLUDERANDE SAMHÄLLEN								
Mått	Källa	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Genomsnittlig kommun 2021	Trend/Mål-uppfyllelse
Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv.	Kolada	917	824	710	928		854 (2020)	
Verksamhetens resultat kommun, andel (%) av skatter och statsbidrag	Kolada			- 0,2	- 0,1	5.1	3,8 (2020)	
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	Kolada	48,4	51,9	54,4	59,5		77,1 (2020)	
Valdeltagande i riksdagsvalet, andel av röstberättigade invånare i Tierps kommun	SCB	85,6 (2014)	87,5				87,2 (2018)	
Förstagångsväljare som röstade i senaste kommunfullmäktigevalet, andel (%)	Kolada	76 (2014)	83				82 (2018)	
Frågor till kommunen som fått svar inom kund-garantin (återkoppling inom 24 h helgfria vardagar)						100 %		100 % mål-uppfyllnad
Trygghetsindex – hur tryggt och säkert du kan vistas utomhus på kvällar och nätter? – hur trygg och säker du kan känna dig mot hot, rån och misshandel? – hur trygg och säker du kan känna dig mot inbrott i hemmet?	SCB:s medborgarundersökning	59 (2011)	62 (2014)	57 (2017)	56			

MÅL 17 – GENOMFÖRANDE OCH PARTNERSKAP								
Mått	Källa	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Genomsnittlig kommun	Trend/Mål-uppfyllelse
Andel elever i åk 7, åk 9 och åk 2 (gym) som svarat ja på frågan Tycker du att man i allmänhet kan lita på de flesta människor?	Liv och hälsa ung	53,7		45,0		51,5	53,9 (snittet i länet)	
Andel vuxna som svarat Stämmer mycket väl eller Stämmer ganska väl på frågan Man kan lita på människorna som bor i det här området? ⁵	Liv och hälsa	92					93 (genomsnitt i länet 2017)	
Antal sammankomster genomförda inom lokalt aktivitetsstöd för barn och ungdomar	Kultur och fritid	10028	9797	10162	9119			

Verksamheternas uppföljning av delmål och särskilda uppdrag

Agenda 2030 och delmål

Kommun och inflytande

16.1 Medborgarnas delaktighet i kommunens verksamhet och utveckling ska öka.

Tierps kommun

KSU har genomfört tre medborgardialog under första halvan av året: genomfört och avslutat medborgardialog i den komplexa frågan som gäller situationen runt skola och förskola i Hållnäs och Skärplinge, avslutande dialoger runt rekreationsområdet i Örbyhus, samt insamlingen av synpunkter runt hur barn- och ungas inflytande kan öka.

(Gemensam service)

Ständigt pågående arbete, dialog med föreningar, företag och organisationer för att driva utvecklingen tillsammans och öka delaktigheten. Svårt för oss att mäta och kräver mycket interna processer.

Intressedialoger har genomförts, där medborgarens engagemang och viljeriktning tagits i beaktning vid kommunens beslut. T.ex. val av placering av ny förskola i Söderfors.

(Medborgarservice)

Kultur och Fritid har nära samarbete med föreningar samt deltar i framtagandet av den lokala överenskommelsen (LÖK) mellan kommunen och föreningslivet.

(Kultur- och fritid)

Genom att göra kunderna delaktiga i den vård som bedrivs kommer en ökad känsla av delaktighet att ske, samtliga verksamheter inom äldreomsorgen har för avsikt att arbeta med personcentrerad vård. Utifrån Covid-19 genomfört verksamheterna mer personcentrerad vård då en större hänsyn tagits till individuella önskemål och individuella aktiviteter genomförts i större utsträckning än innan pandemin. Verksamheterna försöker vara lyhörda för om kunder önskar något speciellt i kontakten med sin kontaktman. Synpunkter och klagomålshantering ses som en viktig länk i inflytande och delaktighet för kund samt att skapa ett förändringsarbete på enheten utifrån dessa synpunkter som inkommer från kunder.

Inom funktionshinderomsorgen har vi haft representanter från inflytandegruppen Kung. NU som deltog i planering och genomförande av GLADA TIERPSLOPPET 29 aug 2021 på Vegavallen med alltifrån utformning och spridning av inbjudan till att vara på plats och sköta tekniken och dela ut medaljer.

Verksamhetsplaneringar som genomförts i funktionshindreomsorgen har gett möjlighet att medarbetarna tillsammans i mindre grupper diskutera just ökad delaktighet för kunderna i vardagliga situationer, vilket varit väldigt uppskattat av medarbetarna då dessa tillfällen är svåra att få till i arbetet i övrigt då fokus är på kund här och nu. Med tid och möjlighet att reflektera tillsammans framkom många exempel på hur delaktigheten och inflytandet kan öka i allt från matlagningssituationer, fritidsaktiviteter till hur man mer självständigt kan ta sig till och från arbete och aktiviteter.

(Vård- och omsorg)

Under 2021 tänkte vi genomföra brukarundersökningar och marknadsföra vårt synpunktssystem. Pga att vi minskat antalet besök drastiskt pga corona har vi valt att inte genomföra dessa aktiviteter. Däremot har vi tagit emot synpunkter och klagomål och arbetat med dessa.

(Individ- och familjeomsorg)

16.2 Kommunens verksamheter ska vara effektiva, transparenta och rättssäkra.

Tierps kommun

E-tjänster har fortsatt implementerats i verksamheten, då dessa nyligen införts är det ännu för tidigt för att kunna följa upp på uppstådda effekter.

Fortsatt ha uppdrag och samarbeten med olika enheter inom Medborgarservice. Pågår uppdrag för Kultur och fritid. Löpande kontakt och samarbete med utvecklarna på IFO och Vård och omsorg, framförallt i införandet av 2c8. Även genomfört uppdrag åt Vård och omsorg. I samband med medborgardialog har vi även haft samarbete med Utbildning.

(Gemensam service)

Genom interkontroll inom verksamheterna säkerställa vi detta.

(Medborgarservice)

Den nya organisationen som sätts in inom IFO där antalet chefer minskats och tydligheten stärkts har utvärderats. I stort har bara positiva effekter märkts. Samverkan mellan enheterna har blivit bättre och effektiviteten har ökat. Digitala möten har minskat restider och effektiviserat möten.

Rättssäkerheten är hög. Andelen domar som ger kommunen rätt är hög inom samtliga områden. Vårt arbete med avvikelser har utvecklats och är en självklar del av utvecklingsarbetet idag. Vi prioriterar att hantera klagomål och synpunkter från medborgare snabbt och försöker besvara enskildas frågor så lättförståeligt och snabbt som möjligt.

(Individ- och familjeomsorg)

16.3 Antal hushåll och verksamheter som är anslutna till snabbt och kapacitetsstarkt bredband ska öka.

Tierps kommun

59,5 % av Tierps kommuns invånare har tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s. 70,7 % har tillgång till eller möjlighet att ansluta till bredband.

(Gemensam service)

Utbyggnad pågår, tillgängligt för att hushåll på landsbygd kan ansluta till bredband har ökat i samband med att tekniska lösningar erbjuder bredband via radiolänk. Samhällsbyggnad koordinerar marknads aktörer inför prioritering av aktörernas ansökan om stöd hos post och telestyrelsen.

(Medborgarservice)

16.4 Kommunkoncernens ekonomi ska vara långsiktigt hållbar.

Tierps kommun

Kommunens resultat är 74,9 mnkr vilket är 5,4% av skatter och bidrag. Tierps kommun har som mål 2% för att ha en långsiktigt hållbar ekonomi.

Kommunens resultat exkl. jämförelsestörande poster 115,2 mnkr eller 8,3 % av skatter och bidrag.

(Gemensam service)

16.5 Kommunens soliditet ska inte vara lägre än 40 procent och inte minska fler år än två år i rad.

Tierps kommun

Soliditeten ligger under 40% och har minskat både 2018, 2019 och 2020, men 202108 har soliditeten förbättras med 3 procentenheter till 32 procent. Det är för tidigt att säga om detta är början till en trend med ökad soliditet.

(Gemensam service)

17.1 Kommunens samverkan och partnerskap med andra kommuner, Region Uppsala, företag och civilsamhälle ska öka.

Tierps kommun

Genom fortsatt arbete med att öka samverkan både internt och externt har verksamheten hittat samordningsvinster. Detta avser bla juristtjänst till Heby kommun och även arbetet gemensamt med Älvkarleby kommun och region Uppsala inom ramen för nära vård.

Samtliga sekreterare deltar nu aktivt i kommunsekreterarnätverket i länet. Fler möjligheter till samverkan kan bli aktuella när covid-restriktionerna släpper.

Vi deltar även i Klimatforum Uppsala län (KUL), #Uppsalaeffekten, Glokala Sverige, Fossilfritt 2030, länsstyrelsens nätverk för miljöstrategier, SKR:s nätverk för samverkan med civilsamhället.

Strukturen för närvårdssamverkan har löpande utvecklats och samverkan inom närvårdsfrågor har nu en stabil struktur och grund att stå på. Inom närvårdssamverkan pågår flera projekt inom ramen för Vårdcentrum. Arbetet har under 2021 tagit fart igen efter att ha avstannat lite under 2020 då berörda personer som arbetat med projekten prioriterats till annat arbete utifrån pandemin.

(Gemensam service)

Sker kontinuerligt på olika nivåer och i olika projekt och nätverk. Exempelvis genom arbetet med besöksnäringen tillsammans med Älvkarleby, Heby, Region Uppsala. Eller i olika företagsnätverk och med civilsamhället i projektet utvecklingsnätverket sociala företag och i framtagandet av LÖK processen. Svårigheten är att få till en fördjupad samverkan eller inom ännu fler områden, inom exempelvis landsbygdsutvecklingen eller inom näringslivsutvecklingen, det kommer att kräva ökade resurser.

I övrigt deltar vi i samverkansgrupper samt samverkansavtal inom specifika områden.

(Medborgarservice)

Kultur och Fritid erbjuder och utvecklar aktiviteter och fritidsutbud till olika åldrar och målgrupper, i nära samverkan med det civila samhället. Utveckling av samarbetet pågår.

(Kultur- och fritid)

Utbildning deltar i följande forum för samverkan mellan arbetsmarknad/näringsliv och gymnasieskolan/vuxenutbildningen:

-Teknikcollege, både lokalt och regionalt. Omfattar IN, TE och NA

-Vård- och omsorgscollege, både lokalt och regionalt, omfattar VO och till viss del BF

-ETG - en samverkan mellan branschen och skolan inom -EE-programmet

-BYN - en samverkan mellan arbetsgivare, fack och skola för BA-programmet

-TIA - en samverkan mellan branschen och skolan inom fordonsprogrammet-MBC- en samverkan mellan branschen och skolan inom fordonsprogrammet

-UF-ung företagsamhet, alla program

-RESAM- vuxenutbildningens regionala samverkan, där branschorganisationer deltar tillsammans med AF, Länsstyrelsen, Region Uppsala och Uppsala universitet

Dessutom har utbildningen samverkan med Uppsala universitet inom Fosam, Skolledarakademin samt partnerskolearbetet (praktik för lärarstudier). Denna samverkan har lett till ett fördjupat arbete kring forskningslitteraturen bland skolledare och karriärlärare, en seminarieserie kring matematikdidaktik för förskola och F-3 samt ett utvecklande samtal kring ledarskap och skolpraktik.

Genom samverkan mellan regionen och länets kommuner via HSVO finns en arbetsgrupp tillsatt kring rutiner för remisser kring NPF-problematik och hanteringen efter genomförd utredning.

Det finns en god samverkan med Region Uppsala, under året har det funnits ett samverkansforum varje vecka med Smittskyddsenheten kring hantering av covid-19 (Utbildning)

I nätverket för verksamhetschefer i förskolan ledd av SKR träffas 22 kommuner i landet för att dela erfarenheter och driva förskolans frågor nationellt.

(Utbildning)

Flertalet aktiviteter har genomförts under våren/sommaren 2021. Samverkan med att utveckla aktivitets- och fritidsutbudet har genomförts i liten skala tillsammans med kultur och fritid samt FUB

Glada Tierpsloppet var ett utmärkt exempel på samarbete med civilsamhället och kommunens Vård och omsorgsverksamhet, men även Kultur och fritid. Motionsloppet, där man kunde rulla, gå eller springa 4 varv, 1,6 km på löparbanorna på Vegavallen genomfördes i slutet av augusti 2021. Ca 45 deltagare inom LSS deltog både kunder som har insatser men även kompisar, anhöriga och medarbetare deltog i loppet. Guldmedalj och korb med bröd var belöningen efter genomförd prestation.

En strukturerad samverkan med region Uppsala har genomförts kontinuerligt under perioden.

Verksamhetsutvecklare från vård och omsorg deltar i styrelsen för Centrum för forskning om funktionshinder och det ger verksamheten goda möjligheter till samverkan i funktionshinderfrågor och forskning kring området.

(Vård- och omsorg)

Trots pandemin har samverkan regionalt stärkts. Det pågår massor av samverkan inom ex effektiv och nära vård, organisering av psykiatri i norra länsdelarna när regionen tar hem psykiatri till egen regi, analysgrupp av barn och unga. HSVO både regionalt och lokalt. Ett nätverk med IFO i HÄTÖ kommunerna har startats upp för effektiv samverkan.

(Individ- och familjeomsorg)

IT-Centrum skapar möjligheter till ytterligare samverkan inom region och

medlemskommunerna genom utbyggnaden av såväl hård som digital infrastruktur. IT-Centrum arbetar för att Information, system och processer bör betraktas som digital infrastruktur vilken kan delas och samutnyttjas.

(IT-nämnd)

17.2 Kommunens upphandlingar ska genomföras på ett sätt som bidrar positivt till Agenda 2030 även utanför kommunens gränser.

Tierps kommun

Vid samtliga upphandlingar som inkluderar transporter sätts incitament vid utvärderingen av anbud som gör anbudsgivares investeringar i fossilfria transporter lönsamma. Under året är det endast upphandling av livsmedel som genomförs gemensamt med andra kommuner, upphandlingen innehåller incitament för att genomföra transporterna med fossilfria drivmedel. Upphandlingen är ännu inte avslutad.

(Gemensam service)

17.3 Tilliten bland kommunens invånare ska öka.

Tierps kommun

Arbetet för att stärka tilliten pågår på flera håll. Arbetet för att stärka samverkan med civilsamhället och sociala företag förväntas på sikt bidra till detta mål. Det arbetet har fortsatt under våren, aningen hämmat av pandemin pga att träffar med civilsamhället inte kunnat anordnas.

(Gemensam service)

Genomför dialoger med kommunens invånare i olika forum. Samrådsmöten för detaljplaner, medborgardialoger i samband med ÖP-arbete.

I övrigt ser vi behov av att öka marknadsföringen och kommunikationen från kommunen för att på sätt informera om allt positivt och inte bara förhållningssätt som ex covid.

(Medborgarservice)

Vård och omsorg arbetar fortlöpande med att utveckla arbetet med att presentera och tillgängliggöra vad vi gör i våra verksamheter. under 2021 har målet varit att lyfta fram de positiva vi genomför i verksamheterna. Vård och omsorg har funnits med i olika lokala nyheter där vi lyft fram allt det positiva vi gör i verksamheterna och det vi vill förmedla ut till övriga medborgare. Det vi informerat om är att beslut tagits att arbeta för att våra kunder inom daglig verksamhet får arbeta heltid. Ytterligare har vi förmedlat att det är första året i år vi ger förtjänsttecken till de som arbetat inom daglig verksamhet i 25 år, detta kommer genomföras

årligen med fest och förtjänsttecken. Det har även uppmärksammats i media att kunderna inom daglig verksamhet får utifrån stadsbidrag 2021 två extra utbetalningar av sin habiliteringsersättning, summan av de två extra utbetalningarna baseras på hur mycket man arbetat under året. För våra medarbetare har vi berättat om den goda samverkan vi har med vuxenutbildningen där vi sen 2019 har startat flera grupper som läser omvårdnadsprogrammet och blir undersköterskor. under 2021 har ytterligare två grupper startat. Finansieringen som ger möjlighet för våra medarbetare att studera på arbetstid är stadsbidraget äldreomsorgslyftet.

En annan viktig del som verksamheterna inom funktionshindradeomsorgen gör är att efter årlig genomförd brukarundersökning ger kunder och medarbetare resultatet och ett gediget arbetsmaterial för att kunna arbeta med resultatet gemensamt med kunder samt medarbetare. Arbetsterapeuter inom funktionshindradeomsorgen är delaktiga i att stötta kunderna med kommunikationsstöd som tex bild stöd samt andra kommunikations hjälpmedel för att kunna vara delaktiga i att arbeta med resultatet men också att förstå resultatet. Detta har varit framgångsrikt men behöver arbetas mer med, detta tex med Metodstöd för kunderna som delaktighetsmodellen där man kan arbeta med att lyfta fram teman i brukarundersökningen tillsammans med kunder. Detta arbete kommer att jobbas vidare med under våren 2022.

(Vård- och omsorg)

Vi ser att synpunkter och klagomål har minskat trots att klagomålssystemet blivit mer känt. Trots att inte brukarundersökning mm gjorts bedömer undertecknad att tilliten bland brukarna har ökat.

Vi ser ett högt utfall av domar där Kommunen får rätt i förvaltningsrätten vilket är viktigt för tilliten. En hög rättssäkerhet är viktigt för den enskilde.

(Individ- och familjeomsorg)

Barnomsorg och utbildning

4.1 Alla barn ska ha tillgång till förskola av god kvalitet som ger omvårdnad och förbereder dem för att börja grundskolan.

Tierps kommun

Personalens kompetens är en viktig kvalitetsfaktor. Förskollärare leder och ansvarar för arbetet på förskolan. I våra arbetslag ingår även många erfarna barnskötare. På Tierps förskolor är 42% förskollärare (2021) att jämföra med 40% i riket (2020) Andelen barn per medarbetare är 4,9 (2021) jämfört med 5,1 i riket (2020)

Den senaste personalenkäten visade två tydliga resultat som ligger till grund för olika utvecklingsarbeten.

1. Utveckla pedagogiskt innehåll och lärmiljöer som inspirerar och utmanar.
2. Respektera varje barns rätt att uttrycka sina åsikter med olika uttrycksformer.

Systematiskt arbete med lokala mål pågår på varje förskola med enkätundersökningar och kartläggningar som underlag. Nära ledning av rektor, bitr. rektor, resurspedagoger och specialpedagoger som stöd har bidragit till goda resultat.

92% av personalen är nöjd med förskolan i sin helhet. I fritextsvaren återkommer problemet

med bristfälliga lokaler.

Över 80% av vårdnadshavarna upplever att samverkan i olika former mellan förskola och hemmen fungerar bra. Utvecklingssamtal och information har hanterats digitalt i möjligaste mån pga smittriskan och har därför varit utmanande särskilt när det gäller de föräldrar som har ett annat modersmål.

Tierps kommun ingår i finskt förvaltningsområde. Vi behöver fortsätta försöka rekrytera fler finstalande medarbetare för att fullfölja vårt uppdrag.

Grön flagg certifieringar finns på 17 av våra 18 förskolor. De förskolor som jobbat med konceptet en längre tid har betat av flera hållbarhetsområden. Två förskolor har tillfälligt pausat pga utmaningarna med Covid-19.

Arbetet med matematik och naturvetenskap har stärkts under året. Dels genom en inspirationsutbildning via partnerskola - samarbetet med Uppsala universitet och genom en egen NTA - utbildare i förskolan.

Metoden pedagogisk professionsutveckling genom lönekriterier börjar bli etablerad. Den ger både rektorer och medarbetare en gemensam förståelse för förskolans uppdrag. Gruppsamtal, observationer och individuella samtal ligger till grund för bedömningen, både av verksamheten i stort och medarbetares individuella insatserna.

(Utbildning)

4.2 Alla barn ska erbjudas en likvärdig grundskola av god kvalitet som leder till relevanta och ändamålsenliga kunskaper.

Tierps kommun

Genom ökad samverkan mellan Näringsliv och turism och utbildning ser vi ett ökat engagemang i UF frågan. Skolan samt UF och UF företag har under året bland annat deltagit på två av våra fem företagarkonferenser under året för att sprida information om UF samt informera om möjligheten att vara rådgivare. Information kring UF har även skickats ut i nyhetsbrev till våra företag. Dock är det fortsatt svårt att få personer att ställa upp som rådgivare vilket skapar problem för eleverna och flera UF företag riskerar att bli utan. Även inom näringslivschefgruppen på Region Uppsala har detta område lyfts för en gemensam övergripande dialog kring hur vi kan utveckla det vidare. Ytterligare åtgärder är att vi planerar tillsammans att lyfta UF lärare, synliggöra fler UF företag och låta dem vara engagerade i olika forum skapar en större förståelse för UF och vikten av entreprenöriellt lärande.

(Medborgarservice)

Ungdomar i Tierp kan få hjälp och stöd på fritidsgårdarna med läxor, körkortsteori samt att skriva CV för att söka arbete. De som önskat hjälp har fått den hjälpen.

(Kultur- och fritid)

Elevhälsoplanen är uppdaterad och samtliga skolor har arbetat med det digitala stödet kring anmälan av kränkande behandling. Arbetet med likabehandlingsplaner har fått en ny och förbättrad form. Förstärkningar har skett vad gäller elevhälsan med skolsköterskor,

psykologer och specialpedagoger. Allt detta bidrar till en tryggare skola och ökad trivsel.

Schemasystemet notifierar mentorer om frånvaron blir hög, rutinen för uppföljning av elevfrånvaro är uppdaterad och införd i ett digitalt verktyg. Arbetet med att minska frånvaron är en avgörande faktor för ökad måluppfyllelse.. Dessa insatser innebär att likvärdigheten och kvaliteten i skolan har ökat.

En satsning på naturvetenskap i form av lektor och en seminarierie kring NO/Ma i samarbete med Uppsala universitet samt ett nytt utvecklingsarbete i form av ett nytt statsbidrag kring praktikinära forskning har inletts under hösten. Dessa insatser utgår från behovet av en mer undersökande och laborativ undervisning. Tillsammans med NTA och naturskolan kan detta leda till att intresset för naturvetenskap kommer att öka. Det kommer att ta tid innan detta syns i ansökningarna till gymnasiet.

Årshjul, pedagogiska bokslut, uppföljning av resultat samt underlag för det systematiska kvalitetsarbetet i Stratsys har genomförts under året. Kvalitetsarbetet har inneburit en ökad insikt om vikten av ett bättre underlag och tydligare struktur. Mycket arbetet har därför lagts ned på att ta fram och presentera data från verksamheten. Uppföljning med skolledarna av resultat har skett vid ett par tillfällen under året, prognoser och analyser ingår i kvalitetsarbetet.

Förstärkt arbete med karriärlärare under våren samt nyrekrytering under hösten har haft fokus på undervisningsskicklighet. Som stöd för att utveckla undervisningsskickligheten används ett digitalt system för dokumentation och analys av lektionsobservationer baserat på Skolinspektionens observationsunderlag. Karriärlärarna driver det lokala utvecklingsarbetet, däremot har det kommunövergripande arbetet haft svårt att komma igång under pandemin.

Behörigheten bland lärare har ökat under året som en följd av ett medvetet arbete att fokusera på fler utbildade pedagoger och minska antalet elevassistenter. En ökad behörighet är viktigt för skolans utveckling och kvalitet.

Vårens resultat för åk 9 och gymnasiet är de högsta på mycket länge.

(Utbildning)

Öppna förskolan har provat på mobil verksamhet och coronaanpassad verksamhet under året. Lokalerna har blivit mer ändamålsenliga efter omflytt i lokalerna. Med tanke på de förutsättningar som covid 19 har skapat bedöms det som att målet är uppnått.

(Individ- och familjeomsorg)

4.4 Säkerställ skolornas tillgång till närliggande naturmiljöer för utomhuspedagogik.

Tierps kommun

I samband med utveckling av nya samt befintliga förskolor så tas det hänsyn till att även utveckla utemiljö som inkluderar naturmiljö.

(Medborgarservice)

Alla skolor har tillgång till Naturskolan och använder närliggande miljöer för

utomhuspedagogik, coronapandemin har dock inneburit att antalet besök på eller från Naturskolan har minskat under året.

(Utbildning)

4.6 Andelen behöriga till gymnasieskolans yrkes- eller högskoleförberedande program ska öka på kommunens samtliga högstadieskolor.

Tierps kommun

Det totala meritvärdet något högre än föregående läsår, för högskoleförberedande program nästan 4% högre, för de yrkesförberedande programmen något lägre.

Samtliga skolor visar samma eller högre resultat jämfört med tidigare.

(Utbildning)

5.1 Kommunens verksamheter ska planeras utifrån både kvinnor och mäns, flickors och pojkers behov och resurser ska fördelas likvärdigt mellan könen.

Tierps kommun

Ingår i det ordinarie arbetet med jämställd verksamhet.

(Medborgarservice)

Verksamheten har tillgängliggjort omklädningsrum för alla på hemtjänsten Västra då det inrättades könsneutrala omklädningsrum.

Arbetet med IBIC Individens behov i centrum har säkerställt att insatserna sker utifrån individens behov oavsett kön.

För att säkerställa jämställda biståndsbeslut fortgår arbetet med IBIC (individens behov i centrum), handläggarna fortbildas löpande i utredningsmodellen för att upprätthålla och utveckla kompetensen på området. Under året har ett arbete med systematisk uppföljning genomförts och ett projekt sammanhållet av SKR har genomförts där insatsen social samvaro har granskats.

(Vård- och omsorg)

Inom IFO har vi inte ett könsperspektiv på vilket bistånd som beviljas. En saklig bedömning sker i varje ärende och vi har problematiserat och diskuterat om vi ställer olika krav på människor utifrån kön eller andra variabler. Biståndet ska utgå ifrån den enskildes förutsättningar. Vi ser skillnader på volymer mellan kön, men det finns sociologiska förklaringar. Exempelvis är det fler kvinnor som är ensamstående med barn och fler män som har beroendeproblematik.

(Individ- och familjeomsorg)

5.2 Alla vuxna och barn ska bemötas utan diskriminering och utan stereotypa föreställningar om kön.

Tierps kommun

Anmälan och utredning av upplevda kränkningar (inklusive diskriminering) sker i ett digitalt system. Systemet används av grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola. Statistiken används för att analysera kränkningar och diskriminering. Systematisk uppföljning sker i rektorsgruppen och trygghetsteamerna. Arbetet med kränkningar har ökat medvetenheten om att uppmärksamma och snabbt hantera incidenter. Det återstår ett arbete med att förstå skillnaden mellan svaren i elevenkäten, där många flickor ger uttryck för en otrygghet och de relativt få anmälningarna gällande diskriminering på grund av kön.

(Utbildning)

Inom IFO har vi arbetat med HBTQ utbildning och detta arbete fortsätter. Vi kommer i framtiden att lägga en större vikt på värdegrundsbildning utifrån de olika diskrimineringsgrunderna och inte enbart HBTQ.

De olika diskrimineringsgrunderna är Kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Vi ska bemöta våra brukare, våra samarbetspartners och alla anställda med respekt och utan fördomar.

(Individ- och familjeomsorg)

10.1 Verka för att alla barn och vuxna i utbildningsverksamheterna, oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk eller annan ställning ska behandlas lika.

Tierps kommun

Bo, trafik och miljö

6.1 Förbättra vattenkvaliteten genom att minska föroreningar, stoppa dumpning och minimera utsläpp av farliga kemikalier och material.

Tierps kommun

Hållbarhetslöften för vattenåtgärder tecknades med Länsstyrelsen i december. Detta innebär att kommunen kommer att arbeta strukturerat med åtgärder och öka samverkan internt och externt för att bidra till en hållbar vattenanvändning och minskad påverkan på länets vatten.

(Gemensam service)

Tillsyn enskilda avlopp, industriverksamheter och jordbruk har genomförts bra efter omständigheterna under året. Tillsynen av industriverksamheter och jordbruk har pågått enligt den satta tillsynsplanen. I viss mån har tillsynen skett via TEAMS med tanke på corona. Detta har dock inte påverkat kvaliteten av arbetet utan i stället givit en ny möjlighet för viss tillsyn som inte behöver ske på plats. Detta kan öppna upp tid och möjligheter för både de verksamheter som får tillsyn och även för tillsynsmyndigheten.

På handläggningen av enskilda avlopp har verksamheten varit delvis påverkad av sjukfrånvaro och vakanser. Detta har gjort att för att se till att arbetsmiljön inte påverkas negativt har fokus enbart varit på handläggning av inkommande ansökningar. En rekryteringsprocess har även skett under hösten för att hålla enskilda avloppsfunktionen med en extra tjänst vilket ger en viss teoretiskt överkapacitet. Utbildningstiden för en ny inspektör tar dock lång tid och kan vara minst 6 månader tills en handläggare är fullt ut självgående.

(Medborgarservice)

6.2 Effektivisera vattenanvändningen inom alla sektorer samt säkerställ en hållbar försörjning av sötvatten för att förebygga vattenbrist och låga grundvattennivåer.

Tierps kommun

Hållbarhetslöften för vattenåtgärder tecknades med Länsstyrelsen i december. Detta innebär att kommunen kommer att arbeta strukturerat med åtgärder och öka samverkan internt och externt för att bidra till en hållbar vattenanvändning och minskad påverkan på länets vatten.

(Gemensam service)

Vi har genomfört tre träffar med företagsnätverket för kvalitet och miljö under året i syfte att "växla upp" hållbarhetsarbetet i samverkan mellan kommunala bolagen, Tierps kommun, universitet och näringslivet. Under sista träffen i november togs ett antal teman fram som nätverket ska arbeta med. Effektiv vattenanvändning är ett tema föreslagit av oss på Tierps kommun. Viktigt att åtgärder tillsammans med näringslivet genomförs i syfte att effektivisera vattenanvändningen och kan fortsätta utvecklas. Tid och resurser samt engagemang från företag, kommunen samt universitet är avgörande.

Vi arbetar i övrigt pågående i processer med våra resurser med att säkra vattenförsörjning.

(Medborgarservice)

6.3 Verka för att återställa de vattenrelaterade ekosystemen, däribland våtmarker, floder och sjöar.

Tierps kommun

Hållbarhetslöften för vattenåtgärder tecknades med Länsstyrelsen i december. Detta innebär att kommunen kommer att arbeta strukturerat med åtgärder och öka samverkan internt och externs för att bidra till en hållbar vattenanvändning och minskad påverkan på länets vatten.

(Gemensam service)

Rekrytering pågår för rätt kompetens och resurs för vidare arbete med vattenrelaterade ekosystemen, våtmarker, floder och sjöar.

(Medborgarservice)

7.1 Öka andelen förnybar energi i den kommunala energimixen och underlätta införandet av småskaliga energilösningar.

Tierps kommun

Kommunen köper enbart förnyelsebar el.

(Gemensam service)

Inga nyckeltal finns att analysera, möjligheten att informera samt haft specifika träffar för företag gällande det här har begränsats av pandemin och hög arbetsbelastning på enheten. Träffar med bland annat Uppsala klimatprotokoll har genomförts under hösten 2021 i syfte att inspirera våra företag att tillsammans med kommunen och dess bolag inspirera för att öka andelen förnybar energi. Fördelen är att det finns ett stort intresse bland företagen att arbeta med dessa frågor, men det gäller främst för de stora företagen. Behövs specifika insatser för små företag som exempelvis inspirationsträffar, rådgivning, samt kartläggning av eventuella stöd som går att söka för den målgruppen.

Solceller som komplement övervägs och utreds i samtliga nybyggnadsprojekt.

Verksamheterna får alltid frågan om behov av laddstolpar vid nyetablering av p-platser.

(Medborgarservice)

7.2 Minska kommunens energiförbrukning, bland annat genom energieffektivisering.

Tierps kommun

Vid beställningar av nya lokaler eller byggnader skall de uppfylla energikrav.

(Medborgarservice)

Genom upphandling ständigt sträva efter effektivare enheter, lägre förbrukning samt nya användningsområden.

I IT-Centrums upphandlingar ställs krav på att t.ex. minimera effektuttag vid standby-lägen. Här finns dock mycket att göra för att ställa rätt frågor och krav vid våra utbildningar kring transporter m.m. vid produktion av våra klienter samt övrig utrustning. Vårt bidrag inom minskad energiförbrukning genom digitalpendling beskrivs mer i *Särskilda uppdrag 6.3.a*

(IT-nämnd)

9.1 Bygga ut en tillförlitlig och hållbar infrastruktur, där kollektivtrafik och olika mobilitetslösningar är en naturlig del, för att stödja ekonomisk utveckling och människors välbefinnande.

Tierps kommun

Arbetet med delar av framtagandet av ny översiktsplan, samt i detaljplanearbetet har pågått och pågår enligt plan. Arbetet sträcker sig över en längre tid och fortsätter under 2022 men målet är nått för året.

En viss oror finns för kommande samråd som behöver genomföras i fysisk form, vi hoppas att pandemin inte sätter allt för stora hinder i arbetet under 2022.

(Medborgarservice)

9.2 Genom upphandling styra mot renare och smartare teknik.

Tierps kommun

Upphandling av fossilfritt tankställe med biogas har avbrutits när inga anbud lämnats. Arbetet fortsätter dock.

(Gemensam service)

Vid all upphandling sträva efter att minimera miljöpåverkan och minskad PCF, Product Carbon Footprint.

IT-Centrum har i uppdrag att leda en referensgrupp för inköp och logistik av gemensamma IT-produkter och IT-tjänster för de fem ingående kommunerna och kan därigenom effektivisera samt minimera miljöpåverkan.

(IT-nämnd)

10.8 Kommunens fysiska planering ska verka för att socioekonomisk segregation motverkas.

Tierps kommun

Den segregationskartläggning som färdigställdes under våren 2021 ingår nu som ett underlag i framtida planering.

Även att våra markanvisningar styrs till att uppmuntra mångfald.

(Medborgarservice)

11.1 Verka för till fullgoda och ekonomiskt överkomliga bostäder för alla.

Tierps kommun

Markanvisningsavtal styrs till att möjliggöra ekonomiskt överkomliga bostäder för alla.

I kriterier för försäljning av mark, behandlas bl a boendekostnader - möjligheter till bostäder som många har råd att efterfråga. Kommunen vill gynna producenter som är villiga att bygga bostäder av god kvalitet till rimliga priser.

(Medborgarservice)

11.2 Kommunen ska ha planberedskap för 300 bostäder per år. Fokus ska vara att planera i kollektivtrafiknära lägen.

Tierps kommun

Kommunen har god planberedskap för betydligt mer än 300 bostäder, målet är uppfyllt. Men det behövs dialoger för att planera kommunens tillväxt på lång sikt med planering och markinköp. Arbetet med förtätningsplaner pågår kontinuerligt.

(Medborgarservice)

11.3 Skapa inkluderande tätortsmiljöer som erbjuder god tillgång till grönområden och offentliga platser och som ger möjlighet att ta sig fram säkert som gång- och cykeltrafikant.

Tierps kommun

I våra processer är det ständig utveckling och planering av grönområden samt tillgänglighet, exempelvis byggnation av tillgänglighetsanpassad busshållplats. Pågående planering av nyagång- och cykelvägar pågår. Förstudie för gång och cykelväg Upplanda färdigställd.

(Medborgarservice)

11.6 Ett gott utbud av offentlig och kommersiell service med hög kvalitet och tillgänglighet i hela kommunen.

Tierps kommun

Nya e-tjänster för medborgarna lanseras löpande. Under andra 2021 har sex nya e-tjänster lanserats. Ytterligare tre e-tjänster har utvecklats och lanseras inom kort. Integration mot Tillväxt- och samhällsbyggnads verksamhetssystem EDP Vision är under utveckling. Integrationen kommer att minska det manuella arbetet.

(Gemensam service)

Genom ständig utveckling av service, bemötande, attityd och tillgängliga e-tjänster samt information bidrar vi till målet.

(Medborgarservice)

12.1 Minska mängden avfall genom åtgärder för att förebygga, minska, återanvända och återvinna avfall.

Tierps kommun

Under 2021 har förberedelser gjorts inför uppstart av Möbelpool detta för att öka återanvändningen av möbler och andra produkter i kommunen, för att minska avfall, utsläpp och kostnader.

(Gemensam service)

Delvis uppfyllt, ökat arbete med minskat matsvinn och att nyttja våra resurser rätt.

Vi bidrar med kompetens för verksamheter i arbete med renhållningsordning för att stimulera cirkulär ekonomi.

(Medborgarservice)

IT-Centrum har under många år återbrukat och återvunna våra klienter(pc, ipad, mobiler), IT-Centrum planerar i den kommande upphandlingen av klienter att även efterfråga ”refurbished”(reoverade) enheter.

(IT-nämnd)

12.2 Matsvinnet ska minska.

Tierps kommun

Vi ligger bra till att uppfylla målet om minskat matsvinn för året. Mätningar visar att mars mot november så skiljer det ca 1 ton mindre i matsvinn. Ökat arbete och mätningar sker nu dagligen på samtliga kök. Totalt matsvinn:

Mars 80g per måltid

November 54 g per måltid

(Medborgarservice)

12.3 Kommunens upphandlingar ska främja hållbar produktion och stimulera en cirkulär ekonomi.

Tierps kommun

Möte har hållits med hållbarhetsstrateg, praktikant KSU samt upphandlingsenheten. Syftet var att identifiera prioriterade aktiviteter för att öka hållbarheten i kommunens upphandlingar och inköp. Bland annat att synliggöra klimat- och miljöavtryck av kommunens konsumtion samt att tydliggöra att varje verksamhet har ansvar för att minska sin konsumtion och göra hållbara val. Arbetet fortsätter och kommunikation gentemot verksamheterna kommer vara central.

(Gemensam service)

En digital workshopserie avslutades i början på året med med företag i syfte att skapa en bättre dialog mellan företag/kommunen. Dessutom har flertalet träffar skett i projektet Mer närproducerat i Tierps kommun där ett av huvudsyftena är att få producenter att gå med i DIS systemet för livsmedel som har införts under året och har resulterat i att kommunen köpt in lokala råvaror till flertalet serveringar inom kommun. Fler träffar inom både vanliga upphandlingssystemet och DIS är inplanerade under 2022. Behövs fler branschspecifika träffar för att locka in producenter inom exempelvis grönsaksodling, potatis samt morötter för att uppnå målen. Dessutom är det av största vikt att verksamheterna faktiskt köper in varor från DISen, annars riskerar det att urholkas.

(Medborgarservice)

13.1 Senast år 2045 ska kommunen inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser.

Tierps kommun

Arbete för att minska klimatpåverkan från kommunens upphandlingar och inköp påbörjades under våren. Förberedelser för ett projekt under hösten för att minska inköp av möbler. Samordning av arbetet för fossilfria transporter inom det geografiska området Tierps kommun påbörjade under våren, för att snabba på arbetet.

(Gemensam service)

Delvis uppfyllt då vi hela tiden arbetar med att minska de transporter som inte behövs under lov och dyl. Interna lösningar på detta har under Pandemin inte funnits

(Medborgarservice)

Vi har implementerat resepolicy under året. Cykel har börjat användas till viss del för resor inom Tierps tätort. Vi har i pandemins spår blivit bättre att använda digitala forum för möten, utbildningar mm, och distansarbete har även minskat på resorna mellan hemmet och arbetet.

(Individ- och familjeomsorg)

IT-Centrums bidrag är att utveckla möjligheterna till digitalpendling och distansarbete för att minimera klimatpåverkan

(IT-nämnd)

13.2 Klimatanpassa den fysiska planeringen för att begränsa klimatpåverkan och minska sårbarheten vid ett förändrat klimat.

Tierps kommun

Vid fysisk planering så följer vi riktlinjerna och beslut för att begränsa klimatpåverkan samt förändrat klimat. Primärt är dagvattenhantering och kollektivtrafik förutsättningar i nya områden.

(Medborgarservice)

13.3 Kommunens och kommunkoncernens transporter ska vara fossilfria till år 2030.

Tierps kommun

Kommunen deltar fortsatt aktivt i projektet Fossilfritt 2030 som leds av Biodriv Öst. Under våren 2021 har en utredning om omställning av den egna fordonsflottan och centralisering av fordonspoolen genomförts med h a särskilt utpekade medel för ändamålet under 2021. Arbetet med omställningen av fordonsflottan fortsätter och bland annat upphandlingsenheten är engagerade i frågan. Arbetet för att skapa förutsättningar för tankställe för biogas fortgår också i samarbete mellan kvalitet och strategisk utveckling, upphandlingsenheten,

samhällsbyggnad och Biodriv Öst. Viss samverkan i frågan sker även med Region Uppsala. Resepolicy är reviderad där en klimatkompensation vid nyttjande av flygresor införts, detta för att minska resande med negativa effekter.

(Gemensam service)

Arbetet pågår och i samverkan med flera, bland annat strategisk utveckling. Påbörjat utbyggnad av laddinfrastruktur, översyn av fordonspark och mycket mer. Arbetet fortsätter under 2022 men målet för 2021 är uppnått.

(Medborgarservice)

14.1 Förebygg och minska alla slags föroreningar i havet, i synnerhet från landbaserad verksamhet, såsom marint skräp och tillförsel av näringsämnen.

Tierps kommun

Kapaciteten och kompetensen har inom industriverksamheter och jordbruk varit oss tillhanda. Det är många områden att hålla upp kompetensen, men det bedöms utifrån att den satta tillsynsplanen innehållits att detta har uppnått målet för 2021.

På handläggningen av enskilda avlopp har verksamheten varit delvis påverkad av sjukfrånvaro och vakanser. Kompetensen inom området har varit på plats men med anledning av vakanser och sjukfrånvaro har kapaciteten koncentrerats till handläggning av tillstånd och rådgivning. Tillsynen av enskilda avlopp har inte utförts under 2021 med anledning av detta.

(Medborgarservice)

14.2 Förvalta och skydda marina och kustnära ekosystem på ett hållbart sätt.

Tierps kommun

Vi bevakar åtgärder för att skydda kustnära ekosystem. Rekrytering av vattenplanerarresurs är ett behov som diskuteras för framtiden.

(Medborgarservice)

14.3 Verka för stärkta populationer av fisk och andra vattenanknutna arter, bland annat genom åtgärder som förstärker fiskrekryteringen vid kusten.

Tierps kommun

Planering för byggnation av fiskvandringssvågar pågår.

(Medborgarservice)

15.1 Integrera stadsgrönka och ekosystemtjänster vid planering, byggande och förvaltning i kommunens orter.

Tierps kommun

Utveckling av befintliga och tillkommande grönområden beaktas i det löpande detaljplanearbetet.

(Medborgarservice)

15.2 Bevara biologisk mångfald och säkerställ att värdefulla naturmiljöer får adekvat skydd och vårdas ur ett framtidsperspektiv.

Tierps kommun

I pågående processer med planering, samverkan samt eget utförande är detta en del av arbetet. Ex har skötselplan för Iggelbo naturreservat uppdaterats under 2021.

(Medborgarservice)

15.3 Vidta åtgärder för att stärka ekosystemtjänster och motverka minskning av biologisk mångfald och spridning av invasiva arter på kommunägd mark.

Tierps kommun

En andel av bruksgräsmattor, i samtliga tätorter, har ändrats till ängsmark för att bevara och gynna tillväxt av den biologiska mångfalden.

Utvärdering av frökorridorer pågår.

(Medborgarservice)

Kultur, fritid och friluftsliv

3.1 Säkerställa kultur- och fritidsaktiviteter för alla, oavsett kön, bakgrund eller ekonomiska förutsättningar.

Tierps kommun

Planering pågår för att utveckla plats för spontanidrott vid Järnbruksparken. Tillgång till grönområden säkerställs i pågående planering och detaljplanering.

(Medborgarservice)

Det pågår hela tiden en utveckling av verksamheterna för att nå fler och öka tillgängligheten. Flera aktiviteter har erbjudits under året, så som gratis Fritidsgårdar, föreläsningar, författarsamtal, konstutställningar gratis padel för barn och ungdomar med mera. Flera aktiviteter har under 2021 varit begränsade eller ersatts med digitala lösningar på grund av pandemin. Den fortsatta utvecklingen kommer att bygga på resultatet från segregationskartläggningen i Tierps kommun och kartläggningen Liv och Hälsa Ung 2021. Arbetet med att verksamhetsanpassa lokaler för våra besökare tillsammans med TKAB fortsätter.

(Kultur- och fritid)

Under våren och sommaren har flertalet aktiviteter genomförts på våra boenden inom äldreomsorg samt funktionshindradeomsorg. Aktiviteterna har genomförts på smittsäkert sätt och har till största del genomförts utomhus. Kunder från hemtjänst områden har bjudits in i mindre skala till vård och omsorgsboendena, detta för att kunna hålla avstånd och minimera smittspridningen. Arbetet med interna och externa aktörer har pågått men i mindre omfattning. Dock har aktiviteter fått en mer individuell prägel då dessa genomförts i större utsträckning enskilt.

Under hösten har aktiviteter erbjudits på liknande sätt som under våren 2021, personer i ordinärt boende har bjudits in till aktiviteter på vård och omsorgsboendena men det har varit begränsat antal för att kunna följa restriktioner med avstånd till varandra. utifrån de förutsättningar som varit under året så har det genomförts aktiviteter både i grupp och även individuella aktiviteter.

(Vård- och omsorg)

3.2 Säkerställa ett tillgängligt friluftsliv för alla, oavsett rörelseförmåga.

Tierps kommun

Bidra med råd och kunskap i planeringsfaser för kommunens tillväxt.

(Medborgarservice)

Ett ständigt pågående arbete med att tillgängliggöra och anpassa lokaler och utomhusmiljö. Planerade åtgärder 2021 är genomförda: Ledskärs fågeltorn som är anpassat för personer med funktionsvariationer invigdes i augusti. Bättre skyltning och åtgärder på stigar vid Rossholm för lättare framkomlighet. Påbörjat utökning av parkeringen till området. LONA projekt vid Hjällsjön för att förbättra tillgängligheten som exempel har bryggorna som är anpassade för rullstolar förbättras.

(Kultur- och fritid)

Arbetet med att utveckla utbudet av kultur och fritidsaktiviteter inom funktionshindradeomsorgen har fortgått och kunskapen från FINA-projektet som genomförts

inom funktionshindreomsorgen så har det fortsatt implementerats på verksamheterna med fokus på uteaktiviteter. Detta arbete har fortgått löpande under våren då det av förklariga skäl varit enklare att genomföra uteaktiviteter men också ökat i omfattning utifrån utifrån Covid-19 då utomhusaktiviteter har varit det ända sättet för genomförande av aktiviteter på smittsäkert sätt. Flera aktiviteter har anordnats på gruppbestäderna själva sen också gemensamt med föreningen för barn och vuxna med utvecklingsstörning/intellektuellfunktionsnedsättning (FUB).

Inköp av triangiakök samt pannlampor är gjorda under hösten 2021 för att gruppbestäderna ska kunna erbjuda kunderna mer friluftsupplevelser än tidigare. Detta har varit väldigt uppskattat av kunderna att kunna gå på promenader i omgivningarna även när det är mörkt samt grilla korv och dricka kaffe i naturen.

Utifrån förutsättningarna i verksamheterna gällande Covid-19 så har uteaktiviteterna uppmärksammas än mer och även utvecklats med ytterligare uteaktiviteter under året och kommer så att fortsätta under 2022 inom funktionshindreomsorgen.

(Vård- och omsorg)

3.3 Säkerställa god tillgång till grönområden med höga rekreations- och naturvärden, som stimulerar till lek och utevistelse.

Tierps kommun

Kontinuerligt och pågående arbete med att underhålla befintliga grönområden med höga rekreations- och naturvärden som stimulerar till lek och utevistelse. Samt utvecklat nya områden som är tillgängliga för alla.

(Medborgarservice)

Utveckling av fler tätortsnära naturområden. Arbetet fortsätter i många områden bland annat vid Hjällsjön och Vegavallen. Även uppdatering av ny grill vid Fiskvandringsvägen i Karlholm är på gång.

(Kultur- och fritid)

Inom vård och omsorgsboendena inom äldreomsorgen planeras att förbättra utemiljöerna, med utgångspunkt av tillgängliga, ändamålsenliga ytor som stimulerar till utevistelse, detta har tagits fram för Vendelgården och Wesslandia. Programhandlingen som är ett förslag har tagits fram av en landskapsarkitekt, En projektgrupp har tillsatts som tittar på olika alternativa lösningar utifrån programhandlingen och en ekonomisk kalkyl ska tas fram för att därefter beställas. Möten är inbokade under våren 2022 med områdeschef, enhetschefer för aktuella vård och omsorgsboendena för fortsatt arbete och planering med utemiljöerna.

Under hösten 2021 har vård och omsorgsboendena gjort vissa anpassningar i boendemiljön tex ramp till balkong, entré, och fastighetsägaren har renoverat gemensamma altaner.

(Vård- och omsorg)

4.5 Ge goda förutsättningar för livslångt lärande, bildning och tillgång till ett rikt kultur- och fritidsliv för alla.

Tierps kommun

Kultur och Fritids verksamheter och anläggningar bidrar till välbefinnande för alla: Lärcentrum ger medborgare i Tierps kommun möjlighet att studera på distans. Livspusslet underlättas eftersom studenterna erbjuds möjlighet att studera samt avlägga tentamen i hemkommunen. Detta sker helt kostnadsfritt. För brukare från andra kommuner uttages en avgift i samband med tentamenstillfällena. Ett anpassat utbud har erbjudits de studerande under pandemin.

(Kultur- och fritid)

Andelen studerande inom vuxenutbildningen alla utbildningsformer fortsätter att öka/vara hög.

(Utbildning)

Ett mycket gott samarbete med vuxenutbildningen, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsenheten har utvecklat möjligheten för studier och flexibel sfi med möjlighet till parallell planering. Kultur och fritid har drivit dans för hälsa och vidareutvecklat detta till andra områden också och där har IFO varit en samarbetspart.

(Individ- och familjeomsorg)

5.3 Verksamheter ska planeras utifrån både pojkar/män och flickor/kvinnors behov och resurser fördelas likvärdigt mellan könen.

Tierps kommun

Jämställd verksamhet ingår i det ordinarie arbetet.

(Medborgarservice)

Jämställd verksamhet är en ledstjärna för alla verksamheter inom Kultur och Fritid. Som exempel kan arbetet utifrån HBTQ certifieringen nämnas och översyn av skyltning.

(Kultur- och fritid)

Elevenkäter visar skillnader mellan pojkar och flickor vad gäller bl.a trygghet och mående, det är dock stora skillnader mellan olika skolor. Analys utifrån kön är en viktig del i kvalitetsarbetet och åtgärder sätts in utifrån de olika behov som finns. De skolor där detta har

uppmärksammats har lagt in detta i sin verksamhetsplanering och i likabehandlingsplanerna.

I förskolan görs en kartläggning av barnens intressen vid terminsstart inför planeringen av kommande aktiviteter. Okodat, ej förutsägbart material ökar i verksamheterna. En medveten satsning för att stimulera kreativitet utan fokus på kön.

(Utbildning)

Inom biståndsenheten pågår arbete för jämställda biståndsbeslut och utbud av insatser och aktiviteter. Detta sker genom oidentifierade ärendedragningar.

I arbetet med vård och omsorgscollegie pågår marknadsföring för att få in fler medarbetare till vården och ser positivt att män söker till på VoO-utbildningen. Statistik bakåt i tiden visar att vi hade ett uppsving av sökande män under åren 2017/2018 där 10 av 21 elever som sökte till gymnasiet var män, 2018 då 17/20 sökande var män. Förklaringen till detta kan vara de nyanlända som kom efter 2015 och som under tiden 2017/2018 började studera. 2019 och framåt har antalet sökande män sjunkit drastiskt 2019 var 3/7 sökande män, 2020 var 1/7 sökande män och för 2021 var 2/19 sökande män. Flera av de män som studerade under den här perioden fick anställning inom vård och omsorg under 2020/2021 inom hemtjänst och vård och omsorgsboenden/Gruppboendestäder.

Den positiva trend vi ser är att det är ett stort tryck till omvårdnadsprogrammet på vuxenutbildningen, det startar utbildningar både vår och höst med fulla klasser, det ser vi som arbetsgivaren väldigt positivt på då det är vår framtida kompetensförsörjning oavsett kvinnor eller män.

(Vård- och omsorg)

Se 5:1

(Individ- och familjeomsorg)

10.2 Verka för att alla människor, oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk eller annan ställning, blir inkluderade i det sociala, ekonomiska och politiska livet.

Tierps kommun

Barn med funktionsvariationer har inom Tierps Kulturskola en sällsynt stor uppsättning kurser att välja på och samarbetet med skolan har under lång tid varit fruktbar. Verksamheten har anpassats under pandemin. Fritidsgårdarna runt om i kommunen är kostnadsfria och på tisdagarna är Tierps fritidsgård öppen för funktionshindrade.

(Kultur- och fritid)

Vård och omsorg arbetar ständigt i det dagliga arbetet med frågan. tex genom att utge anpassad information för de olika målgrupperna. Detta har varit extra viktigt under pandemin för att kunna ge konkret information och förklara konsekvenserna av en pågående pandemi.

Inflytandegruppen Kung.Nu inom funktionshindradeomsorgen ställde om sina möten till helt

digitala, detta har gjort att gruppen har fortsatt arbetet med kundernas inkludering i samhället genom planering av aktiviteter som ska genomföras när vi kan återgå till att ses fysiskt och kunna genomföra det som planerats. Det har genomförts en heldags workshop tillsammans med regionen, Innovations jakten. Workshopens fokus var inflytande och delaktighet. Kung.Nu deltog i workshopen och bidrog med mycket bra tankar och idéer att arbeta vidare med lokalt för oss i Tierp. Inflytandegruppen är en otroligt viktig grupp som lyfter fram viktiga frågor som de ställs inför i deras vardag där vi som tjänstemän kan vägleda dem rätt men också tillsammans utveckla tillsammans för att möjliggöra och öka delaktigheten och inflytandet för målgruppen i vår verksamhet men också mot övriga samhället.

arbetet hos kund uppmärksammar vi om individen upplever utanförskap och ensamhet och vidtar åtgärder utefter individuella behov. Vårt mål är att utveckla och implementera tydliga rutiner och arbetssätt i verksamheten som motverkar utanförskap och ökar trygghet och hälsa, att våra kunder känner sig inkluderade och kan delta i alla sammanhang samt att de "vågar" tala om vilka anpassningar som behövs.

Vård och omsorg fortsätter sitt arbete med teamsamverkan för att alla professioner kan utifrån sin specialitet tillsammans med kunden se dennes möjligheter och motverka eventuella hinder. Detta ger möjlighet att uppmuntra och stödja kundernas möjlighet till att påverka deras valmöjlighet.

Under hösten 2021 har det öppnat upp mer för att kunderna där aktiviteter utifrån den tid de isolerats utifrån Covid-19. Delaktigheten för kunderna har varit mycket individuellt anpassade under den isolerade tiden det cheferna har sett är att kontaktmannaskapet har varit en väldigt viktig del för att öka tryggheten för kunden och möjligheten att kunna tala om vilka anpassningar som kan behövas. När ett behov uppstår så utformas ett individuellt stöd.

På verksamhetsplanering inom funktionshinderomsorgen under hösten 2021 diskuterade medarbetarna på enheten i smågrupper hur de aktivt kan arbeta för att möta de mål som ingår i FHO: s uppdrag utifrån agenda 2030 målen. Väldigt kreativa diskussioner som varit uppskattade ur flera perspektiv, men främst utifrån att få tid att tillsammans diskutera dessa mål utifrån egna enhetens kunder och dess behov och hur det praktiskt och konkret kan utvecklas.

För att möjliggöra delaktighet i biståndshandläggningen har material för bildstöd tagits fram under 2021 och som nu används vid möten med kund där behov av stöd finns.

Under senare delen av 2021 har en läns gemensam enkät avseende bemötande, information och delaktighet i handlägningsprocessen. Resultatet (som ännu inte sammanställts då det sker på länsövergripande nivå) kommer senare att användas i det fortsatta utvecklingsarbetet under 2022. Enkäten finns även den i förenklad form på lättläst svenska och med bildstöd.

(Vård- och omsorg)

Inom IFO utvecklas olika verksamheter för att ge meningsfull sysselsättning för människor som lever i utanförskap.

Vi har bland annat träffpunkter för människor med psykisk ohälsa, träffpunkter för individer med kognitiva nedsättningar, öppen förskola mm.

(Individ- och familjeomsorg)

11.4 Stärka arbetet för att skydda och trygga våra kultur- och naturarv.

Tierps kommun

Bidrar med kunskap i planeringsfas och beaktas i det löpande i ex detaljplanearbetet och kommunens tillväxt.

(Medborgarservice)

"Folkmusikprojektet" är något som funnits i snart 25 år. Alla förskoleklasser i kommunen träffar en folkmusikpedagog från Kulturskolan. Barnen får höra historierna bakom instrument och musik vilket ger dem en naturlig ingång till vårt särpräglade musikaliska kulturarv. Nyckelharpan lyfts här fram och de allra flesta barnen får tack vare Folkmusikprojektet en bra grundkännedom om vårt immateriella kulturarv. Kulturarvstrappans verksamhet pågår som vanligt, och bidrar mycket till detta mål. Riktat bidrag har beviljats till studieförbund som arbetar med kulturarv och digitalisering. En vårdplan för Lancashire smedjan i Karlholm har tagits fram för att bevara byggnadsminnet och nu är det viktigt att medel avsätts för att genomföra planen. Kultur och Fritid har bistått Länsstyrelsen i Uppsala med restaureringen av fornminnet Husbyborg till ett säkert besöksmål. Under 2021 har verksamheterna anpassats utifrån pandemins restriktioner.

(Kultur- och fritid)

11.5 Säkerställa möjligheten till tätortsnära friluftsliv.

Tierps kommun

Utveckling av befintliga och tillkommande grönområden beaktas i det löpande detaljplanearbetet.

(Medborgarservice)

Kultur och Fritid värnar om och utvecklar tätortsnära friluftsliv. Arbetet fortsätter vid våra olika områden bland annat vid Hjällsjön och Vegavallen. Även uppdatering av ny grill vid Fiskvandringsvägen i Karlholm är på gång.

(Kultur- och fritid)

14.4 Främja ett hållbart fritidsfiske genom att skapa bättre förutsättningar för naturlig fiskreproduktion.

Tierps kommun

Delvis uppfyllt, men svårigheter kring leveranser och tillgång och korrekt statistik under

Corona, vilket har gjort att andelen MSC (Marine Stewardship Council) ser låg ut.
(Medborgarservice)

14.5 Verka för att det ska finnas tillräcklig infrastruktur för att minska fritidsbåtars påverkan på marina ekosystem.

Tierps kommun

Under året har arbetet med att ta fram offerter för Björn samt Ängskär tagits fram. Även dialog med föreningar som driver frågan i exempelvis Gudinge hamn. Antalet noder som har fått förbättrad service har inte påverkats under 2021, men det beror på att insatserna kräver mycket finansiering, planering samt samordning mellan olika aktörer. Under 2022 behöver mer finansiering sökas för att kunna genomföra renoveringen av Ängskär som planerat.

(Medborgarservice)

14.6 Minska mängden plastavfall som hamnar i haven.

Tierps kommun

Kartläggning för att minska den onödiga plastanvändningen i den kommunala verksamheten har inte påbörjats ännu men detta är ett av våra hållbarhetslöften för klimatet och kartläggning planeras under 2022.

(Gemensam service)

15.4 Förvalta och tillgängliggöra kommunens grön- och naturområden så de både utvecklar höga naturvärden och lockar till utevistelse.

Tierps kommun

Bidra med råd och kunskap i planeringsfaser för kommunens tillväxt.

(Medborgarservice)

Arbetet med att utveckla Hjällsjön, Vegavallen fortgår. Ledskärs fågeltorn och kanotleden har invigts under året.

(Kultur- och fritid)

15.5 Informera om natur- och kulturvärden i tätortsnära miljöer för att öka medvetenheten hos kommuninnevånare och besökare.

Tierps kommun

Sker kontinuerligt i besökskartor, på hemsida, sociala medier, virtuella guider med mera. Svårt att mäta medvetenheten hos invånare och besökare.

(Medborgarservice)

Under 2021 har uppgradering av skyltar i friluftsområdena genomförts. Information sker också i olika medier med fokus på att nå alla målgrupper. Arbetet med att uppgradera skyltarna medför att vi hela tiden säkerställer och utvecklar informationen.

(Kultur- och fritid)

Näringsliv och arbete

5.4 Tillförsäkra kvinnor fullt och faktiskt deltagande och lika möjligheter till ledarskap på alla beslutsnivåer i det politiska, ekonomiska och offentliga livet.

Tierps kommun

Ingår i det ordinarie arbetet med utveckling av verksamheter. Både genom att befintliga medarbetare ska ha möjlighet att utvecklas på sin arbetsplats men även inom nyrekrytering.

(Medborgarservice)

Målet ingår i det ordinarie arbetet med att bredda rekryteringsunderlaget till olika tjänster, och se till att all rekrytering är neutral vad gäller kön, etnicitet och social bakgrund. Arbeta pågår för att skapa tydlighet i utformning av annonser och rekrytering.

(Utbildning)

5.5 Öka andelen kvinnligt företagande.

Tierps kommun

Inga specifika träffar riktade till kvinnor har genomförts på grund av pandemin samt hög arbetsbelysning på enheten med prioritering som följd. Planer finns att genomföra en aktivitet 8 mars 2022 tillsammans med andra verksamheter.

(Medborgarservice)

8.1 Stödja utvecklingen av arbetstillfällena för alla grupper, även de som står långt från arbetsmarknaden.

Tierps kommun

Praktikplatser har fortsatt ej kunnat tillhandahållas på grund av pandemin.

(Gemensam service)

Arbetet med IOP (Ideburet offentligt partnerskap) och sociala företag ökat intresset för att samverka och hjälpa människor långt från arbetsmarknaden och nya projekt samt samverkansform är igång. Detta har resulterat i att kommunen har kunnat skriva fler IOP-avtal med civilsamhället. Fler verktyg för att skapa utveckling inom området undersöks som exempelvis mikrofonden, ökad samverkad med Coompanion och hur kommunen kan använda sig av effektmätning för att nå bästa effekt både för individen och kommunen. Bättre intern samverkan och processer krävs för att kunna underlätta arbetet.

(Medborgarservice)

Samverkan sker mellan individ och familjeomsorgen/arbetsmarknadsenheten, utbildning och arbetsförmedlingen för att kunna stödja personer i att få tillgängliga arbetstillfällen. Vård och omsorg erbjöd praktikplatser i början av året för att sedan pausas på grund av Covid-19. Praktikplatsernas inriktning var för att prova på vården samt tillsammans även få en Språkpraktik. Vi har erbjudit detta under hösten 2021 som planerat med planering tillsammans med yrkes SFI.

Daglig verksamhet ingår i ett ESF-projekt i kommunen, utvecklingsnätverk sociala företag, som handlar om socialt företagande i kommunen. Detta innebär att förbättra den interna samverkan mellan individ och familjeomsorgen/arbetsmarknadsenheten, utbildning, kultur och fritid samt vård och omsorg för att underlätta och verka för att få ut deltagare i sociala företag alternativt på öppna arbetsmarknaden samt att öka antalet sociala företag i kommunen.

(Vård- och omsorg)

Under året har IOP tecknats med två sociala företag med syfte att stärka personer som står långt ifrån arbetsmarknaden att närma sig arbetsmarknaden och att bryta deras isolering. Coronapandemin har gjort det svårare att hitta praktikplatser och en del arbetstillfällen med lägre krav på utbildning och erfarenhet har försvunnit. Tierps kommun är med i ett projekt via SKR som syftar till att utveckla arbetet med sociala företag för att skapa fler arbetstillfällen.

(Individ- och familjeomsorg)

8.2 Minska andelen ungdomar som varken arbetar eller studerar.

Tierps kommun

Inom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) arbetas det aktivt med ungdomarna fram till den dag de fyller 20 år. Risken för utanförskap är påtagligt stor när ungdomen inte längre omfattas av KAA, och inte fullföljt sin gymnasieexamen.

Pandemin har inte inneburit en ökning av ungdomar i KAA. Däremot har insatserna som riktas till ungdomarna som befinner sig i KAA, begränsats av restriktionerna som pandemin medfört. Detta kan på sikt leda till ett utanförskap och ett ökat antal UVAS i kommunen.

75 % av avgångseleverna 2021 gick ut med en gymnasieexamen vilket är en marginell minskning från 2020. Andelen studiebevis som utfärdades ökade något. Över en treårsperiod har andelen gymnasieexamen ökat med 6,6 % och andelen studiebevis har i sin tur minskat med 5,5 %. Att elever varit i behov av att förlänga kurser kan möjligen ha att göra med att fjärr- och distansundervisning har bedrivits under stora delar av läsåret, samtidigt som andelen gällande förlängda studier var betydligt högre 2019 och tidigare.

(Utbildning)

Under året har ett projekt arbetats fram som ska stärka uvas gruppen, ungdomar som varken arbetar eller studerar, att koma ut i arbete eller till studier. 2022 startar projektet ung framtid med stöd av samordningsförbundet.

(Individ- och familjeomsorg)

8.3 Kommunens uppdrag som kontrollmyndighet, markägare och tillståndsgivare ska ske på ett rättssäkert, effektivt och professionellt sätt för att skapa bästa förutsättningar för näringslivet att bedriva sin verksamhet och växa.

Tierps kommun

Vi arbetar utifrån Kommunallagens Likställighetsprincip och följer kommunala taxor och riktlinjer, tagna i KF.

(Medborgarservice)

8.4 Verka för att bibehålla och öka antalet företag och stärka positiva attityder till entreprenörskap och företagande.

Tierps kommun

Fyra digitala företagarkostnader har genomförts under 2021 med mycket stor uppslutning och en "digifysisk", dvs en mix av fysiskt och digitalt. Vi når ut till fler företag vilket är positivt, men många efterfrågar nu fysiska när restriktionerna börjar släppa. Några nätverksträffar pausades under 2020, men under 2021 har de ersatts med digitala forum och i slutet på 2021 har även fysiska träffar genomförts med exempelvis nätverket för kvalitet och miljö samt med gröna näringarna tillsammans med LRF. Fysiska utbildningsträffarna inom

upphandlingssystemet har ställts in, men har ersatts med digitala och det har både tagits emot positivt och negativt. Workshop med näringslivsrepresentanter samt svenskt näringsliv har skett digitalt för att diskutera upphandlingsfrågor och deras förväntningar på dem. Dessutom har projektet NÄrMat genomfört flertalet digitala (och en fysisk) träff med de gröna näringarna där ett av huvuduppgifterna är att införa DIS och få kvalificeringskraven till den matcha våra företag. Utmaning att upprätthålla relationer digitalt men nya och gamla företag väljer att etablera sig eller att expandera i Tierps kommun, vilket skapar en positiv effekt inom flera områden. Dock har vi sjunkit i Svenskt Näringslivs ranking från plats 138 till 209 2021 och i SKR:s mätning Företagsklimat, från totalt NKI 78 till 68. Här krävs fler riktade insatser för att identifiera orsakerna, några har analyserats och beror bland annat på den stora ökningen av antal ärenden samt komplexiteten i ärendena. Där emot så är det betydligt lägre konkurser hittills 2021 än vad det var 2020, 4 konkurser januari- november 2021 jämfört med 7 konkurser januari-november 2020.

(Medborgarservice)

9.3 Samverka med universitet och företag för att bidra till ny kunskap och innovationer.

Tierps kommun

Tierps kommun har under året deltagit i nätverk för att öppna upp för möjliga samarbeten med bland annat Högskolan i Gävle, Sveriges lantbruksuniversitet och Uppsala universitet.

(Gemensam service)

Sker kontinuerligt, inledningsvis på 2021 gick samverkan ner, men nu har möten och nätverkandet kommit igång igen. STUNS exempelvis har deltagit både på företagarkostar samt i olika nätverk. Svårt att prioritera vilken information som enheten kan skicka ut till företagen då väldigt mycket olika projekt genomförs inom exempelvis STUNS. Blir för mycket information att skicka ut och därför har vi börja arbetat mer "inriktat" och matchar specifika företag direkt med universitetet. Risken är dock att missa företag som är i behov av universitetets kompetens.

(Medborgarservice)

Utbildningen samverkan med Uppsala universitet inom Fosam, Skolledarakademin samt partnerskolearbetet (praktik för lärarstudier). Denna samverkan har lett till ett fördjupat arbete kring forskningslitteraturen bland skolledare och karriärlärare, en seminarieserie kring matematikdidaktik för förskola och F-3 samt ett utvecklande samtal kring ledarskap och skolpraktik.

(Utbildning)

Vård och omsorg deltar i ett nationellt konsortie för en innovationsupphandling av en tjänst/produkt för att förstärka känslan av sammanhang för brukarna. Underlag för upphandling har börjat tas fram under 2021 och det finns förslag om att köra en testbädd i

Tierp i samarbete med gymnasiesärskolan under 2022.

Vidare deltar vård och omsorg också i ett Vinnova projekt gemensamt med Norrtälje kommun och Region Uppsala. Planering för projektupstart har genomförts under november december. Projektets syfte är att hitta behovsdriven utveckling med användaren i centrum. Tierp har valt att ha fokus på behov från intressenter avseende Vårdcentrum Tierp. Intressenter kan vara patienter, medarbetare m.m. Genom att identifiera nyttjarnas behov styrs verksamhetens planering och uppbyggnad till en ändamålsenlig verksamhet.

Digital tillsyn via kamera erbjuds inom hemtjänst, vård och omsorgsboendena samt inom korttidsenheten utifrån kundens behov. Digitala samtal och möte mellan kund/anhörig och biståndshandläggare har kunnat möjliggöras med hjälp av teknik som finns att tillgå i verksamheten. Arbetet med digitalisering fortgår på biståndsenheten och under året har e-ansökan gällande bidrag för bostadsanpassning lanserats och finns nu tillgänglig på kommunens hemsida. E-ansökan gällande färdtjänst har tagits fram och testas nu av kommunens brukarrepresentanter. Om testet faller väl ut kommer e-ansökan färdtjänst att lanseras på kommunens hemsida under första delen av 2022. Med hjälp av digitala möten och utbildningar har enheten kunnat effektivisera sin verksamhet och minska antal resor.

Medarbetarna inom vård och omsorg har nu fått möjligheten att dokumentera på mobila enheter som mobiltelefoner och Ipads. Bokningssystem i Viva har börjat användas av samtlig legitimerad personal för att kvalitetssäkra planerade HSL insatser.

Under hösten har alla medarbetare inom Daglig verksamhet erbjudits och genomgått pedagogiska caféer som funktionshindradeomsorgens Arbetsterapeut tillsammans med gymnasiesärskolans resursteam har anordnat kring temat kommunikation och alternativ kommunikation (AKK). Dessa tillfällen har varit väldigt uppskattade och arbetet ute i verksamheterna fortsätter under 2022 och där vår Arbetsterapeut kommer att handleda medarbetarna med det fortsatta arbetet med bland annat kommunikationskartor. Arbetet och översynen tillsammans med vår IT samordnare fortsätter under 2022 ute i verksamheterna.

Chefer inom FHO har haft möte med IT strateg under hösten 2021 gällande funktionen kan vara ett stöd till verksamheten och verksamhetens behov för att utveckla arbetssätt och fortsätta vår digitala resa. I övrigt är verksamheterna mer digitala mogna nu efter hårda prövningar i pandemins tecken med medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar (APT), utbildningar mm i Teams/Skype och liknande. Det har även genomförts flera andra möten digitalt för chefer och medarbetare sås som nätverksmöten, samordnad individuell plan (SIP)möten, Vårdplaneringsmöten med Regionen samt enskilda möten digitalt på enheterna. På detta sätt effektiviserat tidsanvändningen. (tar tid att åka på möten, vilket vi sparat mycket tid på).

Funktionshindradeomsorgen har haft inledande möte med ansvariga professioner för frågor och beskrivit vårt nuläge och vårt önskade nyläge gällande välfärdsteknik och AKK. HSL teamet har haft erfarenhetsutbyte med Uppsalas verksamheter inom lagen om stöd och service (LSS) då de kommit väldigt långt i välfärdsteknikutvecklingen. Den processen fortsätter under 2022.

(Vård- och omsorg)

10.3 Motverka utanförskap och öka allas upplevda trygghet och hälsa.

Tierps kommun

Den segregationskartläggning som blivit klar under våren visar en hög grad av socioekonomiska skillnader mellan grupper och områden i Tierps kommun, vilket bidrar till

ett utanförskap. Kartläggningen har bidragit till att öka kunskapen om detta i kommunen, vilket skapar förutsättningar för åtgärder. Kommunen samverkar med Regionens hälsosamordnare som arbetar för att öka den upplevda hälsan i kommunen.

(Gemensam service)

10.4 Fler nyanlända ska ha lämnat etableringsuppdraget för att börja arbeta eller studera.

Tierps kommun

Andelen som tillhör etableringen minskar men andelen som påbörjar SFI är stabilt och ingen minskad tillströmning.

Detta mått är inaktuellt, då andelen som läser på SFI och tillhör etableringen är ca 20 % av elevunderlaget.

I slutet av 2021 ser vi nedgång i antalet sökande till SFI. Om det är en trend får första kvartalet 2022 utvisa.

Pandemins resteraktioner om distansundervisning har påverkat verksamheten negativt. Andelen som under VT21 gick vidare till grundläggande utbildning var endast 5 elever. Dock ser vi återigen en ökning under HT22 av genomströmningen. 50 elever som klarade en kurs och 15 som gick vidare till grundläggande nivå. Yrkessfi är den tydligaste och effektivaste vägen för nyanlända som leder till arbete. Första gruppen avslutade sin utbildning HT22 med ett genomförande på 95%. Övriga grupper som är aktiva ligger på mellan 85–90% i genomförande. Under VT22 kommer uppföljning av utfall.

(Utbildning)

10.5 De socioekonomiska skillnaderna ska minska.

Tierps kommun

Den segregationskartläggning som blivit klar under våren visar en hög grad av socioekonomiska skillnader mellan grupper och områden i Tierps kommun. Kartläggningen har bidragit till att öka kunskapen om detta i kommunen, vilket skapar förutsättningar för åtgärder.

(Gemensam service)

Genom samverkan med IFO och ett aktivt uppsökande arbete, ska vuxenutbildningen erbjuda utbildning till de individer som saknar egen försörjning.

Under slutet av 2020 inleddes ett samarbete med Region Uppsalas folkhögskola om att etablera utbildningar i Tierps kommun. Detta sker i nära samverkan med Vuxenutbildningen, så att utbildningarna kompletterar varandra och utbildningsvägarna breddas. Sedan våren 2021 pågår Studiemotiverade insatser samt en Lokalvårdsutbildning i kombination med

svenska som andraspråk (motsvarande Yrkes-sfi) i Högbergsskolans lokaler.

(Utbildning)

12.4 Stärka framväxten av en hållbar turism som skapar arbetstillfällena och främjar lokal kultur och lokala produkter.

Tierps kommun

Detta är ett ständigt pågående arbete. Under hela året 2021 har den digitala destinationen Upplev Norduppland, med app och hemsida, fortsatt att utökas och har marknadsförts mer strategiskt för att driva trafik till den samma – såväl i traditionella kanaler som digitala.

Ett antal virtuella guidade turer finns nu tillgängliga via Youtube och appen. Där finns även filmer som lyfter lokalproducenter. Dock finns det fortsatt inga resurser eller ett skyltprogram för att kunna utveckla den fysiska turisminformationen på och till olika platser.

Projektet Närmat har bidragit till att lokalproducenter av mat har kommit samman. Under sommaren har ett antal Torghandelstillfällen anordnats och några av producenterna har påbörjat ett arbete med att se över möjligheterna till framtida gemensamma satsningar.

Pandemin har ökat antalet besökare till kommun och har krävt att verksamheten har behövt anpassa och ställa om utifrån behov och förutsättningar i samhället.

Nedre Dalälvens intresseförening NeDa beviljades i mars ett 13 månader långt projekt ”Stärkt besöksnäring i biosfären”. Syftet med projektet är att stärka verksamheterna inom besöksnäringen i kommunerna Heby, Tierp och Älvkarleby för att de snabbare ska kunna ställa om sina verksamheter vid behov, samt bli mer hållbara både ekonomiskt, ekologiskt och socialt.

Under våren har de kommuner som ingår i Nätverket för destinationsutveckling Uppsala län startat ett tre-årigt samarbete kallat ”100 nya svenska bussar”. Syftet är att gemensamt underlätta och göra det mer attraktivt för bussresearrangörer att planera, marknadsföra, boka och arrangera resor till Uppsala län samt bli bättre på att ta emot besökaren och att vara beredd när restriktionerna lättar. Målet är att minst 100 nya svenska bussar ska ha tagit del av länets kultur på de olika besöksmålen fram till 2024 jämfört med 2019.

(Medborgarservice)

12.5 Produktionsvärdet från jordbruks- och trädgårdssektorn ska öka med 20 procent fram till år 2030.

Tierps kommun

Var ett fokus i projektet "mer närproducerat i Tierps kommun", både genom att öka lokala producenter som levererar mat till kommunen, samt genom att synliggöra REKO ringen till privatpersoner.

Detta mål följs upp av regionen.

(Medborgarservice)

12.6 Produktionsvärdet från ekologiska livsmedel ska öka med minst 200 procent till år 2030.

Tierps kommun

Var fokus i projektet Mer närproducerat i Tierps kommun, både genom att öka lokala producenter som levererar mat till kommunen, samt genom att synliggöra REKO ringen till privatpersoner. Målet mäts av regionen.

Delvis uppfyllt, ökat inköp av lokala råvaror ger skillnaden. Ökning har skett i slutet av året gällande svenskt ekologiskt. Dock med nuvarande resurser så ligger vi kring 25% likt tidigare år gällande andelen ekologiskt. Vissa månader under året så har andelen varit större, vilket beror på lokala inköp av råvaror av ekologiskt kvalité.

(Medborgarservice)

Omsorg och stöd

1.1 Andelen vuxna och barn som lever i ekonomisk utsatthet ska minska

Tierps kommun

Kommunen har under året gått med i ett utvecklingsnätverk, ett projekt som ägs av SKR där 12 kommuner deltar. Kontinuerlig samverkan och aktiviteter inom nätverket för att nå dem som lever i ett utanförskap och/eller är långtidsarbetslösa. Exempel på aktiviteter är att projektet har ständigt pågående arbete med flera av kommunens egna verksamheter men även externa aktörer som exempelvis Region Uppsala. Syftet är att kompetensutvecklas, höja kunskapsnivån, erfarenhetsutbyten samt diskussion kring verkliga "case" detta för att nå och förstå personer som lever i ekonomisk utsatthet. Kontinuerlig dialog med företag har också genomförts under året för att veta vad de har för rekryteringsbehov och det sker ofta i olika nätverk, exempelvis HR nätverket, ambassadörsnätverket, besöksnäringensnätverket och nätverket för kvalitet och miljö. En utmaning är att nå ut till alla företag samt att matcha deras behov med den kompetens som finns tillgänglig. Här behövs ytterligare insatser, som exempelvis en digital "matchningstjänst" där praktikplatser etcetera kan läggas ut och företag enkelt kan se dem samt mer samverkan företag sinsemellan.

Arbetslösheten 16-64 år, medelvärde var 10,7% 2019 och 12,8% 2020. Det här upplever vi är en direkt orsak av pandemin då flertalet varsel/uppsägningar gjordes i början på pandemin. Stort antal av de större industrierna har återanställt under 2021 och påverkar förhoppningsvis arbetslösheten positivt. Dock behövs mer insatser och kartläggning för att nå de mindre företagen, ofta enskilt anställda för att kunna analysera hur det går för dessa företag.

Enheten har genomfört förebyggande aktiviteter fysiskt vid fyra tillfällen inom budget-och skuldrådgivningen och målet är uppnått. Inom konsumentvägledningen har vi haft dialoger med grundskolorna men de flesta vill ha fysiska utbildningar, en utbildning är genomförd digitalt. Målet var fyra stycken men var inte möjlig att genomföra på grund av av pandemin. Inför 2022 bedömer vi att öka målet.

(Medborgarservice)

Fritidsbanken fortsätter sin verksamhet och lånar ut sport och fritidsartiklar. Vi ser att utlåningen ökar och att många uppskattar att de kan låna gratis. För de skolor som lånar material innebär det att alla eleverna kan få prova på t ex skridskoåkning. Utlåningen 2019 var 585 artiklar och ökade 2020 till 1203 artiklar. 2021 blev det ny toppnotering med 2714 utlånad artiklar. Kulturskola för alla och de öppna fritidsgårdarna fortsätter sin verksamhet vilket bidrar till målet. Kostnadsfria aktiviteter är utförda trots rådande pandemi.

(Kultur- och fritid)

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd har ökat under året. Ökningen är 6% jämfört med 2020. För 2020 hade kostnaden ökat med 12% jämfört med 2019. Antalet hushåll har ökat från 567 till 625, 13%. Ökningen mellan 2019 och 2020 var 10.6.% Arbetslösheten har ökat med 0,7% i förhållande till 2019. En förklaring till att kostnadsökningen är lägre för 2021 än 2020 är att en utbildningsinsats på personer med låg utbildningsnivå, där möjlighet till studiemedel via csn, har kommit igång. Under pandemin har ett antal arbetstillfällen som ej kräver utbildning eller tidigare erfarenhet försvunnit. Det slår hårdast mot den grupp som i hög omfattning uppbär ekonomiskt bistånd. Så trots att arbetslösheten minskat marginellt under corona så ser vi att det blivit svårare för personer på försörjningsstöd att få arbete. Många personer fastnar i försörjningsstöd pga att de saknar utbildning och /eller har olika former av funktionsnedsättningar eller hinder. Det finns i biståndstagargruppen analfabeter och personer som har ohälsa, men inte tillräcklig ohälsa för att kunna få aktivitets- eller sjukersättning.. Personerna är ofta 0 klassade hos försäkringskassan och får ingen sjukpenning vid sjukskrivning. Ett gott arbete har skett under året med utbildningsinsatser, i samarbete med vuxenutbildningen och en folkhögskola, och arbetsmarknadsinsatser. Samtliga aktiviteter som planerats inför året är genomförda. Pga pandemin har det varit svårare att ordna praktikplatser och delar av verksamheten har stoppats till viss del pga Corona restriktioner. Pandemin har medfört ändrade arbetssätt och en del av detta kommer att kvarstå även efter pandemin. Flera ärenden med långvarigt försörjningsstöd har lämnat försörjningsstöd under året, till studier eller utflyttat från kommunen. Det har tillkommit fler nya ärenden vilket gör att kostnaderna ökat trots detta. En del av de nya ärendena handlar om s.k social dumpning och ett arbete för att försöka minska denna ärendetyp har påbörjats i dialog med länsstyrelsen. Dessa personer står långt ifrån arbetsmarknaden och hamnar i bostäder med väldigt låg standard. Trots ett väldigt gott arbete har omvärldsfaktorer medfört att målet ej har nåtts.

Det vräkningsförebyggande arbetet har utvecklats och under 2021 har inga barnfamiljer vräks från sin bostad.

(Individ- och familjeomsorg)

2.1 Arbeta för bevarande av viktiga jordbruksmarker, minskat matsvinn och en hälsosam och näringsrik kost inom skola, vård och omsorg.

Tierps kommun

Vi ligger bra till att uppfylla målet om minskat matsvinn föråret. Mätningar visar att mars mot november så skiljer det ca 1 ton mindre i matsvinn. Ökat arbete och mätningar sker nu

dagligen på samtligakök. Totalt matsvinn är för mars 80g/måltid och för november 54g/måltid. Till nästa år blir det mer intressant att få nyckeltal och jämföra månad mot månad under 2021 och 2022.

I processerna för planering/exploatering (planarbete, ÖP-arbete, förhandsbesked-bygglov) så tas det alltid hänsyn till jordbruksmarker.

(Medborgarservice)

Inom vård och omsorgsboendena finns rutiner för att ha en hög kvalitet vid måltidssituationen, tex att duka fint och extra vid helg eller storhelger. Avseende utvecklingen av måltider och menyer har ett samarbete med kostenheten påbörjats genom gemensamma möten under våren och hösten 2021.

Verksamheten har under hösten 2021 jobbat tillsammans med köksenhets kring måltidsmiljöerna. Kostombuden för vård och omsorgsboendena har träffats kontinuerligt och även träffat kökschefen för förbättrat samarbete. Verksamheterna har även startat kostråd där kunder är delaktiga, och ett vård och omsorgsboende har genomfört ett kostråd under hösten. Enheterna har kunnat genomföra aktiviteter kopplade till måltider, så som midsommarfirande med smörgåsbord och haft kräftska utifrån kräftsäsong. Frågeformulär har lämnats till kunder för att få fram deras synpunkter och önskemål kring måltider för att enheten ska jobba för förbättring tillsammans med kostenheten, frågeformulären kommer gås igenom i början av 2022 för att se vad som ska prioriteras utifrån kundernas önskemål. Sammanfattningsvis har vård och omsorgsboendena haft aktiviteter kopplat till måltider och måltidsmiljöer för att uppnå målet med ökad kvalitet vid måltider som också varit kopplad till traditioner och smakupplevelser som lett till positivt välmående hos våra kunder.

Projektet att inrätta en Måltidskompis dvs brukare inom FHO äter tillsammans med brukare inom hemtjänsten, har varit pausades pga Covid hela året och kommer tas bort som mål under 2022, detta utifrån Covid-19.

(Vård- och omsorg)

2.2 Stärk måltidsverksamheterna för att minska risk för undernäring hos äldre.

Tierps kommun

Medicinskt ansvarig sjuksköterska har säkerställt så det finns en aktuell rutin för att jobba preventivt med att minska risken för undernäring hos äldre.

(Gemensam service)

Dialog och workshops kring stöd åt vård och omsorgspersonal har genomförts under året för att öka tryggheten kring servering och måltid. Måltiderna för vård och omsorg uppfyller de rekommendationer som Livsmedelverket har på måltider för äldre. Stor del av detta arbetet utför på vårdboendena och inte direkt av kostenhetens medarbetare.

(Medborgarservice)

Verksamheten har påbörjat ett arbete med kostenheten för att arbeta strukturerat med mat och måltidsmiljö. Under våren 2021 har det varit ett uppstartsmöte tillsammans med kostenheten genomförts med chefen för kostenheten och Områdeschef. Arbetet utgår ifrån att identifierat utvecklingsområden och därefter genomföra åtgärder.

Arbetet med att minska risk för undernäring ur ett sjukdomsperspektiv pågår fortlöpande genom ett strukturerat arbete med riskanalyser utifrån Senior alert där åtgärder genomförs vid risk för undernäring. Äldreomsorgen har under 2021 infört senior alert ombud bland omvårdnadspersonalen som träffar HSL-personalen regelbundet. Verksamheterna arbetar kontinuerligt med att erbjuda smoothies och mellanmål till kunderna för att bryta dygnsfastan och för förebygga undernäring och behovet av näringsdryck. Åtgärderna sätts in utifrån framkomna risker vilket leder till minskat risk för fall, undernäring och trycksår.

Under 2020 genomfördes totalt 238 riskbedömningar inom verksamhetens vård och omsorgsboenden. 231 av dessa riskbedömningar bedömdes att det finns risker för kunderna. 71/238 av bedömningarna 30% bedömdes finnas risk för trycksår, 174/238 av bedömningarna 73% bedömdes finnas risk för undernäring samt 203/238 av bedömningarna 85% bedömdes finnas risk för fall.

Statistiken för 2021 visar på att verksamhetens olika professioner har genomfört fler riskbedömningar på kunderna inom våra vård och omsorgsboendena jämfört med 2020.

2021 har det genomförts totalt 334 riskbedömningar varav 322 av dessa riskbedömningar bedömdes att det finns risker för kunderna gällande redovisade parametrar trycksår, undernäring och fall. 106/334 av bedömningarna 32% bedömdes finnas risk för trycksår, 254/334 av genomförda bedömningar 76% visar risk för undernäring samt 271/334 av genomförda bedömningar 81% visar att det finns risk för fall.

Sammantaget har Äldreomsorgen arbetat aktivt med att stärka måltider och måltidsmiljöer samt att de aktivt jobbar med riskbedömningar för att minska risk för undernäring hos äldre.

(Vård- och omsorg)

3.4 Kommuninvånarnas självskattade hälsa ska öka och skillnaderna mellan grupper och individer ska minska.

Tierps kommun

Närvårdstrategen arbetar med fortsatt utveckling av samverkansmodellen mellan kommun och region och enheterna inom kommun respektive region. Flera aktiviteter pågår.

(Gemensam service)

Delvis uppfyllt genom ökad spridning av information om hälsa och kost ut på våra enheter. Detta genom servering, dialoger kring måltiden, visning av tallriksmodellen mm. Tyvärr så har vi dock inte kunnat anordna större tema tillfällen och träffar för detta, då pandemin satt stopp.

(Medborgarservice)

Kultur och Fritid bidrar till ökad hälsa genom att verksamheterna erbjuder hälsofrämjande

aktiviteter. Under pandemin har badens gruppträningar varit begränsade, dessa har kommit igång igen under hösten. Friluftsområdena har varit välbesökta under pandemin. Det märks inte minst på åtgången av ved och toaletter som behövs tömmas oftare. På Upplandsleden har förbättringar gjorts, tydliga markeringar har satts upp så att även de som är ovana ska kännas sig trygga när de vandrar på leden.

(Kultur- och fritid)

Verksamheterna inom vård och omsorg har arbetat för att stärka självskattade känslan genom förebyggande och hälsofrämjande aktiviteter inom verksamheten. Detta har skett inom verksamhetens boende men också genom träffpunkter för målgruppen äldre i ordinärt boende. Träffpunkterna stängde dock på grund av Covid -19.

Träffpunkterna har öppnat upp under hösten 2021 men har haft aktiviteter i mindre skala för att träffas på smittsäkert sätt. Det har även genomförts förebyggande arbete individuellt med kunderna inom vård och omsorgsboendena, detta som fysisk träning. Inom funktionshinderomsorgen har kunder inom gruppboende/serviceboende erbjudits fysisk aktivitet utomhus vid Vegavallens utegym under våren och hösten. Kultur och fritid har anordnat Yoga under våren för deltagare inom daglig verksamhet. Utifrån de förutsättningar verksamheten har haft med rådande Covid-19 läge har verksamheterna ändå lyckats genomföra aktiviteter på smitt säkert sätt och tryggt upp för de kunder som har kunnat och velat delta.

Enkäten vad tycker de äldre om äldreomsorgen har inte genomförts under 2021. Nyckeltalet att 90% av kunderna ska som helhet vara nöjd med sin insats har inte gått att följa upp under 2021 men senaste resultatet från 2019 visar en kundnöjdhet på 95%. Enkäten planeras att genomföras under våren 2022.

(Vård- och omsorg)

Målet är svårt att mäta och följa upp. Enligt Liv och hälsaundersökningen, som görs bland skolelever vartannat år, av regionen, så har ungdomars hälsa i kommunen ökat på de flesta områden 2021 i förhållande till 2019 års undersökning. Vi har genomfört ett antal aktiviteter som riktar sig till personer med ohälsa och har sett att just dessa individer haft en positiv utveckling. Samtidigt ser vi att antalet anmälningar om att barn far illa, antal ärenden med våld i nära relationer, antal personer med beroendeproblematik och antal personer med ekonomiskt bistånd har ökat under året. Coronapandemin har påverkat människors psykiska hälsa negativt och en del av de volymökningar vi ser hos socialtjänsten är coronarelaterade.

Antalet anmälningar om att barn far illa är historiskt högt. 2114 anmälningar, vilket är en ökning med 16% från föregående år, som även det var en toppnotering. Eftersom flera anmälningar kan göras på samma barn är det även intressant att titta på hur många unika barn som anmälningarna avser. För 2021 inkom anmälningar på 720 unika barn, vilket är en ökning om 16% mot 2020. Noterbart är att ökningen gällande flickor var 25% och för pojkar 9%. Fördelningen av unika barn var 387 pojkar och 333 flickor. Om anmälare har blivit bättre på att se flickors utsatthet eller om det finns andra förklaringar är en frågeställning. Det kan konstateras att 15% av alla barn i kommunen hamnar hos socialtjänsten för en förhandsbedömning. Av dessa startas en utredning på ungefär 33%. Det är positivt att anmälningsbenägenheten ökar, men det är allvarligt att det är så pass många barn som inte har det bra i Tierps kommun. Arbetet med tidiga och förebyggande insatser utvecklas och det arbetet måste fortsätta för att bromsa denna utveckling.

(Individ- och familjeomsorg)

3.5 Stärk arbetet för att förebygga och behandla drogmissbruk, inklusive narkotikamissbruk och skadligt alkoholbruk.

Tierps kommun

Tillsynen av alkohol och tobak har utförts enligt den satta tillsynsplanen. Det har dock varit mindre inkommande ansökan än ett normalår med tanke på omständigheterna kring corona. Detta har gjort att vi inte haft någon tillsyn på tillfälliga tillstånd. Det bedöms att målet är uppnått.

(Medborgarservice)

Drogfri verksamhet är ett viktigt kriterium när föreningsbidrag delas ut. Fritidsgårdarna har ett aktivt förebyggande arbete. Föreläsningar och kurser har erbjudits under året i samarbete med SISU som är idrottsrörelsens studieförbund. De kurser som SISU anordnar riktar sig i huvudsak till idrottsföreningar men det finns också vissa kurstillfällen som handlar om FAR, fysisk aktivitet på recept som vänder sig till olika aktörer som arbetar med friskvård. Utöver idrottsföreningar samarbetar SISU med gym, och andra föreningar som pensionärsföreningar och föreningar för funktionsnedsatta. Under 2021 har Trygg idrott för alla startat. Kultur och Fritid deltar aktivt i nätverket SamBaT, samverkan barn och unga i Tierps kommun, där de kommunala verksamheterna Individ- och familjeomsorg, Utbildning och Kultur och Fritid tillsammans arbetar preventivt och förebyggande. Som grund för arbetet används Liv och Hälsa Ung 2021 och Segregationskartläggningen i Tierps kommun

(Kultur- och fritid)

Vård och omsorg samverkar med individ och familjeomsorgen för att öka kompetensen till våra medarbetare och få stöd för frågor som uppstår kring både individ och verksamhetsnivå. Samverkan har lett till ökad kunskap och givit verktyg till medarbetarna för att underlätta vardagen för enskilda kunder och förstärkt kompetensen hos medarbetarna inom vård och omsorg. Det har dock inte skett någon samverkan med kontinuitet under 2021 utan när behov har uppstått i verksamheterna kring individärenden. Det har under 2021 ökat med antalet kunder som har psykisk ohälsa, detta utifrån pandemin som begränsat sociala kontakter och under en längre period där daglig verksamhet ställde om sin verksamhet som begränsade det sociala i att träffa kollegor och företag. Men till största del har funktionshindreomsorgen nu också fått en mer utmanande målgrupp att arbeta mot där det förekommer mer psykisk ohälsa samt drogmissbruk.

Planen är att arbeta mer förebyggande med frågan och att samverkan sker kontinuerligt. Tre utbildade medarbetare finns nu som utbildare för Psykisk hälsa där utbildningssatsningar kommer ske för alla medarbetare inom IFO och för Vård och omsorg. Planen har varit att genomföra dessa utbildningar under hösten 2021, men på grund av ökad smittspridning så har utbildningarna tvingats att ställas in. En plan finns framtagen men utifrån pandemin har inte planen följts som tänkt.

(Vård- och omsorg)

Öppenvården på hemmaplan har utvecklats och bland annat har insatsen träningsboende

införts under året. En särskild satsning med en behandlare för ungdomar med missbruk har gjorts, och samarbetet med team Maria, missbruksvård i samarbete med regionen och länets kommuner, har gjorts känd och fått deltagare från Tierp. Öppenvården har periodvis provat andra metoder pga Corona och det har i stort sett fungerat bra. Vi ser att anmälningarna om beroende har ökat och även externa placeringar. Utan öppenvården hade placeringarna ökat i betydligt högre omfattning. Anhörigrupper har genomförts och i stort har arbetet med beroende utvecklats.

Andt arbetet behöver en bättre styrning och berör fler verksamheter än de som ingår i Sambat.

Vi behöver hitta nya vägar att upptäcka ungdomar som ligger i riskzonen för att utveckla ett beroende. Dialog med polisen och regionen har påbörjats.

Arbetet fortsätter men bedömningen är att målet uppnåts med tanke på förutsättningarna.

(Individ- och familjeomsorg)

3.6 Minskad psykisk ohälsa hos såväl vuxna som barn.

Tierps kommun

Kommunen har sökt och fått stimulansmedel för att minska psykisk ohälsa och suicidpreventivt arbete. Aktiviteter har genomförts för att öka barn och ungas psykiska hälsa.

(Gemensam service)

Många av aktiviteterna på Kultur och Fritid bidrar till att förebygga eller hantera psykisk ohälsa. Viktiga aktiviteter under 2021 är: öppna fritidsgårdar, fritidsgård för funktionsvarierade på tisdagskvällar, HBTQ anpassade fritidsgårdar och bad, föreläsningssamling kring psykisk ohälsa. Vi har genomfört projekt för att förebygga och hantera psykisk ohälsa. Projekten är: dans för hälsa, trummor för hälsa, fysisk aktivitet för hälsa och motor för hälsa. Alla resultat och signaler som kommer från projekten visar på att de bidrar till psykisk hälsa.

(Kultur- och fritid)

Två stycken medarbetare inom vård och omsorg, en från äldreomsorg och en från funktionshinderomsorgen samt en medarbetare från individ och familjeomsorgen har gått en utbildning till första hjälpare inom psykisk hälsa. Dessa medarbetare har i uppdrag att utbilda medarbetare inom vård och omsorg men även utbilda övriga verksamheter inom kommunen. Utbildarna hade i uppdrag att innan årets slut utbilda 20 medarbetare inom vård och omsorg samt inom individ och familjeomsorg för att komma i gång med utbildningarna samt att få träna sig att utbilda. Till utbildningen tillkommer kursmaterial till medarbetarna. Utbildning har fått ställas in på grund av ökad smittspridning.

Andra kompetenshöjande insatser har genomförts inom vård och omsorg i form av webbutbildningar för biståndshandläggare inom området psykisk hälsa, bland annat vad gäller samlarssyndrom.

Föreläsning i intellektuell funktionsnedsättning och psykisk ohälsa har erbjudits medarbetare inom funktionshinderomsorgen digitalt som uppgetts varit väldigt uppskattad och

kompetensutvecklande. Praktiskt arbetet kommer att fortlöpa även under 2022 för att arbeta fram verktyg för medarbetare i bemötande kring målgruppen. Satsningen att arbeta med att minska psykisk ohälsa har inte uppfyllts utifrån den plan som vård och omsorg haft under 2021. Som alternativ har webbutbildningar genomförts digitalt för att ändå uppmärksamma och få verktyg för att kunna arbeta vidare med att minska psykisk ohälsa kring våra olika målgrupper, detta genom att få kunskapspåfyllnad på alternativa sätt så som digitala utbildningar.

Det har under 2021 ökat med antalet kunder som har psykisk ohälsa, detta utifrån pandemin som begränsat sociala kontakter och under en längre period där daglig verksamhet ställde om sin verksamhet som begränsade det sociala i att träffa kollegor och företag. Men till största del har funktionshindreomsorgen nu också fått en mer utmanande målgrupp att arbeta mot där det förekommer mer psykisk ohälsa samt drogmissbruk.

(Vård- och omsorg)

Målet är svårt att mäta. Liv och hälsa ung ger att den psykiska hälsan bland ungdomar blivit bättre. Vi har genomfört våra aktiviteter på området under 2021 i den mån som corona medgivit det.

(Individ- och familjeomsorg)

3.7 Minskad ofrivillig ensamhet bland äldre.

Tierps kommun

Kultur och fritid har aktiviteter riktade till äldre, kultur i vården. Tyvärr gick det inte att genomföra alla 2021 på grund av pandemin. Vissa aktiviteter genomfördes via digitala lösningar, Kulturarvstrappen finns att tillgå digitalt. Under hösten har aktiviteterna kommit igång igen.

(Kultur- och fritid)

Träffpunkterna inom vård och omsorgsboendena har öppnat upp i mindre skala under sommaren och nu under hösten för att på smittsäkert sätt kunna genomföra gruppaktiviteter.

Under rådande läge gällande Covid-19 så har vi inte kunnat utföra gruppaktiviteter i någon större skala som planerat, men Fysioterapi assistenter som finns i verksamheten har vid behov gjort enskilda insatser så som fysisk aktivitet eller social samvaro där behov funnits alternativt uppstått för att motverka ensamhet och psykisk ohälsa.

Under 2021 har det pågått ett projekt utifrån IBIC där en översyn av insatsen social samvaro har gjorts, detta har lett till att det inom hemtjänsten pågår ett utvecklingsarbete genom planering av gemensamma träffar med kunder som har insatsen social samvaro, detta för att minska ensamheten hos våra kunder. Arbetet är ännu inte implementerat men kommer under 2022 att fortsätta för att kunna prova detta inom hemtjänstområdena.

(Vård- och omsorg)

3.8 Kommunen ska arbeta för att mer vård, inklusive specialistvård, ska erbjudas nära.

Tierps kommun

Arbetet mot en Effektiv och nära vård bedrivs i samverkan med regionen. Etableringen av ett vårdcentrum i Tierp har påbörjats. En närvårdsenhet planeras öppnas under 2022 i regionens regi i samverkan med Älvkarleby och Tierps kommun.

(Gemensam service)

Arbetet med effektiv och nära vård sker på strategisk nivå inom vård och omsorg tillsammans med länets övriga kommuner och regionen. Ledningsgruppen för vård och omsorg har genomfört SKR:s ledarskapsprogram under våren 2021. Lokalt i Tierp pågår olika projekt för att vården ska komma nära medborgaren. Bland annat har vård och omsorg genomfört en innovationsjakt med fokus på workshop tillsammans med kunder från verksamheten, tjänstemän och projektledare från regionen med temat delaktighet. Workshopen har lett till lokala utvecklingsområden för att öka delaktigheten för våra brukare tex en verktygslåda för att underlätta kommunikation både till kunder och medarbetare samt pågår ett utvecklingsarbete i dokumentationssystemet VIVA där kunderna ska få vara delaktiga om vilken viktig information som behövs för att underlätta kommunikationen med den enskilde kunden.

Lokalt samverkar Ledningsgrupp för vård och omsorg tillsammans med primärvårdens verksamhetschef i Tierp, vi träffas regelbundet 1 ggr/mån där vi diskuterar avvikelser i samverkan, samverkan kring utskrivningsprocesser och strategisk planering framåt gällande resurser men även utifrån framtagna dokument för vård i samverkan.

Planering och genomförande av Närvårdsenhet har pågått under 2021, enheten kommer starta upp i mindre skala under 2022 då lokalerna måste renoveras. Pågående projekt är vårdcentrum Tierp, arbetet pågår och kommer fortsätta under 2022 tillsammans med Älvkarleby och regionen.

(Vård- och omsorg)

5.7 Minimera och förebygg alla former av våld mot kvinnor och flickor i det offentliga och privata rummet, inklusive våld i nära relationer, hedersrelaterat våld, sexuellt utnyttjande och andra typer av exploatering.

Tierps kommun

Vi arbetar aktivt med frågan kring våld i nära relationer. From 2022 görs en omorganisation för att försöka stärka detta arbete ytterligare. Vi har ett välfungerande samarbete med Kvinnojouren Liljan via ett IOP, som ger stöd till kommuninvånare och utbildning till personalen. Vi deltar i länsnätverk och har utbildat personalen inom screeninginstrument inom området.

Vi har börjat erbjuda förövare behandlingsinsatser för att försöka bryta mönster och är nu på gång med att ge mer stöd till de som utsätts för våld.

Under året har vi sett flera ärenden gällande våld i nära relationer. Det är möjligt att detta har viss påverkan av corona, där fler personer har levt närmare varandra. Det finns fortfarande ett stort mörkertal och vi försöker utveckla det uppsökande och förebyggande arbetet. Kvinnojouren gör här en viktig insats där man utbildar ungdomar i skolan inom området.

(Individ- och familjeomsorg)

10.6 Ökning av andelen brukare som anser att de får bestämma om saker som är viktiga.

Tierps kommun

Andelen brukare inom funktionshindradeomsorgen som anser att de får bestämma om saker de tycker är viktiga i hemmet på gruppbostad har ökat från 73% till 87% från senaste brukarundersökningen 2019 då det genomfördes på gruppbostad, för servicebostäder med samma fråga har det sjunkit något i stället från 87% till 83% samt för stöd i boende ses en marginell ökning från 91% 2019 till 92% för 2021 års resultat. Enhetschefer arbetar med resultatet gemensamt med medarbetare och kunder inom verksamheterna. Senaste brukarundersökningen gjordes under hösten 2021 inom servicebostäder/gruppbostad samt stöd i boende där arbetsterapeut inom funktionshindradeomsorgen har varit ute i varje grupp efter vi fått resultaten för att gå igenom resultaten med kunder och där de fått komma med förslag och idéer om hur vi kan öka deras inflytande och delaktighet. Utifrån svaren i brukarundersökningen så har det diskuterats på verksamhetsplaneringarna som genomförts hur verksamheterna ska få resultatet tydligare presenterat för våra kunder, men framför allt hur vi utifrån resultaten ska öka brukarinflytandet. Flera bra arbetssätt har kommit fram hur tex husmöten kan bli mer inkluderande och tillgängliga att delta på för alla kunder med anpassad agenda och aktivitetskort som några exempel.

Inom äldreomsorgens korttidsenhet arbetas det utifrån PCV (personcentrerad vård). Det innebär att samtliga kunder med beslut om korttidsplats erbjuds möjligheten till ett möte tillsammans med hela teamet där kunder kan berätta vad de har för mål under vistelsen på korttids, vilka resurser de själva har och vilket stöd behövs för att de ska nå sina mål. Det är även ett forum om de vill ta upp något annat i teamet. Målet sätts upp synlig för både kund och medarbetarna vilket hjälper samtliga att arbeta utifrån det och sträva mot målet. Kundens hjälpbehov och hur hjälpen ska ges beskrivs även i genomförandeplanen. Samtliga kunder får en genomförandeplan för att hjälpen ska vara anpassad utifrån den enskildes behov och önskemål.

Under senare delen av året har en länsgemensam enkät avseende bemötande, information och delaktighet i handläggningsprocessen genomförts. Enkäten ger ett utgångsläge för vidare arbete med delaktighet och påverkansmöjligheter i handläggningsprocessen.

(Vård- och omsorg)

Vi arbetar aktivt med genomförandeplaner och den enskilde har möjlighet att göra sin röst hörd.

Vi har försökt att rekrytera personer till att delta i brukarmedverkan, men det har varit svårt. Pandemin har också medfört svårigheter att arbeta med brukaraktiviteter.

(Individ- och familjeomsorg)

Kommunen som arbetsgivare

3.9 Minskad sjukfrånvaro i kommunens verksamhet.

Tierps kommun

Sjukfrånvaron har sjunkit och ligger på 7,0 procent av tillgänglig ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron låg på 8,3 procent för år 2020. Det är dock svårt att jämföra de senaste två årens sjuktal med tidigare år då alla medarbetare på grund av pandemin uppmanats vara sjukskrivna för minsta symtom tills de kunnat konstatera att de är smittfria

(Gemensam service)

Vi använder verktyget Stamina och flera träffar har genomförts under året. Pandemin påverkar målet, men minskad sjukfrånvaro mot föregående år och generellt så har vi klarat oss bra under senare delen av pandemin. Här ser vi en förbättring mot året innan då pandemin slog till hårt i mars.

Sjuktal över tid:

2018 8,2%

2019 8,4%

2020 11,7%

2021 **7,3** %

(Medborgarservice)

Sjukfrånvaron i förskolan har minskat till 9% under 2021 att jämföra med 12% under 2020. Arbetet med ökad ledning, stöd och uppföljning av närmaste chef ger positivt resultat. De senaste åren har Covid-19 pandemin med restriktioner att stanna hemma vid minsta symtom påverkat och fortsätter att påverka även det kommande året.

(Utbildning)

Sjuktalen för vård och omsorg med jämförelse från 2020 ser ut som följande:

Funktionshindradeomsorgen 2020: 8.10% 2021: 10.17%

Äldreomsorgen 2020: 12.46% 2021: 10,01%

Biståndsenheten 2020: 8,85% 2021: 9,47%

Äldreomsorgen har under 2021 minskat sin sjukfrånvaro medans övriga verksamheter har ökat. Utifrån Covid-19 så har korttidssjukfrånvaron ökat inom alla verksamheter utifrån att stanna hemma vid minsta symptom och att vi har haft hög sjukfrånvaro i stort sett hela hösten, verksamheterna har legat på mellan 12-18% frånvaro.

(Vård- och omsorg)

Sjuktalet har minskat under 2021. Detta trots pandemin. Möjligheten att arbeta hemma har möjligen bidragit till att personal kunnat arbeta trots att de haft vissas symtom som gjort det svårt att vara på arbetet.

(Individ- och familjeomsorg)

IT-Centrum utvecklar möjligheterna till distansarbete.

Under 2021 har arbetet fortskridit med att tillgängliggöra och säkra kapacitet för digitalt distansarbete. Löpande har antalet användare, samt kapacitet i de lösningar som gör det möjligt att arbeta på distans och därmed minska sjukfrånvaron övervakats och utökats efter behov. Antalet supportärenden som handlar om problem vid användning av våra lösningar för digitala möten eller distansarbete har självfallet gått upp under de sista 24 månaderna, men ligger i paritet med den ökade användningen. Vår analys är att de första månadernas problem relaterade till användare och utbildning i verktygen har minskat.

(IT-nämnd)

5.6 Förbättra arbetsvillkor och arbetsmiljön inom kommunens verksamheter. Som arbetsgivare i en kvinnodominerad sektor har kommunen ett särskilt stort ansvar för att förbättra kvinnors arbetsvillkor.

Tierps kommun

STAMINA ska genomföras av alla arbetsgrupper. Många har pausat arbetet under 2020 men arbetet har återupptagits under 2021. Två nya rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet har arbetats fram. Den medarbetarundersökning som genomfördes visade att det fanns mycket positivt i arbetsmiljön att ta tillvara men också att stress är ett stort problem för många.

Lönekartläggning för 2021 är genomförd. Analysen visar att det inte finns osakliga löneskillnader som beror på kön.

(Gemensam service)

Arbeta med verktyget Stamina som rutin för synliggöra arbetsvillkor och arbetsmiljö, ett bra arbete inom det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Har stannat av något under pandemin men startar upp igen i högre skala under 2022.

(Medborgarservice)

Inom förskolan erbjuds alla nyanställda heltidstjänster.

(Utbildning)

För att förbättra villkoren för heltidstjänster inom vård och omsorg genomförs SKR:s projekt Heltidsresan. Med önskad sysselsättningsgrad, hållbara scheman utifrån arbetsmiljö samt att Kompetensutveckla personalen genom att erbjuda studier till undersköterska på arbetstid, studier 60%, arbete 40% inom kommunens vuxenutbildning, YH utbildningar som specialistundersköterska inom äldre och demens samt fysioterapiassistenter möjliggör förbättrade arbetsvillkor och en arbetsmiljö som är hållbar.

Inom funktionshinderomsorgen och inom äldreomsorgen pågår pilotprojekt för att prova nya arbetssätt och metoder för att underlätta schemaläggning och mer hållbara scheman till våra medarbetare samt att ge möjlighet att önska sysselsättningsgrad och erbjuda heltidsanställningar med väl planerade och hållbara scheman. Detta arbete sker partsgemensamt med Kommunal tillsammans med medarbetarna och arbetsgivaren.

Personlig assistans har i vårt part gemensamma arbete tillsammans med kommunal kommit fram till att verksamheten måste ha en mer långsiktig planering då antalet medarbetare i förhållande till kundernas beslutade assistanstid inte är förenade med att få ut sin resterande del av arbetstid inom personlig assistans. Att i dagsläget öka tjänstgöringen från 75% till 80% gör att tiden utöver 75% inte kan göras inom verksamheten, då måste tiden förläggas på annan enhet. Många medarbetare är inte utbildade USK eller har annan relevant utbildning vilket gör det svårt att göra tiden på annan enhet men verksamheten finns med planeringen. Men verksamheten jobbar till viss del i enlighet med det arbetstidsavtal som vi har och där nyttjas resurspass tid som cheferna set till att använda då behov uppstår.

Statistik för heltidsresan redovisas tre ggr/år och ska påvisa minskade kostnader för timvikarier, fyllnadstid och övertid samt påvisa ökat antal heltidstjänster. Vi har inte kunnat utvärdera pilotprojektet då pandemin har begränsat arbetet med heltidsresan. Statistiken för 2021 visar inte på minskade antal timvikarier, detta utifrån pandemin. Vi har en ökad sjukfrånvaro som innebär att vi måste ersätta med timvikarier och även haft fler timvikarier inne då vi bedrivit kohortvård eller haft covidteam som inneburit en utökning av medarbetare inom hemtjänsten för att begränsa smittan. Däremot visar statistik att flera medarbetare har gått upp till heltid under 2021, förklaring till detta är att vi erbjuder studier på arbetstid 60% studier och 40% arbete, detta innebär att anställningen blir 100%. Antalet som är i studier är 70 stycken. Under 2022 har vi förhoppningar om att det går att följa upp projektet utifrån framtagna parametrar till statistik. I januari 2022 kommer den partsgemensamma arbetsgruppen för heltidsresan att träffas för att lägga plan framåt samt att revidera den handlingsplan för heltidsresan fram till 2024.

(Vård- och omsorg)

Sjuktalet har förbättrats inom IFO. Enligt de olika medarbetarundersökningar mm som gjorts så bedöms arbetsmiljön vara god. Självklart finns det förbättringsområden. Vi har gjort personalförstärkningar för att bidra till att medarbetarna har en rimlig arbetsbelastning. Periodvis är arbetsbelastningen för hög pga stort inflöde av ärenden, vilket är svårt att undvika.

(Individ- och familjeomsorg)

8.5 Verka för full sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla kvinnor och män, inklusive ungdomar och personer med funktionsnedsättning, samt lika lön för likvärdigt arbete.

Tierps kommun

Lönekartläggningen för 2021 är genomförd. Analysen visar på att det ej finns några osakliga löneskillnader som beror på kön.

(Gemensam service)

Målsättningen för verksamheterna inom vård och omsorg är att öka attraktiviteten för Tierps kommun som arbetsgivare med koppling till Heltidsresan, med önskad sysselsättningsgrad samt hållbara scheman utifrån arbetsmiljö. Vård och omsorg erbjuder Kompetensutveckling till medarbetare genom att erbjuda studier till undersköterska inom kommunens vuxenutbildning, erbjuder YH utbildningar som specialistundersköterska inom äldre och demens samt fysioterapiassistenter samt möjliggöra nya lösningar för att öka attraktiviteten för att få fler äldre att vilja stanna kvar i arbetslivet. Pilot projektet för Heltidsresan är återupptaget under 2021 och de pilotverksamheter som startades upp innan Covid är nu åter i genomförande samt planering för att återuppta arbetet.

Inom funktionshindreomsorgen har man under hösten 2021 fokuserat arbetat partsgemensamt med en arbetsgrupp av schemaplanerare, skyddsombud, kommunal som provar olika arbetssätt för att få hållbara scheman utifrån arbetsmiljö. det man nu provar är att lyfta schemaplaneringen från medarbetaren så schemaplaneringen sker centralt av schemaplanerare från alla pilotverksamheter (gruppbestäder) och att medarbetarnas arbetstid förläggs där den behövs bäst för kunden. detta har genomförts under två schemaperioder och fallit väl ut där medarbetare tycker det är lugnare i arbetsgrupperna och de ändå är nöjd med sitt schema fast att någon annan planerat det.

Heltid som norm för kunder inom daglig verksamhet har kartlagts och skrivits fram underlag till politiken som det fattades beslut om under hösten 2021. Detta innebär att kunder som vill arbeta heltid 100% kommer att erbjudas det succesivt inom vissa arbetsgrupper under 2022. Det är 15 kunder som önskar heltid i dagsläget. Detta betyder även att medarbetare inom DV kommer få önskad sysselsättningsgrad om heltid i linje med detta och heltidsresan och det är i dagsläget 18 stycken som önskar heltid inför 2022. Arbetet kring detta kommer att påbörjas innan årsskiftet och kommer att fortsätta under 2022

kompetensutveckling för alla yrkeskategorier pågår och det som har erbjudits under våren 2021 är digitala webbutbildningar/föreläsningar inom relevanta områden för alla yrkeskategorier, omvårdnadsprogrammet på vuxenutbildningen, YH utbildningar till specialistundersköterskor samt värdegrundsutbildning till enhetschefer. Kunderna inom daglig verksamhet har haft en arbetsgrupp som fått utbildning kring säkerhet, Regionen ansvarade för utbildningen och heter "Min säkerhet".

(Vård- och omsorg)

10.7 Verka för att alla människor, oavsett kön, funktionsnedsättning, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk ställning, blir inkluderade i det sociala, ekonomiska och politiska livet.

Tierps kommun

Särskilda uppdrag

Kommun och inflytande

Tierps kommun

Status	Särskilda uppdrag
	<p>6.1.a Medborgardialog ska genomföras för att öka delaktigheten och medskapandet för kommunens invånare inför alla större utvecklingsförändringar. Kommunen ska främja lokalt engagemang för lokal utveckling på samtliga orter/områden i kommunen.</p> <p>Kommentar</p> <p>Medborgardialog runt behov, prioritering och inriktning för utveckling av befintlig fritid och rekreation i Örbyhus centrum är nu avslutad. Processen för utformning drivs nu vidare av Tillväxt och samhällsbyggnad. Medborgardialog inom Demokratiberedningens uppdrag att ta fram förslag för att öka inflytandet för barn och unga har, efter att det varit uppskjutet på grund av pandemin, genomförts i digital form under februari-mars. Kommunfullmäktige beslutade om förslagen i juni. Genomförande av den komplexa dialogen runt situationen med förskola och skola i Hållnäs och Skärplinge är avslutad och resultatet överlämnat till Kommunledning och Utbildning.</p> <p>Arbete pågår med utformande av så kallade lokala överenskommelser (LÖK) (Gemensam service)</p>
	<p>6.1.c Digitaliseringstakten inom kommunens verksamheter ska öka för att uppnå bättre service gentemot medborgare, verksamhetseffektivisering samt ge möjligheter för nya servicelösningar.</p> <p>Kommentar</p> <p>Under 2021 så har flertalet nya e-tjänster lanserats. Inloggningsförfarandet för handläggare/administratörer har förstärkts med två-faktorsinloggning för att möjliggöra hantering av känsligare ärenden i e-tjänsteplattformen. Ytterligare fem e-tjänster är under utveckling och kommer att lanseras inom kort. Ny IT-strategi fastställd av KF.</p> <p>Verksamhetseffektiviseringar har genomförts inom Bemanningenheten med stöd av Robot, en digital bokningsassistent och inom lönecentrum har Anställningsguiden införts.</p> <p>Arbete och utveckling fortsätter med modellen och strukturen för digitalisering och systemförvaltning. (Gemensam service)</p> <p>Handlingsplan för digitalisering är framtagen för verksamheten för 2022</p> <p>Under året har vi tvingats till mer digitalt nyttjande vilket gjort flera processer mycket mer smidigare och effektivare. Även befintliga delar har utvecklats då behovet ökat. Uppstart av E-tjänst för ansökan av specialkost har kommit igång, och givit oss större fördelar i dialog och återkoppling i ämnet mot vårdnadshavare.</p> <p>Ständigt pågående arbete, N&T har inte så många delar som kan digitaliseras, men där emot fångar vi upp företagets behov och önskemål samt just nu ser vi över hur inrapporteringen av Hemsändningsbidraget kan digitaliseras/förenklas. Förhoppningen var att ha en e-tjänst klar till 2022 men då Region Uppsala meddelat att hemsändningsbidraget kan komma att ändras har vi valt att avvakta den tjänsten. Utveckling av Upplev Norduppland sker kontinuerligt och det har påbörjats ett arbete att ersätta evenemangskalendern på hemsidan till nya och förbättrade lösningar direkt i appen. Handlingsplan för digitalisering för 2022 är framtagen för verksamheten, dock behövs budget, samarbeten med andra verksamheter och resurser för att kunna genomföra den.</p> <p>Vi bemöter medborgarnas behov utifrån de förutsättningar som finns. Intern har vi hög digitaliseringsgrad, externt mot kund pågår arbete</p>

Tierps kommun har byggt ett förvaltningsnät som binder samman tätorterna på vissa sträckor för framtida bruk. Kommunens roll i bredbandsutbyggnaden är att bidra till samverkan och samordning, och som stöd vid lokala fibermöten.

Under 2021 tilldelades Tierps kommun stödpengar från PTS på 44 Mkr för fortsatt utbyggnad på landsbygd, med operatörernas investeringar blir summan totalt ca 110 Mkr.

(Medborgarservice)

Kulturskolan har upphandlat ett nytt elevhanteringssystem som ger ökad digitalisering för anmälan och betalning. Det nya systemet ger pedagogerna ett verktyg för enklare och säkrare kommunikation med vårdnadshavare och elever. Tyvärr fungerar ännu inte kopplingen till ekonomi så fakturorna kan inte hanteras automatiskt. Arbeta pågår för att lösa problemet.

Fritidsklubben har digital anmälan

Digital ansökan för föreningsbidrag har införts. Införandet har fungerat bra. Systemet kommer att medföra en enklare och säkrare hantering.

Föreningarnas bokningar av lokaler och anläggningar sker oftast digitalt.

(Kultur- och fritid)

E-tjänsten för frånvarorapportering är i drift. Nya och förbättrade funktioner för vårdnadshavare har införts. Vårdnadshavare kan också logga in och de det egna barnets frånvaro. Detta medför att arbetet med att minska frånvaron har förbättrats.

Nytt schema är infört, även det synligt för elever och vårdnadshavare. Kopplingen till tjänsteplaneringen gör att behöriga lärare kan användas mer ändamålsenligt.

Kunskapsuppföljningen sker i befintligt system, som uppdateras vid behov. Nya mallar har införts för att få bättre koll på elevers kunskapsutveckling.

Nytt administrativt system är infört för hela utbildningsverksamheten, det har medfört att val till förskoleklass 2022 kan genomföras i en digital tjänst.

Användningen av digitala enheter inom utbildningen ökar stadigt. Antalet pedagoger som genomför kurser i fortbildningsportalen har ökat under våren, vilket gör att den digitala kompetensen ökar.

De digitala systemen för Anmälan om kränkande behandling, enkäter och digitala läromedel har använts på ett medvetet och ökande sätt. Teams har varit en mycket viktig del i skolans arbete under pandemin för att minska smittspridningen och samtidigt medfört en ökad digital kompetens både bland elever och personal.

Distansundervisningen för gymnasiet och vuxenutbildningen har påskyndat och utvecklat undervisning med digitala verktyg och gett ökad kunskap kring ett mer flexibelt arbetssätt.

Under året har arbetet med att införa en digital enhet till alla elever i grundskolan genomförts, vilket ger nya möjligheter till individualisering, användning av digitala läromedel samt en bra grund inför kommande digitala nationella prov.

(Utbildning)

IT samordnare för välfärdsteknik inom vård och omsorg arbetar med att kartlägga ytterligare behov ute i verksamheterna gällande nattkameror samt utveckling av andra digitala hjälpmedel för våra kunder. Verksamhetens IT samordnare är med i ny upphandling av trygghetslarm på vård och omsorgsboendena, genomfört omställning till befintligt nyckelsystem till digitala nyckelgömmor inom hemtjänsten. It samordnare deltar i lokala E-styr samt arbetar med E-tjänster samt göra E-tjänster lättillgängliga för kunder inom vård och omsorg. IT Samordnare gör även översyn av alla Ipad samt mobiltelefoner om vilka appar som kunder kan behöva för att kommunicera samt andra appar som det kan finnas behov av utifrån efterfrågan från kunder eller kunders behov. Översynen leder till att det ska finnas ett basutbud för alla verksamheter att använda till kund.

Digital tillsyn via kamera erbjuds inom hemtjänst, vård och omsorgsboendena samt inom korttidsenheten utifrån kundens behov. Digitala samtal och möte mellan kund/anhörig och biståndshandläggare har kunnat möjliggöras med hjälp av teknik som finns att tillgå i verksamheten. Arbetet med digitalisering fortgår på biståndsenheten och under året har e-ansökan gällande bidrag för bostadsanpassning lanserats och finns nu tillgänglig på kommunens hemsida. E-ansökan gällande färdtjänst har tagits fram och testas nu av kommunens brukarrepresentanter. Om testet faller väl ut kommer e-ansökan färdtjänst att lanseras på kommunens hemsida under första delen av 2022. Med hjälp av digitala möten och utbildningar har biståndsenheten kunnat effektivisera sin verksamhet och minska antal resor.

Medarbetarna inom vård och omsorg har under 2021 fått en APP, VIVA omsorg på sina mobiltelefoner/Ipadsatt som innebär att de nu kan dokumentera på mobila enheter, detta möjliggör att dokumentera tillsammans med kunden i dennes hem. Bokningssystem i Viva har börjat användas av samtlig legitimerad personal för att

Status Särskilda uppdrag

kvalitetssäkra samt effektivisera de planerade HSL insatser som i dag genomförs inom vård och omsorg. Jämförelse innan pandemins början så är det en märkbar skillnad att under 2020-2021 är medarbetarna i verksamheterna mer digitalt mogna nu efter hårda prövningar i pandemins tecken med medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar (APT), utbildningar mm i Teams/Skype och liknande. Det har även genomförts flera andra möten digitalt för chefer och medarbetare sås som nätverksmöten, samordnad individuell plan (SIP)möten, Vårdplaneringsmöten med Regionen samt enskilda möten digitalt på enheterna. På detta sätt effektiviserat tidsanvändningen då det tar tid att åka på möten, vilket vi sparar mycket tid för cheferna inom vård och omsorg. (Vård- och omsorg)

Säkra webbmöten är upphandlat och arbetsätten är anpassade för att genomföra säkra möten tills det nya systemet är i drift. I slutet på året infördes tjänsten kring säkra möten.

Pga förändrade arbetssätt under pandemin kan det vara svårt att klara ökning av e ansökningar under året. Men brukare informeras om att tjänsten finns.

Kontakter är tagna för att påbörja förstudien med AI vid förhandsbedömningar.

Översyn av hemsidan pågår.

Systemet för digitala signeringar har utvecklats och nya tjänster har tillfogats.

(Individ- och familjeomsorg)

IT-Centrum stödjer "verksamhetsutveckling genom digitalisering" både i den av verksamheten efterfrågade projekten och genom de förbättringar som hela tiden görs i IT-infrastrukturen. Goda exempel under det sista året är den gemensamma digitala telefonlösningen för fem kommuner samt ny gemensam lösning för utskrift, kopiering och scanning.

(IT-nämnd)

6.1.g Den mat som serveras i kommunens verksamheter ska vara god och näringsrik. Upphandlingarna ska utformas så att lokala livsmedelsproducenter ges goda förutsättningar att kunna bli leverantörer och andelen ekologisk mat ska öka.

Kommentar

Under året har vi tagit stora kliv i både arbetat med minskat matsvinn och att öka andelen närproducerat på våra tallrikar. Trots rådande läge under året så har dessa delar varit möjliga att genomföra på ett mycket bra sätt.

Mycket har kunnat genomföras via den digitala vägen med gott resultat. Vi har visat att resultat av ett minskat matsvinn från starten av mars till slutet av året.

Andelen ekologiska inköp har bromsats under pandemin, detta pga av tillgång och höga priser.

(Medborgarservice)

Vård och omsorgsboendena har under hösten 2021 jobbat tillsammans med köksenhetsen kring måltidsmiljöerna. Kostombuden för vård och omsorgsboendena har träffats kontinuerligt och även träffat kökschefen för förbättrat samarbete. Verksamheterna har även startat kostråd där kunder är delaktiga, och ett vård och omsorgsboende har genomfört ett kostråd under hösten. Enheterna har kunnat genomföra aktiviteter kopplade till måltider, så som midsommarfirande med smörgåsbord och haft kräftska utifrån kräftsåsong. Frågeformulär har lämnats till kunder för att få fram deras synpunkter och önskemål kring måltider för att enheten ska jobba för förbättring tillsammans med kostenheten, frågeformulären kommer gås igenom i början av 2022 för att se vad som ska prioriteras utifrån kundernas önskemål. Sammanfattningsvis har vård och omsorgsboendena haft aktiviteter kopplat till måltider och måltidsmiljöer för att uppnå målet med ökad kvalitet vid måltider som också varit kopplat till traditioner och smakupplevelser som lett till positivt välmående hos våra kunder.

Arbetet med att minska risk för undernäring ur ett sjukdomsperspektiv pågår fortlöpande genom ett strukturerat arbete med riskanalyser utifrån Senior alert där åtgärder genomförs vid risk för undernäring. Äldreomsorgen har under 2021 infört senior alert ombud bland omvårdnadspersonalen som träffar HSL-personalen regelbundet. Verksamheterna arbetar kontinuerligt med att erbjuda smoothies och mellanmål till kunderna för att bryta dygnsfastan och för förebygga undernäring och behovet av näringsdryck. Åtgärderna sätts in utifrån framkomna risker vilket leder till minskat risk för fall, undernäring och trycksår.

Under 2020 genomfördes totalt 238 riskbedömningar inom verksamhetens vård och omsorgsboenden. 231 av dessa riskbedömningar bedömdes att det finns risker för kunderna. 71/238 av bedömningarna 30% bedömdes finnas risk för trycksår, 174/238 av bedömningarna 73% bedömdes finnas risk för undernäring samt 203/238 av bedömningarna 85% bedömdes finnas risk för fall.

Statistiken för 2021 visar på att verksamhetens olika professioner har genomfört fler riskbedömningar på kunderna inom våra vård och omsorgsboendena jämfört med 2020.

2021 har det genomförts totalt 334 riskbedömningar varav 322 av dessa riskbedömningar bedömdes att det

Status Särskilda uppdrag

finns risker för kunderna gällande redovisade parametrar trycksår, undernäring och fall. 106/334 av bedömningarna 32% bedömdes finnas risk för trycksår, 254/334 av genomförda bedömningar 76% visar risk för undernäring samt 271/334 av genomförda bedömningar 81% visar att det finns risk för fall.

Sammantaget har Äldreomsorgen arbetat aktivt med att stärka måltider och måltidsmiljöer samt att de aktivt jobbar med riskbedömningar för att minska risk för undernäring hos äldre.

(Vård- och omsorg)

- 6.1.h Se över menyer och metoder för att minska på matsvinnet ytterligare och öka nöjdheten med maten inom alla verksamheter utifrån föregående års nivå.

Kommentar

Målet är uppnått i första steget

Under året har vi startat upp med insatser att mäta vårt matsvinn på samtliga enheter. Dessa mätningar visar en skillnad från startern i mars månad mot november månad en minskning på ca 1100kg månad mot månad. Vi ser en minskning i matsvinn genom samtliga våra serveringar Förskola, Grundskola och Gymnasium. Ett tankesätt som tar tid att införa och något som även är viktigt att förstå för våra gäster. Arbeten kring vår meny och ökad kundnöjdhet har dock varit lite haltande pga av pandemin.

(Medborgarservice)

- 6.1.i Inrättande av visselblåsarfunktion.

Kommentar

Gemensam upphandling med Enköpings kommun genomförs. Beräknas klart tidig vår 2022.

(Gemensam service)

- 6.1.j Intensifierat effektiviseringsarbete inom hela kommunkoncernen för att resurserna ska räcka till mer, generera kvalitetshöjningar samt öka organisationens robusthet såväl ekonomiskt som organisatoriskt.

Kommentar

Ett ständigt pågående arbete

(Tierps kommun)

- 6.1.k.x Inrätta generella KS-medel under kommundirektören som enbart kan tas i anspråk efter särskilt beslut i kommunstyrelsen under året. De generella KS-medlen är avsedda att under 2021 och 2022 användas till att dämpa negativa effekter som tillkommer under året orsakade av den pågående pandemin (exempelvis skattebortfall, ökad arbetslöshet och ökade kostnader för försörjningsstöd) som inte täcks upp av statliga medel.

Kommentar

Medel har tagits i anspråk och ombudgeterats till Samhällsbyggnad för att finansiera stödåtgärder för näringslivet. Dessutom har medel avsatts för att delta i forskningsprojektet CRUSH covid. Medel föreslås dessutom tas i anspråk för att ge medarbetarna en sommargåva på 500 kr per månadsanställd i form av två presentkort på 250 kr vardera.

(Kommunstyrelsen)

På grund av pandemin har kostnaderna för ekonomiskt bistånd ökat vilket inte täckts av några andra statliga bidrag. De generella KS-medlen har efter beslut tagits i anspråk till viss del för dessa ökade kostnader.

Vidare har beslut fattats om tillfällig avgiftsfri kulturskola samt fortsatta åtgärder för att mildra effekterna för det lokala näringslivet även 2021.

(Gemensam service)

Medel har under året tagit i anspråk för att underlätta för näringslivet. Dessutom har förslag om sommarpresent i form av lokalt presentkort till medarbetarna tagits fram för att visa uppskattning för medarbetarnas insatser under detta år som präglats av corona. Dessutom är presnetkortet avsedd att stimulera lokala näringslivet.

(Medborgarservice)

En projektledarutbildning genomfördes under året med ca 70 deltagare från många av kommunens olika verksamheter. I samband med det så har kommunens projektmodell reviderats.

(IT-nämnd)

- 6.1.l.x Inrätta samverkansmedel som under 2021 används till att möjliggöra samverkan med kommuner och regionen för att minska sårbarheten och på sikt spara resurser. I detta ingår uppstart

Status	Särskilda uppdrag
--------	-------------------

och utveckling av ytterligare samverkansområden eller uppbyggnad av gemensam infrastruktur/system för att ta bort identifierade hinder för samverkan inom exempelvis C-tillsammans.

Kommentar

Intensifierad samverkan har påbörjats. De enda medel som hittills har tagit i anspråk avser slutkostnad för utredning C-tillsammans. Uppgick till drygt 7 tkr. Planering för en eventuell gemensam resurs som ska hjälpa att genomföra Risk- och sårbarhetsanalys vid införande av Office 365 i de fem kommuner som ingår i den gemensamma IT-nämnden finns.

(Kommunstyrelsen)

För att öka samverkan har C-tillsammans inlett kartläggningar om gemensamma samverkansområden. Gemensamma områden som fastställts är tjänst för byggande av e-tjänster, upphandling av visselblåsarfunktion, samnyttjande av juristkompetens, mötesapp. Pågående kartläggningar som pausats eller ej prioriterats på grund av pandemin är gemensam resurs för genomförande av risk och sårbarhetsanalys för införande av system, kontaktcenter, upphandling, lönecentrum.

(Gemensam service)

Utredningar har genomförts avseende gemensamma insatser. Dessutom planeras ytterligare gemensamma nödvändiga arbeten t.ex. avseende risk- och konsekvensanalys vid införandet av Office 365

(Medborgarservice)

Barnomsorg och utbildning

Tierps kommun

Status	Särskilda uppdrag
--------	-------------------

6.2.a Dagens skolstruktur i form av skol- och förskoleverksamhet på nuvarande orter ska bibehållas och insatserna för en likvärdig skola ska öka.

Kommentar

Under våren har Uppsala universitet via Fosam genomfört seminarier kring forskningslitteracitet med karriärlärarna samt med skolledarna inom grundskola och gymnasium/vux

Det digitala systemet för lektionsobservationer har använts i lägre utsträckning än tänkt, då skolan som ett led i att begränsa smittspridningen har minskat kontakter mellan vuxna. De observationer som har genomförts har visat goda resultat som en del av samtal kring undervisning och reflektion kring arbetet.

Samverkan för bästa skola avslutades under våren. Fokus under våren har varit handledningen på Bruks, med ett utökat upplägg finansierat av Skolverket.

Strukturen för det systematiska kvalitetsarbetet har utvecklats under våren med tydliga uppföljningar, inlagda i årshjulet, siktet är att få Stratsys att fungera som stöd i arbetet. Elevenkäter har genomförts vid två tillfällen under året.

Erfarenhetsdelning mellan skolor har som en följd av pandemin varit mycket begränsad.

Genom Fosam och Skolledarakademin har ett antal samtalstillfällen genomförts med samtliga skolledare (förskola, grundskola, gymnasium och vux) kring bland annat pedagogiskt ledarskap.

En modell för pedagogisk professionsutveckling med lönekriterier har använts i pågående löneprocess för all personal inom förskolan. Gruppsamtal i arbetslagen och observationer av undervisningen har bidragit till gemensam förståelse för våra olika roller och uppdrag med syftet att öka likvärdigheten.

Vid budgetfördelningen mellan förskoleområdena har en särskild tilldelning riktats till barn i behov av särskilt stöd.

(Utbildning)

6.2.b Fokus på tidiga insatser och förebyggande arbete för högre resultat.

Kommentar

Kartläggning av samtliga elever i förskoleklass med Skolverkets bedömningsunderlag genomförs under hösten 2021 och följs upp under våren 2022 samt under kommande årskurser 1-3.

Systemet Kartläggaren används för den fortsatta uppföljningen av samtliga elever. Tre skolor i Tierp tillhör de främsta i landet när det gäller användning av Kartläggaren, och möjligheten att fortlöpande följa elevernas

Status Särskilda uppdrag

progression stärker likvärdighet och ger underlag för tidiga insatser.

Lovskola planerades under året men kunde inte genomföras som en följd av corona-pandemin.

(Utbildning)

En utveckling av öppna förskolan sker med mobil verksamhet över hela kommunen. Stärkt samarbete med förskolorna och IFOs råd och stöd är påbörjat. Ett arbete med förstärkt elevhälsa i ett samarbete med skolan och IFO är påbörjat. och personal förväntas rekryteras i början av 2022.

Utveckling av fältarbete har stannat av pga covid 19 men kommer att återupptas under 2022.

Förstärkningar har skett på familjestödsenheten pga ökade behov. Vi har tagit hem familjerådgivning, trappan samtal och stöd till våldsutövare till egen regi.

(Individ- och familjeomsorg)

6.2.c Snabbare vägar till arbete för vuxna genom praktikplatser varvat med SFI redan från början. Utveckla SFI och yrkes SFI för bättre resultat.

Kommentar

För dem som tillhör etableringen så är det Arbetsförmedlingen som ansvarar för att individen får en helhetslösning. Från 1 januari 2019 innebär det att dessa individer studerar på heltid (23h). En omstrukturering av SFI pågår, för att underlätta de som inte tillhör etableringen att kombinera studier med arbete eller praktik. Ett först steg tas i augusti 2021. Dock finns det inga resurser inom SFI att hitta, placera och följa upp eventuella praktikplatser

Omstruktureringen av SFI är påbörjad och det nya flexibla SFI är igång sedan augusti 2021. Kort innebär detta en mer individualiserad undervisning, samt ett mer flexibelt schema som ska möjliggöra för eleverna att kombinera SFI med praktik/arbete. Pandemin har dock förenat samverkan med Arken och möjligheten att gå ut i praktik. Målet är att från 2022 kunna utöka samverkan med företagarna om x antal praktikplatser.

(Utbildning)

Samverkan sker mellan arbetsmarknadsenheten, utbildning och arbetsförmedlingen för att kunna stödja personer i att få tillgängliga arbetstillfällen. Vård och omsorg erbjuder praktikplatser i början av året för att sedan pausas på grund av Covid-19. Praktikplatsernas inriktning var för att prova på vården samt tillsammans även få en Språkpraktik. Vård och omsorg har erbjudit detta under hösten 2021 som planerat med planering tillsammans med yrkes SFI.

Vårdbiträdesutbildningen som Vuxenutbildningen erbjuder börjar många som gått SFI och som vill fortsätta att studerar. Vårdbiträdesutbildningen är en bra grund för att sen klara av att studera vidare på omvårdnadsprogrammet på vuxenutbildningen. Flertalet av dessa elever har också anställts inom vård och omsorg, eller arbetar som timanställda.

(Vård- och omsorg)

Arbetet med praktikplatser är pausat för närvarande. Det har varit svårt att hitta praktikplatser under pandemin.

Vuxenutbildningen, arbetsmarknadsenheten och ekonomiskt bistånd har ett gott samarbete. Nytt upplägg på sfi ska kunna skapa en mer flexibel planering.

(Individ- och familjeomsorg)

6.2.d Regional samverkan inom gymnasie- och vuxenutbildningen för bättre matchning mot arbetsmarknad och resurseffektivare verksamhet. Ökad samverkan mellan utbildning, näringsliv och de offentliga arbetsgivarna och se mer UF-företagande, lärlingsutbildningar samt utveckla teknik- respektive vård- och omsorgscollege.

Kommentar

Ständigt pågående arbete, vi ser att arbetet sakta börjar ge resultat och att det varit värdefullt med en samordnare. Vi ser att samverkan ökar inom vissa områden och att det har skapats förståelse för varandras olika verksamheter samt en förståelse av vikten av att samverka och samarbeta då målbilden är oftast densamma. Pandemin har dock påverkat några större planerade evenemang som skulle kunna leda till ännu bättre samverkan, förståelse och insikt om vad arbetsmarknaden kan erbjuda eftersom att dessa har ställts in.

(Medborgarservice)

Utbildning deltar i följande forum för samverkan mellan arbetsmarknad/näringsliv och gymnasieskolan/vuxenutbildningen:-Teknikcollege, både lokalt och regionalt. Omfattar IN, TE och NA-Vård- och omsorgscollege, både lokalt och regionalt, omfattar VO och till viss del BF-ETG - en samverkan mellan branschen och skolan inom -EE-programmet-BYN - en samverkan mellan arbetsgivare, fack och skola för BA-programmet-TIA - en samverkan mellan branschen och skolan inom fordonsprogrammet-MBC- en samverkan

Status Särskilda uppdrag

mellan branschen och skolan inom fordonsprogrammet-UF-ung företagsamhet, alla program -RESAM-vuxenutbildningens regionala samverkan, där branschorganisationer deltar tillsammans med AF, Länsstyrelsen, Region Uppsala och Uppsala universitet.

När det gäller lärlingsutbildningarna har söktrycket varit varierat, och inom vissa branscher har det varit svårt att hitta lärlingsplatser till de sökande. Inför 2022 har vuxenutbildningen sökt statsbidrag för lärlingsutbildningar. Utbildningsutbudet anpassas kontinuerligt efter arbetsmarknadens behov, både lokalt och regionalt.

Sedan våren 2021 bedriver Region Uppsalas folkhögskola Studiemotiverade insatser samt en Lokalvårdsutbildning i kombination med svenska som andraspråk (motsvarande Yrkes-sfi). I Högbergsskolans lokaler.

(Utbildning)

Vård och omsorgscollege är det självklara forumet att diskutera kompetensförsörjningsfrågor både lokalt och regionalt. I länet ingår samtliga kommuner i vård och omsorgscollege och alla lokala ordföranden har nätverksträffar en gång i månaden därefter genomförs regionala styrgrupper där utbildning och arbetsgivare i länet fattar beslut om gemensam kompetensförsörjnings satsningar.

Den lokala styrgruppen för vård och omsorgscollege i Tierp arbetar för att lokalt få fler till studier för att sedan rekryteras in i vård och omsorg. Det finns lokal aktivitetsplan framtagen med aktiviteter för gemensam samverkan fram till 2024, vi ligger i fas med aktiviteterna.

Den positiva trend vård och omsorg ser är att det är ett stort tryck till omvårdnadsprogrammet på vuxenutbildningen, det startar utbildningar både vår och höst med fulla klasser, det ser vi som arbetsgivaren väldigt positivt på då det är vår framtida kompetensförsörjning. Flertalet av de som studerar på vuxenutbildningen har anställning, eller arbetar som timanställd. Flertalet rekryteras även till fasta tjänster inom vård och omsorg. Samverkan med utbildning möjliggör också att vi kan erbjuda våra befintliga medarbetare att gå omvårdnadsprogrammet på vuxenutbildningen tre terminer med 60% betalda studier och arbete 40% för att sen bli färdiga undersköterskor, detta finansieras med stadsbidraget äldreomsorgslyftet.

(Vård- och omsorg)

- 6.2.e I samverkan med arbetsgivare inom Industri och vård- och omsorg undersöka möjligheten att anordna yrkeshögskoleutbildningar (YH) inom respektive bransch.

Kommentar

En översyn om möjligheten att anordna YH inom Industri och vård och omsorg är tillsammans med Teknikcollege och Vård- och omsorgscollege är genomförd. Slutsatsen är, att det inte är aktuellt i något av fallen. Inom vård- och omsorg ligger fokus helt på att utbilda undersköterskor, då bristen är omfattande. Därtill kommer ett beslut under sommaren 2021 om skyddad yrkestitel för undersköterskor. Vilket tydliggör fokus på att utbilda nya, samt utbilda befintlig personal så att behörighet som undersköterska uppnås.

Inom industri görs bedömningen att det skulle kräva stora investeringar både i personalens kompetens och i uppdaterad utrustning. Det finns även en stor osäkerhet i om vi skulle kunna fylla alla plaster. Summan av detta är, att risken för ett stort ekonomiskt bakslag väger över till att inte gå vidare med uppdraget.

(Utbildning)

- 6.2.f Pedagogisk omsorg ska erbjudas som ett alternativ.

Kommentar

Pedagogisk omsorg i privat regi finns som alternativ till förskola på följande orter: Tierps centralort, Vendel, Månkarbo och i början av året öppnade ett nytt familjehem i Skärplinge.

(Utbildning)

- 6.2.g Utredning av fritidshemsverksamheten i Tierp med syfte att hitta en form som når lagstadgad nivå samt använder resurser på bästa vis.

Kommentar

De insatser som framkom i samband med Skolinspektionens tillsyn är genomförda och tillsynen är avslutad. Bemanningen anpassas till elevantal och ekonomi, fortfarande är andelen behöriga fritidslärare låg. Samarbete med andra kommuner har inletts kring möjliga vägar för fortbildning/utbildning.

(Utbildning)

- 6.2.i Sammanställa och synliggöra den statistik som redan finns i syfte att tydliggöra och stötta det systematiska kvalitetsutvecklingsarbetet samt vidta riktade insatser för att förbättra elevernas målpuppfyllelse och öka likvärdigheten inom skolan.

Kommentar

Plan för årshjul, lokala verksamhetsplaner, resultatuppföljningar och pedagogiska bokslut samt framtagande av skolblad genomförs enligt plan

Uppföljning av obligatorisk kartläggning av elever i förskoleklass enligt Skolverkets riktlinjer samt införandet av ett heltäckande kartläggningssystem för grundskola gällande kunskapsutveckling är genomfört enligt plan.

Status Särskilda uppdrag

Arbete pågår att göra resultaten tillgängliga via systemet för dokumentation och bedömning. Skoldatablad är på väg att ersättas av Stratsys. Detta har tagit längre tid än planerat. (Utbildning)

- 6.2.j Stärka det förebyggande elevhälsoarbetet.

Kommentar

Handledning främjande och förebyggande elevhälsoarbete inom ramen för SBS (Samverkan för bästa skola) är genomförd med samtliga skolområden, dock i lägre utsträckning än planerat som en följd av corona.

Elevhälsoplanen uppdaterad, liksom rutiner för problematisk skolfrånvaro. Systemet för anmälan av kränkande behandling ger bra stöd för såväl dokumentation som åtgärder. Likabehandlingsplanerna uppdateras årligen, med medverkan från elever och personal.

(Utbildning)

- 6.2.k I Kyrkbyn ska skolverksamheten återupptas i samma omfattning som tidigare.

Kommentar

Högdelen i befintlig byggnad renoveras och anpassas efter verksamhetens krav. Lågdelen i befintlig byggnad rivs och samtidigt uppförs förskola/skola av modellen SKR-koncept med kapacitet för 6 avdelningar förskola, 2 klassrum för Förskoleklass och åk 1 samt mottagningskök och matsal.

Enligt tidsplan ska nya och renoverade lokaler vara färdiga för verksamhet till skolstart ht 2022. Sista delen av utemiljö och idrottshall färdigställs under hösten 2022.

(Utbildning)

- 6.2.l Ny förskola i Söderfors ska beställas under 2021. Dyra paviljonger avvecklas då nya lokaler är på plats. Solgläntan avyttras eftersom nya lokaler kommer byggas.

Kommentar

Ny förskola i Söderfors med placering på samma tomt som före detta Solgläntan lagd december 2021. Nya förskolan ska vara färdig att ta i bruk tidigast möjligt under 2023. (Utbildning)

(Utbildning)

- 6.2.m Ny förskola i Skärplinge ska projekteras och beställas med hänsyn till beslut fattade avseende organisationsutredningen och medborgardialogsprocessen runt skolsituationen i Skärplinge och Hållnäs. Befintliga lokaler säljs/återgår till lägenheter/återlämnas till skolan.

Kommentar

Styrgrupp med representanter från Utbildning, Samhällsbyggnad och TKAB är tillsatt, har under våren arbetat med förprojektering och ska enligt tidsplan lägga beställning på SKR-konceptförskola för 6 avdelningar i Skärplinge i maj 2021.

Beställning lagd från Utbildning till fastighetsbolaget juni 2021.

(Utbildning)

- 6.2.n Nya förskolelokaler på Vallskogatomten upphandlas inklusive förvaltning och städ. Storlek upphandlas utifrån hänsyn till kommunens egna behov och storlek på fristående pedagogisk omsorgs- och förskoleetablering på orten. TKAB ska vid upphandling sälja tomten till vinnande anbudsgivare till det pris TKAB inför upphandling begär inklusive täckning för tidigare projektering. Paviljonger avvecklas då nya lokaler är på plats.

Kommentar

Styrgrupp med representanter från Utbildning, Samhällsbyggnad och TKAB är tillsatt. Styrgruppen har under våren arbetat med förprojektering och utredning kring storlek och möjligheter på den befintliga Vallskogatomten. Ändrad politisk inriktning avseende upphandling och förvaltning gör att beställning istället gjorts hos TKAB.

Beställning av ny förskola på befintliga Vallskogatomten är lagd december 2021. Nya förskolan ska vara färdig att ta i bruk tidigast möjligt 2023. (Utbildning)

(Utbildning)

- 6.2.o Genomlysning av samordningsvinster i planering av skolskjuts- och fritidsverksamhet, genomförs under 2021.

Kommentar

Arbetet med att optimera samordning är ständigt pågående.

(Utbildning)

Status	Särskilda uppdrag
--------	-------------------

6.2.p Avgiften för pedagogisk lunch tas bort. Finansieras inom befintlig ram.

6.2.q Bred satsning för att höja resultaten såväl för dem som riskerar missa målen som för dem som vill nå högsta betyg. Statliga medel som ges för lovskola matchas upp tillsammans med andra insatser utöver ordinarie undervisning. 2 400 tkr avsätts till detta under 2021, satsningen utvärderas och de delar som fallit väl ut utvecklas vidare och finns med i den kommande beredningen för implementering i ordinarie verksamhet.

Kommentar

Grundskolan är underfinansierad vilket gör att satsningen inte kunna inledas i brist på medel. Statsbidrag söks för att inleda detta under höstterminen 2021.

(Utbildning)

6.2.r Införande av digitala enheter i grundskolan enligt ett-till-ett.

Kommentar

Arbetet med att införa digitala enheter till alla elever inom grundskolan har pågått under året, och är i stort avklarat.

(Utbildning)

6.2.s.x Skolmedel ska under 2021 användas till inköp av utrustning och enheter för att möjliggöra ett-till-ett digitalisering som svarar upp mot de behov skolan flaggat för som är kopplade till exempelvis genomförandet av nationella prov och moderna läromedel. Ett-till-ett digitaliseringen är också ett led i att bygga ett robustare samhälle. Inte minst under pandemin där gymnasieskolorna var stängda märktes vikten av att kunna bedriva undervisning vid behov på distans.

Kommentar

Se 6.2.r

(Utbildning)

Bo, trafik och miljö

Tierps kommun

Status	Särskilda uppdrag
--------	-------------------

6.3.a Kommunens resepolicy ska revideras i syfte att minska behovet av resande och minska tjänsteresornas klimatpåverkan. Klimatpåverkan vid tjänsteresor ska mätas och system med klimatkompensation alternativt klimatväxling ska införas.

Kommentar

Beslut om riktlinje för resor har fastställts. Dokumentet är inte helt nytt utan tidigare policy har reviderats och är nu en riktlinje. Största förändringen avser införandet av en form av klimatväxling för flygresor.

(Gemensam service)

Ansvaret för revidering av kommunens resepolicy finns hos Kvalitet- och strategisk utveckling och nytt beslut om resepolicy har fattats.

(Medborgarservice)

Jämförelse innan pandemin och för 2021 är verksamheterna inom vård och omsorg mer digitalt mogna nu efter hårda prövningar i pandemins tecken med medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar (APT), utbildningar mm i Teams/Skype och liknande. Det har även genomförts flera andra möten digitalt för chefer och medarbetare sås som nätverksmöten, samordnad individuell plan (SIP)möten, Vårdplaneringsmöten med Regionen samt enskilda möten digitalt på enheterna. På detta sätt effektiviserat tidsanvändningen samt minskat klimatpåverkan med transportmedel som krävs till och från möten, Digitaliseringen har sparat mycket tid för chefer och medarbetare men även lett till en positiv digital utveckling inom vård och omsorg.

(Vård- och omsorg)

IT-Centrum möjliggör digitala möten via skype, TEAMS och Zoom för verksamheten och politiken. IT-Centrum följer utvecklingen och tar löpande fram utrustning som ska passa de förändrade behoven av möten.

6.3.b Vid upphandling ska krav ställas på ökande andel fossilfria bränslen, för att nå fossilfria transporter till år 2030. Kommunen ska även främja lösningar som underlättar för privatpersoner att nå effektiva och fossilfria transporter.

Kommentar

Kommunen ställer krav och ger mervärde för fossilfria transporter när upphandling av tjänster som innefattar transporter görs. Tyvärr kommer det inte alltid anbud som kan uppfylla detta. Brist på infrastruktur för fossilfria transporter är en anledning. Arbetet fortsätter.

Kommunen deltar i samverkansprojektet Fossilfritt 2030. Arbetet innefattar både att själv tillgängliggöra, och skapa förutsättningar för andra aktörer att tillgängliggöra, infrastruktur för fossilfria transporter (laddpunkter, biodiesel, biogas, vätgas). Detta innebär bland annat koordinering med de kommunala bolagen, dialog med privata aktörer, dialog med andra kommuner, länsstyrelsen och regionen samt information till allmänheten. Arbetet går i linje med länsstyrelsens hållbarhetslöften som kommunen antagit för att få ytterligare skjuts i arbetet med fossilfria transporter.

(Gemensam service)

6.3.c Källsortering av avfall ska införas i kommunens samtliga verksamheter.

Kommentar

Arbetet är pågående i verksamheten. För kommunhuset har detta införts genom inköp av nya kärl för att enkelt kunna källsortera.

(Gemensam service)

Källsortering finns på varje våningsplan i kommunhuset och i källaren finns det ett "återbruksrum", vi har även källsortering i det utrymme. Och samtliga enheter utför sortering i den mån fastigheten tillåter.

(Medborgarservice)

Källsortering finns i de flesta verksamheterna. Vi behöver påminna alla att den måste användas.

(Kultur- och fritid)

Medvetenhet om källsortering är ett viktigt inslag i förskolans verksamhet som bland annat ingår i hållbarhetsarbetet inom Grön flagg.

(Utbildning)

Källsortering har införts på alla avdelningar inom vård och omsorgsboenden utifrån olika delar tex grovsopor, tidningar, matavfall och brännbart. Det som nu återstår är att införa specifika utrymmen/kärl för att gälla alla avfallstyper.

(Vård- och omsorg)

Dialog pågår på övergripande nivå för att få till utrymmen för sopsortering för IFO huset och kommunhuset. Inom delar av verksamheten fungerar sopsorteringen.

(Individ- och familjeomsorg)

IT-Centrum har via sina leverantörer under fler år återbrukat eller återvunnit alla återlämnade klienter.

(IT-nämnd)

6.3.e Kommunen ska verka för att kommuninvånare och kommunens företagare har den information och medvetenhet som behövs för att göra medvetna val som främjar hållbar utveckling.

Kommentar

Kommunens hemsida och Facebook har använts för att sprida information om hur en som privatperson kan bidra till hållbar utveckling och var det finns hjälp och råd att få. Näringslivsenheten har under våren 2021 sammankallat företagsnätverket för kvalitet och miljö som syftar till att öka kunskapen och motivationen för kommunens företagare att ställa om.

(Gemensam service)

Ständigt pågående arbete med informationsspridning i våra näringslivskanaler/samverkansforum. Ökat samarbete med vår Hållbarhetsstrateg i syfte att hjälpa företagen "växla upp" deras hållbarhetsarbete, inledningsvis med de företag som ingår i "Nätverket för kvalitet och miljö" samt informationsutskick i nyhetsbrev samt på företagarfrukostar.

(Medborgarservice)

- 6.3.f Införande av ersättning för cesiumprovtagning av vildsvin som ej uppfyller nivåerna för tjänlighet.

Kommentar

Har övergått till statligt anslag

(Medborgarservice)

- ◆ 6.3.g Genomgång av hyreskontrakt inom bostadsbeståndet för att om möjligt tillgodose behov inom kommunens egna verksamhetslokaler för att effektivisera lokalutnyttjandet och möta bostadsefterfrågan.

Kommentar

Träffpunkten Skutan har lämnat lokalerna som återlämnats till Tierpsbyggen, och återanpassats till lägenheter.

(Individ- och familjeomsorg)

- ◆ 6.3.h Området södra villorna i Siggbo trädgårdsstad läggs ut på anbud under 2021 inför tecknande av exploateringsavtal för att hålla nere kommunens belåningsgrad och öka näringslivets medverkan i exploatering av området.

Kommentar

Förberedande arbete pågår för markanvisning av Trädgårdsstaden. Utmaning för fortsatt arbete är rätt kompetens och resurs för vidare hantering och även för exploatering övergripande.

(Medborgarservice)

- ◆ 6.3.i Utreda möjligheterna för ytterligare delområden inom Siggbo trädgårdsstad att hantera via exploateringsavtal.

Kommentar

Förberedande arbete pågår för markanvisning av Trädgårdsstaden. Utmaning för fortsatt arbete är rätt kompetens och resurs för vidare hantering och även för exploatering övergripande.

(Medborgarservice)

- 6.3.j Under 2021 påbörja arbetet med att ta fram en Mobilitetsplan (plan för ett hållbart rese- och transportsystem) för Tierps kommun.

Kultur, fritid och friluftsliv

Tierps kommun

- 6.4.a Ökat deltagande i det lokala föreningslivet ska stödjas då brobyggandet mellan människor via den ideella sektorn är nyckeln till att möta de utmaningar som pågående värderingsförändringar ger upphov till.

Kommentar

Kultur och Fritid samarbetar med det lokala föreningslivet kring arrangemang som kulturprogram, lov, kulturarvstrappan, kulturminnen med mera. Det är också ett samarbete kring lokaler. Vi har en dialog med föreningslivet gällande kommunens bidrag och stöd. Kommunen bidrar med fortbildning och kunskapsöverföring gällande kommunens strategiska digitaliseringsarbete. Även om det nuvarande arbetet ger en ökad delaktighet finns det mer att göra.

(Kultur- och fritid)

Arbetet med att utveckla utbudet av kultur och fritidsaktiviteter inom funktionshindradeomsorgen har fortgått och kunskapen från FINA-projektet som genomförts inom funktionshindradeomsorgen så har det fortsatt

Status Särskilda uppdrag

implementerats på verksamheterna med fokus på uteaktiviteter. Detta arbete har fortgått löpande under våren då det av förklarliga skäl varit enklare att genomföra uteaktiviteter men också ökat i omfattning utifrån utifrån Covid-19. Flera aktiviteter har anordnats på gruppbestäderna själva sen också gemensamt med föreningen för barn och vuxna med utvecklingsstörning/intellektuellfunktionsnedsättning (FUB). Flertalet aktiviteter har genomförts under våren/sommaren 2021 Samverkan med att utveckla aktivitetens och fritidsutbudet har genomförts i liten skala tillsammans med kultur och fritid samt FUB

Glada Tierpsloppet var ett utmärkt exempel på samarbete med civilsamhället och kommunens Vård och omsorgsverksamhet, men även Kultur och fritid. Motionsloppet, där man kunde rulla, gå eller springa. Ca 45 deltagare inom LSS deltog både kunder som har insatser men även kompisar, anhöriga och medarbetare deltog i loppet.

(Vård- och omsorg)

lop har upprättats med två sociala företag.

(Individ- och familjeomsorg)

6.4.c Översyn och effektivisering av lokaluthyrning, hyror och avgifter inom Kultur och fritidsverksamheten.

Kommentar

Under 2021 har det gjorts en översyn av taxor och avgifter samt en genomgång av hyresnivåer, ett arbete där Kultur och Fritid är beroende av andra aktörer. Arbetet är inte avslutat utan måste fortsätta men översynen 2021 är slutförd.

(Kultur- och fritid)

6.4.d Aktiv samverkan kring gränsdragningslistor med TKAB för minskade driftkostnader för anläggningar.

Kommentar

Det pågår en genomgång och revidering av gränsdragningslistorna. Arbetet genomförs tillsammans med TKAB. Arbetet har tagit längre tid än beräknat och hinner inte slutföras 2021.

(Kultur- och fritid)

Näringsliv och arbete

Tierps kommun

Status Särskilda uppdrag

6.5.a Fortsätta arbetet med att digitalt marknadsföra de utflyktsmål som finns i kommunen.

Kommentar

Ständigt pågående arbete. Under hela året har den digitala destinationen Upplev Norduppland förbättrats och utökats med mycket fler besöksmål, handel etcetera. Framtagning av virtuella guidade turer har också påbörjats, ca 30 platser i kommunen kommer presenteras i film och beräknas vara klara under 2021. Produktkatalog har tagits fram under våren 2021 tillsammans med bla Region Uppsala i projektet "100 bussar" i syfte att öka antalet turistbussar till våra olika besöksmål. Projekt tillsammans med två kommuner samt Neda har godkänts av Tillväxtverket, start april 2021 och skall pågå i ett år i syfte att stärka våra besöksnäringens företag och öka deras digitala kompetens/digitala närvaro. För att driva trafik till appen Upplev Norduppland har destinationssamarbetet (Tierp och Älvkarleby kommuner) utöver framtagandet av somrarmagasinet Upplev Norduppland (bilaga till VILLA tidningen) även annonserat i ett flertal magasin och sommarbilagor. Samt på skärmen vid möbeln. På besöksmål och vid porten har det funnits informationsmaterial med QR koder kopplade till appen. En viktig del av marknadsföringen är sociala medier - Facebook, Instagram och YouTube.

(Medborgarservice)

6.5.c Arbeta med att lyfta fram kommunens attraktivitet för företag, skapa goda förutsättningar för nyetableringar av hållbara företag och säkra upp att redan etablerade företag stannar i kommunen och ges förutsättningar att utvecklas.

Kommentar

LOV-företag har en samordnare som dels ansvarar för uppföljning men som också underlättar för företagens dialog med kommunen och fungerar som en väg in. I samband med Covid-19 har samordnaren fungerat som en länk för att LOV-företagen ska erhålla samma information om rådande riktlinjer kring pandemin som andra

Status	Särskilda uppdrag
--------	-------------------

utförare. Avseende att arbeta för att fler LOV-företag ska söka sig till kommunen har inga riktade aktiviteter genomförts under året,. Framst på grund av pandemin.

(Gemensam service)

Ständigt pågående arbete, försvårats i och med pandemi samt väldigt begränsad budget för marknadsföring samt ingen budget för exempelvis områdesskyltar till företagsparken.

(Medborgarservice)

6.5.d I samband med att Arbetsförmedlingen omorganiseras ska kommunen arbeta aktivt för ratt åta sig eventuella uppdrag som utlyses.

Kommentar

I alla de forum som vi möter arbetsförmedlingen har vi försökt att erbjuda våra tjänster. Pga otydligheter i deras nya uppdrag och organisation har vi ännu inte fått klara besked. Vi fortsätter att inbjuda till samarbete med arbetsförmedlingen.

(Individ- och familjeomsorg)

6.5.f Genomföra en översyn av kommunens arbete med näringslivsfrågor kopplat till service gentemot det lokala näringslivet med bäring på utvecklingsmöjligheter.

Kommentar

Workshops med Svenskt Näringsliv och dess medlemmar har genomförts under året i syfte att identifiera områden att utveckla kopplat till service, bemötande, samverkan och interna processer. Även interna träffar har genomförts samt träffar med lokala företag med olika fokusområden som upphandling och bygglov. Uppföljning av ranking Svenskt Näringsliv samt Löpande Insikt har också genomförts under året samt fokusträffar med olika branscher som exempelvis gröna näringarna, besöksnäringen i syfte att identifiera utvecklingsmöjligheter. Fortsatt internt arbete behövs för att sätta eventuella nya arbetsrutiner och kommunikationsvägar.

(Medborgarservice)

Omsorg och stöd

Tierps kommun

Status	Särskilda uppdrag
--------	-------------------

6.6.a Verka för hemmaplanslösningar istället för placeringar av barn, ungdomar och vuxna där kommunens kunskaper, erfarenheter och arbetssätt kan användas.

Kommentar

Verksamheten arbetar aktivt med planeringen för de individer som har boendebeslut enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) respektive beslut om daglig verksamhet i annan kommun eller i extern verksamhet för att så långt som möjligt erbjuda verkställighet i egen regi i stället. En långtids placering verkställs sedan april månad i egen regi. Ytterligare placeringar planeras att verkställas i egen regi 2022.

(Vård- och omsorg)

Hemmaplanslösningar har utvecklas och det är ett ständigt pågående arbete, Den nya organisationen har medfört samverkans effekter. Antalet anmälningar har ökat återigen och med det behovet. Utan den välfungerande öppenvården hade antalet placeringar varit betydligt fler. Vi ser att antalet konsulentstödda familjehem ökar och vi behöver försöka hitta egna familjehem istället. För att kunna minska placeringar är det viktigt att fortsätta att utveckla de tidiga och förebyggande insatserna.

(Individ- och familjeomsorg)

6.6.c Utveckla måltiderna för äldre så att den bidrar till förbättrad hälsa och högre livskvalitet.

Kommentar

Kontinuerliga möten mellan kostenheten och äldreomsorgen har skett både på övergripande och enhetsnivå. Enheten har jobbat med Modellen för äldreomsorgens måltider med olika pusselbitar. Återkommande träffar med kökschefen och kostombudet där olika delar av utvecklingsarbetet har skett under våren och kommer även fortsätta under hösten. Trivsamt måltidsmiljö och göra skillnad på helg och vardag har legat i fokus.

vård och omsorgsboendena har kunnat genomföra aktiviteter kopplade till måltider, så som midsommarfirande med smörgåsbord och haft kräftska utifrån kräftsåsong. Frågeformulär har lämnats till kunder för att få fram

Status Särskilda uppdrag

deras synpunkter och önskemål kring måltider för att enheten ska jobba för förbättring tillsammans med kostenheten, frågeformulären kommer gås igenom i början av 2022 för att se vad som ska prioriteras utifrån kundernas önskemål. Sammanfattningsvis har vård och omsorgsboendena haft aktiviteter kopplat till måltider och måltidsmiljöer för att uppnå målet med ökad kvalitet vid måltider som också varit kopplad till traditioner och smakupplevelser som lett till positivt välmående hos våra kunder.

Arbetet med att minska risk för undernäring ur ett sjukdomsperspektiv pågår fortlöpande genom ett strukturerat arbete med riskanalyser utifrån Senior alert där åtgärder genomförs vid risk för undernäring. Äldreomsorgen har under 2021 infört senior alert ombud bland omvårdnadspersonalen som träffar HSL-personalen regelbundet. Verksamheterna arbetar kontinuerligt med att erbjuda smoothies och mellanmål till kunderna för att bryta dygnsfastan och för förebygga undernäring och behovet av näringsdryck. Åtgärderna sätts in utifrån framkomna risker vilket leder till minskat risk för fall, undernäring och trycksår.

Under 2020 genomfördes totalt 238 riskbedömningar inom verksamhetens vård och omsorgsboenden. 231 av dessa riskbedömningar bedömdes att det finns risker för kunderna. 71/238 av bedömningarna 30% bedömdes finnas risk för trycksår, 174/238 av bedömningarna 73% bedömdes finnas risk för undernäring samt 203/238 av bedömningarna 85% bedömdes finnas risk för fall.

siffror för 2021 visar på att verksamhetens olika professioner har genomfört fler riskbedömningar på kunderna inom våra vård och omsorgsboendena jämfört med 2020.

2021 har det genomförts totalt 334 riskbedömningar varav 322 av dessa riskbedömningar bedömdes att det finns risker för kunderna gällande redovisade parametrar trycksår, undernäring och fall. 106/334 av bedömningarna 32% bedömdes finnas risk för trycksår, 254/334 av genomförda bedömningar 76% visar risk för undernäring samt 271/334 av genomförda bedömningar 81% visar att det finns risk för fall.

Sammantaget har Äldreomsorgen arbetat aktivt med att stärka måltider och måltidsmiljöer samt att de aktivt jobbar med riskbedömningar för att minska risk för undernäring hos äldre.

(Vård- och omsorg)

6.6.d Utveckla insatser för att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre.

Kommentar

Träffpunkterna inom vård och omsorgsboendena har öppnat upp i mindre skala under sommaren och nu under hösten 2021 för att på smittsäkert sätt kunna genomföra gruppaktiviteter.

Under rådande läge gällande Covid-19 så har vi inte kunnat utföra gruppaktiviteter i någon större skala som planerat, men Fysioterapi assistenter som finns i verksamheten har vid behov gjort enskilda insatser så som fysisk aktivitet eller social samvaro där behov funnits alternativt uppstått för att motverka ensamhet och psykisk ohälsa.

Under 2021 har det pågått ett projekt utifrån IBIC där en översyn av insatsen social samvaro har gjorts, detta har lett till att det inom hemtjänsten pågår ett utvecklingsarbete genom planering av gemensamma träffar med kunder som har insatsen social samvaro, detta för att minska ensamheten hos våra kunder. Arbetet är ännu inte implementerat men kommer under 2022 att fortsätta för att kunna prova detta inom hemtjänstområdena.

(Vård- och omsorg)

Cafe Björken har utvecklats och trygghetsvårinneuppdraget har överfört till IFO.

(Individ- och familjeomsorg)

6.6.e Arbeta fram nya arbetssätt för att öka kontinuiteten hos kund inom hemtjänsten.

Kommentar

Arbetet med att ta fram nya arbetssätt och kvalitetssäkra mätning av kontinuitet påbörjades under våren men pausades, arbetet har återupptagits och kontinuiteten ses över i planeringssystemet TES för att minska antalet olika medarbetare vid besök hos våra kunder. Det som setts över är de kunder som har många besök per dag att försöka få samma personal i så stor utsträckning som möjligt vid samtliga besök över dagen.

Hemtjänsten har under en 14 dagars period i mars 2021 ett genomsnitt antal personal på 11,57 jämfört med november 2019 då det var 11,67. Som jämförelse ligger det nationella snittet på 15 personer för år 2020. Siffror för 2021 finns inte ännu registrerade i Kolada.

(Vård- och omsorg)

6.6.f Aktivt arbeta med effektiv och nära vård i samverkan med regionen.

Kommentar

Under inledningen av 2021 har fler medarbetare inom vård och omsorg involverats i olika utvecklingsprojekt kopplade till omställningen till "Effektiv och nära vård". Även om flera delprojekt har pausats eller drivits i begränsad omfattning så är Tierp en av de kommuner som aktivt deltagit i utveckling av "patientkontrakt" och som finns med som referenskommun i Inneras uppdrag att ta fram nya funktioner på 1177.

Utifrån begränsade resurser på grund av Covid-19 så har dock flertalet projekt som drivs av Region Uppsala satts på paus. Ett av undantagen är Vårdcentrum Tierp med närvårdsplatser som har prioriterats. Regionen

Status Särskilda uppdrag

kommer att öppna närvårdsplatser men i samverkan med Tierp och Älvkarleby kommun. .
(Gemensam service)

Arbetet med effektiv och nära vård sker på strategisk nivå inom vård och omsorg tillsammans med länets övriga kommuner och regionen. Ledningsgruppen för vård och omsorg har genomfört SKR:s ledarskapsprogram under våren 2021. Lokalt i Tierp pågår olika projekt för att värden ska komma nära medborgaren. Bland annat har vård och omsorg genomfört en innovationsjakt med fokus på workshop tillsammans med kunder från verksamheten, tjänstemän och projektledare från regionen med temat delaktighet. Workshopen har lett till lokala utvecklingsområden för att öka delaktigheten för våra brukare tex en verktygslåda för att underlätta kommunikation både till kunder och medarbetare samt pågår ett utvecklingsarbete i dokumentationssystemet VIVA där kunderna ska få vara delaktiga om vilken viktig information som behövs för att underlätta kommunikationen med den enskilde kunden.

Lokalt samverkar Ledningsgrupp för vård och omsorg tillsammans med primärvårdens verksamhetschef i Tierp, vi träffas regelbundet 1 ggr/mån där vi diskuterar avvikelser i samverkan, samverkan kring utskrivningsprocesser och strategisk planering framåt gällande resurser men även utifrån framtagna dokument för vård i samverkan.

Planering och genomförande av Närvårdsenhet har pågått under 2021, enheten kommer starta upp i mindre skala under 2022 då lokalerna måste renoveras. Pågående projekt är vårdcentrum Tierp, arbetet pågår och kommer fortsätta under 2022 tillsammans med Älvkarleby och regionen.

(Vård- och omsorg)

Samarbetsmöten sker kontinuerligt där utveckling av samverkan diskuteras.

(Individ- och familjeomsorg)

- 6.6.g Arbeta förebyggande med uppsökande verksamhet hos personer äldre än 80 år för att kunna kartlägga och tidigt möta framtida behov.

Kommentar

Arbetet är inte genomfört för 2021 det har varit Pausat på grund av pandemin.

(Vård- och omsorg)

- 6.6.h Utveckla arbetet med personcentrerad vård för att stärka den enskildes delaktighet, inflytande och självbestämmande över utförda insatserna.

Kommentar

Medicinskt ansvarig sjuksköterska säkerställer att befintliga och nya rutiner innehåller ett personcentrerat synsätt

(Gemensam service)

Genom att göra kunderna delaktiga i den vård som bedrivs kommer en ökad känsla av delaktighet att ske, samtliga verksamheter inom äldreomsorgen har för avsikt att arbeta med personcentrerad vård. Utifrån Covid-19 genomfört verksamheterna mer personcentrerad vård då en större hänsyn tagits till individuella önskemål och individuella aktiviteter genomförts i större utsträckning än innan pandemin. Verksamheterna försöker vara lyhörda för om kunder önskar något speciellt i kontakten med sin kontaktman.

Synpunkter och klagomålshantering ses som en viktig länk i inflytande och delaktighet för kund samt att skapa ett förändringsarbete på enheten utifrån dessa synpunkter som inkommer från kunder.

Inom funktionshinderomsorgen har vi haft representanter från brukarrådet Kung. NU som deltog i planering och genomförande av GLADA TIERPSLOPPET 29 aug på Vegavallen med alltifrån utformning och spridning av inbjudan till att vara på plats och sköta tekniken och dela ut medaljer.

(Vård- och omsorg)

- 6.6.i Aktivt arbete med föräldrar genom samverkan mellan SFI/vuxenutbildning/arbetsmarknadsenheten och familjeenheten i syfte att stärka föräldraskapet samt stoppa och förebygga förekomsten av våld i hemmet.

Kommentar

Arbetet är påbörjat men har försvårats och försenats pga covid 19 och de restriktioner som införts.

(Individ- och familjeomsorg)

- 6.6.j Projektet "Dans för hälsa" permanentas och blir en del av ordinarie verksamhet under 2021.

Kommentar

Projektet har övergått till ordinarie verksamhet. Pandemin har medfört att det under våren 2021 endast varit

Status Särskilda uppdrag

möjligt att genomföra några få aktiviteter. Under andra halvåret har verksamheten genomförts fullt ut.
(Kultur- och fritid)

Dans för hälsa ligger nu hos kultur och fritid. Stimulansmedel för psykisk hälsa har tillförts verksamheten.
(Individ- och familjeomsorg)

6.6.k.x Hälsomedel: Inom det gemensamma vårdomställningsprogrammet Effektiv och nära vård är en viktig del förstärkt geografiskt hälsouppdrag som är lagt till Tierps vårdcentrum med bäring på att kommunens invånares ohälsotal är högt. Det är viktigt att gemensamt arbeta med åtgärder via detta område inom samverkanstrukturer mellan regionen och kommunen. Hälsomedlen är avsedda att användas för insatser och utvecklingsdelar som sker under 2021 och 2022 och är av engångskaraktär men som lägger grunden för ökad hälsa. Inom hälsomedlen ingår också en matchning av regionens arbete med cykelturism där kommunen tillsammans med regionen ska ta fram en åtgärdsplan för ökad cykelbarhet. Detta kommer tillgodose det behov som såväl medborgardialogerna inom översiktsplaneområdet lyft som sommarens erfarenheter från hemester och att det finns ett stort allmänintresse kring hälsofrämjande aktiviteter.

Kommentar

Fortsatt arbete med projektet som startade 2020 där medarbetare inom vård och omsorg deltagit och som riskerat sjukskrivning på grund av stressymptom samt promenadgrupper för att stärka den fysiska hälsan. Aktiviteter har genomförts och för tidigt att utvärdera effekterna.
(Vård- och omsorg)

6.6.l.x Sociala medel: Antalet orosanmälningar för barn har ökat drastiskt senaste åren och kostnader för placeringar och insatser ökar i hög takt. Sociala medel är avsedda för att möta delar av de föreslagna åtgärderna och insatserna som framkommer utifrån den analys som givits i uppdrag till utskottet barn och ungdom att ta fram. Delar som inte ryms inom befintlig ram och uppdrag för individ och familj eller delar av akut karaktär finansieras med dessa medel.

Kommentar

Medel är äskade och verksamhetsförstärkningar är genomförda.
(Individ- och familjeomsorg)

Kommunen som arbetsgivare

Tierps kommun

Status Särskilda uppdrag

6.7.a Ökad samverkan inom kommunkoncernen, med andra kommuner, näringsliv samt universiteten och högskola för att säkra kompetens, resurseffektivisera, rekrytera personal och bli en attraktiv arbetsgivare.

Kommentar

Samverkan sker inom flera områden, bland annat samverkan runt kompetensförsörjning.
(Gemensam service)

Genom Vård och omsorgscollege sker en kontinuerlig samverkan med andra kommuner i länet samt även till viss del med universiteten genom vårdkompetensrådet, där regional ordförande för vård och omsorgscollege är representerad. Den primära frågan är hur vi säkrar kompetensförsörjningen samt hur vi ska arbeta med att bli mer attraktiva både inom utbildning och arbetsgivaren.

Den positiva trend vård och omsorg ser är att det är ett stort tryck till omvårdnadsprogrammet på vuxenutbildningen, det startar utbildningar både vår och höst med fulla klasser, det ser vi som arbetsgivaren väldigt positivt på då det är vår framtida kompetensförsörjning. Flertalet av de som studerar på vuxenutbildningen har anställning, eller arbetar som timanställd. Flertalet rekryteras även till fasta tjänster inom vård och omsorg. Samverkan med utbildning möjliggör också att vi kan erbjuda våra befintliga medarbetare att gå omvårdnadsprogrammet på vuxenutbildningen tre terminer med 60% betalda studier och arbete 40% för att sen bli färdiga undersköterskor, detta finansieras med stadsbidraget äldreomsorgslyftet.

(Vård- och omsorg)

Nytt avtal med Uppsala universitet gällande VFU är undertecknat. Duktiga och engagerade personer utvecklar arbetet med VFU studenter. Väldigt goda resultat i utvärderingen från senaste VFU studenterna.

(Individ- och familjeomsorg)

6.7.b Öka attraktiviteten för Tierps kommun som arbetsgivare. Kompetensutveckla personalen. Möjliggöra nya lösningar för att öka attraktiviteten för att få fler äldre att vilja stanna kvar i arbetslivet.

Kommentar

Ny kompetensstrategin har fastställts. Generellt har rådande pandemi utvecklat distansarbetet. Digitala HR-utbildningar har tagits fram för att underlätta för chefer och skyddsombud. Utvecklingen av arbetsmiljöarbetet genom Stamina-modellen fortsätter. Under året har utveckling av distansarbete påskyndats tack vare pandemin.

(Gemensam service)

Arbetsgivaren har erbjudit utbildningar till medarbetarna inom olika områden för vård och omsorg tex, utbildning för optimal schemaläggning, arbete som görs inom ramen för heltidsresan, utbildat medarbetare inom palliativ vård, Hygienombud utbildas kontinuerligt, utbildat medarbetare till utbildare inom psykisk hälsa, första hjälpare samt handledarutbildning till medarbetare för att kunna handleda elever samt introducera nya medarbetare inom vård och omsorg. Ett introduktionsprogram har tagits fram helt digitalt som riktar sig till nyanställda inom vård och omsorg, som har varit väldigt uppskattat av nya medarbetare och timanställda. Det har även genomförts webutbildningar inom specifika områden inom funktionshindreomsorg samt äldreomsorg till medarbetare. Utifrån Covid-19 har utmaningen varit att alla utbildningar genomförts digitalt men det har över förväntan fungerat väldigt bra.

Målsättningen för verksamheterna inom vård och omsorg har varit att öka attraktiviteten för Tierps kommun som arbetsgivare med koppling till Heltidsresan, med önskad sysselsättningsgrad samt hållbara scheman utifrån arbetsmiljö. Vård och omsorg erbjuder Kompetensutveckling till medarbetare genom att erbjuda studier till undersköterska inom kommunens vuxenutbildning, erbjuder YH utbildningar som specialistundersköterska inom äldre och demens samt fysioterapiassistenter samt möjliggöra nya lösningar för att öka attraktiviteten för att få fler äldre att vilja stanna kvar i arbetslivet. Pilot projektet för Heltidsresan är återupptaget och de pilotverksamheter som startades upp innan Covid är nu åter i planering för att återuppta arbetet.

Den positiva trend vård och omsorg ser är att det är ett stort tryck till omvårdnadsprogrammet på vuxenutbildningen, det startar utbildningar både vår och höst med fulla klasser, det ser vi som arbetsgivaren väldigt positivt på då det är vår framtida kompetensförsörjning. Flertalet av de som studerar på vuxenutbildningen har anställning, eller arbetar som timanställd. Flertalet rekryteras även till fasta tjänster inom vård och omsorg. Samverkan med utbildning möjliggör också att vi kan erbjuda våra befintliga medarbetare att gå omvårdnadsprogrammet på vuxenutbildningen tre terminer med 60% betalda studier och arbete 40% för att sen bli färdiga undersköterskor, detta finansieras med stadsbidraget äldreomsorgslyftet.

(Vård- och omsorg)

Tack vare de särskilda medel som äskats från kommundirektören, och att fler utbildare anpassat undervisning till pandemivänlig verksamhet har kompetensutveckling kunnat ges i relativt hög omfattning. Pandemin har medfört utveckling av nya arbetssätt som kan förenkla för pendlare att arbeta i Tierp.

Ett stort fokus har lagts på att utveckla arbetsmiljöarbetet i nära dialog med facken.

Enligt lönekartläggningar har Individ- och familjeomsorg en lönebild som stämmer överens med övriga länet.

(Individ- och familjeomsorg)

6.7.c Heltidsresan. Målet ska enligt avtal vara uppnått 2021.

Kommentar

De centrala parterna har förlängt införandet av heltid som norm till 2024-12-31

(Gemensam service)

Målsättningen för verksamheterna inom vård och omsorg har varit att öka attraktiviteten för Tierps kommun som arbetsgivare med koppling till Heltidsresan, med önskad sysselsättningsgrad samt hållbara scheman utifrån arbetsmiljö. Vård och omsorg erbjuder Kompetensutveckling till medarbetare genom att erbjuda studier till undersköterska inom kommunens vuxenutbildning, erbjuder YH utbildningar som specialistundersköterska inom äldre och demens samt fysioterapiassistenter samt möjliggöra nya lösningar för att öka attraktiviteten för att få fler äldre att vilja stanna kvar i arbetslivet. Pilot projektet för Heltidsresan är återupptaget och de pilotverksamheter som startades upp innan Covid är nu åter i planering för att återuppta arbetet. Inom funktionshindreomsorgen pågår det partsgemensamma arbetet med en arbetsgrupp av schemaplanerare som provar olika arbetssätt för att få hållbara scheman utifrån arbetsmiljö och att medarbetarnas arbetstid

Status Särskilda uppdrag

förläggs där den behövs bäst för kunden.

Statistik för heltidsresan redovisas tre ggr/år och ska påvisa minskade kostnader för timvikarier, fyllnadstid och övertid samt påvisa ökat antal heltidstjänster. Vi har inte kunnat utvärdera pilotprojektet då pandemin har begränsat arbetet med heltidsresan. Statistiken för 2021 visar inte på minskade antal timvikarier, detta utifrån pandemin. Vi har en ökad sjukfrånvaro som innebär att vi måste ersätta med timvikarier och även haft fler timvikarier inne då vi bedrivit kohortvård eller haft covidteam som inneburit en utökning av medarbetare inom hemtjänsten för att begränsa smittan. Däremot visar statistik att flera medarbetare har gått upp till heltid under 2021, förklaring till detta är att vi erbjuder studier på arbetstid 60% studier och 40% arbete, detta innebär att anställningen blir 100%. Antalet som är i studier är 70 stycken. Under 2022 har vi förhoppningar om att det går att följa upp projektet utifrån framtagna parametrar till statistik. I januari 2022 kommer den partgemensamma arbetsgruppen för heltidsresan att träffas för att lägga plan framåt samt att revidera den handlingsplan för heltidsresan fram till 2024.

(Vård- och omsorg)

6.7.d Alla verksamheter ska verka för att möjliggöra för fler deltidsbrandmän (RIB) bland kommunens medarbetare.

Kommentar

I dagsläget finns inga medarbetare med intresse att bli deltidsbrandman. Blir det aktuellt framöver kommer åtgärder vidtas.

(Gemensam service)

Inom enheten finns i dagsläget finns ingen medarbetare med intresse att bli deltidsbrandman. Blir det aktuellt framöver kommer åtgärder vidtas för att möjliggöra detta.

(Kvalitet & strategisk utveckling)

Inom enheten finns i dagsläget finns ingen medarbetare med intresse att bli deltidsbrandman. Blir det aktuellt framöver kommer åtgärder vidtas för att möjliggöra detta.

(Ledningsstöd)

I dagsläget finns inta medarbetare som vill/kan bli deltidsbrandman Om det blir aktuellt framöver kommer åtgärder vidtas för att möjlig göra detta.

(Lönecentrum)

Inom enheten finns i dagsläget ingen medarbetare med intresse att bli deltidsbrandman. Blir det aktuellt framöver kommer åtgärder vidtas för att möjliggöra detta.

(Medborgarservice)

Inom enheten finns i dagsläget finns ingen medarbetare med intresse att bli deltidsbrandman. Blir det aktuellt framöver kommer åtgärder vidtas för att möjliggöra detta.

(Kundcenter och service)

Möjliggörs för medarbete som önskar detta

(Kostenheten)

Inom enheten finns i dagsläget ingen medarbetare som är deltidsbrandman eller har ansökt att bli det. Blir det aktuellt framöver kommer åtgärder vidtas för att möjliggöra detta.

(Näringsliv och turism)

Möjlighet ges om det blir aktuellt.

(Tillväxt och samhällsbyggnad)

Kultur och Fritid har inga medarbetare som är deltidsbrandmän

(Kultur- och fritid)

Deltidsbrandmän inom utbildningsverksamheten har en fungerande arbetssituation

(Utbildning)

Möjlighet ges om det blir aktuellt. Många inom IFO pendlar från andra orter.

(Individ- och familjeomsorg)

(Tierps kommun)

I dagsläget finns inga medarbetare med intresse att bli deltidsbrandman. Blir det aktuellt framöver kommer åtgärder vidtas.

(Gemensam service)

Inom enheten finns i dagsläget ingen medarbetare med intresse att bli deltidsbrandman. Blir det aktuellt framöver kommer åtgärder vidtas för att möjliggöra detta.

(Medborgarservice)

Kultur och Fritid har inga medarbetare som är deltidsbrandmän

(Kultur- och fritid)

Deltidsbrandmän inom utbildningsverksamheten har en fungerande arbetssituation

(Utbildning)

Möjlighet ges om det blir aktuellt. Många inom IFO pendlar från andra orter.

(Individ- och familjeomsorg)

IT-Centrum har medarbetare som även är deltidsbrandman.

(IT-nämnd)

6.7.e Kompetensbaserad rekrytering ska genomsyra alla verksamheter för att rekrytering alltid ska basera sig på det behov som finns vid rekryteringstillfället.

Kommentar

Kompetensbaserad rekrytering tillämpas.

(Gemensam service)

Kompetensbaserad rekrytering tillämpas.

(Medborgarservice)

Kultur och Fritid använder kompetensbaserad rekrytering.

(Kultur- och fritid)

Genomförda rekryteringar av skolledare och andra nyckelpositioner är tydligt kompetensbaserade och sker i samverkan med HR. När det gäller pedagogisk personal följer vi de krav som ställs på olika tjänster.

(Utbildning)

Vid varje vakans som uppstår diskuteras frågan om tjänsten ska tillsättas och om det finns behov på andra håll i verksamheten.

(Individ- och familjeomsorg)

Speciell intervjumall har tagits fram för it-centrum. Vid rekrytering av chef senast användes verktygen "Jobmatch" samt "Logic" tack vare hjälp från Östhammar kommuns HR-avdelning.

(IT-nämnd)

6.7.f Förtjänsttecken inom Daglig verksamhet införs anpassat till deltagarna och verksamheten.

Kommentar

Genomfördes i november 2021 där 18 st deltagare i daglig verksamhets bjöds på fin middag och utdelning av

Status Särskilda uppdrag

förtjänsttecken. Ceremonin fick delas på två tillfällen för att inte bli för många i lokalen utifrån restriktioner med att hålla avstånd till varandra. Ceremonin kommer vara återkommande varje år med förhoppningen att kunna bjuda in alla deltagare till ceremonin där det bjuds på middag och utdelning av förtjänsttecken delas ut till ytterliga som arbetat 25 år inom daglig verksamhet.

(Vård- och omsorg)

6.7.g Höjning av friskvårdsbidraget till 1500 kronor per år och medarbetare, samt avskaffande av friskvårdstimme utifrån ett rättviseperspektiv.

Kommentar

Genomfört efter samverkan med fackliga organisationer

(Tierps kommun)

6.7.h.x Kompetensutvecklingsmedel ska användas under året för kompetensutveckling för att rusta kommunens medarbetare samt bidra till att kommunen som arbetsgivare blir attraktivare. Helt enkelt en investering för framtiden.

Kommentar

En hel del kompetensutveckling planeras för medarbetarna med hjälp av dessa medel. Enligt planeringen kommer drygt 200 medarbetare kunna genomföra kompetensutveckling med dessa medel. Ett axplock av dessa: Utbildning säkerhetschef, projektledarutbildning för 80 personer, utbildning för Medicinsk ansvarig, kriskommunikation, uppdragsutbildning för kommunledningsgruppens strategiska arbete, utbildning av anställda vårdbiträden till undersköterska, ett antal utbildningar inom socialtjänsten, Brandsäkerhet och Hot och våld utbildning inom utbildning mm mm

(Gemensam service)

Några medarbetare har deltagit i projektledarutbildning samt en del övriga digitala utbildningar/forum under året samt utbildning inom kraven för livsmedelshygien. I övrigt sker utbildning för att upprätthålla rätt kompetensnivå för uppdraget pågående inom processerna där det är möjligt. I vissa områden krävs konsultverksamhet som vi har upphandlad.

(Medborgarservice)

Under pandemin har kompetensutvecklingen varit på sparlåga. Kultur och Fritid har anmält 11 medarbetare till projektledarutbildningen

(Kultur- och fritid)

Under året har en barnskötare studerat till förskollärare med ekonomiskt stöd från kommunen. Ytterligare två barnskötare är på gång.

(Utbildning)

Utbildningar är bokade för hösten och dessa finansieras delvis via kompetensutvecklingsmedlen.

(Individ- och familjeomsorg)

Utbildningar inom nyckelområden sker löpande, både med externa utbildningar men även interna. Under det senaste året företrädesvis digitalt.

(IT-nämnd)

6.7.i.x Under 2021 avsätts omställningsmedel för att möjliggöra långsiktiga besparingar i kombination med miljönytta. Medlen ska under året användas till planering och inrättande av central fordonspool i syfte att minska fordonskostnaderna, ta bort arbetsuppgifter kopplat till bilvård, däckbyten mm för vårdpersonal samt lägga grunden för etablering av en fossilfri bilpool i kommunen som kan nyttjas av privatpersoner de tider kommunen ej har behov av bilarna. Omställningsmedlen ska också användas till att införa källsortering i kommunens alla verksamheter för att minska kostnaderna för brännbart avfall samt öka sorteringsgraden. Omställningsmedel är också en del i att införa digitala verktyg för att digitalisera tjänster som kan erbjuda samma eller bättre service till kommuninvånarna till en lägre kostnad för kommunen än idag.

Kommentar

En utredning har genomförts för att kartlägga ökat resursnyttjande av kommunens fordonsflotta. Aktiviteter utifrån denna kommer att genomföras under 2022. Bland annat kan ses utbyte till elbilar inom fordonsflottan på vissa områden.

(Gemensam service)

6.7.j.x Senast maj 2021 ska heltidsresan vara på plats. Medel användas för att möjliggöra en optimal övergång från dagens läge till fullt ut genomfört.

Kommentar

Målet med att införa Heltidsresan maj 2021 har flyttats fram till 2024-12-31. Det partsgemensamma arbetet pågår med uppföljningar med arbetsgrupper i pilotverksamheterna. Handlingsplan som är upprättad men ska revideras under januari 2022 men kommer följas upp kontinuerligt samt statistik som tas fram kvartalsvis följas upp och utvärderas för att möjliggöra för fler att få önskad sysselsättningsgrad. Framtagen statistiken ska visa på att fler går upp till heltid, att antalet timanställda minskar, fyllnadstid och övertid minskar samt att sjukfrånvaron minskar genom hälsosamma och hållbara scheman för medarbetarna.

Statistik för heltidsresan redovisas tre ggr/år och ska påvisa minskade kostnader för timvikarier, fyllnadstid och övertid samt påvisa ökat antal heltidstjänster. Vi har inte kunnat utvärdera pilotprojektet då pandemin har begränsat arbetet med heltidsresan. *Statistik för heltidsresan redovisas tre ggr/år och ska påvisa minskade kostnader för timanställda, fyllnadstid och övertid samt påvisa ökat antal heltidstjänster. Vi har inte kunnat utvärdera pilotprojektet då pandemin har begränsat arbetet med heltidsresan. Statistiken för 2021 visar att vi trots pandemin som krävt extra mycket timanställda så har vi minskat antalet timanställda men inte i den omfattning som motsvarar antalet medarbetare som har gått upp i tid, Till detta bör hänsyn tas till att det funnits ett stort behov av ökat antal timanställda på grund av pandemin. Vi har haft en ökad sjukfrånvaro som inneburit att vi måste ersätta med timanställda och även haft fler timanställda inne då vi bedrivit kohortvård eller haft covidteam som inneburit en utökning av medarbetare inom hemtjänsten för att begränsa smittan. Däremot visar statistik att flera medarbetare har gått upp till heltid under 2021, förklaring till detta är att vi erbjuder studier på arbetstid 60% studier och 40% arbete, detta innebär att anställningen blir 100%. Antalet som är i studier är 70 stycken. Under 2022 har vi förhoppningar om att det går att följa upp projektet utifrån framtagna parametrar till statistik. I januari 2022 kommer den partsgemensamma arbetsgruppen för heltidsresan att träffas för att lägga plan framåt samt att revidera den handlingsplan för heltidsresan fram till 2024.*

(Vård- och omsorg)

6.7.k.x Kompetenshöjande aktiviteter för att rusta och stärka medarbetarna utifrån de förändringar och behov som sker inom vård- och omsorgsområdet. Stärka kommunens attraktivitet som arbetsgivare utifrån ett aktivt arbete med att skapa ett öppet och involverande arbetsklimat.

Kommentar

Aktiviteter ej påbörjade då verksamheten arbetar med implementeringen av Heltidsresan i mål 6.7, j, x som ingår i samma Äldreomsorgssatsning

(Vård- och omsorg)

6.7.l.x Medel används till utveckling och uppstartskostnader för införande av nya arbetssätt som syftar till att skapa högre kvalitet inom vård och omsorg samt en bättre arbetsmiljö för medarbetare.

Kommentar

Aktiviteter ej påbörjade då verksamheten arbetar med implementeringen av Heltidsresan i mål 6.7, j, x som ingår i samma Äldreomsorgssatsning

(Vård- och omsorg)

Verksamheternas rapporter

Gemensam service

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosa vvikelse	Årsutfall 2020
Taxor & avgifter	1		1			22
Övriga intäkter	17 640	15 039	2 601	15 348	2 292	15 559
Summa intäkter	17 641	15 039	2 602	15 348	2 292	15 581
Personalkostnader	-55 816	-56 118	303	-55 766	-50	-52 692
Material	-1 359	-512	-847	-645	-714	-687
Tjänster	-30 046	-30 739	693	-31 147	1 101	-55 898
Övriga kostnader	-6 275	-5 166	-1 109	-5 060	-1 215	-5 160
Kapitalkostnader	-33	-52	18	-50	17	-567
Avskrivningar	-134	-134		-134		-3 581
Summa kostnader	-93 663	-92 721	-942	-92 802	-861	-118 585
Verksamhetens nettokostnader	-76 022	-77 682	1 660	-77 454	1 431	-103 004
Finansiella intäkter	133	135	-2	150	-17	128
Finansiella kostnader	-84	-83	-1	-78	-6	-98
Resultat efter finansiella poster	-75 973	-77 630	1 657	-77 382	1 408	-102 974
Extraordinära poster						
Årets resultat	-75 973	-77 630	1 657	-77 382	1 408	-102 974

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosa vvikelse	Årsutfall 2020
Kommundirektör	0	-750	-750	-200	-200	0
Summa verksamheten	0	-750	-750	-200	-200	0

Analys och kommentar till utfall januari-december 2021

Gemensam service har en positiv avvikelse mot budget med 1 657 tkr. Den främsta orsaken är att budget för de generella extra statsbidragen funnits på gemensam service men kostnaden bokförts på respektive verksamhet som nyttjat dessa. Det avser en stor del av medel för kompetensutveckling, hälsomedel och sociala medel. Inom området samverkan för de generella statsbidragen har inte aktiviteter kunnat genomföras i planerad omfattning. De planerade aktiviteterna är kopplade till samverkan inom ramen för C-tillsammans vilket pausats med anledning av pandemin.

Vidare har verksamheten haft vakanta tjänster som inte tillsatts i samband med att medarbetare avslutat tjänst. Det har varit en viss fördröjning vid rekryteringen innan tjänsten tillsatts.

Utfall hela 2021 jämfört med prognosen i delårsrapporten

Årsutfallet är 1 408 tkr bättre än prognos. I prognosen som lämnades i samband med delårsrapporten beräknades hela summan av de generella extra statsbidragen att nyttjas och bokföras på respektive verksamhet.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Förväntad utveckling

Medborgarservice

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosaavvikelse	Årsutfall 2020
Taxor & avgifter	9 440	8 050	1 390	8 671	769	6 713
Övriga intäkter	136 863	110 685	26 178	136 966	-103	124 355
Summa intäkter	146 303	118 735	27 568	145 637	666	131 068
Personalkostnader	-59 219	-63 347	4 127	-61 437	2 218	-57 406
Material	-14 591	-14 067	-524	-14 136	-455	-14 359
Tjänster	-75 599	-65 775	-9 823	-76 643	1 044	-64 658
Övriga kostnader	-5 572	-2 376	-3 196	-5 700	128	-3 821
Kapitalkostnader	-9 064	-10 589	1 524	-9 059	-5	-10 670
Avskrivningar	-26 046	-16 600	-9 446	-17 356	-8 690	-15 999
Summa kostnader	-190 091	-172 754	-17 338	-184 331	-5 760	-166 913
Verksamhetens nettokostnader	-43 788	-54 019	10 230	-38 694	-5 094	-35 845
Finansiella intäkter	1 374	0	1 374	0	1 374	0
Finansiella kostnader	-8	-625	617	-626	618	-6
Resultat efter finansiella poster	-42 422	-54 644	12 221	-39 320	-3 102	-35 851
Extraordinära poster						
Årets resultat	-42 422	-54 644	12 221	-39 320	-3 102	-35 851

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosaavvikelse	Årsutfall 2020
-------	----------------	----------------	-------------------	-----------------	-------------------	----------------

"Lilla Medborgarservice" 1210	0	0	0	0	0	-150
Kostenheten 1218	-48	-400	351	-100	52	0
Samhällsbyggnad 13	-32 303	-44 788	12 484	-28 566	-3 737	-30 079
Summa verksamheten	-32 351	-45 188	12 836	-28 666	3 685	-30 229

Analys och kommentar till utfall januari-december 2021

Medborgarservice årsavvikelse slutade år 2021 på plus + 12 221 tkr inklusive intäkter för exploatering och deponi.

”Lilla” Medborgarservice:

Årsavvikelsen för lilla Medborgarservice blev + 1 454 tkr.

Chef Medborgarservice bidrar med ett positivt utfall på ca 300 tkr, vilket beror på ej nyttjade poster som konsultverksamhet samt personal.

Budgeten för hemsändningsbidragen gick över budget, medan budget för näringsliv och turism bidrar med ett plus på totalen med 100tkr på grund av pandemin.

Kundcenter och service redovisar +915 tkr beroende på ersättning 300 tkr från IT-centrum för att man är värdkommun, lägre personalkostnader på 200 tkr (bla.fackliga uppdrag), lägre kostnader för kurser/utbildningar, lägre kostnader för inköp och lägre kostnad för dataprogram då fler verksamheter delar på kostnaden.

Bilpoolen redovisar + 133 tkr, detta beroende på lägre personalkostnader mot budget samt försäljning av en bil. Intäkterna lägre än förväntat med anledning av mindre bokningar av bilar.

Kostenheten:

Under 2021 hade kostenheten en budgettram gentemot köpande verksamheter enligt fördelningen i tabellen nedan:

Fördelning budget 2021	Fördelningsnyckel	Fördelning
Förskolan	30%	12 888
Grundskolan	51%	21 790
Gymnasieskolan	5%	2 198
Vård och omsorg	14%	5 805
Summa		42 682

Kostenheten visar totalt en årsavvikelsen med + 2 350 tkr mot budget under 2021 som har fördelats till kunderna enligt specifikationen nedan. Återbetalningen är gjord under två tillfällen. Den första inför delårsrapporten med 497tkr och den andra inför årsbokslut med 1 853tkr.

Kostenheten	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognos avvikelser	Årsutfall 2020
Intäkter	43 619	43 831	-211	43 004	-826	40 509
Justering intäkter delår samt bokslut	-2 350		0			
Kostnader	-40 763	-43 325	2 561	41 517	1 807	-40 008
Summa verksamheten	506	506	2 350	1 487	981	500

Enhet	Fördelning årsavvikelse 2021
Förskolan	242
Grundskolan	1 199
Gymnasieskolan	581
Vård och omsorg	327
Summa återbetalning	2 350

En positiv avvikelsen gentemot budget under 2021 avser personalkostnader med + 3 273tkr. Detta på grund av delvis Corona, effektivisering, resursoptimering och vakanta tjänster som ej är tillsatta, samt ökad samverkan med utbildning kring gemensamma personalresurser och transporter.

En negativ årsavvikelse avser främst mattransporter (-445tkr) mot budget. Kosten har fortsatt behov av att använda taxi och kostnaden har inte kunnat reduceras enligt gällande sparkrav.

Kostens budgeterade intäkter för intern och extern försäljning fick en årsavvikelse på ca – 520 tkr. Kostenheten fick ett högre bidrag än budget med ca +300tkr. Detta avsåg bidrag sjuklönekostnader och mjölkstöd från Jordbruksverket.

Livsmedelskostnaderna fick en årsavvikelse på ca -450tkr . Det politiska beslut som fattades under 2019 när livsmedelsbudgetramen för utbildning och vården minskades med 2 miljoner kronor ser kostenheten fortfarande vara svårt att införliva. Även fast en pandemi som Corona har medfört en viss minskad tillagning av antal portioner, så finns det andra faktorer som påverkar den totala livsmedelskostnaden. Inom detta år ser kosten ökade kostnader på grund av högre andel ekologisk. Den närproducerade maten ser i nuläget ut att ligga i samma nivå som de upphandlade livsmedlen.

Samhällsbyggnad:

Årsavvikelsen för Samhällsbyggnadsenheten blev totalt +10 766 tkr* mot budget.

* Inklusive överskott för året på +17 851 tkr från sluttäckningsprojekt deponi

* Inklusive exploateringsverksamheten med ca +13 247 tkr

Enheter inom Samhällsbyggnad redovisas nedan:

Årsavvikelsen för Chef tillväxt och samhällsbyggnad blev -1 250 tkr mot budget. Avvikelsen beror på sanktionsavgifter för byggnation samt även på att budgeten för initialt arbete med att utveckla bilpool samt fasa in fossilfria fordon i verksamheterna finns hos kommundirektör under 2021.

Årsavvikelsen för Chef planering och myndighet blev +2 174 tkr mot budget. Den positiva avvikelsen beror på högre intäkter gällande bygglovsavgifter/tillsynsavgifter, planavgifter och intäkter naturvård. Lägre kostnader för utredningar i detaljplanarbetet samt vakanser under 2021 bidrar även till det positiva resultatet.

Årsavvikelsen för Chef förvaltning och genomförande blev +32 416 tkr mot budget.

* Inklusive överskott för året på +17 851 tkr från sluttäckningsprojekt deponi

* Inklusivt exploateringsverksamheten med ca +13 247 tkr

Deponi

Sluttäckningen av deponin vid Gatmot gav under 2021 intäkter på 18 070 tkr. Förändring av avsättningen har minskat dels på grund av ianspråkstagna medel (utbetalningar kopplat till återställandet) samt indexnedräkning på grund av att anläggningsmaskinindex hade minskat med 2,3% från 2019-2020. Detta påverkade avsättningen till deponierna totalt med 5 235 tkr under 2021. Det ej budgeterade överskottet vid Gatmot har under 2021 används till att täcka underskott hos Chef Fastighetssamordnare.

Exploateringsverksamheten

Exploateringsverksamheten bidrar med ett plus mot budget, men dess vinst på ca +13 247 tkr ska noteras och ska ej bidra till årsavvikelsen! I Dp 1045 Siggbo Företagspark har tomt för Padel sålts samt att två ytterligare tomter är sålda. I Dp 1058 Triangelparken skedde två överlåtelse under året, område A och område D, båda för bostadsändamål.

En tomt på Dp1057 Kronhjortsvägen, en tomt på Dp1053 Wallskoga, en tomt på Dp 1070 Klockars väg, en tomt i Skärplinge samt Örbyhus är sålda under året, samtliga för bostadsändamål.

Årsavvikelsen för Chef Teknik och utveckling blev -7 426 tkr. Årsavvikelsen beror på ökade kostnader inom gata- park/ Tierps Energi och Miljö AB som överstiger budget, vilket består av vinterväghållning -1 900tkr, barmarksrenhållning - 1 000 tkr, gröna ytor – 1 000 tkr, gatubelysning -1 800tkr och lekplatser – 1 400tkr.

Årsavvikelsen för Chef Miljö och Hälsoskydd blev- 72 tkr. Årsavvikelsen beror till största delen på färre intäkter för tillfälliga serveringstillstånd samt årliga avgifter för miljö och livsmedelstillsyn samt utökad behov av administrativ personal.

Årsavvikelsen för Chef fastighetssamordnare blev -15 074 tkr mot budget. Avvikelsen beror främst på:

- Hyresmodellen gentemot Tierps kommunfastigheter AB ca -3 800tkr som avser ej kompensation för ej utförd 2020års hyresökning,
- Utebliven hyra för Kyrkskolan, Solgläntan och ramförlust för brandstationen. Försäljning, utrangering samt rivnings- samt övriga kostnader för Kyrkskolan bidrar ytterligare sammantaget till det negativa resultatet ca -3 200 tkr.
- Söderfors Camping såldes även med en förlust med ca -300tkr.
- Vendelbadet samt sporthallen i Örbyhus ger sammantaget ett plus på +1 500tkr. Detta på grund av lägre kostnader (fjärrvärme/vatten övrig drift) på grund av att badet har varit stängt/pandemi samt större renoveringsåtgärder som upptagits som investering då de var omfattande. Lägre kapitalkostnaderna bidrar också till den positiva avvikelsen.
- Nedskrivning av Crosshallen enligt politiskt beslut med -9 100 tkr bidrar även till den negativa årsavvikelsen.

Investeringar

2021 års investeringsutgifter är 12 837 tkr lägre än budget (45 188 tkr) Detta beror framförallt på att planerade investeringar har försenats. (Se avsnittet ”Förväntad utveckling”)

Under 2021 har investeringar inom Medborgarservice, till ett belopp om ca 33 miljoner kronor färdigställts, varav köp av Crosshallen och Sporthallen i Örbyhus från Tierps kommunfastigheter ingår i detta värde.

Egenupparbetade investeringar, som har färdigställts under året, med en totalutgift på över 2 000 tkr delges med en slutredovisning till KS/KF:

- Åtgärder pga dp 364: 2 076tkr

- Lekplatser 2021: 2 167 tkr
- Beläggningsprogram 2021: 3 206tkr
- Vendelbadet: 3 800 tkr
- Gammelgården/Järnbruksparken: 4 081 tkr
- Infarter Siggbo: 4 011 tkr

(Se även avsnittet ”Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning”)

Utfall hela 2021 jämfört med prognosen i delårsrapporten

Medborgarservice årsavvikelse slutade år 2021 på plus + 12 221 tkr inklusive intäkter för exploatering och deponi. Vid delårsprognosen 2021 sades att Medborgarservice totalt skulle gå **+13 823 tkr (inklusive intäkter för exploatering och deponi)** Differensen är inte stor, men det är flera avvikelser som ändå bidrar.

Efter delårsprognosen har Medborgarservice RAM förändrats med 1 500tkr, och därmed ser avvikelserna större ut i prognosavvikelsen för hela året (-3 102tkr).

Lilla Medborgarservice

Lilla Medborgarservice förklaring till skillnaden delår-helår är att med anledning av pandemin har inte utbildningar genomförts som tänkt, lägre inköp samt även lägre kostnader personal och konsulter.

Bilpoolens förklaring är att vi sålt en bil samt lägre intäkt på ”uthyrning” av bilar – detta med anledning av pandemin.

Vid tillfället för delårsprognosen var det lättade restriktioner gällande pandemin, därav har man vid prognostillfället antagit att flertalet aktiviteter, marknadsföringsaktiviteter, konferenser och kurser skulle utföras enligt budget. Detta blev således inte fallet.

Samhällsbyggnadsenheten

Skillnaden jämfört med årsprognosen som lämnades i samband med delårsrapporten och årsavvikelsen för Chef planering och myndighet avser främst att intäkterna för myndighetsutövning som blev ca 1 000 tkr högre än vad man förväntade sig vid delåret.

Skillnaden jämfört med årsprognosen som lämnades i samband med delårsrapporten och årsavvikelsen för Chef förvaltning och genomförande är främst att det blev ett bättre resultat än beräknat av sluttäckningen av deponin vid Gatmot med + 5 000tkr. Detta på grund av högre intäkter än förväntat samt förändrad indexberäkning.

Skillnaden jämfört med årsprognosen som lämnades i samband med delårsrapporten och årsavvikelsen för Chef fastighetssamordnare är främst lägre kostnader för Kyrkskolan än antaget vid delåret (försäljning, rivning, övriga omkostnader) + 1 200tkr samt nedskrivning av Crosshallen med -9 100tkr enligt politiskt beslut.

Skillnaden jämfört med årsprognosen som lämnades i samband med delårsrapporten och årsavvikelsen för Chef Teknik och utveckling är - 1500 tkr, vilket avser ökade kostnader inom avtalet med Tierps Energi och Miljö AB.

Kostenheten

Skillnaden jämfört med årsprognosen som lämnades i samband med delårsrapporten och årsavvikelsen för kostenheten avser främst personalkostnader med ca 1 100tkr. Motiveringen är överdriven försiktighet gällande utfallet av personalkostnader.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Den stora utmaningen för hela Medborgarservice har fortsatt varit pandemin. Man har under 2021 fortsatt ställt om till digitalt, vilket har inneburit påskyndad digital kompetens, samt

inköp av utrustning och program. En annan utmaning har varit den omställning för relevanta delar inom Medborgarservice som har möjlighet att arbeta hemifrån, gäller även för de som är på plats. Ledarskapet är viktigt, med allt från arbetsmiljö till leverans och uppdrag. En lärdom av år 2020-2021 är att en stor del av Medborgarservice verksamhet går att driva på distans. Tack vare en bra dialog och ett tillitsbaserat ledarskap bland medarbetarna har vi kunnat fullfölja vårt uppdrag i en pandemi med stora restriktioner.

Osäkerheten kring resultatet har inneburit att man inte har utfört vissa aktiviteter i kombination med pandemin. Vidare ser vi högt tryck på exploatering och tillväxt, vilket för med sig resursbehov samt övriga kostnader.

Kostenheten

Under slutet av 2020, början av 2021 har kostenheten förflyttat produktionen av Högbersskolans tillagning av mat till Aspenskolans tillagningskök, vilket medfört en effektivare och mer kostnadseffektiv tillagning med större volymer.

Aspenskolans elever äter från våren 2021 sitt mellanmål i Aspenskolans matsal såsom övriga skolors verksamheter gör.

Under slutet av 2021 så gjordes en förändring av produktionen av tillagning av mat på Palettens förskola. Även här flyttades produktionen till det större tillagningsköket i Örbyhus, vilket medfört en kostnadseffektivare tillagning.

Livsmedelspriserna har under 2021 ökat på grund av omvärldens brist på material, ökade transportkostnader och brist på livsmedel.

Samhällsbyggnadsenheten

Chef planering och myndighet

Under 2021 har det inkommit en ökad mängd bygglovsansökningar, vilket har genererat högre intäkter av bygglov och planavgifter, men även högre personalkostnader.

Samhällsbyggnad har tillsammans med näringsliv varit en planerande resurs i samband med att möjliggöra koordinerad vildsvinsjakt i kommunen.

Chef Förvaltning och genomförande

Inom verksamhetsområdet för Chef Förvaltning och genomförande så har ett flertal händelser inträffat som har en väsentlig betydelse för de finansiella rapporterna:

Försäljningar

I Dp 1045 Siggbo Företagspark har tomt för Padel sålts samt att två ytterligare tomter är sålda. I Dp 1058 Triangelparken skedde två överlåtelser under året, område A och område D, båda för bostadsändamål. En tomt på Dp1057 Kronhjortsvägen, en tomt på Dp1053 Wallskoga, en tomt på Dp 1070 Klockars väg, en tomt i Skärplinge samt Örbyhus är sålda under året, samtliga för bostadsändamål.

Rörholmsbadet såldes med förbehåll om lantmäteriförrättning under 2020, vilket innebär att köpet gick igenom under 2021.

De miljöskadade skolbyggnaderna i Kyrkbyn har utrangerats, dvs byggnaderna har rivits samt att bokfört värde har ekonomiskt fasats ut. Detta som första steg att bygga ny förskola, fritids och matsal på motsvarande yta. Skolfastigheten är avstyckad och såld till Tierps kommunfastigheter.

Deponin

Sluttäckningen av deponin vid Gatmot Avfallsanläggning gav under 2021 intäkter på 18 070 tkr från företag/leverantörer som fått avsättning för sitt material genom en

mottagningsavgift från sluttäckningsprojektet. Intäkten är svår att bedöma från år till år och är beroende av konjunkturen och marknaden. Sluttäckningsprojektet fortskrider enligt plan. Avsättningen (kostnaden) till deponierna var 5 235 tkr under 2021.

Omstrukturering/köp

Under slutet av 2021 köpte Tierps kommun Crosshallen utav Tierps kommunfastigheter i syfte att sälja Crosshallen på den öppna marknaden under 2022. I samband med detta beslutades även om en nedskrivning av Crosshallen då den inte kan användas för sitt syfte.

Under året har Tierps kommun tagit tillbaka förvaltningen av Sporthallen i Örbyhus från Tierps kommunfastigheter AB. Detta innebär att kommunen betalade Tierps kommunfastigheter AB för redan gjorda investeringar, vilket inte var budgeterat för år 2021.

Hyresmodellen mot Tierps kommunfastigheter

Hyresmodellen gentemot TKAB gav under 2021 mindre intäkter på drygt 3 000tkr, exempel Kyrkskolan/Solgläntan/Gamla Brandstationen samt ej utförd hyreshöjning 2020.

Betydande rättstvister

Rörholmsbadet såldes med förbehåll om lantmäteriförrättning under 2020, vilket innebär att köpet gick igenom under 2021. Köparen har lämnat ett skadeståndskrav med anledning av läckage i bassängen, vilket innebär högre driftkostnader än beräknat. Kommunen har bestridit skadeståndskravet.

Händelser av väsentlig betydelse

Återöppning av både ute och inomhusbad vid Vendelbadet i Örbyhus. Detta efter att badet varit stängt under två år för vidare beslut om renovering samt genomförd renovering.

Under 2021 skrevs ett markanvisningsavtal gällande utveckling av område C i Dp 1036 Triangelparken. Handpenning för detta är erlagt under 2021.

Chef Teknik och utveckling

Under 2021 har fokus legat på framtagande av ett driftavtal med Gata park/Tierps Energi och Miljö AB med fokus på hållbar ekonomi. Man har även tillsammans med Tierps kommun sett över produktionsplaner som ligger till grund för driften av allmän platsmark.

Vidare har man hanterat inventering och översyn av lekplatser och belysning som har påverkat utfallet negativt under 2021.

Ytterligare stort fokus har varit delar inom sluttäckningsprojektet Gatmot och verksamhetsytor, där Tierps Energi AB är verksamhetutövare.

Investeringar

Under 2021 har ett flertal större investeringsprojekt slutredovisats, vilket framledes kommer att påverka kommunens driftredovisning. De större projekten redovisas nedan:

- Busshållplatser Tierps Vårdcentrum: 1 983 tkr
- Gammelgården/Järnbruksparken: 4 081 tkr
- Vendelbadet: 3 801 tkr
- Bondegatan: 722 tkr
- Åtgärder pga dp 364: 2 076 tkr
- Infarter Siggbo: 4 011 tkr
- Beläggningsprogram 2021: 3 206 tkr
- Lekplatser 2021: 2 167 tkr

Busshållplats Tierps Vårdcentrum

Nya tillgänglighetsanpassade Busshållplatser vid Tierps sjukhus är färdigställda. Projektet

omfattade två busshållplatser enligt Regionens standard, ett övergångsställe med fartdämpande åtgärder, omdragning av en gångväg och en cykelväg samt breddning av en gångbana. Åtgärden gör att trafiksäkerheten blir tillfredställande på platsen och tillgängligheten har ökat, som tidigare var minimal. Projektet utfördes i samarbete med Region Uppsala, som även var medfinansiär.

Gammelgården/Järnbruksparken

Projektet omfattade renovering av en tennisbana med nytt staket och övrig utrustning. Två padelbanor anlades i anslutning till tennisbanorna och två beachvolleybollplaner. Till området byggdes även tillgänglighetsanpassade toaletter för att öka servicen.

Vendelbadet

Samhällsbyggnad fick under våren 2020 i uppdrag att ta fram en fördjupad utredning gällande statusen på Vendelbadets utomhusanläggning i Örbyhus. Badets utomhusanläggning stängdes sommaren 2019 då man sett att förbrukningen på vattnet avvek från det normala. Detta gjorde att driften inte kunde fortsätta på utomhusanläggningen. Vattenläckaget låg på ca 150 m³/dygn vid stängningen 2019.

Samhällsbyggnad har under 2020-2021 åtgärdat vattenläckaget av Vendelbadet och möjliggjort en öppning av badanläggningen sommaren 2021. Arbetet kom att innefatta grävarbeten runt utomhuspoolen och anläggande av nya ledningar som tar hand om vattnet från poolen, samt återställning runt poolen. Under arbetets gång ökade omfattningen på grund av tilläggsarbeten såsom slipning/blästring av gammal bottenfärg samt målning av utomhuspoolen samt reparationer av inomhusanläggningen.

Bondegatan

Samhällsbyggnad har under 2021 färdigställt DP 1069 Bondegatans infrastruktur inför försäljning av tre tomter för bostadsändamål .

Åtgärder pga Dp 364 Örbyhus centrum

Under 2020 vann detaljplanen 364 lagakraft och ett utförande kunde påbörjas. Huvudsyftet med planen var att göra det möjligt för Tierpsbyggen AB att bygga bostäder på en attraktiv plats i centrala Örbyhus. För att möjliggöra den tänkta byggnationen behövdes vissa åtgärder utföras. Isbanan med intilliggande boulebana, bland annat, fick en ny placering enligt detaljplanen.

Infarter Siggbo

Eftersom Tierp expanderar med en ny stadsdel där bostadsområde och handelscentrum byggs kommer trafikmängden att öka väsentligt i området.

Projektet omfattar tre stycken infarter från länsväg 292. Korsningarna har trafiksäkrats och utformats efter Trafikverkets krav och regler. Vänstersvängsfält med refuger har anlagts för att öka säkerheten och motverka köbildningar. Projektets avgränsningar är detaljplanerna Siggbo Handelsområde och Siggbo Trädgårdsstaden och Medfinansieringsavtal TRV 2018/32250 (enligt Dnr 2019/191) med Trafikverket.

Beläggningsprogram 2021

För de vägar där Tierps kommun är huvudman har en flerårig underhållsplan tagits fram och som följs vid de årliga underhållsåtgärderna. Åtgärderna koordineras med ledningsägare såsom, elnät, belysning, fiber, VA och fjärrvärme. Under 2021 har åtgärder främst utförts i Tierp, Månkarbo, Tobo, Söderfors och Karlholmsbruk.

Lekplatser 2021

Under 2021 har samhällsbyggnad fortsatt att anlägga lekplatser i enlighet med lekplatsplanen.

Under 2021 har åtgärder främst utförts i Kyrkbyn, Mehedeby, Örbyhus, Månkarbo och Tobo.

Förväntad utveckling

Medborgarservice

När det gäller framtiden kopplat till budget för Medborgarservice så finns en stor osäkerhet. Tillväxt kostar och är ett långsiktigt arbete. Budget är därmed ett svårt verktyg om man ser den årsvis. Det finns därmed en utmaning för Tierps kommun att tillväxten inte går i den takt som omvärlden och marknaden kräver, och som bidrar till hela kommunens hållbara utveckling.

Vi ser ett ökat behov av resurser, främst inom exploateringsverksamheten för att skapa möjligheter till fortsatta exploateringsintäkter till Tierps kommun.

Med Tierp kommuns höga tillväxt samt exploateringstakt är det av största vikt att kommunkoncernen samarbetar i högre utsträckning för en hållbar kommun i framkant.

Under 2021 har en översyn gjorts gällande att utveckla kommunens bilpool samt att fasa in fossilfria fordon i kommunens verksamheter. Man har även tagit fram prioriterade platser för elbilsaddare. Arbetet fortsätter under 2022.

Samverkan med andra kommuner - ett arbete (C-tillsammans) kommer att under 2022 innebära att kundcenter i Tierp ”tar” över Knivstas konsumentvägledning från 2022-02-01

Under 2022 planerar Tierps kommun att medfinansiera upprustning av Ängskärs brygga, Björns brygga och Gudinge hamn. Detta är beroende av övriga medfinansiärers beslut.

Kostenheten

Inför kommande år ser kostenheten att vakanta tjänster kommer att behöva tillsättas i takt med nybyggnationer och kommande pensionsavgångar. Även ett fortsatt arbete med möjliggörande av målen kring heltidsresan fortsätter.

Fortsatt fokus ligger för kostenheten att utveckla det tidigare projektet NärMat med att i nästa steg öka andelen lokala avrop mot föregående år, samt etablera fler kontakter med lokala producenter.

Nytt grossistavtal för livsmedel upphandlas igen och där ser kosten utmaningar i hur världsläget och Pandemin påverkat både tillgång och prisnivåer på livsmedel.

Fortsatta krav på hållbarhetsmål och stigande livsmedelspriset blir en utmaning för framtiden, vilket gör att beslut om en prioriteringsordning behövs genomföras för att säkerställa de ekonomiska ramarna.

Måltidsmiljön behöver ses över. Det är inte bara maten på tallriken som är viktigt för måltiden. Allt från ljud, ljus, färg, utrymmen till schemalaggningen samspelar för att få en positiv upplevelse. Detta behöver kosten och skolan tillsammans se över gällande gränsdragning kring kostnader.

Under 2022 beräknas den nya Kyrkskolan stå klar, och kostenheten beräknar att ytterligare tjänster behöver tillsättas utefter beläggning av elevantal.

Inom de närmsta åren ser kosten ett behov av renoveringar av flertalet tillagningskök. Här ser kosten ett behov av översyn och ett tydliggörande kring avtal gällande hyror och gränssnitt. Hyresmodellen gällande tillagningsköket Wesslandia behöver prioriteras.

Samhällsbyggnad

Chef planering och myndighet

Inom verksamhetsområdet för Chef Planering och myndighet så behövs en medvetenhet om att vid framtagande av detaljplaner där kommunen är exploatör, så är dessa till en början likvid och resultatpåfrestande, vilket inom en 2-20 års period kan inbringa likvida medel och intäkter.

Arbetet med översiktsplanen kommer att fortgå under 2022 och förväntas bli färdig under 2023. Detta dokument ligger till grund för Tierps kommuns utveckling framöver.

Den ökade mängden bygglovsansökningar under 2021 förväntas mattas av något under 2022. Byggnationerna vid Karlholm Strand kommer dock att inbringa bygglovsintäkter, men inte planavgifter. Genomförandeaftalet för Karlholm Strand är ännu ej fullföljt mellan exploatören och Tierps kommun.

Östhammars kommun fattade beslut om slutförvar av använt kärnbränsle i Forsmark under 2021. Regeringen fattade sedan beslut i början av 2022. Detta kan komma att påverka behovet av detaljplanerad mark och kommunal service i Tierps kommun.

Detaljplanarbetet gällande Västra Libbarbo i Örbyhus kommer att fortgå under 2022.

Under 2022 kommer Samhällsbyggnad att utveckla Tierps kommuns arbete med övergripande vattenplanering.

Under 2022 kommer ytterligare skötselåtgärder utföras i naturmiljöer i enlighet med fastställda skötselplaner.

Samarbetsprojektet gällande Vildsvinsjakten förväntas fortgå framledes.

Chef Förvaltning och genomförande

Bredband

Under 2022 löper avtalet med Lidén Data ut som tecknades 2013, och ett nytt avtal är under framtagande för att presenteras för politiken under 2022 för senare beslut i KF. Avtalet reglerar nyttjanderätter och förvaltning av befintligt nät.

Deponier

Sluttäckningen av deponin vid Gatmot förväntas fortsätta under 2022 tom 2024 när det ska vara slutfört. Bedömningen är att intäkterna minskar något under 2022. Därefter minskar intäkterna ytterligare 2023 och 2024, och kostnaderna bedöms öka.

Sluttäckningsprojektet för samtliga deponier fortskrider enligt plan, och avsättning ska göras enligt indexförändring. I takt med att sluttäckningen av deponin på Gatmot blir klar, så kommer även intäkterna att minska. Därmed kommer deponiprojektet att behöva medel årligen för avsättning enligt indexförändringen.

Försäljningar

Under 2022 förväntas försäljningsintäkter av industritomter vid Siggbo Företagspark, samt villatomter längs Bondegatan i Tierp och Kvarnvägen i Örbyhus, vilket kan inbringa ett resultat på ca 4 000tkr under 2022 för exploateringsverksamheten.

Framledes finns förhoppning om att Siggbo Trädgårdsstad kan säljas i etapper till exploatörer som ansvarar för både byggnation av teknisk infrastruktur och tomtmark.

Detaljplanen Västra Libbarbo i Örbyhus är under framtagande och tanken är att involvera intresserade exploatörer innan detaljplanen vinner laga kraft.

I Triangelparken löper ett markanvisningsavtal från 2021 som kan skapa förutsättning för nästan 100 stycken nya bostäder. Försäljningen beräknas ske under 2023.

Under slutet av 2021 köpte Tierps kommun Crosshallen utav Tierps kommunfastigheter i syfte att stycka av marken och sälja Crosshallen som en fastighet på öppna marknaden under

2022.

Chef Fastighetssamordnare

Fastighetsutredning

Under 2021 aktualiserades en fastighetsutredning gällande de fastigheter som det kommunala fastighetsbolaget förvaltar. Utredningen gäller om fastigheterna ska föras över till Tierps kommunfastigheter AB, eller behållas av Tierps kommun. Det är omfattande ekonomiska och juridiska frågeställningar som behöver besvaras innan beslut kan tas.

Förskolor

Under 2022 planeras det en rivning av Söderfors förskola enligt beslut i kommunstyrelsen under 2021. Byggnation av ytterligare förskolor ligger i planeringsskedet. Under 2021 planeras försäljning av fastigheten för förskolan i Söderfors till Tierps kommunfastigheter.

Under 2021 såldes Kyrkskolan, som tidigare evakuerats på grund av utdömda lokaler, till Tierps kommunfastigheter för reparation och nybyggnation.

Brandstationer

Samhällsbyggnad har blivit ombedd att se över möjligheten till nya brandstationer i Skärplinge och Söderfors. Mark för lokalisering av dessa utreds.

Chef Teknik och utveckling

Drift av gator och vägar

Ytor av områden som kräver skötsel av allmän platsmark utökas allteftersom att nya detaljplaneområden exploateras. Detta kräver utökade driftmedel framledes.

Belysning

Vattenfall fortsätter att vädersäkra sin eldistribution och lägger ner luftkabel i mark, i samband med detta kan belysningsstolpar komma att raseras.

Chef Miljö och Hälsoskydd

För Chef Miljö och Hälsoskydd ses ett behov av samverkan med kringliggande kommuner. Detta på grund av att organisationen är liten och ett personalbortfall påverkar både resultatet ekonomiskt, och även prestationen av den lagda tillsynsplanen. Fortgår detta kan det ha en negativ inverkan på utvecklingen i kommunen och kommunens påverkan på människans hälsa och miljö.

Investeringar Samhällsbyggnad

Investeringar Exploatering

Inom en treårsperiod beräknas skede 2 att anläggas med det sista ytskikten på gator och vägar av DP 1058 Triangelparken, DP 1053 Wallskoga, DP1045 Siggbo Företagspark samt DP 1057 Kronhjortsvägen.

Ett genomförande av detaljplanen Trädgårdsstaden förväntas att påbörjas inom en treårsperiod.

Investeringar

Försäljningen av mark för bostadsbyggande i Örbyhus Centrum som skedde under 2020 innebär att kommunen behöver iordningsställa/ändra förutsättningarna i anslutning till detta. Detta har påbörjats under 2021, och fortsätter under 2022.

Inom en treårsperiod förväntas även en fortsatt utveckling av Örbyhus centrum utifrån medborgardialog.

Gång och cykelvägen mellan Örbyhus och Upplanda, Tobo och Örbyhus och bron vid Källstigen i Örbyhus förväntas att färdigställas under 2022.

I Tierp planeras en förändring av Tierps resecentrum. Detta projekt sträcker sig under flera år.

Kommunen planerar även att se över utformningen av området runt kvarteret Lejonet i centrala Tierp.

Besöksparkeringen vid Trollsjön förväntas att färdigställas under 2022.

En gång och cykelväg längst Strömsbergsvägen är påbörjad och förväntas genomföras under 2022.

Kommunen har ett flertal naturvårdsprojekt som beräknas infinna sig i fasen genomförande inom en treårsperiod. Fiskvandringssväg i Skärplinge, dagvattendamm i Örbyhus, Tegelsmoraleden, Återmeandring och vattenfördröjning i Siggebobäcken.

Kultur- och fritid

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosavvikelse	Årsutfall 2020
Taxor & avgifter	1 886,2	2 358,0	-471,8	858,0	1 028,1	1 886,4
Övriga intäkter	10 220,6	10 174,1	46,5	9 924,0	296,6	8 143,2
Summa intäkter	12 106,8	12 532,1	-425,3	10 782,0	1 324,7	10 029,6
Personalkostnader	-30 043,9	-31 769,3	1 725,4	-31 069,0	1 025,1	-29 518,3
Material	-4 307,0	-3 253,5	-1 053,5	-3 153,0	-1 154	-4 711,0
Tjänster	-46 514,8	-45 732,2	-782,6	-45 682,0	-832,8	-45 818,4
Övriga kostnader	-5 087,3	-6 301,6	1 214,3	-5 402,0	314,7	-5 569,0
Kapitalkostnader	-620,0	-685,0	65	-685,0	65,0	-784,9
Avskrivningar	-882,2	-789,0	-93,2	-789,0	-93,2	-890,7
Summa kostnader	-87 455,2	-88 530,6	1 075,4	-86 780,0	-675,2	-87 292,3
Verksamhetens nettokostnader	-75 348,4	-75 998,5	650,1	-75 998,0	649,5	-77 262,7
Finansiella intäkter						
Finansiella kostnader	-15,0	-12,5	-2,5	-13,0	-2	-18,0
Resultat efter finansiella poster	-75 363,4	-76 011,0	647,6	-76 011,0	647,5	-77 280,7
Extraordinära poster						
Årets resultat	-75 363,4	-76 011,0	647,6	-76 011,0	647,5	-77 280,7

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosavvikelse	Årsutfall 2020
Kultur & Fritid	-516,2	-1 196,4	680,2	-1 196,4	680,2	-1 199,7

Summa verksamheten	-516,2	-1 196,4	680,2	-1 196,4	680,2	-1 199,7

Investeringar:

Av de 680 tkr som inte använts 2021 är 560 tkr till projektet Vattenledning för produktion av konstsnö. Projektet har blivit försenat p g a orsaker som Kultur och Fritid inte råder över.

Prognosen gällande investeringar i delårsrapporten var att alla medel skulle användas 2021.

Investeringsmedlen kommer att flyttas över till kommande år.

Analys och kommentar till utfall januari-december 2021

2021 var ett år när pandemin medförde att både intäkter och kostnader påverkades både positivt och negativt.

För Kultur och Fritid minskade intäkterna avseende badkort och uthyrning av lokaler. Uthyrning av vaccinationslokal till Regionen bidrog till att intäktsförlusten inte blev så stor som befarat.

När det gäller verksamheterna har vissa planerade program samt aktiviteter på fritidsgårdarna inte genomförts. Det har medfört lägre kostnader.

Utfall hela 2021 jämfört med prognosen i delårsrapporten

Administration prognostiserade i delårsrapporten ett överskott på 850 tkr avseende bidrag. Prognosen stämde och beror på minskat antal ansökningar.

I delårsrapporten fanns ett prognosticerat underskott i fritidsverksamheten för minskade intäkter för uthyrning av lokaler och minskade intäkter för baden om 1 750 tkr. Det underskottet har minskat på grund av uthyrning av lokaler till Regionen för vaccination.

När det gäller verksamheterna har vissa planerade program samt aktiviteter på fritidsgårdarna inte genomförts. Det har medfört lägre kostnader om 600 tkr. I delårsrapporten var prognosen 250 tkr

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Avtal med Regionen gällande uthyrning av lokaler för vaccination.

Försäljning av bibliotekets bokbuss, som gav 160 tkr.

Förväntad utveckling

Kultur och Fritids verksamheter har påverkats mycket av den pågående pandemin.

Förhoppningsvis kommer vi under kommande år få möjlighet att bedriva verksamheten fullt ut. Kulturhuset Möbeln måste få en chans att utvecklas till det Kulturhus det var planerat.

Förskola

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosavvikelse	Årsutfall 2020
Taxor & avgifter	11 834	10 137	1 697	11 726	108	10 028
Övriga intäkter	9 213	5 280	3 933	9 000	213	8 960
Summa intäkter	21 047	15 417	5 630	20 726	321	18 988

Personalkostnader	-102 959	-105 575	2 616	-106 702	3 743	-100 002
Material	-3 130	-836	-2 293	-1 391	-1 739	-1 002
Tjänster	-49 321	-47 919	-1 402	-49 635	314	-52 556
Övriga kostnader	-513	-361	-153	-376	-137	-283
Kapitalkostnader	-243	-241	-2	-242	-1	-283
Avskrivningar	-378	-301	-77	-364	-14	-318
Summa kostnader	-156 544	-155 233	-1 311	-158 710	2 166	-154 444
Verksamhetens nettokostnader	-135 497	-139 816	4 319	-137 984	2 487	-135 456
Finansiella intäkter						
Finansiella kostnader	-1	0	-1	-1	0	-1
Resultat efter finansiella poster	-135 498	-139 816	4 318	-137 985	2 487	-135 457
Extraordinära poster						
Årets resultat	-135 498	-139 816	4 318	-137 985	2 487	-135 457

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosavvikelse	Årsutfall 2020
Förskolechef Omr. 1	0	-250	250	-250	250	-191
Förskolechef Omr. 2	0	-250	250	-250	250	-252
Förskolechef Omr 3	0	-250	250	-250	250	-236
	0	-750	750	-750	750	-679
Summa verksamheten						

Analys och kommentar till utfall januari-december 2021

Förskolan redovisar ett överskott på 4,3 miljoner för 2021.

Intäkterna är 5 630 tkr bättre än budget. Överskottet beror i huvudsak på sjuklönebidrag från Försäkringskassan för Covid-19 om 1 555 tkr, förbättrade rutiner kring barnomsorgsavgifter och inkomstuppgifter om 1 631 tkr samt rutiner för fakturering av Interkommunal ersättning för (IKE) för barn från andra kommuner som valt förskola i Tierp om 1 811 tkr.

Kostnaderna är samtidigt 1 311 tkr högre än budget.

Avvikelsen beror på kostnader för förbrukningsinventarier, digitala enheter och material som är 2 293 tkr högre än budget samt högre lokalkostnader om 982 tkr till följd av att förskolan fakturerats för Tegelbruket trots att det tagits ur budget.

Interkommunala kostnader för barn i Tierp som valt fristående förskola är 944 tkr högre än budget.

Trots stora inköp har kostnaderna blivit lite lägre än vad förutsett tack vare besparingarna på måltidskostnaderna om 240 tkr, lägre kostnader för uppvärmning om 333 tkr samt att personalkostnaderna är 2 616 tkr lägre än budget. Det senare beror främst på att flera tjänsterör att öka bemanning och behörighet, inte rekryterats förrän sent under hösten och därför inte hunnit få stort genomslag under 2021.

Utfall hela 2021 jämfört med prognosen i delårsrapporten

I delårsprognosen prognostiserade vi att överskottet för 2021 skulle bli lägre. Detta är främst på grund av personalkostnaderna. Prognosen angav att alla nya rekryteringar som var planerade för att öka bemanning skulle genomföras i början på hösten vilket skulle ha lett till ett lägre överskott på personalsidan.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Förväntad utveckling

Kompensation för sjuklönekostnader där kostnaden för vikariebehov varit lägre än intäkten har starkt bidragit till det positiva resultat. Utöver det är delar av den positiva effekten kring fakturering av interkommunal ersättning av engångskaraktär. Dessa positiva avvikelser kan inte förväntas under kommande år.

Under lång tid har kvaliteten på förskolans lokaler i flera fall inte varit tillfredsställande. Fyra nya förskolor är nu beställda varav en tas i bruk under hösten 2022 och resterande planeras färdiga att överlämnas till verksamheten under 2023. Kvalitetshöjningen är efterlängtat och nödvändig men kommer också naturligt att medföra ökade kostnader för vilka höjd måste tas i framtida ekonomisk planering av förskolans drift.

Grundskola

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosa avvikelse	Årsutfall 2020
Taxor & avgifter	6 424	6 000	424	6 170	254	5 789
Övriga intäkter	41 082	26 769	14 313	39 133	1 949	30 135
Summa intäkter	47 506	32 769	14 737	45 303	2 203	35 924
Personalkostnader	-195 018	-189 463	-5 555	-191 954	-3 064	-190 685
Material	-10 978	-3 131	-7 847	-9 592	-1 386	-4 219
Tjänster	-123 857	-124 600	744	-125 567	1 710	-129 059
Övriga kostnader	-776	-929	153	-1 049	273	-1 000
Kapitalkostnader	-586	-591	5	-584	-2	-744
Avskrivningar	-519	-382	-137	-497	-22	-406
Summa kostnader	-331 734	-319 096	-12 637	-329 243	-2 491	-326 113
Verksamhetens nettokostnader	-284 228	-286 327	2 100	-283 940	-288	-290 189
Finansiella intäkter						
Finansiella kostnader	-10	-1	-9	-6	-4	-4
Resultat efter finansiella poster	-284 238	-286 328	2 091	-283 946	-292	-290 193
Extraordinära poster						

Årets resultat	-284 238	-286 328	2 091	-283 946	-292	-290 193
----------------	----------	----------	-------	----------	------	----------

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosavvikelse	Årsutfall 2020
So1	0	-300	300	-300	300	-92
So2	-226	-350	124	-350	124	-248
So3	-173	-250	77	-250	77	-308
So4	-170	-200	30	-200	30	-505
Summa verksamheten	-570	-1 100	530	-1 100	530	-1 153

Analys och kommentar till utfall januari-december 2021

Grundskolan redovisar ett överskott på 2 091 tkr för 2021.

Intäkterna är 14 737 tkr bättre än budget. I den stora avvikelsen finns 5 600 tkr tillfört från kommunens generella statsbidrag för att finansiera satsning på digitala enheter för grundskolan. Motsvarande summa finns i avvikelsen gällande kostnader. Andra stora avvikelser är avseende statsbidrag om sammanlagt ca 6 000 tkr samt bidrag för sjuklöneersättning till följd av Covid-19 om 1 800 tkr. Översyn av avgifter och taxor har givit en positiv avvikelse på 424 tkr

Kostnaderna är 12 637 tkr högre än budget vilket förutom ovan nämnda kostnad för digitala enheter som finansierats med statsbidrag till stor del beror på kraftigt ökade personalkostnader för två skolområden.

Ytterligare anledning till det stora underskottet på kostnadssidan är också Interkommunal ersättning (IKE) för elever i Tierp som valt skola i annan kommun eller fristående huvudman om 1 337 tkr samt nödvändiga inköp av förbrukningsinventarier och material 1 700 tkr. IT-kostnader och licensavgifter har ökat med 1 028 tkr jämfört med budget vilket i huvudsak beror på intern extradebitering för IT-kostnader. Grundskolan hade också utökade städkostnader om 965 tkr högre än budget till följd av pandemin. Dessa dessa har dock finansierats med hjälp av statsbidraget Skolmiljarden.

Den huvudsakliga anledningen till grundskolans överskott är den tilläggsbudgetering som beslutades under året samt tilldelning av tillfälliga statsbidrag.

Utfall hela 2021 jämfört med prognosen i delårsrapporten

Osäkerhet kring tilläggsbudgetering, osäker fordran gällande felfakturerade skolskjutskostnader från UL om 2 575 tkr och ökade vikariekostnader under höstterminen är faktorer som försvårade arbetet med att göra en riktig delårsprognos.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Grundskolans positiva resultat för 2021 är till mycket stor del beroende av tillfällig statsbidragsfinansiering, besparingar gällande måltidskostnader om 794 tkr till följd av pandemin samt översyn av avtal och fakturering gällande skolskjutskostnader som därav ligger nära budgeterat kostnad.

Oförutsedd ökning av elevantalet till följd av stor inflyttning i vissa områden har också drivit kostnader för undervisning.

Förväntad utveckling

Den tilläggsbudgetering som beslutats under 2021 ger grundskolan möjlighet att utföra sitt uppdrag i enlighet med Skollagens krav. Oförutsedd ökning av elevantalet till följd av stor inflyttning i vissa områden har som nämnts drivit kostnader för undervisning och medför även lokalmässiga utmaningar då flera av kommunens grundskolor har begränsat utrymme att ta emot fler elever. Detta i kombination med ett kommunövergripande behov av att uppdatera klassrumsmiljöer och AV-utrustning medför på sikt ett stort investeringsbehov för att möjliggöra en fortsatt positiv utveckling för grundskolans kunskapsresultat

Gymnasium

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosa vvikelse	Årsutfall 2020
Taxor & avgifter	993	449	544	590	403	430
Övriga intäkter	31 196	36 766	-5 570	32 100	-904	32 463
Summa intäkter	32 189	37 215	-5 026	32 690	-501	32 893
Personalkostnader	-80 745	-78 604	-2 142	-78 691	-2 054	-80 188
Material	-2 561	-1 839	-722	-1 874	-687	-2 230
Tjänster	-77 687	-73 203	-4 484	-76 498	-1 189	-77 855
Övriga kostnader	-1 372	-1 411	40	-1 407	35	-1 451
Kapitalkostnader	-753	-798	45	-798	45	-905
Avskrivningar	-1 013	-1 111	98	-1 111	98	-889
Summa kostnader	-164 131	-156 966	-7 165	-160 379	-3 752	-163 518
Verksamhetens nettokostnader	-131 942	-119 751	-12 191	-127 689	-4 253	-130 625
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-3	0	-3	0	0	-3
Resultat efter finansiella poster	-131 945	-119 751	-12 194	-127 689	-4 253	-130 628
Extraordinära poster						
Årets resultat	-131 945	-119 751	-12 194	-127 689	-4 253	-130 628

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosa vvikelse	Årsutfall 2020
Gymnasiet	-1 208	-1 500	292	-1 500	0	-182

Summa verksamheten						

Analys och kommentar till utfall januari-december 2021

Gymnasieskolan och vuxenutbildningen redovisar ett underskott på -12 194 tkr för 2021.

Underskottet har ett antal större poster av vilka interkommunala ersättningar för gymnasieskolan är en. Under höstterminen studerade 293 elever hos annan huvudman och 528 elever på på Högbergsskolan. Det motsvarar ca 35 % av elevunderlaget och är en högre andel än förväntat vilket drivit kostnaderna högre än budgeterat. Även på intäktssidan finns ett underskott gällande interkommunal ersättning när elever på gymnasieskola och gymnasiesärskola som aviserat skolgång på Högbergsskolan ändrat sig och istället valt att stanna i hemkommunen. Vid budgetarbete är elevantalet för höstterminen okänt och svårbedömt och sammantaget genererar utfallet under hösten ett underskott som motsvarar 4 480 tkr av den negativa avvikelser.

Utöver ovanstående togs ett statsbidrag motsvarande intäkter på ca 2 500 tkr för Introduktionsprogrammen bort vilket inte heller var möjligt att förutse vid budgetarbetet.

Elevunderlaget på vuxenutbildning och SFI har ökat kraftigt p g a stor inflyttning under 2021 vilket i sig driver upp undervisningskostnaderna i den delen av verksamheten. Att sedan pågående pandemi påverkat genomströmningen negativt medför även det ökade undervisningskostnader och ytterligare underskott.

Samtliga avvikelser ovan är sådana som inte är möjliga att påverka under pågående budgetår.

Ny skolledning har under höstterminen arbetat aktivt med att hantera personalkostnader och i budget beslutade åtgärder som ännu inte hade genomförts. Med hänsyn till avvikelser avseende ökade undervisningskostnader till följd av ökat elevunderlag på vuxenutbildningen, försenade effektiviseringsprocesser och personalkostnader av engångskaraktär så får Högbergsskolans personalkostnader för budgetåret anses vara förväntade i förhållande till programutbudet.

Merparten av det underskott som redovisas beror således på uteblivna statsbidrag och avvikelser i elevunderlaget för gymnasieskolan och verksamheten är därmed, med utgångspunkt i det program som erbjuds, underfinansierad.

Utfall hela 2021 jämfört med prognosen i delårsrapporten

Avvikelsen mellan årsutfall och delårsprognos beror i huvudsak på ovan redovisade avvikelser avseende interkommunala ersättningar.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

En grundläggande budgetmässig utmaning för Högbergsskolan är att programutbudet är mycket stort och inte i alla fall motsvarar elevunderlaget. Att bibehålla ett stort utbud och den höga kvalitet våra utbildningar håller, och samtidigt ha en budget i balans kräver större ekonomiska ramar än idag.

Förväntad utveckling

Flera av gymnasieskolans program saknar det elevunderlag som skulle behövas för att kunna erbjudas inom de ekonomiska ramar som verksamheten har idag. Ställningstaganden kring programutbud på sikt samt eventuella beslut om tillfälligt inställda program behöver vara en naturlig del i arbetet om inte de ekonomiska ramarna utökas. Vad gäller vuxenutbildningen förväntas en fortsatt ökning av elevunderlag till följd av inflyttning av personer som tillhör målgruppen för utbildningsformen. Detta förväntas medföra fortsatt ökade kostnader för verksamheten som i sin tur blir utmaningar i förhållande till kommande års utfall.

Äldreomsorg

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosavvikelse	Årsutfall 2020
Taxor & avgifter	11 130	11 163	-33	10 703	427	10 968
Övriga intäkter	53 959	27 260	26 699	53 757	202	51 735
Summa intäkter	65 089	38 423	26 666	64 460	629	62 703
Personalkostnader	-215 440	-202 345	-13 095	-216 188	748	-222 816
Material	-14 758	-10 334	-4 424	-14 296	-462	-16 726
Tjänster	-107 450	-105 506	-1 944	-108 853	1 403	-83 091
Övriga kostnader	-2 711	-3 133	422	-2 883	172	-3 367
Kapitalkostnader	-264	-325	61	-325	61	-728
Avskrivningar	-966	-911	-55	-913	-53	-836
Summa kostnader	-341 589	-322 554	-19 035	-343 458	1 869	-327 564
Verksamhetens nettokostnader	-276 500	-284 131	7 631	-278 998	2 498	-264 861
Finansiella intäkter						
Finansiella kostnader	-2	-1	-2	-1	-1	-3
Resultat efter finansiella poster	-276 502	-284 132	7 629	-278 999	2 497	-264 864
Extraordinära poster						
Årets resultat	-276 502	-284 132	7 629	-278 999	2 497	-264 864

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosavvikelse	Årsutfall 2020
Äldreomsorg	-2 664	-1 500	-1 164	-1 500	-1 164	-1 713
Summa verksamheten	-2 644	-1 500	-1 164	-1 500	-1 164	-1 713

Analys och kommentar till utfall januari-december 2021

Bistånd

Bistånd redovisar ett positivt resultat om +3 984. Det beror främst på att köpt plats verkställs i befintlig verksamhet inom funktionshindreomsorgen +1 500 tkr, att kunderna inte har utnyttjat färdtjänst i normal omfattning pga. covid-19, +1 600 tkr samt att bostadsanpassningsbidrag ansöks i mindre omfattning +300tkr

Äldreomsorg

Drift

Äldreomsorgen redovisar ett positivt resultat om +3 644.

Verksamhetens intäkter avviker positivt om 26 700tkr. Statsbidrag har erhållits om 28 700tkr, dock har vård och omsorgsboendena ej varit fullbelagda under året vilket har medfört en intäktsavvikelse om -2 000tkr.

Verksamhetens personalkostnader avviker mot budget om -13 300tkr, främst beroende på heltidsresan och covid-19. Svårigheter att rekrytera legitimerad personal har medfört ytterligare kostnader för inhyrd personal om 7 500tkr. Vidare är behovet och kostnaden för skyddsmaterial och förbrukningsmaterial fortfarande höga, posten avviker -4 395tkr för året.

Andra händelser som påverkat utfallet är att verksamheten erhållit stadsbidrag för ökade kostnader för covid-19, detta bidrag avsåg kostnader för 2020 men intäktsfördes på 2021 då det ej framkom att verksamheten skulle få ytterligare stöd för 2020, bidraget uppgick till 5 400tkr varav 4 300tkr avsåg äldreomsorgen. Budgeten för närvårdsplatser 1 500tkr har inte behövt nyttjas då regionen finansierat uppstarten på egen hand.

Investeringar

Verksamheten har investerat i desinfektorer och spolos i samtliga vård och omsorgs boenden till en kostnad om 200tkr, och bytt ut samtliga låskolvar till digitala låskolvar för alla hemtjänstområden till en kostnad om 2 000tkr.

Utfall hela 2021 jämfört med prognosen i delårsrapporten

Årsutfallet jämfört med delårsprognosen avviker +2 496 (med hänsyn tagits till ombudgeteringen av arbetsavgifter unga).

Kostnaden för personal blev mindre än prognostiserat. Kostnaden för material blev mer än prognostiserat då covid läget försämrades under hösten. Detsamma gäller färdtjänst där vi bedömde att nyttjandet skulle återgå till normalläge under hösten, vilket inte skedde då smittläget försämrades. Vidare så avslutades en köpt plats under hösten.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Pandemin har haft stor inverkan på vård- och omsorgsverksamheten även under 2021. Kostnaden uppskattas till cirka 11 mnkr. Det har stundtals varit smitta i verksamheterna och under perioder har det varit hög sjukfrånvaro bland personalen.

Projektet Heltidsresan fortsätter och har under hösten 2021 återupptagits inom pilotverksamheterna, det har främst varit fokus på att hitta nya arbetssätt för att förbättra arbetsmiljön och ge medarbetarna mer hälsosamma scheman.

Det har under 2021 startat två grupper en på våren 2021 samt en grupp under hösten 2021 på vuxenutbildningens omvårdnadsprogram, där har 37 av våra tillsvidareanställda påbörjat utbildningen över tre terminer. Medarbetare erbjudits att studera 60% på arbetstid och arbeta

40%. Detta finansieras av stadsbidraget äldreomsorgslyftet.

Under hösten 2021 lämnade vård och omsorg Hällbackas lokaler i Söderfors.

Vardaga har nu varit i drift ett år och vi har fyllt större delen av de boendeplatserna vård och omsorg köper av Vardaga. Vård och omsorg har haft tomma platser inom kommunens vård och omsorgboende under våren 2021 men behovet av boendeplatser har under hösten ökat markant och vi har fyllt i stort alla befintliga platser. Under augusti 2021 lämnade vi regionens lokaler (Danielsgården) och flyttade ut växelvården till Wesslandia med 8 platser samt att korttidsenheten för vuxna flyttade till Vendelgårdens lokaler med 15 platser.

Vård och omsorgs ledningsgrupp har under hösten haft mycket nyrekryteringar. under våren började Ny IT samordnare och efter sommaren rekryterades ny verksamhetschef som startade 1 september, ny områdeschef rekryterades och påbörjade uppdraget 1 november samt att Verksamhetsutvecklare är nu under rekrytering och kommer komma på plats under våren 2022.

Förväntad utveckling

Framtida behov för vård och omsorgboendena är renovering av inomhus- och utomhusmiljöer som är ändamålsenliga och attraktiva.

Fortsatt problematik kring rekrytering av legitimerad personal inom äldreomsorgen, detta medför en större kostnad då vi blir tvungna att hyra in personal.

Den fortsatta tilldelningen av statsbidrag till äldreomsorgen innebär att satsningar i verksamheten ska genomföras på kort tid vilket medför resurskrävande planering/genomförande i verksamheten.

Äldreomsorgen har vi under 2021 tecknat nytt avtal för delar av Hällbackas lokaler till Hemtjänsten Söderfors, hyresvärd Tierpsbyggen och hyran är 292 400 kr/år. Avtalstiden är från 2021-09-01 tom 2026-08-31

Avslutade avtal är Hyresvärd Regionen/Danielsgårdens korttidsenhet och Hyresvärd Tierpsbyggen, Hällbackas vård och omsorgsboende.

Funktionshindreomsorg

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosa vvikelse	Årsutfall 2020
Taxor & avgifter	496	286	210	326	170	255
Övriga intäkter	25 769	17 863	7 906	20 269	5 500	22 998
Summa intäkter	26 265	18 149	8 116	20 595	5 670	23 253
Personalkostnader	-96 003	-92 411	-3 591	-92 457	-3 546	-92 576
Material	-5 354	-4 118	-1 236	-4 793	-561	-4 116
Tjänster	-23 885	-20 195	-3 690	-23 569	-316	-19 632
Övriga kostnader	-10 506	-8 967	-1 539	-9 367	-1 139	-10 101
Kapitalkostnader	-115	-119	4	-119	4	-190
Avskrivningar	-97	-96	-1	-96	-1	-75
Summa kostnader	-135 960	-125 906	-10 053	-130 401	-5 559	-126 690
Verksamhetens nettokostnader	-109 695	-107 757	-1 937	-109 806	111	-103 437

Finansiella intäkter						
Finansiella kostnader	-43		-43		-43	-43
Resultat efter finansiella poster	-109 738	-107 757	-1 980	-109 806	68	-103 480
Extraordinära poster						
Årets resultat	-109 738	-107 757	-1 980	-109 806	68	-103 480

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosavvikelse	Årsutfall 2020
Funktionshinderomsorg	-271	-350	79	-350	79	-248
Summa verksamheten	-271	-350	79	-350	79	-248

Analys och kommentar till utfall januari-december 2021

Funktionshinderomsorgen

Utfall drift

Funktionshinderomsorgen redovisar ett negativt resultat om -1 980tkr.

Intäkterna avviker +8 116, främst beroende på statsbidrag men även ökade intäkter för försäkringskassan kopplade till nytt SFB ärende inom personlig assistans.

Kostnaden för personal avviker negativt -3 591tkr, vilket främst beror på heltidsresan inom gruppboende och covid-19. Verksamheten har också verkställt tre köpta platser i befintlig serviceboende men har blivit en dyrare verkställighet än beräknat. Behovet och kostnaden för skyddsmaterial och förbrukningsmaterial är fortfarande höga, posten avviker -1 236tkr för året. Det har tillkommit 7 nya ärenden samt utökning av befintliga ärenden inom personlig assistans, denna kostnadsökning har genererat i en avvikelse om -3 400tkr. Det har också avslutats/avlidit två kunder under senare delen av 2021.

Andra händelser som påverkat utfallet är att verksamheten erhållit statsbidrag för ökade kostnader för covid-19, detta bidrag avsåg kostnader för 2020 men intäktsfördes på 2021 då det ej framkom att verksamheten skulle få ytterligare stöd för 2020, bidraget uppgick till 5 400tkr varav 1 100tkr avsåg funktionshinderomsorgen.

Investeringar

Verksamheten har investerat i teknisk utrustning till nya gruppboendet Bofinksvägen till ett värde av 271tkr.

Utfall hela 2021 jämfört med prognosen i delårsrapporten

Årsutfallet jämfört med delårsprognosen avviker -70tkr (med hänsyn tagit till ombudgeteringen av arbetsavgifter unga).

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Pandemin har haft stor inverkan på vård- och omsorgsverksamheten även under 2021. Kostnaden uppskattas till cirka 11 mnkr. Det har stundtals varit smitta i verksamheterna och under perioder har det varit hög sjukfrånvaro bland personalen.

Projektet Heltidsresan fortsätter och har under hösten 2021 återupptagits inom pilotverksamheterna, det har främst varit fokus på att hitta nya arbetsätt för att förbättra arbetsmiljön och ge medarbetarna mer hälsosamma scheman.

Under december öppnade ny gruppbostad inom funktionshindradeomsorgen, Bofinksvägen. Inflytt påbörjades efter jul, medarbetare är rekryterade och kommer vara fulltaliga utifrån kundernas inflytt i slutet av januari 2022.

En ny dagligverksamhetsgrupp har öppnat upp med nya lokaler samt brukare. Beslut har fattats för att erbjuda kunder inom daglig verksamhet heltid som norm samt att förtjänsttecken har delats ut under november månad till 18 st kunder som arbetat 25 år inom daglig verksamhet och kommer att vara återkommande varje år med utdelning av förtjänsttecken.

Förväntad utveckling

Framtida behov som verksamheten ser är behov av underhållsplan för gruppbostad och servicebostad, vilket främst innebär renovering av inomhusmiljön. Kartläggning utifrån behov påbörjas under 2022 tillsammans med fastighetsägarna. I dagsläget är det svårt att uppskatta en kostnad kring detta.

I övrigt fortsatt ökning av beslut kring målgruppen inom SoL/LSS kopplat till missbruk och utskrivningar inom rättspsykiatri. Utifrån målgruppens behov och resurser innebär det att vi inte kan fortsätta verkställa beslut inom befintliga grupp- och service bostäder. Det råder en osäkerhet i hur ökningen påverkar verksamhetens och dess framtida kostnader.

Individ- och familjeomsorg

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosa vvikelse	Årsutfall 2020
Taxor & avgifter	451,2	306,0	145,2	306,0	145,2	313,7
Övriga intäkter	26 979,5	20 477,0	6 502,5	19 177,0	7 802,5	31 579,1
Summa intäkter	27 430,7	20 783,0	6 647,7	19 483,0	7 947,7	31 892,8
Personalkostnader	-80 785,8	-84 885,5	4 099,7	-83 885,0	3 099,2	-78 365,1
Material	-1 351,9	-1 465,0	113,1	-1 465,0	113,1	-1 335,7
Tjänster	-71 521,5	-51 725,5	-19 796,0	-62 087,0	-9 434,5	-67 288,4
Övriga kostnader	-33 196,6	-31 167,0	-2 029,6	-31 607,0	-1 589,6	-30 193,1

Kapitalkostnader	-277,8	-271,0	-6,8	-271,0	-6,8	-282,4
Avskrivningar	-277,0	-197,0	-80	-196,0	-81	-219,7
Summa kostnader	-187 410,6	-169 711,0	-17 699,6	-179 511,0	-7 899,6	-177 684,4
Verksamhetens nettokostnader	-159 979,9	-148 928,0	-11 051,9	-160 028,0	48,1	-145 791,6
Finansiella intäkter						
Finansiella kostnader	-14,9	-35,0	20,1	-35,0	20,1	-29,0
Resultat efter finansiella poster	-159 994,8	-148 963,0	-11 031,8	-160 063,0	68,2	-145 820,6
Extraordinära poster						
Årets resultat	-159 994,8	-148 963,0	-11 031,8	-160 063,0	68,2	-145 820,6

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosa vvikelse	Årsutfall 2020
IFO	-309,4	-350,0	40,6	-350,0	40,6	-334,6
Summa verksamheten	-309,4	-350,0	40,6	-350,0	40,6	-334,6

Analys och kommentar till utfall januari-december 2021

Ett stort underskott i förhållande till budget gällande köpta tjänster. I första hand handlar det om placeringskostnader.

Kostnaderna för placeringar av barn och unga har ökat med 2,9 mkr jämfört med föregående år.

För institutionsvården har en minskning med ca 2 mkr skett mot föregående år, men familjehem inkl konsulentstödda familjehem har ökat med ca 4 mkr. Det beror delvis på att det är svårt att rekrytera egna familjehem och att konsulentmarknaden har trissat upp ersättningarna. Vi arbetar dessutom med att försöka placera om ungdomar på institution till familjehem.

Antal placeringar som görs är färre jämfört med föregående år, 177 placeringsärenden 2020 mot 149 2021, och antalet barn är ungefär lika många, 89 barn 2020 mot 87 barn 2021. Med tanke på att anmälningarna ökat med 16% mot 2020, och blev hela 2126 stycken för året, så är det ett tecken på att öppenvårdsverksamheten fungerar. Däremot har placeringarna blivit dyrare. Det beror på att dygnsavgifterna höjts och att några ungdomar haft komplexa behov.

Kostnader för ekonomiskt bistånd har ökat med 1,7 mkr och antalet hushåll i snitt per månad har ökat från 565 till 585. Ökningen hade tagits höjd för i budget men eftersom intäkterna från migrationsverket blev 4,6 miljoner lägre än beräknat blev det ändå ett underskott.

Statsbidragen blev på totalen högre än budgeterat men ändå 4,5 mkr lägre än föregående år. För merparten av de beviljade statsbidragen följer en kostnad med som gör att intäkterna inte ger något överskott.

Kostnader för våld i relationer har ökat med 740 tkr jämfört med 2020.

Kostnader för institutionsvård beroende vuxna har ökat ca 1.2 mkr jämfört med 2020.

Personalkostnaderna var 4 mkr lägre än budgeterat. Det beror på vakanshållning av vissa

tjänster för att hålla kostnaderna nere, samt köp av konsulttjänster som då flyttar lönekostnaderna till köp av tjänst istället. Vi har haft svårt att rekrytera socialsekreterare på framförallt barn och ungdomssidan. Även på ekonomiskt bistånd har en konsult tagits in i slutet på året pga. sjukdomar i personalgruppen.

Volymökningar inom boendestödet har medfört viss ökning av personal och bilkostnader.

Lokalkostnaderna är högre än budgeterat. Vi har lämnat externa lokaler och fått ökade hyreskostnader som inte varit budgeterade. Ökningen är ca 1 mkr.

Utfall hela 2021 jämfört med prognosen i delårsrapporten

Prognosen stämmer väldigt bra i förhållande till utfallet. Det skiljer endast 68 Kkr. Ett bra arbete har skett kring uppföljning av ekonomin där enhetschefer och verksamhetschefer har haft stöd av förvaltningsekonom.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Förväntad utveckling

Vi ser att antalet anmälningar om att barn far illa fortsätter att öka. Vi placerar färre barn men kostnaderna har ökat. Öppenvården har vuxit och tar fler ärenden. Bedömningen är att kostnadsökningen för placeringar kommer att bromsas upp. Vårt arbete med tidiga och förebyggande insatser kommer att medföra att placeringskostnaderna minskar på sikt.

Beroendevården har kommit långt med en bra öppenvård och systematiskt arbetssätt. Vi ser vissa ökade behov men bedömer att kostnaderna hamnar i nivå med budget.. Det ekonomiska biståndet bedöms fortsätta öka då fler människor står långt ifrån arbetsmarknaden och arbetsförmedlingens uppdrag har förändrats. Vi arbetar aktivt tillsammans med vuxenutbildningen för att försöka ge människor verktyg att komma ut i egen försörjning.

Boendestödet får utökade volymer vilket medför ökade kostnader.

Statsbidragen kommer att fortsätta att minska, men en del av den effekten försvinner då kostnader också minskar.

Sammantaget ser framtiden utmanande ut med ökande kostnader och stora budgetunderskott historiskt.

IT-nämnd

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosa vvikelse	Årsutfall 2020
Taxor & avgifter						
Övriga intäkter	67 840	67 112	728	69 461	-1 621	67 539
Summa intäkter	67 840	67 112	728	69 461	-1 621	67 539
Personalkostnader	-26 173	-25 654	-519	-26 232	59	-24 781
Material	-403	-600	197	-327	-76	-668
Tjänster	-40 553	-40 038	-515	-42 112	1 559	-41 454
Övriga kostnader	-117	-185	68	-185	68	-205
Kapitalkostnader	-52	-79	27	-49	-3	-37
Avskrivningar	-539	-556	17	-556	17	-392

Summa kostnader	-67 837	-67 112	-725	-69 461	1 624	-67 537
Verksamhetens nettokostnader	3	0	3	0	3	2
Finansiella intäkter						
Finansiella kostnader	-3		-3		-3	-2
Resultat efter finansiella poster	0	0	0	0	0	0
Extraordinära poster						
Årets resultat	0	0	0	0	0	0

Den gemensamma IT-nämnden har en så kallad nollbudget. Budgeterade intäkter och kostnader är lika stora och eventuella avvikelser regleras mot respektive medlemskommun så att resultatet för IT-nämnden blir noll. Från budget 2020 till 2021 så skrevs budgeten upp med 0%. IT-nämnden åtog sig att leverera så mycket it som möjligt utan att erhålla mer resurser. Budgeten hölls under året, men det innebar tyvärr två stoppade projekt då kostnaderna skenat för expertis i form av konsulter.

Budget år 2021, **67 112 tkr**, är fördelad på de fem kommunerna enligt tabellerna och diagrammen i rapporten. Medlemsavgiften och it-tjänsteavtalen fördelas med beslutad fördelningsnyckel.

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosavvikelse	Årsutfall 2020
Administration	0	-500	500	0	0	
Drift	-6 450	-5 000	-1 450	-3 100	-3 350	-714
Nät	-1 092	-3 000	1 908	-4 300	3 208	
Support	0	-100	100	0	0	
Summa verksamheten	-7 542	-8 600	1 058	-7 400	-142	-714

Byggandet och investeringarna i det nya centrala servermiljöerna och det kommande nya datacentret samt det datanät(WAN) som byggs mellan de fem kommunerna kunde inledas under 2021. Upphandlingen och avtalet för datacenter genomfördes under 2020.

Konsolideringen kommer att innebära kostnadsreduceringar i förhållande till att hålla liv i och återinvestera i flera olika servermiljöer för de fem kommunerna.

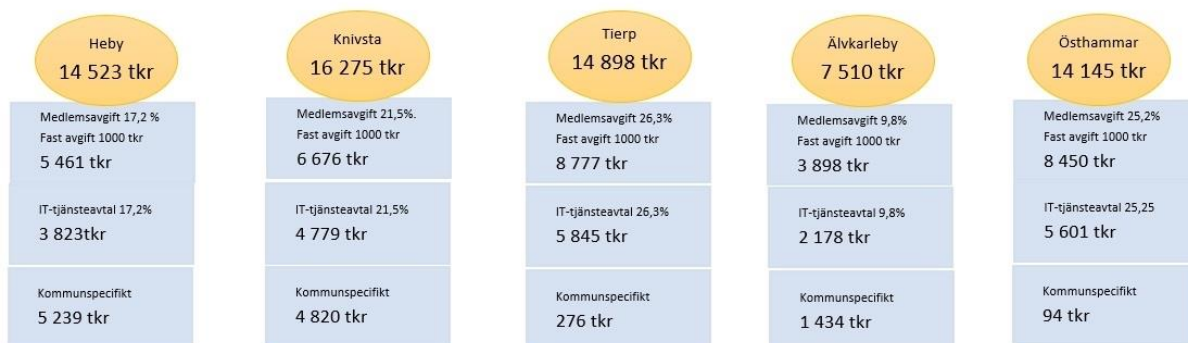
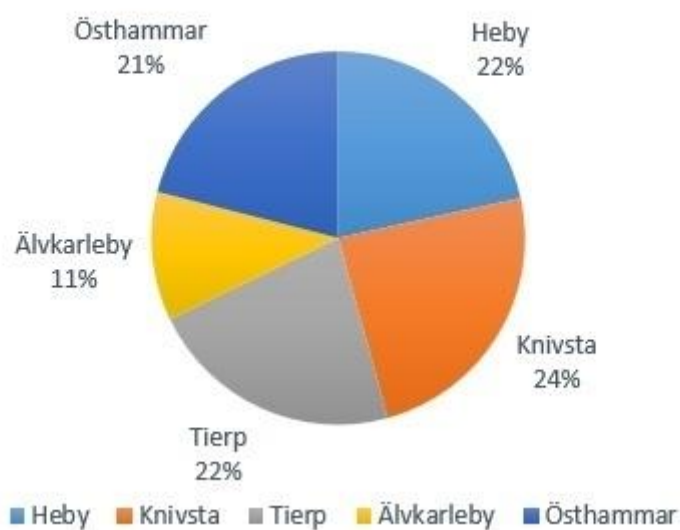
Analys och kommentar till utfall januari-december 2021

Årets kostnad för IT-centrum är 67 840 tkr varav 489 tkr avser licenser för Tierpsbyggen, Temab och Älvkarlebyhus.

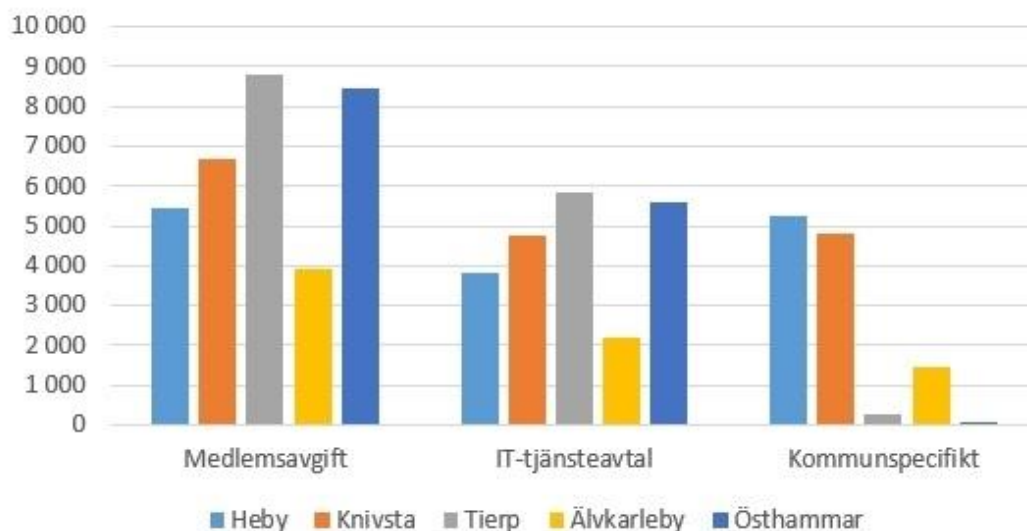
Kostnaden exklusive bolagens licenser, 67 351 tkr, har fördelats på medlemskommunerna enligt följande:

- Tierp 14 898 tkr
- Älvkarleby 7 510 tkr
- Heby 14 523 tkr
- Knivsta 16 275 tkr
- Östhammar 14 145 tkr.

Kostnad år 2021

Kostnader år 2021 per kategori och kommun

Utfall hela 2021 jämfört med prognosen i delårsrapporten

Årsutfallet är 1 209 tkr bättre än prognos.

Ekonomimodellen för IT-centrum reviderades under året vilket bland annat resulterade i justerad fördelningsnyckel och justerad budget. Prognosen i samband med delårsrapporten lämnades innan beslut om ekonomimodell var fattat.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Ekonomimodellen, det vill säga hur kostnaderna fördelas mellan medlemskommunerna, reviderades under år 2021.

Kostnaderna är indelade i 3 olika kategorier. Medlemsavgift, IT-tjänsteavtal och Kommunspecifikt.

Medlemsavgift: Kostnader för arbetskraft, värdskap Tierp, konsulter, förbrukningsmaterial och övriga kostnader samt gemensamma kapitalkostnader.

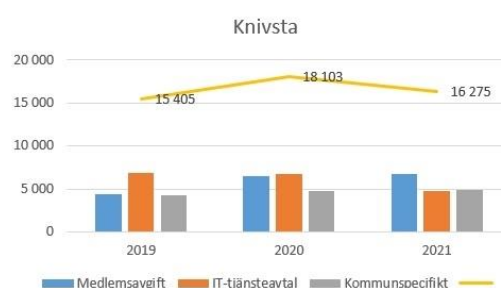
IT-tjänsteavtal: Kostnader för licenser, support/service/underhållsavtal och telefoni.

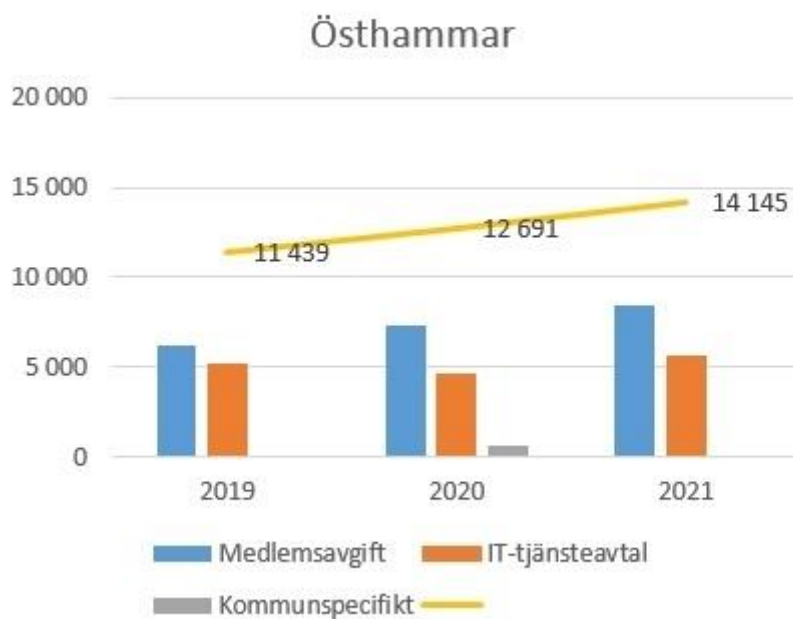
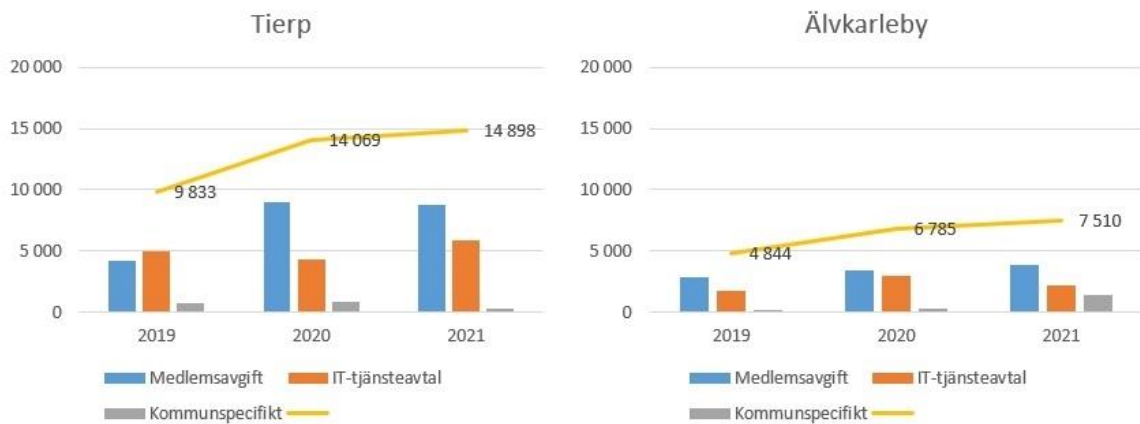
Kommunspecifikt: Kostnader för nät och kommunikation, kommunspecifika kapitalkostnader samt Knivsta och Hebys kostnader för extern drift.

Medlemsavgift och IT-tjänsteavtal fördelas mellan kommunerna med fördelningsnyckel.

Fördelningsnyckeln bygger på varje medlemskommuns volymer enligt följande:

- 1a) Viktning volymer Datorer: Adm 80%, Edu 20%
- 1b) Viktning volymer Datorer 67%, Surf.platta 33%
- 2) Viktning konton: Adm 80%, Edu 20%
- 3) Viktning 1a) + 1b) 80% 2) 20%
- 4) Golvpris i budget - 1 Mkr per kommun som undantas i fördelningsnyckel.

Lokalkostnader samt intern ersättning för växel i Tierp beslutades att flyttas tillbaka till respektive kommun, Tierp och Knivsta.

Ersättning till Tierp för värdskap, 1 000 tkr, beslutades att läggas till i medlemsavgiften och fördelas via nyckel.

Budget 2021 (68 252 tkr) justerades med anledning av beslut om värdskap (+1000 tkr), lokaler (-1640 tkr) och växel (-500 tkr)

$68\,252 + 1000 - 1640 - 500 = 67\,112$ tkr.

Arbetet tillsammans med upphandlingsenheten i Tierp fortsätter och under året så har licensförsörjningsavtalet kommit på plats. Implementeringen av avtalet kommer att fortsätta en bit in på 2022.

Avtalet gällande klientförsörjning behöver förnyas under 2022 och arbetet med upphandlingen startade i augusti 2021.

Arbetet kallat Förbättringsarbete IT har pågått under 2021 och resulterat i en del organisationsförändringar under 2022

Verksamhetsbeställare

Vi har infört verksamhetsbeställare i fyra av våra fem kommuner. Detta innebär att utsedda personer inom verksamheterna, själva lägger beställningar hos vår avtalsleverantör gällande hårdvara och tillbehör.

Förväntad utveckling

Det finns några speciella områden som påverkar it-centrums verksamhet och dess ekonomiska utfall i högre grad än andra.

Digitaliseringen har med för ett högre tryck på support och driftsorganisationerna både i egen regi och för de partners som vi idag har. Skolans väg mot att i allt högre grad använda digitala verktyg än den tryckta boken medför ett utökat antal klienter i våra datanät. Under *pandemin* har denna utbyggnad eskalerat även i andra verksamheter inom kommunerna, De digitala mötena i olika verktyg som Zoom, Skype och TEAMS har etablerat arbetssätt som under normala omständigheter tagit ett decennium att införa.

En handläggare inom egentligen vilken verksamhet som helst har idag både en smartphone, en dator och ibland även en ipad. Det här driver licenskostnader, och även fler supportärenden samt ett ökat behov av avbrottsfri elkraft samt wifi-signal.

Totalkostnaderna för it kommer inte att minska totalt sett för de svenska kommunerna, de kommer att öka. Dock kan kostnaden per styck minska om man fortsätter konsolidering, samarbete och att införa gemensamma lösningar via gemensamma upphandlingar.

Lönenämnd

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosavvikelse	Årsutfall 2020
Taxor & avgifter	11 043	11 043	0	11 043	0	10 028
Övriga intäkter						
Summa intäkter	11 043	11 043	0	11 043	0	10 028
Personalkostnader						
Material						
Tjänster	-11 043	-11 043	0	-11 043	0	-10 028
Övriga kostnader						
Kapitalkostnader						
Avskrivningar						
Summa kostnader	-11 043	-11 043	0	-11 043	0	-10 028
Verksamhetens nettokostnader	0	0	0	0	0	0
Finansiella intäkter						
Finansiella kostnader						
Resultat efter finansiella poster	0	0	0	0	0	0
Extraordinära poster						
Årets resultat	0	0	0	0	0	0

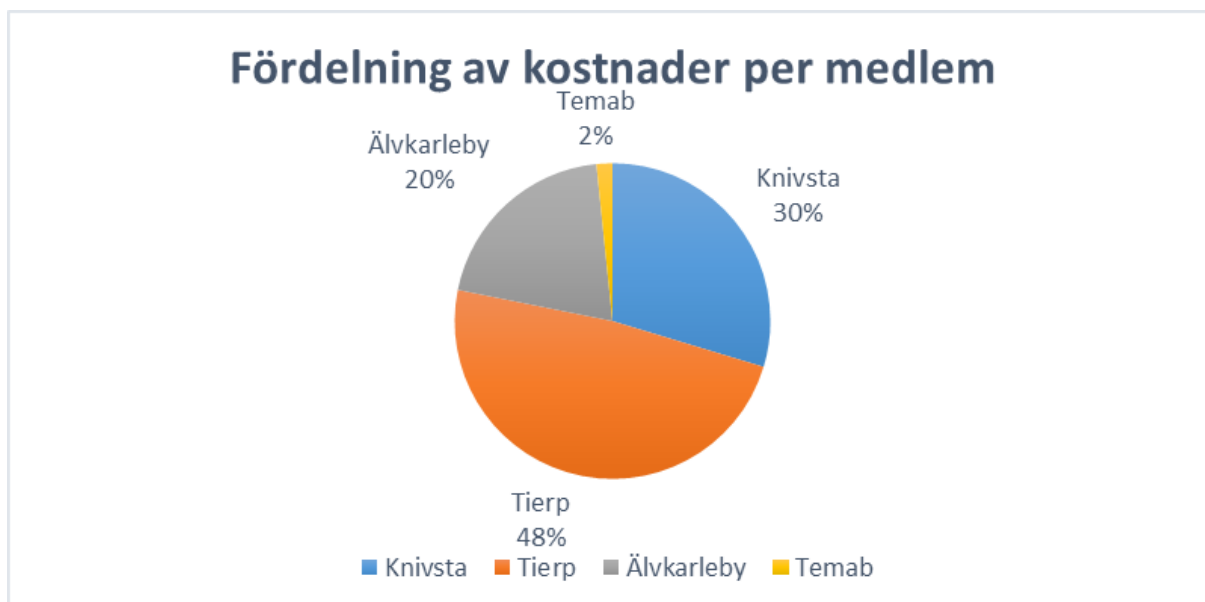
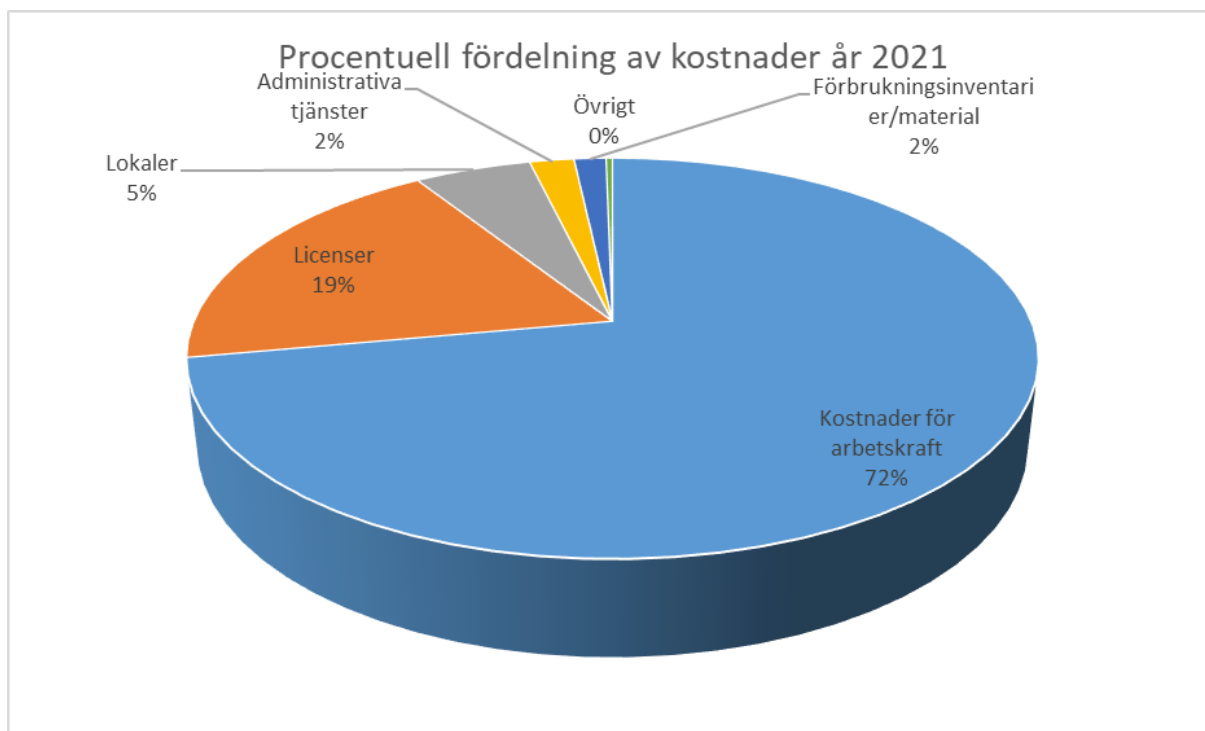
Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosavvikelse	Årsutfall 2020
Summa verksamheten						

Analys och kommentar till utfall januari-december 2021

Lönenämnden redovisar endast intäkter och kostnader i form av köp och sälj mellan nämnd och Lönecentrum.

Verksamheten Lönecentrum bedrivs inom Gemensam service i Tierps kommun. Totala intäkter år 2021 för Lönecentrum är 11 046 tkr (11 043 tkr från nämnd och 3tkr sjuklönebidrag). Totala kostnader är **10 389 tkr**.

Överskottet 657 tkr, har fördelats med fördelningsnyckel enligt följande:

- Tierp 377 tkr
- Älvkarleby 222 tkr
- Knivsta 119 tkr
- Temab -60 tkr

Utfall hela 2021 jämfört med prognosen i delårsrapporten

Årsutfallet blev 657 tkr bättre än vad som beräknades i årsprognosen. Det beror främst på att Lönecentrum hade räknat med att ta kostnaden för pensionssupport vilket istället hanterades av respektive medlemskommun. Kostnader för konsulter, kurser och resor blev lägre än beräknat.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Förväntad utveckling

Lönenämndens budget för år 2022 ligger kvar på samma nivå som år 2021. 11 043 tkr.

Det finns ett behov av att förändra arbetssätt och rutiner inom Lönecentrum dels för att uppnå en bättre arbetsmiljö men också för att uppnå säkrare leverans och högre servicegrad till kund.

Utveckling av robotisering fortsätter enligt tidigare plan. Syftet är att minimera löneadministration genom att digitalisera och automatisera löneprocesser.

Jävsnämnd

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosa vvikelse	Årsutfall 2020
Taxor & avgifter						
Övriga intäkter						
Summa intäkter						
Personalkostnader	-30	-44	14	-35	5	-25
Material						
Tjänster						
Övriga kostnader						
Kapitalkostnader						
Avskrivningar						
Summa kostnader	-30	-44	14	-35	5	-25
Verksamhetens nettokostnader	-30	-44	14	-35	5	-25
Finansiella intäkter						
Finansiella kostnader						
Resultat efter finansiella poster	-30	-44	14	-35	5	-25
Extraordinära poster						
Årets resultat	-30	-44	14	-35	5	-25

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosa vvikelse	Årsutfall 2020
Summa verksamheten						

Analys och kommentar till utfall januari-december 2021

Jävsnämnden fullgör frågor som rör myndighetsutövning gentemot kommunens egna verksamheter. Jävsnämndens verksamhet, det vill säga behovet av sammanträden, är helt avhängigt vilka aktiviteter som kommunen bedriver, till exempel byggprojekt, som kräver politiska beslut. Den positiva avvikelsen beror främst av att det endast behövts tre möten samt att mötena hållits digitalt och ersättningar i form av bilersättning och timersättning för förlorad arbetsförtjänst därvid blivit lägre.

Utfall hela 2021 jämfört med prognosen i delårsrapporten

Skillnad i utfall beror av att det under hösten endast behövdes ett sammanträde och inte två.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Förväntad utveckling

Jävsnämnden har en liten verksamhet. Inga större förändringar väntas.

Valnämnd

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosavvikelse	Årsutfall 2020
Taxor & avgifter						
Övriga intäkter						
Summa intäkter						
Personalkostnader	-18	-19	1	-16	-2	
Material	0	-4	4	-4	4	
Tjänster	0	-1	1			
Övriga kostnader	-1	-5	4	-2	1	
Kapitalkostnader						
Avskrivningar						
Summa kostnader	-19	-29	10	-22	3	
Verksamhetens nettokostnader	-19	-29	10	-22	3	
Finansiella intäkter						
Finansiella kostnader						
Resultat efter finansiella poster	-19	-29	10	-22	3	
Extraordinära poster						
Årets resultat	-19	-29	10	-22	3	

Verksamheternas investeringsrapport

Enhet	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosavvikelse	Årsutfall 2020

Summa verksamheten						

Analys och kommentar till utfall januari-december 2021

Valnämndens verksamhet under året har varit begränsad. Framförallt har det handlat om att bereda förslag till valdistrikt och påbörja planeringen inför valåret 2022, då valnämnden kommer ha full verksamhet. Den positiva avvikelsen beror främst av att möten hållits digitalt och ersättningar i form av bilersättning och timersättning för förlorad arbetsförtjänst därvid blivit lägre.

Utfall hela 2021 jämfört med prognosen i delårsrapporten

Utfallet stämmer bra med delårsprognosen.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Förväntad utveckling

Valnämnden kommer ha stor verksamhet under 2023. Statens ger bidrag till drygt hälften av kostnaderna för att genomföra valet. Valmyndigheten har signalerat att säkerheten runt valet behöver stärkas, likaså arrangemangen runt valsedelsställ för att bevara valhemligheten. Detta kommer resultera i behov av bland annat ökad bemanning i val- och röstningslokaler. Oklart om ökningen i bidrag från staten kommer täcka denna ökade kostnad. Valmyndigheten kommer meddela bidragets storlek under våren.

Revision

Verksamhetens resultatrapport

(tkr)	Årsutfall 2021	Årsbudget 2021	Årsavvikelse 2021	Årsprognos 2021	Prognosa avvikelse	Årsutfall 2020
Taxor & avgifter						
Övriga intäkter						
Summa intäkter						
Personalkostnader	-267	-268	1	-268	1	-163
Material	-1	-9	8	-9	8	
Tjänster	-1 280	-1 298	18	-1 298	18	-1 017
Övriga kostnader	-8	-50	42	-50	42	-15
Kapitalkostnader						
Avskrivningar						
Summa kostnader	-1 556	-1 625	69	-1 625	69	-1 195
Verksamhetens nettokostnader	-1 556	-1 625	69	-1 625	69	-1 195
Finansiella intäkter						

Finansiella kostnader						
Resultat efter finansiella poster	-1 556	-1 625	69	-1 625	69	-1 195
Extraordinära poster						
Årets resultat	-1 556	-1 625	69	-1 625	69	-1 195

Analys och kommentar till utfall januari-december 2021

Revisionen hade för 2021 en budget på totalt 1 625 tkr. Totalt sett redovisas ett överskott på 69,3 tkr. För revisionens interna verksamhet redovisas ett överskott 71,8 tkr. Överskottet är direkt hänförligt till rådande pandemi och därigenom inställda konferenser och kurser, övergång till digitala sammanträden. Uppdragsledning, granskning delårsrapport/bokslut, fördjupad granskning redovisar budgetöverskridande med 2,5 tkr.

På grund av rådande pandemi har vi även under 2021 genomfört våra sammanträden digitalt. Detta arbetssätt är en omställningsprocess som inte bara vi får arbeta med men, det är en utveckling och förändring som kommit för att stanna. De studiebesök som planerats att göra inom kommunens verksamheter blev på grund av rådande omständigheter ej möjliga att genomföra.

För att få underlag till granskningsinsatser har en risk- och väsentlighetsanalys genomförts och fungerat som underlag för genomförda granskningsinsatser under året.

Under året har kommunens verksamhet följts löpande via protokollsläsning, utredningar med mera. Dialog kring verksamhet och ekonomi har under året genomförts med kommunledning och fullmäktiges presidium, utskottet barn och unga. Därutöver har dialoger genomförts med kommundirektör och ekonomichef, IT-nämndens ordförande och IT-centrums chef, Lönenämndens ordförande och lönecentrums chef.

Genom lekmannarevisorerna har vi tagit del av granskningen av verksamheten i kommunens bolag. En grundläggande granskning av AB Tierpsbyggen har påbörjats under 2021 med syfte att bedöma om bolaget har en ändamålsenlig verksamhet och om verksamheten bedrivs på ett ur ekonomiskt perspektiv tillfredsställande sätt och har en tillräcklig intern kontroll.

Inom ramen för obligatoriska granskningar har en grundläggande granskning av samtliga nämnder genomförts liksom delårsrapport, bokslut och årsredovisning granskats.

Fördjupade granskningar har påbörjats eller genomförts inom följande områden

- Grundskolans styrning
- Ekonomistyrning och resursutnyttjande avseende placeringar av barn och unga.
- Kommunens arbete för att säkerställa kompetensförsörjningen
- Långsiktig finansiell planering